

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ**

**ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΘΕΜΑ:
ΣΧΟΛΙΑΣΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΩΝ
ΕΤΩΝ 2003- 2005**

**ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ: Γαρυφαλιάς Κόκκινου
Αδαμαντίας Φραγκογιάννης**

**ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
2007**

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΘΕΜΑ:

**ΣΧΟΛΙΑΣΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΩΝ ΕΤΩΝ
2003- 2005**

**ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ: Γαρυφαλιάς Κόκκινου
Αδαμαντίας Φραγκογιάννης**

**ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΑΤΣΙΚΟΥΡΑΚΗΣ**

**ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
2007**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΕΛΙΔΑ

1. Εισαγωγή.....	4
2. Πίνακας Συντομογραφιών.....	5
3. Κατάλογος Θεμάτων.....	6- 48
4. Σχολιασμένη Βιβλιογραφία.....	49- 252
5. Ευρετήριο Συγγραφέων/ Συντελεστών.....	253- 263
6. Ευρετήριο Τίτλων.....	264- 276
7. Ευρετήριο Εκδοτών.....	277- 281
Βιβλιογραφία.....	282- 283

1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία αποτελεί μια προσπάθεια καταγραφής ελληνικών και ξένων βιβλίων φιλοσοφίας που έχουν εκδοθεί από το 2003 έως το 2005, με απώτερο σκοπό τη μελλοντική συγκρότηση ενός οδηγού φιλοσοφικών βιβλίων που θα κρατάει ενήμερο το κοινό σχετικά με τις τελευταίες εκδόσεις βιβλίων φιλοσοφίας. Απευθύνεται σε φοιτητές και καθηγητές τμημάτων φιλοσοφίας καθώς και σε επιστήμονες που ασχολούνται με το συγκεκριμένο θέμα, όπως επίσης και στο αναγνωστικό κοινό, το οποίο ενδιαφέρεται για τη φιλοσοφία.

Η βιβλιογραφία είναι σχολιασμένη, σε καμιά περίπτωση όμως εξαντλητική. Σκοπός της προσθήκης των σχολίων είναι η προσφορά ενός εργαλείου που θα βοηθήσει στην κατανόηση του περιεχομένου του βιβλίου για την τυχόν επιλογή του από τον αναγνώστη.

Η παρούσα βιβλιογραφία συντάχθηκε μετά από έρευνα σε βιβλιοθήκες: α) του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, β) του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, γ) του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Θεσσαλονίκης, δ) της Κεντρικής Δημοτικής Βιβλιοθήκης Θεσσαλονίκης ε) του Βαφοπούλειου Πνευματικού Κέντρου Θεσσαλονίκης.

Για τη βιβλιογραφική καταγραφή του υλικού ακολουθείται το πρότυπο της Modern Language Association (MLA)¹. Η θεματική ευρετηρίαση έγινε με βάση την έντυπη και την ηλεκτρονική μορφή των Θεματικών Επικεφαλίδων της Βιβλιοθήκης του Κογκρέσου (27^η έκδοση)². Επιπλέον, για τη σύνταξη του πίνακα συντομογραφιών στηριχθήκαμε στο πρότυπο ΕΛΟΤ³.

Το υλικό στο κύριο μέρος παρουσιάζεται θεματικά, ενώ ο θεματικός κατάλογος που προηγείται παρέχει μια πλήρη εικόνα της θεματικής κάλυψης της βιβλιογραφίας. Ακολουθούν ευρετήρια: α) συγγραφέων/ συντελεστών (φυσικά πρόσωπα, συλλογικά όργανα), β) τίτλων, γ) εκδοτών.

Τέλος, θερμές ευχαριστίες απευθύνονται στον κ. Παπατσικουράκη για την πολύτιμη βοήθεια του και την άριστη συνεργασία που είχαμε καθώς επίσης στο προσωπικό όλων των βιβλιοθηκών που επισκεφθήκαμε και ιδιαίτερα στο προσωπικό της βιβλιοθήκης του Τομέα Γλωσσολογίας του Α.Π.Θ., για την διευκόλυνση στην αναζήτηση μας στον κατάλογο του ιδρύματος.

¹ Gibaldi, Joseph. MLA handbook for writers of research papers. 5th ed. New York: MLA, 1999.

² Library of Congress. LC Subject Headings. 27th ed. Washington. D.C. : Cataloguing Distribution Service, Library of Congress, 2004. <http://classweb.loc.gov/>

³Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης. Ελληνικό πρότυπο ΕΛΟΤ 822: Τεκμηρίωση- βιβλιογραφική περιγραφή και παραπομπές- συντομογραφίες τυπικών ελληνικών λέξεων. Αθήνα: Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης, 1994.

2. ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

[χ.ε.] : χωρίς εκδότη

[χ.ο.] : χωρίς όνομα

[χ.τ.] : χωρίς τόπο

Ινστ. : Ινστιτούτο

Α.Π.Θ : Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

3. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ-ΕΛΛΑΔΑ

Βλέπε Επίσης

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Βλέπε Επίσης

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ-- ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ—ΙΣΤΟΡΙΑ

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

Βλέπε Επίσης

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ—ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

Βλέπε Επίσης

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ –ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

Βλέπε Επίσης

ΡΟΜΑΝΤΙΣΜΟΣ

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

Βλέπε Επίσης

ΤΕΧΝΗ

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ, ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ-- 19ος ΑΙΩΝΑΣ

ΑΛΒΙΝΟΣ, 2ος ΑΙ. Π.Χ.

Αλληλοεξάρτηση των εθνών

Βλέπε

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Αμερικάνικη φιλοσοφία

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ

Ανάγνωση-- μελέτη και διδασκαλία

Βλέπε

ΑΝΑΓΝΩΣΗ

ΑΝΑΛΥΣΗ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

Βλέπε Επίσης

ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

Ανάλυση, γλωσσολογική

Βλέπε

ΑΝΑΛΥΣΗ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

Αναμυχή

Βλέπε

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ—ΕΛΛΑΔΑ

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΟΝΤΑ

Βλέπε Επίσης

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΟΝΤΑ

Βλέπε Επίσης

ΕΘΝΟΛΟΓΙΑ

Ανθρώπινη φυλή

Βλέπε

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΟΝΤΑ

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ -- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΟΝΤΑ

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΕΘΝΟΛΟΓΙΑ

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΦΥΛΕΣ

Ανθρωπολογία, φιλοσοφική

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

ΑΝΘΡΩΠΟΣ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

ΑΝΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)—ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Απεικόνιση, συμβολική

Βλέπε

ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ, ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ-- ΕΛΛΑΔΑ—ΟΙΝΟΑΝΔΑ

Απονομή της δικαιοσύνης

Βλέπε

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, 384- 322 Π.Χ.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, 384- 322 Π.Χ. -- ΗΘΙΚΑ ΝΙΚΟΜΑΧΕΙΑ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, 384- 322 Π.Χ.—ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, 384- 322 Π.Χ.—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Αρχαία ιατρική
Βλέπε
ΙΑΤΡΙΚΗ, ΑΡΧΑΙΑ

Αρχαία φιλοσοφία
Βλέπε
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΑΡΧΑΙΑ

Αρχαία φιλοσοφία
Βλέπε
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΑΡΧΑΙΑ—ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Αρχαίοι φιλόσοφοι
Βλέπε
ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ, ΑΡΧΑΙΟΙ

Ασιατική φιλοσοφία
Βλέπε
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ

ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ (ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ)

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, Ο ΜΕΓΑΣ, 330- 378 Π.Χ.—ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

ΒΕΝΙΑΜΙΝ, Ο ΛΕΣΒΙΟΣ, 1762- 1824

Βιβλία της γνώσης
Βλέπε
ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΕΣ ΚΑΙ ΛΕΞΙΚΑ, ΓΑΛΛΙΚΑ-- ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

ΒΙΟΛΟΓΙΑ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βούδας και βουδισμός
Βλέπε
ΒΟΥΔΙΣΜΟΣ

ΒΟΥΔΙΣΜΟΣ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ—ΙΣΤΟΡΙΑ

Βυζαντινή τέχνη

Βλέπε

ΤΕΧΝΗ, ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ

ΓΑΛΛΙΑ-- ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ-- 18ος ΑΙΩΝΑΣ

Γαλλική φιλοσοφία

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΓΑΛΛΙΚΗ

Γερμανική φιλοσοφία

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ

Γερμανοί φιλόσοφοι

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ—ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Γεωλογία και θρησκεία

Βλέπε

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΓΙΟΓΚΑ

Γιόγκα-- ινδουισμός

Βλέπε

ΓΙΟΓΚΑ

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ

Γλώσσα και γλώσσες-- γραμματική, συγκριτική

Βλέπε

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ
Βλέπε Επίσης
ΑΝΑΛΥΣΗ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ
Βλέπε Επίσης
ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ
Βλέπε Επίσης
ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ
Βλέπε Επίσης
ΓΡΑΠΤΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ
Βλέπε Επίσης
ΓΡΑΦΗ

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ
Βλέπε Επίσης
ΛΟΓΟΣ

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ
Βλέπε Επίσης
ΨΥΧΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Γλώσσα, ψυχολογία της
Βλέπε
ΨΥΧΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Γλώσσες
Βλέπε
ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΨΥΧΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Γνώση, Βιβλία της

Βλέπε

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΕΣ ΚΑΙ ΛΕΞΙΚΑ, ΓΑΛΛΙΚΑ-- ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

ΓΝΩΣΗ, ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ-- ΠΡΩΤΑ ΕΡΓΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1800

ΓΝΩΣΗ, ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ

Βλέπε Επίσης

ΕΜΠΕΙΡΙΣΜΟΣ

ΓΝΩΣΗ, ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ

Βλέπε Επίσης

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ

ΓΝΩΣΙΑΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Βλέπε Επίσης

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΜΥΑΛΟΥ

ΓΟΥΣΤΟ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Γραμματική

Βλέπε

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Γραμματική, φιλοσοφική

Βλέπε

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Γραπτή γλώσσα
Βλέπε
ΓΡΑΠΤΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΓΡΑΠΤΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Γραπτός λόγος
Βλέπε
ΓΡΑΠΤΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΓΡΑΦΗ

Γραφικός χαρακτήρας
Βλέπε
ΓΡΑΦΗ

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Γυναίκες ως συγγραφείς
Βλέπε
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΔΑΔΑΙ ΔΑΔΑ

Δάσκαλοι, εκπαίδευση
Βλέπε
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ-- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ—ΕΛΛΑΔΑ

Δάσκαλοι, εκπαίδευση
Βλέπε
**ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ-- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ-- ΕΡΕΥΝΑ—
ΕΛΛΑΔΑ**

Δεοντολογία
Βλέπε
ΗΘΙΚΗ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Δημόσια ελευθερία

Βλέπε

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΗ

Διαλεκτικός (Λογική)

Βλέπε

ΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ

ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ—ΓΑΛΛΙΑ

ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ—ΕΛΛΑΔΑ

Διδασκαλία αποτελεσματική

Βλέπε

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ--ΙΣΤΟΡΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ—ΙΣΤΟΡΙΑ

Διεθνείς διακυβέρνηση

Βλέπε

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ--ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης
ΕΙΡΗΝΗ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ

Διεθνές καθεστώς

Βλέπε

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΔΙΚΑΙΟ – ΙΣΤΟΡΙΑ

ΔΙΚΑΙΟ

Βλέπε Επίσης

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΔΙΚΑΙΟ-- ΕΛΛΑΔΑ-- ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΔΟΜΗ

ΔΙΚΑΙΟ—ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Δίκαιο των εθνών

Βλέπε

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ

ΔΙΚΑΙΟ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΔΙΚΑΙΟ

Βλέπε Επίσης

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ

ΔΙΚΑΙΟ

Βλέπε Επίσης

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ

Δυτικές τέχνες

Βλέπε

ΤΕΧΝΗ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΕΣ ΚΑΙ ΛΕΞΙΚΑ, ΓΑΛΛΙΚΑ-- ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

Έθνη, δίκαιο των

Βλέπε

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ

Εθνική συνείδηση

Βλέπε

ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

Εθνική ταυτότητα

Βλέπε

ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

Εθνικός σχεδιασμός

Βλέπε

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Εθνογραφία

Βλέπε

ΕΘΝΟΛΟΓΙΑ

ΕΘΝΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ

ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΙΑ

ΕΙΡΗΝΗ

Ειρηνική συνύπαρξη
Βλέπε
ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Ειρηνική συνύπαρξη
Βλέπε
ΕΙΡΗΝΗ

Εκπαίδευση δασκάλων
Βλέπε
**ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ-- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ-- ΕΡΕΥΝΑ—
ΕΛΛΑΔΑ**

Εκπαίδευση δασκάλων
Βλέπε
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ-- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ—ΕΛΛΑΔΑ

Εκπαίδευση των παιδιών
Βλέπε
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
Βλέπε Επίσης
ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Εκπαιδευτική γλωσσολογία
Βλέπε
ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Εκπαιδευτική πολιτική
Βλέπε
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ—ΕΛΛΑΔΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ-- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ—ΕΛΛΑΔΑ

**ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ-- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ--ΕΡΕΥΝΑ—
ΕΛΛΑΔΑ**

Εκπαιδευτικοί σκοποί και στόχοι
Βλέπε
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ-- ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
Βλέπε Επίσης
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Ελευθερία
Βλέπε
ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ (ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ)

ΕΛΛΑΔΑ—ΙΣΤΟΡΙΑ

ΕΛΛΑΔΑ-- ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
Βλέπε Επίσης
ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

Έλλειψη πίστεως
Βλέπε
ΣΚΕΠΤΙΚΙΣΜΟΣ

Ελληνικές παροιμίες, σύγχρονες
Βλέπε
ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ, ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΕΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ-- ΓΛΩΣΣΑΡΙΑ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
Βλέπε Επίσης
ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ-- ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ-- ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

Βλέπε Επίσης

ΝΕΟΠΛΑΤΩΝΙΣΜΟΣ

ΕΜΠΕΙΡΙΣΜΟΣ

ΕΜΠΕΙΡΙΣΜΟΣ—ΙΣΤΟΡΙΑ

Ενέργειες, νομοθετικές

Βλέπε

ΔΙΚΑΙΟ

ΕΝΝΟΙΕΣ

Εξελικτική ηθική

Βλέπε

ΗΘΙΚΗ, ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ

ΕΞΕΛΙΞΗ

Βλέπε Επίσης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

Επιγραφές

Βλέπε

ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ, ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ-- ΕΛΛΑΔΑ—ΟΙΝΟΑΝΔΑ

ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ, ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ-- ΕΛΛΑΔΑ—ΟΙΝΟΑΝΔΑ

Επίδραση

Βλέπε

ΕΡΩΤΑΣ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΓΡΑΠΤΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ, 341- 270 Π.Χ.

Επιστημονική δημιουργικότητα

Βλέπε

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Επιστήμες

Βλέπε

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Επιστήμες, κοινωνικές

Βλέπε

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ—ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Επιστήμη γλωσσολογίας

Βλέπε

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ-- ΕΛΛΑΔΑ—ΙΣΤΟΡΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ—ΘΕΩΡΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ—ΙΣΤΟΡΙΑ

Επιστήμη και θρησκεία

Βλέπε

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Επιστήμη και παραψυχολογία

Βλέπε

ΠΑΡΑΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Επιστήμη και φιλοσοφία
Βλέπε
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Επιστήμη της γλώσσας
Βλέπε
ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Επιστήμη της επιστήμης
Βλέπε
ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Επιστήμη της συμπεριφοράς
Βλέπε
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ
Βλέπε Επίσης
ΓΝΩΣΙΑΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ
Βλέπε Επίσης
ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ
Βλέπε επίσης
ΠΑΡΑΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ
Βλέπε Επίσης
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ
Βλέπε Επίσης
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ—ΕΛΛΑΔΑ

Επιχειρηματολογία
Βλέπε
ΛΟΓΙΚΗ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

ΕΡΩΤΑΣ

ΕΥΡΩΠΗ-- ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ-- 18ος ΑΙΩΝΑΣ

ΗΘΙΚΗ
Βλέπε Επίσης
ΗΘΙΚΗ, ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ

ΗΘΙΚΗ
Βλέπε Επίσης
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ

ΗΘΙΚΗ
Βλέπε Επίσης
ΣΤΩΙΚΟΙ

ΗΘΙΚΗ
Βλέπε Επίσης
ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ

Ηθική και οι τέχνες
Βλέπε
ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΗΘΗ

Ηθική, πολιτική
Βλέπε
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ

ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ, 540- 480 Π.Χ.

ΘΑΛΗΣ, 634- 546 Π.Χ.

Θεματικά λεξικά

Βλέπε

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΕΣ ΚΑΙ ΛΕΞΙΚΑ, ΓΑΛΛΙΚΑ-- ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

Θεολογία-- 19ος αιώνας

Βλέπε

ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Θεολογία-- 20ος αιώνας

Βλέπε

ΘΕΟΛΟΓΙΑ

ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Θεολογία, χριστιανισμός

Βλέπε

ΘΕΟΛΟΓΙΑ

ΘΕΟΣ-- ΑΠΟΔΕΙΞΗ, ΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ-- ΠΡΩΤΑ ΕΡΓΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1800

ΘΕΟΣ

Βλέπε Επίσης

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

ΘΕΟΣ

Βλέπε επίσης

ΜΥΘΟΙ

Θέσπιση, νομοθετική

Βλέπε

ΔΙΚΑΙΟ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Θεωρία της γνώσης
Βλέπε
ΓΝΩΣΗ, ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ

Θεωρία του μυαλού
Βλέπε
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΜΥΑΛΟΥ

ΘΙΒΕΤ (ΚΙΝΑ)—ΘΡΗΣΚΕΙΑ

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ, 470- 394 Π.Χ. -- ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Θρησκεία και φιλοσοφία
Βλέπε
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ
Βλέπε Επίσης
ΒΟΥΔΙΣΜΟΣ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ
Βλέπε Επίσης
ΘΕΟΛΟΓΙΑ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ
Βλέπε Επίσης
ΜΥΘΟΙ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ
Βλέπε Επίσης
ΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ
Βλέπε Επίσης
ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Θρησκεία, Πρωτόγονη

Βλέπε

ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Θηλυκοί συγγραφείς

Βλέπε

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΙΑΤΡΙΚΗ, ΑΡΧΑΙΑ

ΙΑΤΡΙΚΗ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ

Ινδική-- φιλοσοφία

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΙΝΔΙΚΗ

Ινδο- γερμανικές γλώσσες

Βλέπε

ΙΝΔΟΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ-- ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ, ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ

ΙΝΔΟΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ-- ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ, ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ

ΙΝΔΟΥΙΣΜΟΣ

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ, ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ, 331- 363 Π.Χ.

Ισπανική φιλοσοφία

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΙΣΠΑΝΙΚΗ

ΙΣΤΟΡΙΑ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ-- ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Ιστοριογράφοι

Βλέπε

ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ—ΕΛΛΑΔΑ

Καλές τέχνες

Βλέπε

ΤΕΧΝΗ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ—ΕΛΛΑΔΑ

ΚΑΣΤΟΡΙΑΔΗΣ, ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ, 1922-

Κινέζικη φιλοσοφία

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΚΙΝΕΖΙΚΗ

ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Βλέπε Επίσης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Βλέπε Επίσης

ΠΛΟΥΡΑΛΙΣΜΟΣ (ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Βλέπε Επίσης
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Κοινωνικές σπουδές

Βλέπε
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

Κοινωνική επιστήμη

Βλέπε
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Κοινωνική θεωρία

Βλέπε
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Βλέπε Επίσης
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Βλέπε Επίσης
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ—ΕΛΛΑΔΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Βλέπε Επίσης
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ – ΕΥΡΩΠΗ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Βλέπε Επίσης
ΚΡΑΤΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Κοινωνική φιλοσοφία

Βλέπε
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Κοινωνιολογία του πολιτισμού

Βλέπε

ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΚΟΣΜΟΓΟΝΙΑ

ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΚΟΣΜΟΓΟΝΙΑ

ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ

Βλέπε Επίσης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ

Βλέπε Επίσης

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Κρατικός σχεδιασμός

Βλέπε

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Κράτος και εκπαίδευση

Βλέπε

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ

ΚΡΑΤΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Κράτος, πρόνοια

Βλέπε

ΚΡΑΤΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Κράτος, του—ιστορία των θεωριών

Βλέπε

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ—ΙΣΤΟΡΙΑ—20ος ΑΙΩΝΑΣ

ΚΡΙΣΗ (ΛΟΓΙΚΗ)-- ΕΡΓΑ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΟΥ 1800

ΚΡΙΣΝΑ (ΘΕΟΤΗΤΑ ΧΙΝΤΟΥ) – ΔΡΑΜΑ

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ

ΛΑΜΠΡΙΔΗ, ΕΛΛΗ Ι., 1898- 1970

Λεξικά

Βλέπε

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΕΣ ΚΑΙ ΛΕΞΙΚΑ, ΓΑΛΛΙΚΑ-- ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

ΛΟΓΙΚΗ

Βλέπε Επίσης

ΚΡΙΣΗ (ΛΟΓΙΚΗ)-- ΕΡΓΑ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΟΥ 1800

Λογική σημασιολογία

Βλέπε

ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ(ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

Λογική, Συμπερασματική

Βλέπε

ΛΟΓΙΚΗ

ΛΟΓΟΣ

Βλέπε Επίσης

ΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΛΟΓΟΣ

Βλέπε Επίσης

ΠΡΑΚΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
Βλέπε Επίσης
ΣΥΓΓΡΑΦΗ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ – ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ-- ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

Λογοτεχνία-- θεωρία
Βλέπε
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
Βλέπε Επίσης
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

Μαθηματικά, λογική της
Βλέπε
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΜΑΡΞΙΣΜΟΣ

ΜΑΧΑΡΑΜΠΙΑΤΑ—ΔΙΑΣΚΕΥΕΣ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ
Βλέπε Επίσης
ΑΝΑΛΥΣΗ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ-- ΠΡΩΤΑ ΕΡΓΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1800

Μειονότητα μαθητών-- εκπαίδευση
Βλέπε
ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ-- ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ-- ΕΛΛΑΔΑ

Μεταρρύθμιση, εκπαίδευση
Βλέπε
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

Βλέπε Επίσης
ΘΕΟΣ

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

Βλέπε Επίσης
ΚΟΣΜΟΓΟΝΙΑ

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

Βλέπε Επίσης
ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ-- ΠΡΩΤΑ ΕΡΓΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1800

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

Βλέπε Επίσης
ΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

Βλέπε Επίσης
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΜΥΑΛΟΥ

Μηχανικοί εγκέφαλοι

Βλέπε
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ

Μουσικά έργα

Βλέπε
ΜΟΥΣΙΚΗ

ΜΥΘΟΙ

Βλέπε Επίσης
ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ, ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ, ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Βλέπε Επίσης
ΜΥΘΟΙ

ΝΕΟΠΛΑΤΩΝΙΣΜΟΣ

Νομοθετικές ενέργειες

Βλέπε

ΔΙΚΑΙΟ

Νομοθετικές θεσπίσεις

Βλέπε

ΔΙΚΑΙΟ

Νόμοι (νομοθετήματα)

Βλέπε

ΔΙΚΑΙΟ

Ξένες γλώσσες

Βλέπε

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ

Ξένες σχέσεις

Βλέπε

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Ξένες υποθέσεις

Βλέπε

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Ξένη πολιτική

Βλέπε

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Οικονομική θεωρία

Βλέπε

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Οικονομικός σχεδιασμός

Βλέπε

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Ομορφιά
Βλέπε
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

ΟΝΤΟΛΟΓΙΑ
Βλέπε Επίσης
ΘΕΟΣ-- ΑΠΟΔΕΙΞΗ, ΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ-- ΠΡΩΤΑ ΕΡΓΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1800

ΟΝΤΟΛΟΓΙΑ
Βλέπε Επίσης
ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

ΟΝΤΟΛΟΓΙΑ
Βλέπε Επίσης
ΥΠΑΡΞΙΣΜΟΣ

ΟΝΤΟΛΟΓΙΑ
Βλέπε Επίσης
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

ΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
Βλέπε Επίσης
ΕΜΠΕΙΡΙΣΜΟΣ

Παγκόσμια εντολή
Βλέπε
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ—1989

Παθολογική ψυχολογία
Βλέπε
ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ, ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ

ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, 1851-1911—ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Παραβολή
Βλέπε
ΜΕΤΑΦΟΡΑ

Πεποίθηση
Βλέπε
ΑΛΗΘΕΙΑ

Πεποίθηση
Βλέπε
ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ

ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ
Βλέπε Επίσης
ΑΛΗΘΕΙΑ

ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ
Βλέπε Επίσης
ΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ
Βλέπε Επίσης
ΣΚΕΠΤΙΚΙΣΜΟΣ

ΠΛΑΤΩΝ, 427-347 Π.Χ.

ΠΛΑΤΩΝ, 427-347 Π.Χ.—ΔΙΑΛΟΓΟΙ

ΠΛΑΤΩΝ, 427-347 Π.Χ.—ΠΡΩΤΑΓΟΡΑΣ

ΠΛΑΤΩΝ, 427-347 Π.Χ.—ΦΑΙΔΩΝ

ΠΛΩΤΙΝΟΣ, 204-269 Π.Χ.

Πνευματική φιλοσοφία
Βλέπε
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Πόλεμοι
Βλέπε
ΠΟΛΕΜΟΣ

ΠΟΛΕΜΟΣ

Βλέπε Επίσης

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Πολιτικές επιστήμες—πρώτα έργα μέχρι το 1700

Βλέπε

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ—ΠΡΩΤΑ ΕΡΓΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1800

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΟΥΤΟΠΙΕΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Πολιτική φιλοσοφία

Βλέπε

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ—ΕΛΛΑΔΑ

Πολιτισμική ανθρωπολογία

Βλέπε

ΦΥΛΕΣ

Πολιτισμός και τεχνολογία

Βλέπε

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Βλέπε Επίσης

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Βλέπε Επίσης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Βλέπε Επίσης

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Πολιτισμός, ελληνικός
Βλέπε
ΕΛΛΑΔΑ—ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ—ΕΛΛΑΔΑ

Πορτογαλική φιλοσοφία
Βλέπε
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗ

Πρακτικές πολιτικών
Βλέπε
ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΡΑΚΤΙΚΗ

Πρακτικός συλλογισμός
Βλέπε
ΠΡΑΚΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ

Προσωκρατικοί
Βλέπε
ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ

Προσωπική ελευθερία
Βλέπε
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΠΡΩΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ—ΠΡΩΤΑ ΕΡΓΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1800

ΡΗΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

ΡΗΤΟΡΙΚΗ ΤΕΧΝΗ
Βλέπε Επίσης
ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΡΗΤΟΡΙΚΗ, ΑΡΧΑΙΑ
Βλέπε Επίσης
ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ρομαντισμός στη λογοτεχνία

Βλέπε

ΡΟΜΑΝΤΙΣΜΟΣ

ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

Βλέπε Επίσης

ΑΝΑΛΥΣΗ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

Βλέπε Επίσης

ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ

ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ

Σημειολογία

Βλέπε

ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ

Σημειολογία (γλωσσολογία)

Βλέπε

ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ

ΣΚΕΠΤΙΚΙΣΜΟΣ

Βλέπε Επίσης

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΣΚΕΠΤΙΚΙΣΜΟΣ

Βλέπε Επίσης

ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ

ΣΚΕΠΤΙΚΟΙ (ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

ΣΟΥΦΙΣΜΟΣ

Στρατιωτική επιστήμη

Βλέπε

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Βλέπε Επίσης
ΠΟΛΕΜΟΣ

ΣΤΩΙΚΟΙ

Συγγραφείς, γυναίκες

Βλέπε
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΗ

Βλέπε Επίσης
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ-- ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

ΣΥΓΓΡΑΦΗ

Βλέπε Επίσης
ΡΗΤΟΡΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΣΥΓΓΡΑΦΗ—ΗΘΙΚΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ

Συγγράφοντας (συγγραφή)

Βλέπε
ΣΥΓΓΡΑΦΗ

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε Επίσης
ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ

Σύγχρονη ελληνική φιλοσοφία

Βλέπε
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ—18^{ος} ΑΙΩΝΑΣ

Σύγχρονη φιλοσοφία

Βλέπε
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΣΥΓΧΡΟΝΗ

Σύμβολα

Βλέπε

ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ, ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ-- ΕΛΛΑΔΑ—ΟΙΝΟΑΝΔΑ

Συμβολική, απεικόνιση

Βλέπε

ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ, ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ-- ΕΛΛΑΔΑ—ΟΙΝΟΑΝΔΑ

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ

Σύμπαν

Βλέπε

ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΑ

Συμπέρασμα (Λογική)

Βλέπε

ΛΟΓΙΚΗ, ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ

Συνείδηση, Εθνική

Βλέπε

ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑ—ΕΛΛΑΔΑ

Συνταγματικά δικαιώματα

Βλέπε

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ—ΕΛΛΑΔΑ

Συνύπαρξη

Βλέπε

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Συνύπαρξη, ειρηνική

Βλέπε

ΕΙΡΗΝΗ

Σχολικά αθλήματα-- φιλοσοφία

Βλέπε

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, 490-399 Π.Χ.

Ταυτότητα, Εθνική
Βλέπε
ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

ΤΕΛΕΟΛΟΓΙΑ (ΛΟΓΙΚΗ)—ΕΡΓΑ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΟΥ 1800

Τέχνες -- κριτική
Βλέπε
ΤΕΧΝΗ-- ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΗΣ

ΤΕΧΝΗ
Βλέπε Επίσης
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
Βλέπε Επίσης
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
Βλέπε Επίσης
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΥΠΑΡΞΙΣΜΟΣ

Υπαρξισμός
Βλέπε
ΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

Υποκειμενισμός
Βλέπε
ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ

Φιλελεύθερος
Βλέπε
ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΣ

Φιλολογία, κλασσική
Βλέπε
ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Φιλολογία, συγκριτική
Βλέπε
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ
Βλέπε Επίσης
ΕΠΙΣΤΗΜΗ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ--ΕΛΛΑΔΑ
Βλέπε Επίσης
ΕΠΙΣΤΗΜΗ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Φιλοσοφία και κομμουνισμός
Βλέπε
ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Φιλοσοφία και τέχνη
Βλέπε
ΤΕΧΝΕΣ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Φιλοσοφία και ψυχανάλυση
Βλέπε
ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ—ΙΣΤΟΡΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ—18^{ος} ΑΙΩΝΑΣ
Βλέπε Επίσης
ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΜΥΑΛΟΥ
Βλέπε Επίσης
ΓΝΩΣΙΑΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΜΥΑΛΟΥ

Βλέπε Επίσης

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Βλέπε επίσης

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΑΝΑΛΥΣΗ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης

**ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
ΠΛΟΥΡΑΛΙΣΜΟΣ (ΘΕΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ)
ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ**

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΓΝΩΣΗ, ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΕΡΜΗΝΕΙΑ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΗΘΙΚΗ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης
ΛΟΓΙΚΗ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης
ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης
ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης
ΝΕΟΠΛΑΤΩΝΙΣΜΟΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης
ΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης
ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης
ΤΕΧΝΕΣ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΜΥΑΛΟΥ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΙΝΔΙΚΗ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης
ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Φιλοσοφία, αρχαία -- ελληνική

Βλέπε

ΝΕΟΠΛΑΤΩΝΙΣΜΟΣ

ΣΚΕΠΤΙΚΟΙ (ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ)

ΣΤΩΙΚΟΙ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΑΡΧΑΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΝΕΟΠΛΑΤΩΝΙΣΜΟΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΑΡΧΑΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΣΚΕΠΤΙΚΟΙ (ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΑΡΧΑΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΣΤΩΙΚΟΙ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ—19ος ΑΙΩΝΑΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΙΝΔΙΚΗ

Βλέπε Επίσης

ΓΙΟΓΚΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΣΥΓΧΡΟΝΗ

Βλέπε Επίσης

ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΣΥΓΧΡΟΝΗ

Βλέπε Επίσης

ΥΠΑΡΞΙΣΜΟΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΣΥΓΧΡΟΝΗ—17ος ΑΙΩΝΑΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΣΥΓΧΡΟΝΗ-- 18ος ΑΙΩΝΑΣ

Βλέπε Επίσης

ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΣΥΓΧΡΟΝΗ-- 18ος ΑΙΩΝΑΣ

Βλέπε Επίσης

ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ—ΓΑΛΛΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΣΥΓΧΡΟΝΗ-- 18ος ΑΙΩΝΑΣ

Βλέπε Επίσης

ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ—ΕΛΛΑΔΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΣΥΓΧΡΟΝΗ—20ος ΑΙΩΝΑΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ—ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ—ΕΛΛΑΔΑ—ΒΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ—ΙΣΤΟΡΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ—ΛΕΞΙΚΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ—ΛΟΓΟΙ, ΔΟΚΙΜΙΑ, ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Φιλοσοφία--μεθοδολογία

Βλέπε

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ—ΟΡΟΛΟΓΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ—ΠΡΩΤΑ ΕΡΓΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1800

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ
Βλέπε Επίσης
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ
Βλέπε Επίσης
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ
Βλέπε Επίσης
ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ

ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ—ΕΛΛΑΔΑ

Φύση, φιλοσοφία της
Βλέπε
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

Φυσική επιστήμη
Βλέπε
ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΦΥΣΙΚΗ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Χειραφέτηση
Βλέπε
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Χόμπι
Βλέπε
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Χριστιανισμός και θρησκεία
Βλέπε
ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ
Βλέπε Επίσης
ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ, ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε Επίσης

**ΓΝΩΣΗ, ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ**

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΨΥΧΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ, ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ

Βλέπε Επίσης

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ

ALEMBERT, JEAN LE ROND D' , 1717 – 1783

DESCARTES, REN, 1596- 1650

DISRAELI, BENJAMIN, EARL OF BEACONSFIELD, 1804- 1881

FEUERBACH, LUDWIG, 1804- 1872

GRAMSHI, ANTONIO 1891- 1937

HEGEL, GEORG WILHELM FRIEDRICH, 1770-1831

**HEGEL, GEORG WILHELM FRIEDRICH, 1770-1831 -- ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗ
ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΗ**

HUME, DAVID, 1711- 1776

KRISHNAMURTI, JIDDU 1895- 1986

LEIBNIZ, GOTFRIED WILHELM FREIHER VON, 1646-1716

LOCK, JOHN 1632-1704

MACHIAVELLI, NICCOLO, 1469 – 1527

MARCUSE, HERBERT, 1898-

MARX, KARL, 1818-1883

NIETZSCHE, FRIEDRICH WILHELM,1844-1900

POPPER, KARL RAIMUND, SIR, 1902-

RUSEL,BERNARD,1782-1970

SARTRE,JEAN PAUL, 1905-1980

SCHLEGEL, FRIEDRICH VON, 1772-1829

SCHOPENHAUER, ARTHUR, 1788-1860

SELLARS, WILFRID. ΕΜΠΕΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΜΥΑΛΟΥ

SPINOZA, BENEDICUS DE, 1632-1677

WEBER,MAX, 1864-1920—ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

WITTGENSTEIN, LUDWIG, 1884-1951

4. ΣΧΟΛΙΑΣΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ-- ΕΛΛΑΔΑ

1) Γογγάκη, Κωνσταντίνα. Οι αντιλήψεις των αρχαίων Ελλήνων για τον αθλητισμό. Αθήνα: Τυπωθήτω, 2003.

Η σημασία του αθλητισμού, ο πολυσήμαντος ρόλος του, η αγωνιστική νίκη που αποτύπωνε το κλέος και το κύδος των ανδρών, η συγκίνηση του αθλητικού θεάματος, συνδέονται με μερικές από τις καλύτερες στιγμές του δημιουργικού ανθρώπινου πνεύματος. Εκτός όμως απ' την θετική υπάρχει και η αρνητική όψη του αρχαίου αθλητισμού, η οποία επικρίθηκε και καυτηριάστηκε, χωρίς ωστόσο να επηρεάσει την εκ' μέρους της αρχαίας κοινωνίας αποδοχή του αθλητικού γεγονότος, και η οποία αρνητική όψη επιβεβαιώνεται τελικά, εκ του αντιθέτου, τη διαχρονική αξία του μέτρου και της ψυχικής και σωματικής εναρμόνισης. Αυτή την διττή προσέγγιση, των φωτεινών και των σκοτεινών πλευρών του αρχαίου αθλητισμού, επιχειρεί η παρούσα εργασία, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις πηγές της κλασικής παράδοσης.

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ-- ΕΛΛΑΔΑ

Βλέπε Επίσης

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

2) Γογγάκη, Κωνσταντίνα. Οι αντιλήψεις των αρχαίων Ελλήνων για τον αθλητισμό. Αθήνα: Τυπωθήτω, 2003.

Η σημασία του αθλητισμού, ο πολυσήμαντος ρόλος του, η αγωνιστική νίκη που αποτύπωνε το κλέος και το κύδος των ανδρών, η συγκίνηση του αθλητικού θεάματος, συνδέονται με μερικές από τις καλύτερες στιγμές του δημιουργικού ανθρώπινου πνεύματος. Εκτός όμως απ' την θετική υπάρχει και η αρνητική όψη του αρχαίου αθλητισμού, η οποία επικρίθηκε και καυτηριάστηκε, χωρίς ωστόσο να επηρεάσει την εκ' μέρους της αρχαίας κοινωνίας αποδοχή του αθλητικού γεγονότος, και η οποία αρνητική όψη επιβεβαιώνεται τελικά, εκ του αντιθέτου, τη διαχρονική αξία του μέτρου και της ψυχικής και σωματικής εναρμόνισης. Αυτή την διττή προσέγγιση, των φωτεινών και των σκοτεινών πλευρών του αρχαίου αθλητισμού, επιχειρεί η παρούσα εργασία, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις πηγές της κλασικής παράδοσης.

3) Vigarello, Georges. Από το παιχνίδι στο αθλητικό θέαμα. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2004.

Ποτέ οι ήρωες της νεότερης Ολυμπιάδας δεν δοξάστηκαν τόσο πολύ. Αλλά και ποτέ δεν φάνηκαν τόσο εξαντλημένοι από τις υψηλές επιδόσεις, μεταμορφωμένοι σε μοντέλα της διαφήμισης. Για να εξηγήσει αυτό το παράδοξο και να κατανοήσει τη σημερινή κατάσταση του αθλητισμού, ο Ζωρζ Βιγκαρελλό επιστρατεύει την ιστορική σκέψη και εξετάζει την πορεία του από την αναγέννηση μέχρι τον 20^ο αιώνα. Από το παλαιό "παιχνίδι", που παρουσιάζεται ως στοίχημα και πρόκληση, σε στιγμές χαλάρωσης, δεν απομένει σχεδόν τίποτα όταν μετασηματίζεται σε θεσμοποιημένους αγώνες, πρώτα στην Αγγλία και λίγο αργότερα στη Γαλλία. Αποκτώντας την αυτονομία του, ο αθλητισμός γεννάει από τα τέλη του 19αιώνα ένα είδος "αντικοινωνίας". Ο αθλητισμός ανταποκρίνεται λαμπρά στις επιταγές της εικόνας, του θεάματος του ειδησεογραφικού γεγονότος, όμως οι ίδιοι του οι στόχοι τον υποβάλλουν στις νέες πιέσεις που ασκούνται από το χρήμα και τα μαζικά μέσα.

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Βλέπε Επίσης

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

4) Wittgenstein, Ludwig. Περί τέχνης και αισθητικής. [χ.τ.]: Ιδιωτική έκδοση, 2003.

Στο βιβλίο αυτό περιέχονται οι σκέψεις το Wittgensten γύρω από την τέχνη και την αισθητική. Ο ίδιος δεν είχε σκεφτεί ποτέ να τις συγκεντρώσει σε ένα ενιαίο έργο. Πίστευε αφενός ότι όσα θα έγραφε δεν θα αρκούσαν ούτε για προλεγόμενα στο τεράστιο αυτό θέμα, αφ' ετέρου ότι όσα και αν έλεγε δεν θα μπορούσαν να εξηγήσουν τη σημασία, το σπουδαίο ρόλο, που η τέχνη και ιδιαίτερα η μουσική είχε παίξει στη ζωή του. Οπότε δεν μπορούσε και να ελπίζει ότι θα τον καταλάβαινε κανείς.

5) Commeti, Jean Pierre. Ζητήματα αισθητικής. [χ.τ]: Νήσος, 2005.

Εδώ κι ένα αιώνα., η τέχνη σχετικοποιεί ακατάπαυτα τους παραδοσιακούς τόπους, όπου η αισθητική έβρισκε μέχρι τότε τα σημεία αναφοράς της. Κάτι τέτοιο δεν σημαίνει ότι το περιεχόμενο τους αχρηστεύτηκε ανεπανόρθωτα, αλλά ότι χρήζει επαναπροσδιορισμού και ανακατανομής με βάση ορισμένες προβληματικές πιο σφαιρικές. Το βιβλίο επικεντρώνεται σ' αυτή τη διάσταση, προτείνοντας ένα φάσμα <<ζωτικών ζητημάτων>> που στόχο έχουν να προσφέρουν μια πανοραμική θέα των πιο ενδεδειγμένων θεμάτων για να υπογραμμίσουν τη ζωτικότητα του φιλοσοφικού στοχασμού στη σύγχρονη εποχή.

6) Ράμφος, Στέλιος. Μεταφυσική του κάλλους Α΄ μέρος. Αθήνα: Αρμός, 2003.

Απώτερος στόχος του έργου, <<Μεταφυσικής του Κάλλους>> είναι να αναδείξει παραδειγματικά στον Πλάτωνα, τον Πλωτίνο και τους Νηστικούς Πατέρες της Φιλοκαλίας την ενεργό τους σχέση με τον χρόνο ως κάτι σταθερό. Όμως κύριος στόχος επίσης είναι να αναδείξει ερμηνευτικά στα ίδια κείμενα της προχριστιανικής και της χριστιανικής ελληνικής σκέψης την προϋπόθεση αυτής της σχέσης.

7) Deleuze, Gilles. Τι είναι φιλοσοφία. Αθήνα: Καλέντης, 2004.

Η φιλοσοφία δεν είναι ούτε ενατένιση, ούτε αναστοχασμός, ούτε επικοινωνία, ον και κάποια στιγμή κατάφερε να πιστέψει ότι είναι πότε το ένα, πότε το άλλο, λόγω της ικανότητας που έχει ο κάθε πνευματικός κλάδος να γεννά τις ίδιες του τις αυταπάτες και να κρύβεται πίσω από ένα σύννεφο ομίχλης το οποίο εκπέμπει επί τούτου. Δεν είναι ενατένιση, επειδή ενατένιση είναι τα ίδια τα πράγματα καθ' όσον τα βλέπουμε μέσα από την δημιουργία των ίδιων τους των εννοιών. Επίσης, δεν είναι αναστοχασμός αφού κανείς δεν χρειάζεται την φιλοσοφία για να αναστοχαστεί πάνω σε κάτι: νομίζουμε ότι δίνουμε πολλά στην φιλοσοφία με το να την κάνουμε τέχνη του αναστοχασμού, της αποστερούμε, όμως, τα πάντα, αφού ούτε οι μαθηματικοί περίμεναν ποτέ τους φιλοσόφους, για να αναστοχαστούν πάνω στα μαθηματικά, ούτε οι καλλιτέχνες, για να αναστοχαστούν πάνω στη ζωγραφική ή στην μουσική.

8) Baudrillard, Jean. Τα μοναδικά αντικείμενα αρχιτεκτονικής και φιλοσοφία. Αθήνα: Futura, 2005.

Η μιντιακή εξάπλωση και η παγκοσμιοποίηση της κουλτούρας, απέναντι στην ισοπέδωση των αξιών και τη γενίκευση μιας σκέψης που διαπλάθεται αποκλειστικά από γνώμες, που μπορούμε ακόμη να βρούμε μοναδικά αντικείμενα. Αναπτύσσοντας γύρω από αυτό το θέμα τον διάλογο τους, οι Jean Nouvel και Jean Baudrillard προσεγγίζουν άλλα θεμελιώδη προβλήματα που αφορούν τα χρόνια που έρχονται. Ένα δοκίμιο για τη μοναδικότητα που διαπνέει το έργο και την αναζήτηση και των δυο, που προσδιορίζει μια ορισμένη ηθική.

9) Πρώμος, Κωνσταντίνος Β. Στα όρια της αισθητικής. Αθήνα: Κριτική, 2003.

Έχει φτάσει, άραγε, η σύγχρονη αισθητική σε κάποια όρια; Αν ναι, ποια είναι αυτά και τι επιπτώσεις έχουν στον τρόπο με τον οποίο προσλαμβάνουμε τα σύγχρονα έργα τέχνης; Μήπως, ορισμένες τάσεις στη σύγχρονη τέχνη και αρχιτεκτονική είναι απαξιωμένες ή παρακμιακές επειδή αρνούνται την αισθητική, και μαζί της τη συγκίνηση, τη χάρη ή την ομορφιά, που, για πολλούς αιώνες, υπήρξαν ακλόνητα κριτήρια καλλιτεχνικής ποιότητας; Από αυτά τα ερωτήματα, σύμφωνα με την συγγραφέα, εκκινεί το βιβλίο, επιδιώκοντας να ανιχνεύσει φιλοσοφικά, κοινωνικά και

πολιτικά διευρυμένες έννοιες της τέχνης, ιδιαίτερα χρήσιμες για να μπορέσουμε να κατανοήσουμε τη σημερινή κατάστασή της.

10) Δουζίνας, Κώστας. Νόμος και αισθητική. Αθήνα: Παπαζήσης, 2005.

Η σχέση νόμου και αισθητικής είναι προφανής και μόνιμη παρ' ότι ο κυρίαρχος θετικισμός της νομικής επιστήμης την έχει αποσιωπήσει. Η επιτυχία του νόμου και η αξιοπιστία του δικαίου εξαρτώνται, από την αρχαία Ελλάδα μέχρι και σήμερα, και από την αισθητική του διάσταση. Αυτή η αισθητική διάσταση του νόμου είναι εμφανής στις πηγές του δικαίου από τον Hegel αλλά και ο Marx, ο Durkheim και ο Weber είχαν μελετήσει το δίκαιο και μπορούν να χαρακτηριστούν φιλόσοφοι του νόμου. Παράλληλα, σε όλη την κλασική φιλοσοφία, ένας νόμος χωρίς δικαιοσύνη αντιμετωπίζεται ως νεκρό γράμμα, ως σώμα χωρίς ψυχή. Όμως όταν οι διάφορες επιστήμες αυτονομήθηκαν και αποχωρίστηκαν από την μελέτη του δικαίου, η φιλοσοφία του δικαίου απαρνήθηκε την σχέση της με την ηθική και την αισθητική και μεταβλήθηκε σε στείρα ανάλυση κανόνων. Έκτοτε η επιστήμη του δικαίου έχασε την δεσπόζουσα θέση της στην φιλοσοφία και τις ανθρωπιστικές σπουδές και έγινε απλή μελέτη της μηχανικής της εξουσίας.

11) Μουρίκη, Αλεξάνδρα. Μεταμορφώσεις της αισθητικής. Αθήνα: Νεφέλη, 2003.

Γιατί η αισθητική; Ποια είναι τα ζητήματα με τα οποία η περιοχή αυτή της φιλοσοφίας ασχολείται και τι είδους ερωτήματα θέτει σε σχέση με την τέχνη και την εμπειρία που η επαφή με την τέχνη γεννά; Τέτοια είναι τα ερωτήματα που επιχειρεί να προσεγγίσει αυτό το βιβλίο. Παρακολουθεί αφενός την εξέλιξη της αισθητικής ως μιας πορείας διαδοχικών μεταμορφώσεων, συνεχούς αναμέτρησης με θεμελιώδη ερωτήματα σχετικά με τη φύση της τέχνης και της αισθητικής εμπειρίας. Προβάλλει τη θέση ότι το έργο της αισθητικής θεωρίας είναι η επαναδιατύπωση των όρων υπό τους οποίους τόσο η τέχνη όσο και η αισθητική εμπειρία προσεγγίζονται. Υποστηρίζει αφετέρου ότι, λόγω του αναστοχαστικού και κριτικού χαρακτήρα της, η αισθητική θεωρία μπορεί να λειτουργήσει θεμελιωτικά σε σχέση με την αισθητική αγωγή.

12) Μιράσγεζη, Αθήνα Δ. Η αισθητική μετά τον Nietzsche. Αθήνα: Ευρυδίκη, 2004.

Ο Nietzsche ανατρέπει την πλατωνική καταδίκη της τέχνης και φθάνει στο αντίθετο άκρο. Δίνει το προβάδισμα στην αισθητική έναντι της φιλοσοφίας. Θεωρεί την Τέχνη ως αλήθεια. Για τον Nietzsche ο καλλιτέχνης είναι ένας "αναζητητής αλήθειας". Άρα, ο φιλόσοφος πρέπει με τη σειρά του να γίνει καλλιτέχνης για να αναζητήσει την αλήθεια, που είναι πια το έργο του καλλιτέχνη. Καταλαβαίνουμε τώρα πως η φιλοσοφία πρέπει με τη σειρά της να γίνει αισθητική. Στην Αισθητική μετά Nietzsche, το "μετά" δεν είναι χρονικό αλλά δηλώνει σχέση αιτίου και αποτελέσματος. Αν ο Nietzsche έκανε τη φιλοσοφία Αισθητική, αυτό σημαίνει πως

με τον Nietzsche η αισθητική έφτασε στο τελειώμά της. Ξεπέρασε τον εαυτό της και έγινε η Φιλοσοφία.

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ-- ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ

13) Σταμούλης, Χρυσόστομος Α. Κάλλος το άγιον. Αθήνα: Ακρίτας, 2004.

Ποιος είναι εν τέλει ο άνθρωπος της Ορθοδοξίας; Είναι ο άνθρωπος των γεγυμνασμένων, των ασκημένων αισθητηρίων; Ποιος ο Θεός του; Ποιος ο κόσμος του; Ποια η Εκκλησία του; Ποια η σχέση του με τη Δύση, το άλλο και τους άλλους; Σε τέτοια και άλλα ερωτήματα που αφορούν τη σύγχρονη αυτοσυνειδησία της Ορθοδοξίας δοκιμάζει να απαντήσει στο βιβλίο αυτό ο Χρυσόστομος Σταμούλης, θέτοντας στο κέντρο της δουλειάς του το κάλλος το άγιο, την ομορφιά που αποκαλύπτεται σε όσους ξέρουν να βλέπουν, σε όσους αφήνουν τον εαυτό τους να γίνει παιχνίδι τ' ανέμου προκειμένου να δει τη δόξα του πραγματικού.

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ-- ΙΣΤΟΡΙΑ

14) Ουμπέρτο, Έκο. Ιστορία της ομορφιάς. Αθήνα: Καστανιώτη, 2004.

Το βιβλίο αυτό συνοδεύεται από εικόνες εκατοντάδων αριστουργημάτων όλων των εποχών αλλά δεν πρόκειται για έναν τόμο ιστορίας της τέχνης. Οι εικόνες, όπως και τα κείμενα που χρονολογούνται από την εποχή του Πυθαγόρα και φτάνουν ως τις μέρες μας, βοηθούν στην πληρέστερη ανάλυση των αντιλήψεων περί Ομορφιάς που διαμορφώθηκαν και προκάλεσαν ατέλειωτες συζητήσεις από την αρχαία Ελλάδα μέχρι σήμερα. Το βιβλίο αυτό περιγράφει πώς οι άνθρωποι κατανόησαν την Ομορφιά της φύσης, των λουλουδιών, των ζώων, του ανθρώπινου σώματος, των άστρων, των μαθηματικών σχέσεων, του φωτός, της ενδυμασίας, των πολύτιμων λίθων, του Θεού και του Διαβόλου. Παρόλο που έχουν διασωθεί μονάχα κείμενα φιλοσόφων, συγγραφέων, επιστημόνων, μυστικιστών ή θεολόγων ή και καλλιτεχνών, μέσω των τεκμηρίων αυτών μπορούμε να ανασυνθέσουμε και τον τρόπο με τον οποίο οι ταπεινοί, οι απόκληροι αλλά και οι άνθρωποι του δρόμου αντιλαμβάνονταν την Ομορφιά και γίνεται φανερό ότι πολλές διαφορετικές απόψεις περί Ομορφιάς αλληλοσυγκρούστηκαν όχι μόνο σε διαφορετικές ιστορικές περιόδους αλλά και στο πλαίσιο της ίδιας εποχής και του ίδιου πολιτισμού.

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

15) Tolstj, Lev Nikolaevic. Τι είναι τέχνη. Αθήνα: Printa, 2004.

Ο ρώσος συγγραφέας και στοχαστής Λέων Νικολάγιεβιτς Τολστόι (1828-1910) έγινε γνωστός κυρίως για τα μυθιστορήματά του (‘‘Πόλεμος και Ειρήνη’’, ‘‘Άννα Καρένινα’’ κ.ά.) και για τις ρηζικέλευθες πολιτικοκοινωνικές απόψεις του, όπως και

για τον τρόπο ζωής του. Στο ανά χείρας βιβλίο εξαπολύει μια δριμύτατη επίθεση κατά του δόγματος "η τέχνη για την τέχνη" και εκθέτει τις δικές του απόψεις για τη δημιουργία και το νόημά της. Κατ' αυτόν, οι άνθρωποι επικοινωνούν με το λόγο και με την τέχνη. Μεταβιβάζουν τις γνώσεις τους με το λόγο, και τα αισθήματά τους με την τέχνη. Η τέχνη δεν έχει καμία σχέση ούτε με το (αντικειμενικό) κάλλος, ούτε με την (υποκειμενική) καλαισθησία, το καλό γούστο. Είναι τόσο καλύτερη, όσο ειλικρινέστερα εκφράζει τα αισθήματά του ο καλλιτέχνης.

16) Λαζαράτος, Γιάννης. Τέχνη και πολυσημία. Αθήνα: Παπαζήσης, 2004.

Ποια η ταυτότητα της τέχνης στην εποχή μας; Ποια η σχέση του με την κριτική ερμηνεία; Το ότι είναι φτιαγμένο από σημεία, ότι είναι ένα σημείο, είναι κάτι περισσότερο από προφανές και κοινά αποδεκτό. Αν και σημείο όμως, κατά την κριτική του πρόσληψη "συμπεριφέρεται" κατά τρόπο ανώμαλο, παράδοξο, αναφορικά με τα όσα γνωρίζουμε για τη λειτουργία των σημείων. Ενώ κατά τη χρήση των σημείων αναμένουμε μια μονοσήμαντη σημασιολόγηση και την κοινοποίηση ενός νοήματος, μίας σημασίας, που να είναι εντοπίσιμα, το έργο τέχνης εμφανίζεται στη συλλογική μας συνείδηση ως όχημα πολλαπλών σημασιών, διαφορετικών και πολλές φορές αντινομικών μεταξύ τους.

17) Πρώιμος, Κωνσταντίνος Β. Στα όρια της αισθητικής. Αθήνα: Κριτική, 2003.

Έχει φτάσει, άραγε, η σύγχρονη αισθητική σε κάποια όρια; Αν ναι, ποια είναι αυτά και τι επιπτώσεις έχουν στον τρόπο με τον οποίο προσλαμβάνουμε τα σύγχρονα έργα τέχνης; Μήπως, ορισμένες τάσεις στη σύγχρονη τέχνη και αρχιτεκτονική είναι απαξιωμένες ή παρακμιακές επειδή αρνούνται την αισθητική, και μαζί της τη συγκίνηση, τη χάρη ή την ομορφιά, που, για πολλούς αιώνες, υπήρξαν ακλόνητα κριτήρια καλλιτεχνικής ποιότητας; Από αυτά τα ερωτήματα, σύμφωνα με την συγγραφέα, εκκινεί το βιβλίο, επιδιώκοντας να ανιχνεύσει φιλοσοφικά, κοινωνικά και πολιτικά διευρυμένες έννοιες της τέχνης, ιδιαίτερα χρήσιμες για να μπορέσουμε να κατανοήσουμε τη σημερινή κατάστασή της.

18) Leopardi, Giacomo. Περί τεχνών και γραμμάτων. Αθήνα: Printa, 2004.

Ποιο είναι το αντικείμενο της Τέχνης; Και ποια είναι η φύση του Ωραίου; Εξετάζοντας τα δύο αυτά θέματα, ο Λεοπάρντι εκθέτει τους συλλογισμούς τους πάνω στην Ποίηση, τη Μουσική, τη Ζωγραφική, την Αρχιτεκτονική κ.λπ. Τα κείμενά του δεν έχουν τη μορφή μιας ολοκληρωμένης και συστηματικής μελέτης. Αποτελούν το υλικό μιας αδιάκοπης έρευνας. Πράγματι, ο αναγνώστης παρακολουθεί την προσεκτική και λεπτομερειακή επεξεργασία μιας υπό διαμόρφωση σκέψης, η οποία, από την ίδια την τροχιά της, δεν θα μπορούσε να περιορισθεί στα στενά πλαίσια μιας θεωρίας της αισθητικής, όσο πρωτότυπη κι αν ήταν.

19) Cacciari, Massimo. Ο Θεός που χορεύει. Αθήνα: Καστανιώτη, 2004.

Ο συγγραφέας στα δοκίμια του αυτά, που πρωτοκυκλοφόρησαν στη Γαλλία την αυγή της νέας χιλιετίας, ο Cacciari, περπατώντας στα χνάρια της σκέψης του Νίτσε, βάζει στον εαυτό του ερωτήματα γύρω από την τέχνη και τις κατηγορίες της αλήθειας, του ψέματος, της ψευδαίσθησης, της ειρωνείας και της πρόκλησης. Ξεκινώντας από τις μεγάλες μορφές του μοντερνισμού, ο Cacciari προσπαθεί να εντοπίσει τη θέση της τέχνης στην πορεία του 20^{ου} αιώνα, διανθίζοντας το λόγο του με αναφορές στην αρχαία ελληνική Γραμματεία και Γλώσσα, στις ινδικές Βέδες και στις Ουπανισάδ, καθώς και στις τρεις μεγάλες ευρωπαϊκές γλώσσες, την ιταλική, την ισπανική και τη γερμανική, που πολλοί θεωρούν σύγχρονη επίσημη γλώσσα της φιλοσοφίας, λόγω της μεγάλης ακρίβειας της.

20) Μουρίκη, Αλεξάνδρα. Μεταμορφώσεις της αισθητικής. Αθήνα: Νεφέλη, 2003.

Γιατί η αισθητική; Ποια είναι τα ζητήματα με τα οποία η περιοχή αυτή της φιλοσοφίας ασχολείται και τι είδους ερωτήματα θέτει σε σχέση με την τέχνη και την εμπειρία που η επαφή με την τέχνη γεννά; Τέτοια είναι τα ερωτήματα που επιχειρεί να προσεγγίσει αυτό το βιβλίο. Παρακολουθεί αφενός την εξέλιξη της αισθητικής ως μιας πορείας διαδοχικών μεταμορφώσεων, συνεχούς αναμέτρησης με θεμελιώδη ερωτήματα σχετικά με τη φύση της τέχνης και της αισθητικής εμπειρίας. Προβάλλει τη θέση ότι το έργο της αισθητικής θεωρίας είναι η επαναδιατύπωση των όρων υπό τους οποίους τόσο η τέχνη όσο και η αισθητική εμπειρία προσεγγίζονται. Υποστηρίζει αφετέρου ότι, λόγω του αναστοχαστικού και κριτικού χαρακτήρα της, η αισθητική θεωρία μπορεί να λειτουργήσει θεμελιωτικά σε σχέση με την αισθητική αγωγή.

21) Zola, Emile. Κείμενα για την τέχνη. Αθήνα: Printa, 2003.

Ο συγγραφέας ασχολήθηκε επαγγελματικά με την τεχνοκριτική επί τριάντα χρόνια, γράφοντας μερικά από τα γοητευτικότερα κείμενα για την τέχνη του ώριμου 19ου αιώνα. Τα άρθρα του μας μεταφέρουν την ηλεκτρισμένη ατμόσφαιρα που επικρατούσε στους κύκλους της ευρωπαϊκής διανόησης, σε όλη τη διάρκεια μιας ιστορικής περιόδου σφοδρών συγκρούσεων μεταξύ συντηρητικών και προοδευτικών δυνάμεων. Όπως πολλά άρθρα του Ζολά, λειτουργούν μέχρι σήμερα ως διαχρονικά υποδείγματα μαχόμενης δημοσιογραφίας και ως πολύτιμες ιστορικές μαρτυρίες, ενώ παράλληλα προσφέρουν την απόλαυση του γλαφυρού ύφους ενός ιδιαίτερα ταλαντούχου λογοτέχνη.

22) Σταμούλης, Χρυσόστομος Α. Κάλλος το άγιον. Αθήνα: Ακρίτας, 2004.

Ποιος είναι εν τέλει ο άνθρωπος της Ορθοδοξίας; Είναι ο άνθρωπος των γεγυμνασμένων, των ασκημένων αισθητηρίων; Ποιος ο Θεός του; Ποιος ο κόσμος του; Ποια η Εκκλησία του; Ποια η σχέση του με τη Δύση, το άλλο και τους άλλους;

Σε τέτοια και άλλα ερωτήματα που αφορούν τη σύγχρονη αυτοσυνειδησία της Ορθοδοξίας δοκιμάζει να απαντήσει στο βιβλίο αυτό ο Χρυσόστομος Σταμούλης, θέτοντας στο κέντρο της δουλειάς του το κάλλος το άγιο, την ομορφιά που αποκαλύπτεται σε όσους ξέρουν να βλέπουν, σε όσους αφήνουν τον εαυτό τους να γίνει παιχνίδι τ' ανέμου προκειμένου να δει τη δόξα του πραγματικού.

23) Αγγελής, Δημήτρης. Αισθητική βυζαντινή. Αθήνα: Εκδόσεις των Φίλων, 2004.

Η βυζαντινή φιλοσοφία αποτελεί έναν κλάδο που παλιότερα δεν είχε την ίδια ανάπτυξη με αυτή που γνωρίζει τα τελευταία χρόνια. Τούτο, ασφαλώς, δεν συνέβαινε αποκλειστικά και μόνο εξ αιτίας της ευρύτατα διαδεδομένης αρνητικής αντίληψης που επικρατούσε για την πνευματική κληρονομιά που κατέλιπε η βυζαντινή περίοδος. Υπήρχε ταυτόχρονα και η αμφιβολία για το εάν και κατά πόσο η κατ' εξοχήν θεολογική σκέψη του Βυζαντίου ήταν πράγματι και θεολογική.

24) Goodman, Nelson. Γλώσσες της τέχνης. Αθήνα: Εκκρεμές, 2005.

Ποια είναι η φύση του συμβολισμού στις Τέχνες; Πώς παράγεται το νόημα στη μουσική και την αφηρημένη ζωγραφική; Γιατί μπορούμε να πλαστογραφήσουμε έναν Ρέμπραντ, όχι όμως και έναν Μπετόβεν; Σε τι διαφέρει μια παρτιτούρα του Μπαχ από μία του Κέιτζ; Ποιος είναι ο ρόλος των συναισθημάτων στην κατανόηση του έργου Τέχνης; Οι απαντήσεις του Goodman σε αυτά και άλλα ερωτήματα σχετικά με τις Τέχνες άνοιξαν νέους δρόμους στη φιλοσοφία της τέχνης. Το κείμενο του Goodman παραμένει στο επίκεντρο κάθε απαιτητικής φιλοσοφικής συζήτησης για τη φύση των τεχνών, καθώς και για τη σχέση της αισθητικής με τη νόηση και την ψυχολογία.

25) Καίμης, Ιούλιος. Γύρω από το αίσθημα του ωραίου. Αθήνα: Γαβριηλίδης, 2005.

Η παρούσα μελέτη 'Γύρω στο αίσθημα του ωραίου' πιθανότατα γράφτηκε ανάμεσα στα 1944-46 και προωθήθηκε στον συλλέκτη παλαιών βιβλίων Πέτρο Βέργο από τον πρώην εκδότη Σπύρο Νικολόπουλο. Πρόκειται για εκατό υποκίτρινα φύλλα (17x24 εκ.) γραμμένα μόνο από τη μια όψη με μολύβι όπου οι σποραδικές προσθαφαιρέσεις γίνονται με μελάνι πράσινου χρώματος. Αποσπάσματα αυτού του αφανέρωτου κειμένου πρωτοδημοσιεύτηκαν στο περιοδικό 'Η Λέξη'. Η παρούσα μελέτη ωστόσο είναι μια καλή αφορμή για να ανακεφαλαιώσει ο συγγραφέας τα δεδουλευμένα πάνω στο πρόσωπο και στο έργο. Αν και το ζήτημα προβάλλει επιτακτικά γυμνό. Είναι δυνατόν ένας άνθρωπος που έζησε τόσο προκλητικά ανεπίκαιρα (με άλλα λόγια: που αναζήτησε το μέλλον της τέχνης στο παρελθόν της) να απευθύνεται σ' ένα κοινό που αποθεώνει οτιδήποτε το καινούργιο;

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ (ΛΟΓΙΚΗ)-- ΕΡΓΑ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΟΥ 1800

26) Kant, Immanuel. Κριτική της κριτικής ικανότητας. Αθήνα: Ροές, 2005.

Αν η κριτική ικανότητα, η οποία αποτελεί στην τάξη των γνωστικών μας ικανοτήτων, είναι ένα ενδιάμεσο έργο ανάμεσα στη νόηση και το Λόγο, διαθέτει επίσης, θεωρούμενη καθαυτή, a priori αρχές. Αν αυτές είναι συστατικές ή απλώς ρυθμιστικές, αν η ικανότητα αυτή παρέχει a priori έναν κανόνα στο αίσθημα της ευχαρίστησης και της δυσαρέστησης, ως ενδιάμεσο όρο ανάμεσα στη γνωστική ικανότητα και το επιθυμητικό: όλα τούτα είναι ερωτήματα με τα οποία θα ασχοληθεί η παρούσα κριτική της κριτικής ικανότητας.

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

Βλέπε Επίσης

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ-- ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

Βλέπε επίσης

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ -- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

Βλέπε επίσης

ΡΟΜΑΝΤΙΣΜΟΣ

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

Βλέπε επίσης

ΤΕΧΝΗ

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ, ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ-- 19ος ΑΙΩΝΑΣ

27) Diderot, Denis. Αισθητικά. Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 2003.

Τέσσερα κείμενα του Ντιντερό (1713-1784), το καθένα κι ένα είδος, μα με κοινή αναφορά στις καλές τέχνες, αποδίδονται στην παρούσα έκδοση στα ελληνικά, μεταφέροντας περίτεχνα το γούστο και τη χάρη του κατεξοχήν γαλλικού αιώνα που είναι ο 18ος, ο αιώνας του Διαφωτισμού, αζεχώριστος όμως από τις φιλάρεσκες, προσφυνείς και παιγνιώδεις επιδόσεις σε κάθε απόκρυφη ή εμφανή πτύχωση της δημόσιας και ιδιωτικής ζωής: το πρώτο, υπό μορφήν επιστολής με παραλήπτη τον, θεωρητικό των καλών τεχνών αββά Μπαπέ, η "Επιστολή για τους κωφάλαλους προς χρήσιν όσων ακούν και βλέπουν", το δεύτερο, με τίτλο "Φιλοσοφικές αναζητήσεις για την προέλευση και τη φύση του ωραίου", δεν είναι άλλο από το λήμμα "Ωραίοι" στον 2ο τόμο της Εγκυκλοπαίδειας, το τρίτο "Δοκίμια για τη ζωγραφική", προέρχεται κατά μεγάλο μέρος, σύμφωνα με τους εκδότες, από τη "Λογοτεχνική

αλληλογραφία'' και απευθύνεται στον Γκρίμ και το τέταρτο είναι οι σκόρπιες σκέψεις για τη ζωγραφική, τη γλυπτική και την ποίηση.

ΑΛΒΙΝΟΣ, 2ος ΑΙ. Π.Χ.

28) Αλβίνος. Διδασκαλικός. Αθήνα: Αρχέτυπο, 2004.

Ο “Διδασκαλικός” του Αλβίνου, το νέο βιβλίο της σειράς “Βιβλιοθήκη των Χρωμάτων” που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Αρχέτυπο, είναι το μοναδικό πλήρως σωζόμενο σύγγραμμα του Πλατωνισμού έως την εποχή του Πλωτίνου. Ο Αλβίνος υπήρξε ένας από τους σημαντικότερους Νεοπλατωνικούς σχολιαστές του 2ου αιώνα μ.Χ. Ο “Διδασκαλικός” αποτελεί μια περίληψη της ερμηνείας του Αλβίνου στη θεωρία του μεγάλου Έλληνα φιλοσόφου. Σκοπός του έργου αυτού ήταν να χρησιμεύσει ως εισαγωγή στη διδασκαλία του Πλάτωνα και ως βοήθημα για όποιον ενδιαφερόταν να εντρυφήσει στο νόημα της φιλοσοφίας του. Ο Αλβίνος μέσα από το “Διδασκαλικό” του ορίζει τη φιλοσοφία ως την επιδίωξη της σοφίας με την απαλλαγή της ψυχής από το σώμα, η οποία επέρχεται οπότε στρεφόμεστε προς το νοητό κόσμο και τα πράγματα που υπάρχουν αληθινά. Η σοφία είναι η γνώση των θείων και των ανθρώπινων πραγμάτων. Η Υπέρτατη Θεότητα περιγράφεται ως αυτή που ρυθμίζει την ψυχή του κόσμου, παρακινώντας την να αντιληφθεί τη δική της τελειότητα. Ο δημιουργός προβάλλεται ως η αρχή που είναι ανώτερη από τις ιδέες οι οποίες απορρέουν από τα όντα.

ΑΛΗΘΕΙΑ

29) Lakoff, George. Ο μεταφορικός λόγος. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, 2005.

Φέρνοντας τη μεταφορική σκέψη στο προσκήνιο, το βιβλίο αυτό αποκάλυψε την ανάγκη να επαναπροσδιοριστούν οι θεμελιώδεις έννοιες σχετικά με την έρευνα του νου όπως η σημασία, η αλήθεια και η φύση της σκέψης. Από τότε η θέση των συγγραφέων ότι η μεταφορά είναι διάχυτη στην καθημερινή μας ζωή, όχι μόνο στη γλώσσα αλλά και στις σκέψεις και πράξεις μας είχε ένα μακροχρόνιο και καθοριστικό αντίκτυπο σε ένα ευρύ φάσμα γνωστικών αντικειμένων όπως στη γλωσσολογία, την ψυχολογία, τη φιλοσοφία, τη γνωστική επιστήμη, την πολιτική, τη νομική, τη θρησκεία, τα μαθηματικά, τη φιλοσοφία της επιστήμης. Υπήρξε δε αντικείμενο εντονότατης κριτικής και προβληματισμού εφόσον η ιδέα ότι ο άνθρωπος είναι μεταφορικό ον αμφισβητούσε βασικές θέσεις της δυτικής φιλοσοφικής παράδοσης.

Αλληλοεξάρτηση των εθνών

Βλέπε

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Αμερικάνικη φιλοσοφία

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ

ΑΝΑΓΝΩΣΗ

30) Barthes, Ronald. Απόλαυση, γραφή, ανάγνωση. Αθήνα: Πλέθρον, 2005.

Στην πραγματικότητα ο συγγραφέας επειδή δεν ήθελε να αποδώσει στην καθημερινή χειρονομία ένα οριστικό νόημα, την επεξεργαζόταν μέσω ερμηνειών, σαν να επρόκειτο για μία μεταφορά. Εργαζόταν με βάση την καθημερινή σημασιολογία, προσπαθώντας να μην την ακινητοποιήσει, και γι' αυτό την πραγματευόταν με λεπτότητα. Ο Barthes μας δίδαξε την περιπέτεια ενός ανθρώπου που έρχεται αντιμέτωπος με το κείμενο, δεν προσφέρει σχηματικά μοντέλα προς εφαρμογή, αλλά αντιθέτως ένα ζωντανό παράδειγμα για τον τρόπο με τον οποίο μπορούμε να "μαγευόμαστε" καθημερινά από τη ζωτικότητα και το μυστήριο της επί του έργου σημασιολογίας

Ανάγνωση-- μελέτη και διδασκαλία

Βλέπε

ΑΝΑΓΝΩΣΗ

ΑΝΑΛΥΣΗ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

31) Sellars, Wilfrid. Ο εμπειρισμός και η φιλοσοφία του νου. Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 2005.

Ο αμερικανός φιλόσοφος Wilfrid Sellars με το βιβλίο του "Ο εμπειρισμός και η φιλοσοφία του νου", άλλαξε τη ροή της "αναλυτικής" φιλοσοφίας, δείχνοντας ότι δεν έχει νόημα να θεμελιώνουμε τη γνώση σε υποτιθέμενα "άμεσα αισθητηριακά δεδομένα", όπως ήθελε ο εμπειρισμός από τον Λόκ και τον Χιούμ μέχρι τον Ράσελ και τον Έιερ. Τα δεδομένα των αισθήσεων δεν είναι ποτέ άμοιρα εννοιών. Εγγράφονται σε ένα ενιαίο πλαίσιο, το οποίο είναι, σε τελική ανάλυση, προϊόν της κοινωνίας. Η "εμπειρία" στην οποία "πατά" η γνώση, μετά το βιβλίο του Sellars λογίζεται πλέον και στην αναλυτική παράδοση ως σύνθεση αισθήσεων και εννοιών, όπως υποστήριζε ήδη ο Καν.

ΑΝΑΛΥΣΗ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

Βλέπε επίσης

ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

Ανάλυση, γλωσσολογική

Βλέπε

ΑΝΑΛΥΣΗ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

Αναμνηχή

Βλέπε

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ-- ΕΛΛΑΔΑ

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΟΝΤΑ

32) Nietzsche, Friedrich Wilhelm (1844-1900). Η χαρούμενη επιστήμη. Σκόπελος Νησίδες, 2005.

Η Χαρούμενη επιστήμη είναι ένα από τα ωραιότερα βιβλία της ωριμότητας του Νίτσε, ένα βιβλίο που επιβεβαιώνει και ενισχύει τη ριζοσπαστική σκέψη του συγγραφέα του. Όλα τα μεγάλα θέματα του νιτσεϊκού στοχασμού παρελαύνουν στις σελίδες του: η γνώση, η αλήθεια, και η λογική, τη συνείδηση, η ηθική η θρησκεία και η τέχνη, η ανάλυση της παρακμής της Δύσης και τέλος η ιδέα της αιώνιας επιστροφής και το κοινωνικό πρόσταγμα του υπεράνθρωπου του Ζαρατούστρα.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΟΝΤΑ

Βλέπε Επίσης

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΟΝΤΑ

Βλέπε επίσης

ΕΘΝΟΛΟΓΙΑ

Ανθρώπινη φυλή

Βλέπε

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΟΝΤΑ

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

33) Plessner, Helmuth. Κείμενα φιλοσοφικής ανθρωπολογίας. Αθήνα: Ιδιωτική Έκδοση, 2004.

Τα τρία κείμενα του Helmuth Plessner που παρουσιάζονται για πρώτη φορά στην ελληνική γλώσσα, επιδιώκουν τρεις στόχους. Πρώτον, να γνωρίσει ο αναγνώστης τη θεωρία του Plessner για τα σταθερά χαρακτηριστικά της ανθρώπινης υπόστασης. Ο άνθρωπος έχει, ανεξαρτήτως των αλλαγών της ιστορίας και των προσώπων, σταθερά

γνωρίσματα, τα οποία ωστόσο δεν παραπέμπουν στην αιωνιότητα, αλλά στην ανοικτότητά του στον κόσμο. Δεύτερον, να παρουσιαστεί η θεωρία της Εξωκεντρικής Τοποθετικότητας. Η θεωρία αυτή ερμηνεύει την ανθρώπινη σωματικότητα, τη δομή του ανθρώπινου Είναι, τα όρια και τις δυνατότητές του. Τρίτον, να αποσαφηνισθούν τα ερωτήματα της Ερμηνευτικής και ειδικότερα η σημασία και ο ρόλος του Οικείου και του Ξένου στη διαδικασία της κατανόησης. Οι συνέπειες αυτής της ερμηνευτικής προσέγγισης είναι επωφελείς για τη Φιλοσοφική Παιδαγωγική, τόσο σε μεθοδολογικό πεδίο, όσο και σε πεδίο περιεχομένων.

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΟΝΤΑ

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΕΘΝΟΛΟΓΙΑ

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε επίσης

ΦΥΛΕΣ

Ανθρωπολογία, φιλοσοφική

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

ΑΝΘΡΩΠΟΣ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

34) Τσάτσαρης, Ιωάννης Γ. Ο άνθρωπος στην άγνωστη πορεία του. Αθήνα: Έπιστος, 2005.

Από την αρχή της δημιουργίας καταγράφηκε η διαπορευόμενη ζωή της ψυχής ενα μέσο στους συμπαντικούς χώρους. Σε κάθε πλανητικό σύστημα ο επικοινωνιακός δεσμός και η επικοινωνιακή σχέση της ψυχής με το εκάστοτε βιολογικό πλανητικό σύστημα είναι οι αισθήσεις. Η ψυχή έχει την δυνατότητα να παράγει και να ατομικοποιεί εκεί τις αισθήσεις γεννώντας τες και αυτές μετά προεκτείνονται μέσα στην αφομοιωτική κατάσταση της πλανητικής ατμόσφαιρας και του βιολογικού της συστήματος. Ταυτόχρονα, αρχίζει η ψυχή να έχει μια συνεργασία με το πλανητικό σύστημα. Είναι η στιγμή που ο πλανήτης αρχίζει να διαμορφώνει το ψυχοσωματικό

του περίβλημα. Το κίνητρο της σχέσης της ζωής και της μη ζωής είναι οι αισθήσεις. Αυτές είναι που δίνουν την εκφραστική τοποθέτηση στην ψυχή, βάσει της οποίας διαμορφώνεται και το περίβλημα της, που το προσδιορίζουμε ως σωματική διάσταση.

35) Μπάρακλης, Χαράλαμπος. Ο άνθρωπος σε αρμονία με τη φύση. Αθήνα: Κέδρος, 2003.

Στη μελέτη αυτή παρουσιάζεται το πρότυπο ενός ηθικού και ενάρετου βίου, που οδηγεί στην ειρήνη, στον πολιτισμό και στον εξαγνισμό του εσωτερικού κόσμου του ανθρώπου. Δίνεται δηλαδή η εικόνα μιας κοινωνίας που κυριαρχείται από την αγάπη, την αλληλεγγύη, τη δικαιοσύνη, την ελευθερία και την ανιδιοτελή προσφορά. Οι γνώσεις που προσφέρονται πηγάζουν από το πρότυπο της φύσης και τους αιώνιους νόμους που τη διέπουν με τους οποίους ο άνθρωπος οφείλει να εναρμονιστεί, για να εξευγενίσει τα αισθήματά του, να εξιδανικεύσει το διανοητικό του περιεχόμενο και να επιτύχει, τέλος, την ψυχική του γαλήνη, που θα τον προστατεύσει από τις δοκιμασίες της ζωής.

36) Ντικμπασάνης, Χρήστος. Ηθοκυβερνητική. Αθήνα: Ερωδιός, 2003.

Ποιες είναι οι περιπτώσεις που ευνοούν την πρόοδο ή που μπορούν να καταλύσουν μια πολιτεία, ένα κράτος ολόκληρο; Ποιες είναι οι διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ των πολιτών της μετακοινωνίας που έρχεται; Η προσπάθεια της απάντησης αυτών των ερωτήσεων από τον συγγραφέα Χρήστο Ντικμπασάνη αναμφίβολα έχει να προσφέρει κάτι το ουσιώδες σχετικά με τη στάση και τη συμπεριφορά, που αρμόζει να έχει ένας πολίτης μέσα στα πλαίσια ενός κράτους και μέσα σε μια εποχή κατά την οποία αρχίζει πλέον να αναδύεται η παγκόσμια κυριαρχία του τεχνανθρώπου και της μετακοινωνίας. Άρα επιτακτική είναι και η διαμόρφωση μιας Νέας Ηθικής πραγματικότητας, που θα διαθέτει διευρυμένους ορίζοντες.

37) Morin, Edgar. Η μέθοδος. Αθήνα: Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, 2005.

Ποιοι είμαστε; Όσο περισσότερο γνωρίζουμε τον άνθρωπο, τόσο λιγότερο τον καταλαβαίνουμε: η διαφοροποίηση των γνωστικών αντικειμένων τον κατακερματίζει, του αφαιρεί τη ζωή, την πολυπλοκότητα, και ορισμένες επιστήμες που θεωρούνται ανθρωπιστικές απομυζούν την ίδια την έννοια “άνθρωπος”. Η παρούσα εργασία ουδεμία σχέση έχει με την κατάτμηση του ανθρώπου. Ουδεμία σχέση έχει με τις αναγωγικές αντιλήψεις (homo sapiens, homo faber και homo economicus) που στερούν από το ανθρώπινο ον τόσο τη βιολογική του ταυτότητα, όσο και την ταυτότητά του ως υποκειμένου.

38) Κοβάτσης, Λεωνίδα Χ. Άνθρωπος και πολιτισμός. Αθήνα: Δρόμων, 2005.

Πέρα από τον κόσμο των φαινομένων και των επιστημών και των εμπειριών, βρίσκεται και ένας άλλος κόσμος, ένας κόσμος εσωτερικότητας, τις περισσότερες φορές μη συνειδητός, ένας κόσμος με δικούς του νόμους που πολύ συχνά διαφέρουν από τους εξωτερικούς νόμους και κανόνες αυτού του κόσμου.

Ο κατ' εξοχήν νόμος αυτής της εσωτερικότητας, από τον οποίο απορρέουν οι άλλοι ηθικοί κανόνες και νόμοι, δεν περιορίζει. Είναι αυτονόητος, αυτόχθων και αυτοδημιούργητος. Αποτελεί θα λέγαμε μια βεβαιότητα για την ίδια την ύπαρξη. Ο εσωτερικός αυτός νόμος του πνεύματος, υπερβαίνει το φυσικό νόμο, διότι τον αμφισβητεί συνεχώς. Η φύση δεν αμφισβητεί τον εαυτό της. Ο άνθρωπος τον αμφισβητεί. Γι' αυτό και είναι ελεύθερος. Σ' αυτή την ελευθερία οδηγεί το εσωτερικό δίκαιο σε αντίθεση με το φυσικό δίκαιο ή το δίκαιο του εκάστοτε κοινωνικού κανόνα.

ΑΝΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)-- ΣΥΝΕΔΡΙΑ

39) Όψεις του σύγχρονου ανορθολογισμού. Αθήνα: Σχολή Μοραΐτη, Εταιρεία σπουδών νεοελληνικού πολιτισμού και γενικής παιδείας, 2005.

Σύμφωνα με το συγγραφέα περισσότερο πρέπει να μας προβληματίσει η εισβολή του ανορθολογισμού στους χώρους της φιλοσοφίας και της επιστήμης. Η εισβολή αυτή έχει βέβαια της απαρχές της σε μια απόλυτα δικαιολογημένη αμφισβήτηση της ιδεολογίας του Διαφωτισμού. Αρκετοί πράγματι φιλόσοφοι διαπίστωσαν τις δυσκολίες ή και την αδυναμία εφαρμογής στις επιστήμες του ανθρώπου των μεθόδων που είχαν προαγάγει οι επιστήμες της φύσης και συνακόλουθα, αναζήτησαν άλλους τρόπους προσέγγισης και κατανόησης των ψυχικών και κοινωνικών φαινομένων. Άλλοι πάλι αποδύθηκαν σε μια εύστοχη κριτική της εργαλειακής χρήσης του ορθού λόγου, η οποία είχε οδηγήσει την ανθρωπότητα σε τραυματικές εμπειρίες. Κι άλλοι επισήμαναν το συμβατικό χαρακτήρα ορισμένων επιστημονικών "αληθειών".

Απεικόνιση, συμβολική

Βλέπε

ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ, ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ-- ΕΛΛΑΔΑ-- ΟΙΝΟΑΝΔΑ

Απονομή της δικαιοσύνης

Βλέπε

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

40) Νικολάου, Γιώργος. Διαπολιτισμική διδακτική. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2005.

Η παρουσία, εδώ και δεκαπέντε τουλάχιστον χρόνια, μεγάλου αριθμού αλλοδαπών μαθητών στο ελληνικό σχολείο έχει διαμορφώσει μια νέα παιδαγωγική κατάσταση, η οποία αποτελεί αντικείμενο εκτεταμένων συζητήσεων και, ενίοτε, αντιπαραθέσεων. Αυτήν ακριβώς την επισκόπηση και ανάλυση της τρέχουσας πραγματικότητας, σε σχέση πάντα με το παιδαγωγικό γίνεσθαι, ιδιαίτερα στον τομέα της καθημερινής σχολικής πράξης, παρουσιάζει το παρόν βιβλίο. Εξετάζονται τα χαρακτηριστικά της ελληνικής πολυπολιτισμικής πραγματικότητας, και ειδικότερα η παρουσία των αλλοδαπών στη χώρα μας και στο εκπαιδευτικό μας σύστημα. Επιπλέον, κατατίθενται μερικές γενικές μεθοδολογικές προτάσεις για το ελληνικό σχολείο, κυρίως της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, 384- 322 Π.Χ.

41) Irwin, Terence. Κλασική σκέψη. Αθήνα: Πολύτροπον, 2005.

Στο βιβλίο εξετάζονται οι σημαντικότερες φιλοσοφικές σχολές της αρχαιότητας, οι Προσωκρατικοί, ο Σωκράτης, ο Πλάτων, ο Αριστοτέλης, ο Στωικισμός, ο Επικουρισμός, ο Νεοπλατωνισμός, καθώς και άλλοι σημαντικοί διανοητές, όπως οι τραγικοί ποιητές, οι ιστορικοί και οι συγγραφείς ιατρικών πραγματειών της αρχαίας Ελλάδας, αλλά και οι πρώτοι συγγραφείς του Χριστιανισμού. Ο Irwin συζητά ζητήματα φιλοσοφικού ενδιαφέροντος, όπως η ηθική, η θεωρία της γνώσης, η φιλοσοφία του νου και η φιλοσοφική θεολογία εντός του πνευματικού και ιστορικού πλαισίου τους.

42) Gadamer, Hans- Georg. Η απαρχή της φιλοσοφίας. Αθήνα: Πατάκης, 2005.

Η μελέτη της απαρχής της φιλοσοφίας δεν παρουσιάζει απλώς ιστορικό ενδιαφέρον. Αγγίζει επίκαιρα προβλήματα του δικού μας πολιτισμού, ο οποίος βρίσκεται σε μια φάση ανατροπής αλλά και αβεβαιότητας και ανασφάλειας και ως εκ τούτου επιχειρεί να συνδεθεί με εντελώς διαφορετικούς πολιτισμούς, οι οποίοι, σε αντίθεση με τον δυτικό, δεν έχουν εκπηδήσει από τον ελληνικό πολιτισμό. Η υποδειγματική εφαρμογή των εργαλείων της ερμηνευτικής στη μελέτη της φιλοσοφίας των προσωκρατικών από τον Hans- Georg Gadamer συμβάλλει αποφασιστικά στον αυτοπροσδιορισμό του σύγχρονου κόσμου, αναδεικνύοντας αξιοποιήσιμες δυνατότητες προαγωγής του φιλοσοφικού στοχασμού. Επιπλέον, η μελέτη της απαρχής της φιλοσοφίας αποδεικνύεται ότι υπηρετεί ουσιαστικά τον στόχο της διαρκούς επανεύρεσης της λογικής-οντολογικής αρχής της.

43) Ανδριόπουλος – Αραμπατζής, Δημήτριος. Αριστοτέλης. Αθήνα: Παπαδήμας, 2003.

Οι είκοσι πέντε ομόκεντρες μελέτες του τόμου, γραμμένες από πανεπιστημιακούς καθηγητές, εστιάζονται στα καίρια θέματα της αριστοτελικής σκέψης και υπογραμμίζουν τη σημασία και τις επιδράσεις τους στη φιλοσοφία, τις επιστήμες και εν γένει του πολιτισμικού μας γίνεσθαι. Η έκδοση αυτή, μάλιστα, πραγματοποιείται σε μια εποχή αναβίωσης της αριστοτελικής φιλοσοφίας σε διεθνή κλίμακα, επανερμηνείας, επαναξιολόγησης και πολλαπλής αξιοποίησής της με την αναζήτηση λύσεων ηλεκτρονικό μας των τραγικών αδιεξόδων του σύγχρονου ανθρώπου. Το περιεχόμενο του τόμου πλουτίζει τη φιλοσοφική σκέψη, ενεργοποιεί τον διεπιστημονικό διάλογο, διευρύνει το φάσμα των ερευνητικών προοπτικών και προσφέρει στο μελετητή της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφικής γραμματείας ένα σύγχρονο και έγκυρο βοήθημα.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, 384- 322 Π.Χ.-- ΗΘΙΚΑ ΝΙΚΟΜΑΧΕΙΑ

44) Αριστοτέλης. Ηθικά Νικομάχεια. Θεσσαλονίκη: Ζήτρος, 2004.

Τα Ηθικά Νικομάχεια θεωρούνται ένα από τα πιο ώριμο και πιο σημαντικά έργα του Αριστοτέλη. Μαζί με τα Πολιτικά αποτελούν την “περί τα ανθρώπεια” φιλοσοφία του Σταγειρίτη φιλοσόφου, η οποία πραγματεύεται θέματα που σχετίζονται με την κοινωνική συμβίωση των ανθρώπων. Θέμα του έργου αυτού είναι οι ανθρώπινες πράξεις, η συμπεριφορά δηλαδή του ατόμου, μέσα από τις οποίες οδηγείται στην ευδαιμονία. Σε άμεση σχέση με τις πράξεις βρίσκεται η αρετή, η οποία ορίζεται από τον Αριστοτέλη ως έξη που έχει στόχο της το μέσον (το σημείο ανάμεσα στην υπερβολή και την έλλειψη). Η κατάκτηση της αρετής δεν είναι εύκολη και προϋποθέτει ως βασικά χαρακτηριστικά των ανθρώπων και των πράξεών τους την ακριβή γνώση, την επιλογή και προτίμηση, καθώς και τη σταθερότητα.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, 384- 322 Π.Χ.-- ΠΟΛΙΤΙΚΗ

45) Μπαγιόνας, Αύγουστος. Ελευθερία και δουλεία στον Αριστοτέλη. Θεσσαλονίκη: Ζήτρος, 2003.

Στο βιβλίο του καθηγητή Α. Μπαγιόνα αναλύονται ερωτήματα που θέτει ο Αριστοτέλης στα Πολιτικά, όπως: είναι επιστήμη ή πολιτική; είναι αναγκαία για την αρχαία οικονομία ή δουλεία; τι είναι η ελευθερία του πολίτη; ποιος είναι ο σκοπός των ορθών και ημαρτημένων πολιτευμάτων; ποιοι είναι οι όροι της γένεσης, της σταθερότητας και της φθοράς των πολιτευμάτων. Αν και επικριτής της δημοκρατίας, ο Αριστοτέλης αναλύει με ακρίβεια και αντικειμενικότητα τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά της. Το σημαντικότερο ίσως δίδαγμα των πολιτικών είναι ότι σταθερότητα και διάρκεια έχουν τα πολιτεύματα που παραχωρούν δικαιοδοσίες σε αυτούς που για λόγους αρχής αποκλείονται από αυτά.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, 384- 322 Π.Χ.-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

46) Ιεροδιάκονου, Χαράλαμπος Σ. Ψυχολογικά θέματα στον Αριστοτέλη. Αθήνα: Τυποφιλία/ Μαστορίδης, 2004.

Στο βιβλίο αυτό σταχυολογούνται τα αρχαία κείμενα που έχουν σχέση με τα σημερινά ενδιαφέροντα στην ψυχική υγεία, από τις πραγματείες του φιλοσόφου: Περί ψυχής, περί μνήμης, περί ύπνου και περί ενυπνίων. Αυτό έχει οδηγήσει σε ορισμένες ενότητες που συνιστούν κεφάλαια: Σχέσεις Ψυχής-Σώματος, Ψυχικές Λειτουργίες, Αισθητηριακή αντίληψη-αισθήσεις, Σκέψη-νους, νόηση, Μνήμη, Ύπνος-Όνειρα και “Τι εστί Ψυχή;”. Γίνεται σχολιασμός των προβληματισμών που θέτει ο Αριστοτέλης και η σύγκριση που απ’ εκεί προκύπτει (ως παραλληλισμός, αντιστοιχία ή και αντίθεση) προς τις σημερινές γνώσεις της ψυχιατρικής και ψυχανάλυσης αποκαλύπτει σημαντικές διαπιστώσεις.

47) Rubenstein, Richard E. Τα τέκνα του Αριστοτέλη. Αθήνα: Εκδοτικός Οίκος Α. Α. Λιβάνη, 2004.

Το μεσαίωνα και την πρώτη περίοδο την Αναγέννησης, παρατηρήθηκε έξαρση στη μελέτη του έργου του Αριστοτέλη, γεγονός που βρήκε την τέλεια έκφραση του στο έργο του Θωμά Ακινάτη. Αυτός χρησιμοποίησε τις θεωρίες του Αριστοτέλη περί ακινήτου κινούντος και πρώτου αιτίου για να θεμελιώσει τη θεωρία του για την ύπαρξη του Θεού. Το έργο “Τα τέκνα του Αριστοτέλη” καταδεικνύει την επίδραση του Αριστοτέλη στον ισλαμισμό, τον ιουδαϊσμό αλλά κυρίως στο χριστιανισμό. Έτσι, ο συγγραφέας με τη ζωντανή αφήγηση, τη βαθιά γνώση και την τεκμηριωμένη ιστορική ανάλυση καθιστά το έργο του μια εξαιρετική μελέτη της ιστορίας των ιδεών.

48) Αριστοτέλης. Ηθικά ευδήμεια. Αθήνα: Γεωργιάδης- Ελληνική Αγωγή, 2004.

Τα “Ηθικά Ευδήμεια” είναι η πρώτη από τις τρεις περί ηθικής πραγματείες του Αριστοτέλους. Η πραγματεία αυτή αποτελείται από επτά βιβλία και το περιεχόμενό της είναι αυστηρώς ηθικό· δεν συνδέεται δηλαδή με μία πολιτική, πράγμα που συμβαίνει στα “Ηθικά Νικομάχεια”. Τα “Ηθικά Ευδήμεια” έχουν επί πλέον μία θρησκευτική χροιά. Σ’ αυτά η αληθινή αρετή βασίζεται στην θρησκεία και αποτελεί εκδήλωση της εντολής και εμπνεύσεως ενός υπεράνθρωπου λογικού.

49) Μπαγιόνας, Αύγουστος. Ελευθερία και δουλεία στον Αριστοτέλη. Θεσσαλονίκη: Ζήτρος, 2003.

Στο βιβλίο του καθηγητή Α. Μπαγιόνα αναλύονται ερωτήματα που θέτει ο Αριστοτέλης στα Πολιτικά, όπως: είναι επιστήμη ή πολιτική; είναι αναγκαία για την αρχαία οικονομία ή δουλεία; τι είναι η ελευθερία του πολίτη; ποιος είναι ο σκοπός των ορθών και ημαρτημένων πολιτευμάτων; ποιοι είναι οι όροι της γένεσης, της

σταθερότητας και της φθοράς των πολιτευμάτων. Αν και επικριτής της δημοκρατίας, ο Αριστοτέλης αναλύει με ακρίβεια και αντικειμενικότητα τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά της. Το σημαντικότερο ίσως δίδαγμα των Πολιτικών είναι ότι σταθερότητα και διάρκεια έχουν τα πολιτεύματα που παραχωρούν δικαιοδοσίες σε αυτούς που για λόγους αρχής αποκλείονται από αυτά.

50) Ιακώβ, Δανιήλ Ι. Ζητήματα λογοτεχνικής θεωρίας στην Ποιητική του Αριστοτέλη. Αθήνα: Στιγμή, 2004.

Η “Ποιητική” του Αριστοτέλη ανήκει, χωρίς αμφιβολία, στα ευνοημένα κείμενα, αν αναλογιστούμε ότι στην περίπου ανύπαρκτη υπομνηματιστική παράδοση της χώρας μας γνώρισε ήδη από νωρίς (1937) έγκυρο ερμηνευτικό σχολιασμό εκ μέρους του φιλόλογου Ιωάννη Συκουτρή. Το φαινόμενο δεν είναι χωρίς σημασία, αν το αντιμετωπίσουμε συγκριτικά με άλλες χώρες που έχουν πλούσια υπομνηματιστική παραγωγή. Στη Γερμανία λ.χ. αναγγέλθηκε η κυκλοφορία μιας σχολιασμένης έκδοσης της «Ποιητικής» ύστερα από ερευνητικό διάλειμμα εβδομήντα ετών, ενώ στη Γαλλία η ραγδαία πρόοδος στη λογοτεχνική θεωρία μετά το 1960 αποτέλεσε το έναυσμα για την ενασχόληση με τη θεμελιώδη πραγματεία του Σταγειρίτη φιλοσόφου. Καλύτερα είναι το πράγματα στον αγγλοσαξονικό χώρο, όπου σε διάστημα μιας δεκαετίας δημοσιεύθηκαν στο δεύτερο μισό του εικοστού αιώνα δύο θεμελιώδη υπομνήματα, ενώ στην Ιταλία παρατηρείται κατά τις τελευταίες δεκαετίες αξιόλογη παραγωγή στον τομέα αυτόν.

Αρχαία ιατρική

Βλέπε

ΙΑΤΡΙΚΗ, ΑΡΧΑΙΑ

Αρχαία φιλοσοφία

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΑΡΧΑΙΑ

Αρχαία φιλοσοφία

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΑΡΧΑΙΑ-- ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Αρχαίοι φιλόσοφοι

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ, ΑΡΧΑΙΟΙ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

51) Baudrillard, Jean. Τα μοναδικά αντικείμενα αρχιτεκτονικής και φιλοσοφία. Αθήνα: Futura, 2005.

Η μιντιακή εξάπλωση και η παγκοσμιοποίηση της κουλτούρας, απέναντι στην ισοπέδωση των αξιών και τη γενίκευση μιας σκέψης που διαπλάθεται αποκλειστικά από γνώμες, που μπορούμε ακόμη να βρούμε μοναδικά αντικείμενα. Αναπτύσσοντας γύρω από αυτό το θέμα τον διάλογο τους, οι Jean Nouvel και Jean Baudrillard προσεγγίζουν άλλα θεμελιώδη προβλήματα που αφορούν τα χρόνια που έρχονται. Ένα δοκίμιο για τη μοναδικότητα που διαπνέει το έργο και την αναζήτηση και των δυο, που προσδιορίζει μια ορισμένη ηθική.

Ασιατική φιλοσοφία

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ

ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ (ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ)

52) Οι σκοποί της εκπαίδευσης. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2003.

Εδώ και πολλά χρόνια, η εκπαίδευση έχει επηρεαστεί από το φιλελευθερισμό, με έμφαση στην αυτονομία. Σκοπός είναι να δοθούν στους μαθητές το πνευματικά εφόδια που τους χρειάζονται για να γίνουν αυτόνομα άτομα, ικανά να κατευθύνουν μόνα τους τη ζωή τους. Στο βιβλίο αυτό, που αποτελείται από 16 δοκίμια, φιλόσοφοι της εκπαίδευσης από όλο τον κόσμο ερευνούν και αμφισβητούν διάφορα ρεύματα της φιλελεύθερης παράδοσης, εξετάζοντας όχι μόνο την αυτονομία αλλά και άλλα βασικά ζητήματα, όπως είναι η κοινωνική δικαιοσύνη, η εθνική ταυτότητα, το αναλυτικό πρόγραμμα, η κριτική σκέψη, οι κοινωνικές πρακτικές.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, Ο ΜΕΓΑΣ, 330- 378 Π.Χ.-- ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

53) Αγγελής, Δημήτρης. Αισθητική βυζαντινή. Αθήνα: Εκδόσεις των Φίλων, 2004.

Η βυζαντινή φιλοσοφία αποτελεί έναν κλάδο που παλιότερο δεν είχε την ίδια ανάπτυξη με αυτή που γνωρίζει τα τελευταία χρόνια. Τούτο, ασφαλώς, δεν συνέβαινε αποκλειστικά και μόνο εξ αιτίας της ευρύτατα διαδεδομένης αρνητικής αντίληψης που επικρατούσε για την πνευματική κληρονομιά που κατέλιπε η βυζαντινή περίοδος. Υπήρχε ταυτόχρονα και η αμφιβολία για το εάν και κατά πόσο η κατ' εξοχήν θεολογική σκέψη του Βυζαντίου ήταν πράγματι και θεολογική.

BENEZHS, ΗΛΙΑΣ, 1904-1973

54) Πλύσης, Κυριάκος. Προσεγγίσεις. Αθήνα: Αστήρ, 2005.

Οι ‘Προσεγγίσεις II’ χωρίζονται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος ο συγγραφέας καταπιάνεται με νεοέλληνες συγγραφείς. Πέντε ποιητές: Γ.Θ. Βαφόπουλο, Ζωή Καρέλλη, Γιάννη Ρίτσο, Οδυσσέα Ελύτη και Θανάση Παπαθανασόπουλο, τρεις πεζογράφους :Φώτη Κόντογλου, Ηλία Βενέζη και Γρηγόριο Ξενόπουλο και δύο δοκιμιογράφους: Αγγέλα Τερζάκη και Χρήστο Μαλεβίτη. Στο δεύτερο μέρος καταπιάνεται με κυπριακά θέματα και Κύπριου συγγραφέας

BENIAMIN, Ο ΛΕΣΒΙΟΣ, 1762- 1824

55) Αργυροπούλου, Ρωζάνη. Ο Βενιαμίν Λέσβιος και η ευρωπαϊκοί σκέψη του δέκατου ογδόου αιώνα. Αθήνα: Εθνικό ίδρυμα ερευνών, 2003.

Αντικείμενο της διατριβής αυτής αποτελεί η προσωπικότητα και ο στοχασμός του Βενιαμίν Λεσβίου, διακεκριμένου μαθηματικού, φυσικού και φιλοσόφου. Ηγετική μορφή της ελληνικής παιδείας στην καμπή του δέκατου ογδόου αιώνα μπορεί να θεωρηθεί το σημαντικότερο φιλοσοφικό πνεύμα του Νεοελληνικού Διαφωτισμού. Ο σεβαστός αυτός Διδάσκαλος του Γένους βίωσε βίαιες αντιδράσεις για τις νεωτεριστικές του θέσεις και δίδαξε σε ελληνικά ακαδημαϊκά ιδρύματα τη φιλοσοφία των Γάλλων ιδεολογία της οποίας ήταν οπαδός όπως και ο Αδαμάντιος Κοραής.

Βιβλία της γνώσης

Βλέπε

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΕΣ ΚΑΙ ΛΕΞΙΚΑ, ΓΑΛΛΙΚΑ-- ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

ΒΙΟΛΟΓΙΑ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

56) Ferry, Luk. Τι είναι ο άνθρωπος. Αθήνα: Κριτική, 2005.

Τα τελευταία χρόνια, η βιολογία μας καλεί, ανεξάρτητα από τις ιδεολογικές μας ευαισθησίες, να επανεξετάσουμε τη σχέση ανάμεσα στην κληρονομικότητα κα στο περιβάλλον. Οι συγγραφείς καταπιάνονται με το δύσκολο εγχείρημα να διατυπώσουν με τρόπο απλό και παιδαγωγικό τα πλέον θεμελιώδη και ενδιαφέροντα ζητήματα του κλάδου (φιλοσοφία και βιολογία) τους σε μια κοινή βάση γνώσεων. Καρπός του εγχειρήματος αυτού είναι η απάντηση στο ερώτημα για τη θέση του ανθρώπου μέσα στο βασίλειο της φύσης.

ΒΟΛΤΑΙΡΟΣ, 1694- 1778

57) Gray, John. Βολτέρος. Αθήνα: Ενάλιος, 2004.

Ο υποδειγματικός αυτός διαφωτιστής και φιλόσοφος έζησε και πέθανε ως παρτιζάνος. Ήταν ο αιώνιος ένθερμος προπαγανδιστής μια αιρετικής πίστης. Αντικείμενο της φιλοσοφίας του Βολτέρου δεν ήταν η προώθηση της έρευνα ή η καλλιέργεια της σκεπτικιστικής αμφισβήτησης. Αντικείμενο της φιλοσοφίας του και σκοπός της ζωής του ήταν η ανεύρεση μιας νέας, η οποία θα αντικαθιστούσε τη μισητή Χριστιανική θρησκεία. Η διακωμώδηση των Χριστιανικών προκαταλήψεων και ενθουσιασμών από τον Βολτέρο πράγματι εξυπηρέτησε μια νέα ‘‘θρησκεία’’, αυτήν του παγκόσμιου διαφωτισμού. Ο Βολτέρος ωστόσο υιοθέτησε πολλά στοιχεία από την θρησκεία την οποία επιθυμούσε να αντικαταστήσει. Ο διαφωτισμός μοιάζει με τον Χριστιανισμό όσο αφορά στις κοινές ελπίδες για τη χειραφέτηση της ανθρωπότητας και στη βαθιά έλλειψη ανοχής προς οτιδήποτε αποτελεί εμπόδιο στις παγκόσμιες φιλοδοξίες του.

ΒΟΥΔΑΣ ΚΑΙ ΒΟΥΔΙΣΜΟΣ

58) Schonborn, Felizitas Von. Δαλάι Λάμα Συμπόνια και Σοφία. Αθήνα: Κριτική, 2004.

Ως ανθρώπινα όντα, έχουμε όλοι μας την ίδια κοινή επιθυμία: να ζήσουμε μια ζωή γεμάτη νόημα και ευτυχία. Σύμφωνα με τον Δαλάι Λάμα -τον βραβευμένο με Νόμπελ κορυφαίο Θιβετιανό θρησκευτικό ηγέτη- η δυνατότητα να βιώσουμε αληθινή ολοκλήρωση και πληρότητα βρίσκεται μόνο μέσα μας. Έτσι, το μοναδικό αυτό βιβλίο μυεί τον αναγνώστη στο ‘‘Δρόμο της φώτισης’’ μέσα από μια σειρά απλών και αποτελεσματικών πρακτικών και συμβουλών που ενσωματώνουν ολόκληρη την άχρονη σοφία του Θιβέτ. Το ‘‘Ζωή γεμάτη νόημα είναι ένας ανεκτίμητος οδηγός ζωής, που διεισδύει στο μύχια της ψυχής μας και απευθύνεται σε κάθε άνθρωπο, ανεξάρτητα από θρησκευτικά πιστεύω, δόγματα και ιδεολογίες, Μας οδηγεί σ’ ένα αληθινό άνοιγμα καρδιάς δείχνοντας μας βήμα- βήμα πως θα δομήσουμε μια ζωή γεμάτη ευγενικά συναισθήματα, νοητική διαύγεια, ευδαιμονία και πληρότητα.

Βούδας και βουδισμός

Βλέπε

ΒΟΥΔΙΣΜΟΣ

ΒΟΥΔΙΣΜΟΣ

59) Maezumi Roshi, Taizan. Δώστε αξία στη ζωή σας. Αθήνα: Κέδρος, 2003.

Πρόκειται για την πρώτη συλλογή των σημαντικών διαλέξεων του Taizan Maezumi Roshi, αυτής της σπουδαίας φυσιογνωμίας στο χώρο του Βουδισμού Ζεν, στους μαθητές του. Με γλώσσα απλή, κατανοητή και συγχρόνως εμπνευσμένη και δυνατή, ο Roshi μεταδίδει όλη την ουσία της πρακτικής Ζεν. Μόνο αν ξεφύγουμε από την δυαδική σκέψη, τη διάκριση ανάμεσα στο καλό και στο κακό, και δούμε τα πράγματα σφαιρικά, θα δώσουμε αξία στη ζωή μας έτσι όπως τη βιώνουμε.

60) Dalai, Lamaxiv, 1935- Ο δρόμος για μια ζωή γεμάτη νόημα. Αθήνα: Εσοπτρον, 2003.

Ως ανθρώπινα όντα, έχουμε όλοι μας την ίδια κοινή επιθυμία: να ζήσουμε μια ζωή γεμάτη νόημα και ευτυχία. Σύμφωνα με τον Δαλάι Λάμα, τον βραβευμένο με νόμπελ κορυφαίο Θιβετιανό θρησκευτικό ηγέτη, η δυνατότητα να βιώσουμε αληθινή ολοκλήρωση και πληρότητα βρίσκεται μόνο μέσα μας. Έτσι, το μοναδικό αυτό βιβλίο μυεί τον αναγνώστη στο "Δρόμο τη φώτισης", μέσα από μια σειρά απλών και αποτελεσματικών πρακτικών και συμβουλή που ενσωματώνουν ολόκληρη την άχρονη σοφία του Θιβέτ. Το "Ζωή γεμάτη νόημα" είναι ένας ανεκτίμητος οδηγός ζωής, που διεισδύει στα μύχια της ψυχής μας και απευθύνεται σε κάθε άνθρωπο, ανεξάρτητα από θρησκευτικά πιστεύω, δόγματα και ιδεολογίες. Μας οδηγεί σ' ένα αληθινό άνοιγμα καρδιάς δείχνοντας μας βήμα- βήμα πώς θα δομήσουμε μια ζωή γεμάτη ευγενικά συναισθήματα, νοητική διαύγεια, ευδαιμονία και πληρότητα.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ—ΙΣΤΟΡΙΑ

61) Παπαρρηγόπουλος, Κωνσταντίνος. Τα διδακτικότερα πορίσματα τόμος Α. Αθήνα: Ερμείας, 2003.

Τα διδακτικότερα πορίσματα της ιστορίας του ελληνικού έθνους περιλαμβάνουν την εκλογή και σύνοψης αλλά και την επανόρθωση των γεγονότων. Η μόνη αξίωση του έργου αυτού είναι να δικαιώσει το λόγιον του Μακώλαιου, ότι το εκλέγειν και συνοψίζει τα γεγονότα είναι Τέχνη, δεδομένη πολλής μελέτης. Αποφεύγει τους νεωτερισμούς και τις ιδιόρρυθμες δοξασίες οι οποίες είναι πάντα πολύ επισφαλής.

Βυζαντινή τέχνη

Βλέπε

ΤΕΧΝΗ, ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ

ΓΑΛΛΙΑ-- ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ-- 18ος ΑΙΩΝΑΣ

62) Blom, Phillpp. Οι εγκυκλοπαιδιστές. Αθήνα: Ωκεανίδα, 2005.

Τη δεκαετία του 1750 μια ομάδα νέων ανθρώπων στο Παρίσι καταπιάστηκαν με τη μετάφραση ενός λεξικού το οποίο, όπως ήλπιζαν θα τους απασχολούσε για λίγα χρόνια. Το σχέδιο αυτό εξελίχθηκε στο μεγαλύτερο εκδοτικό εγχείρημα της εποχής, ένα έργο που θεωρήθηκε τόσο επικίνδυνο και ανατρεπτικό, που ο Πάπας το αποκήρυξε και οι συντάκτες του απειλήθηκαν με εκτέλεση. Όταν ολοκληρώθηκε, μετά από ένα τέταρτο του αιώνα, αποτελούνταν από 28 τόμους, έγινε γνωστό ως η μεγάλη Εγκυκλοπαίδεια των Ντιντερό και Ντ'Αλαμπέρ και είναι ένα έργο που άλλαξε την ιστορία του πολιτισμού.

Γαλλική φιλοσοφία

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΓΑΛΛΙΚΗ

Γερμανική φιλοσοφία

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ

Γερμανοί φιλόσοφοι

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ-- ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Γεωλογία και θρησκεία

Βλέπε

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΓΙΟΓΚΑ

63) Maezumi Roshi, Taizan. Δώστε αξία στη ζωή σας. Αθήνα: Κέδρος, 2003.

Πρόκειται για την πρώτη συλλογή των σημαντικών διαλέξεων του Taizan Maezumi Roshi, αυτής της σπουδαίας φυσιογνωμίας στο χώρο του Βουδισμού Ζεν, στους μαθητές του. Με γλώσσα απλή, κατανοητή και συγχρόνως εμπνευσμένη και δυνατή, ο Roshi μεταδίδει όλη την ουσία της πρακτικής Ζεν. Μόνο αν ξεφύγουμε από την δυαδική σκέψη, τη διάκριση ανάμεσα στο καλό και στο κακό, και δούμε τα πράγματα σφαιρικά, θα δώσουμε αξία στη ζωή μας έτσι όπως τη βιώνουμε.

64) Feverstein, Georg. Η ουσία της γιόγκα. Αθήνα: Ζανίν, 2003.

Οι συγγραφείς συνδυάζουν την πολύτιμη εμπειρία τους για να προσφέρουν μια βαθύτερη θεώρηση στο θέμα της ανάπτυξης της γιογκικής σκέψης δια μέσου των αιώνων και στην επισήμανση των ομοιοτήτων της με το χριστιανικό μυστικισμό του Μάιστερ Έκχαρτ. Δύο από τις μελέτες, η μια σχετικά με την ουσία της Γιόγκα και η άλλη σχετικά με το νόημα του πόνου στη Γιόγκα, έχουν εκτιμηθεί ιδιαίτερα από τους ερευνητές της Γιόγκα, γιατί διασαφηνίζουν τις επικρατούσες παρανοήσεις και παρέχουν ένα ιδεολογικό πλαίσιο για πολλές από τις μελέτες που θα ακολουθήσουν στο τομέα αυτό.

65) Ιωαννίδης, Γιώργος. Ο δρόμος του βουβαλιού. Αθήνα: Αρχέτυπο, 2003.

Μια εικόνα ισοδυναμεί με χίλιες λέξεις, συνηθίζουμε να λέμε. Και αυτό αποδεικνύει περίτρανα το βιβλίο αυτό. Πρόκειται για δέκα αρχαίες εικόνες που αναπαριστούν το ταξίδι ενός νεαρού αγοριού μέσα στη φύση προς αναζήτηση ενός ζώου μια κλασική αλληγορία που πιστεύεται ότι πηγάζει από τους κινέζους δασκάλους του Ζεν κατά τη δυναστεία Σάνγκ και μεταφέρει θεμελιώδεις θεωρήσεις των σοφών της Κίνας.

66) Chopra, Deepak. Οι επτά πνευματικοί νόμοι της γιόγκα. Αθήνα: Έσοπτρον, 2005.

Οι Επτά Πνευματικοί Νόμοι της Γιόγκα προχωρούν ακόμα βαθύτερα, παρέχοντας μας όλα εκείνα τα κλειδιά που θα διευρύνουν τον νου μας και θα μας οδηγήσουν στην αληθινή πραγμάτωση της ψυχικής αρμονίας και της Φώτισης. Ακόμα, με συνειδητή εξάσκηση, οι αρχές και οι τεχνικές της Γιόγκα που περιγράφονται βήμα-βήμα στο βιβλίο αυτό, μας εξασφαλίζουν την ανάδυση του πλήρους δυναμικού μας, την ικανότητα να προσφέρουμε και να δεχόμαστε αβίαστα αγάπη, καθώς και την κατάκτηση μια επιτυχίας σε όλους τους τομείς της ζωής μας.

Γιόγκα-- ινδουισμός

Βλέπε

ΓΙΟΓΚΑ

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ

67) Ντάλτας, Περικλής Α. Πραγματολογία και επικοινωνία. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2005.

Σε αντιδιαστολή προς τη σημασιολογία, που ερευνά τις ανεξάρτητες περιστάσεων σημασίες των γλωσσικών μορφών, η πραγματολογία αφορά το μη συμβατικό κυρίως σημασιακό φορτίο, το οποίο η προθετικότητα του ομιλητή/συγγραφέα διαμορφώνει εντός της εκάστοτε επικοινωνιακής περίπτωσης, και στο οποίο καλείται να αναχθεί ο ακροατής/αναγνώστης. Το βιβλίο αυτό επισκοπεί τις κυριότερες πραγματολογικές θεωρίες από κοινωνιογλωσσολογική σκοπιά. Απευθύνεται σε τρεις κατηγορίες

αναγνωστών: πρώτον, σε όλους όσοι επιθυμούν μια πρώτη επαφή με την πραγματολογία - φοιτητές, εκπαιδευτικούς, ευρύτερο κοινό· δεύτερον, στους ερευνητές που προβληματίζονται για τη σχέση της φιλοσοφικής πραγματολογίας με τις επικοινωνιακά υποψιασμένες τάσεις της γλωσσολογίας· και τρίτον, στους μεταφραστές κυρίως αλλά και τους λοιπούς εργατές της γλώσσας, ιστορικούς, καθηγητές γλωσσικών μαθημάτων, κριτικούς λογοτεχνίας κ.ά., που έχουν ως έργο να εμβαθύνουν σε φυσικά κείμενα συνταγμένα σε απόμακρες χρονικά ή μη οικείες κοινωνικά συνθήκες

68) Comrie, Bernard. Οι γλώσσες του κόσμου. Αθήνα: Σαββάλας, 2004.

Το παρόν βιβλίο αποτελεί μια εισαγωγή στις γλώσσες του κόσμου και στη γλωσσολογία. Η επισκόπηση των γλωσσικών οικογενειών, της κατανομής τους, της διάδοσής τους και -σε κάποιες περιπτώσεις- της εξαφάνισής τους παρουσιάζεται με μια μεγάλη ποικιλία χαρτών, φωτογραφιών και πινάκων. Παράλληλα αναλύονται η εξέλιξη 200 και πλέον γλωσσών με ειδικά παραδείγματα, καθώς και διάφορα συστήματα γραφής, τα οποία, όπως μαρτυρούν τα αρχαία έργα τέχνης, μνημεία και χειρόγραφα, χρησιμοποιούνταν τα τελευταία 5.000 χρόνια. Οι απαρχές της γλώσσας, που για αιώνες αποτελούσαν περισσότερο αντικείμενο του μύθου παρά της επιστήμης, φαντάζουν σήμερα λιγότερο σκοτεινές, καθώς η γλωσσολογική και η αρχαιολογική έρευνα έφεραν στο φως τις πρώτες ενδείξεις για την καταγωγή των γλωσσών. Το παρόν βιβλίο θα βοηθήσει το σύγχρονο αναγνώστη να γνωρίσει τις γλώσσες του κόσμου και την επιστήμη που τις εξετάζει, τη γλωσσολογία.

Γλώσσα και γλώσσες-- γραμματική, συγκριτική

Βλέπε

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

69) Austin, J. L. Πώς να κάνουμε πράγματα με τις λέξεις. Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 2003.

Ο Austin ανέλυσε πρώτος, στο "Πώς να κάνουμε πράγματα με τις λέξεις", ένα κλασικό βιβλίο της φιλοσοφίας του εικοστού αιώνα, την πρακτική διάσταση του ίδιου του λόγου. Όταν υποσχόμαστε, όταν ορκιζόμαστε, όταν διατάσσουμε, προειδοποιούμε, στοιχηματίζουμε... δεν περιγράφουμε αλλά πράττουμε, δεν αποτυπώνουμε ένα πράγμα, αληθώς ή ψευδώς, αλλά κάνουμε, παράγουμε ένα πράγμα, εύστοχα ή άστοχα. Η παρούσα σχολιασμένη μετάφραση αποτελεί τη μεταφορά στα ελληνικά αναλύσεων της αγγλικής καθομιλουμένης -δεδομένου μάλιστα ότι την ανάλυση της καθημερινής γλώσσας θεωρούσε ο Austin απαραίτητο έργο της φιλοσοφίας- αλλά και όσον αφορά την απόδοση μιας σειράς νεότευκτων όρων.

70) Chomsky, Noam. Οι νέοι ορίζοντες στη μελέτη της γλώσσας και του νου. Αθήνα: Πατάκη, 2005.

Το βιβλίο αυτό αποτελεί εξέχουσα συμβολή στη φιλοσοφική μελέτη της γλώσσας και του νου από έναν από τους πιο σημαντικούς διανοητές της εποχής μας. Με μια σειρά διεισδυτικών δοκιμίων ο Noam Chomsky παρεμβαίνει στη σύγχυση και στην προκατάληψη που έχουν προκληθεί στη μελέτη της γλώσσας και του νου, προτείνοντας νέες λύσεις σε παραδοσιακά φιλοσοφικά ερωτήματα και εισάγοντας νέες προοπτικές σε ζητήματα γενικότερου ενδιαφέροντος, που εκτείνονται από το πρόβλημα του νου-σώματος μέχρι την ενοποίηση των επιστημών.

71) Comrie, Bernard. Οι γλώσσες του κόσμου. Αθήνα: Σαββάλας, 2004.

Το παρόν βιβλίο αποτελεί μια εισαγωγή στις γλώσσες του κόσμου και στη γλωσσολογία. Η επισκόπηση των γλωσσικών οικογενειών, της κατανομής τους, της διάδοσής τους και -σε κάποιες περιπτώσεις- της εξαφάνισής τους παρουσιάζεται με μια μεγάλη ποικιλία χαρτών, φωτογραφιών και πινάκων. Παράλληλα αναλύονται η εξέλιξη 200 και πλέον γλωσσών με ειδικά παραδείγματα, καθώς και διάφορα συστήματα γραφής, τα οποία, όπως μαρτυρούν τα αρχαία έργα τέχνης, μνημεία και χειρόγραφα, χρησιμοποιούνταν τα τελευταία 5.000 χρόνια. Οι απαρχές της γλώσσας, που για αιώνες αποτελούσαν περισσότερο αντικείμενο του μύθου παρά της επιστήμης, φαντάζουν σήμερα λιγότερο σκοτεινές, καθώς η γλωσσολογική και η αρχαιολογική έρευνα έφεραν στο φως τις πρώτες ενδείξεις για την καταγωγή των γλωσσών. Το παρόν βιβλίο θα βοηθήσει το σύγχρονο αναγνώστη να γνωρίσει τις γλώσσες του κόσμου και την επιστήμη που τις εξετάζει, τη γλωσσολογία.

72) Lakoff, George. Ο μεταφορικός λόγος. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, 2005.

Φέρνοντας τη μεταφορική σκέψη στο προσκήνιο, το βιβλίο αυτό αποκάλυψε την ανάγκη να επαναπροσδιοριστούν θεμελιώδεις έννοιες σχετικά με την έρευνα του νου όπως η σημασία, η αλήθεια και η φύση της σκέψης. Από τότε η θέση των συγγραφέων ότι η μεταφορά είναι διάχυτη στην καθημερινή μας ζωή, όχι μόνο στη γλώσσα αλλά και στις σκέψεις και πράξεις μας είχε ένα μακρόχρονο και καθοριστικό αντίκτυπο σε ένα ευρύ φάσμα γνωστικών αντικειμένων όπως στη γλωσσολογία, την ψυχολογία, τη φιλοσοφία, τη γνωστική επιστήμη, την πολιτική, τη νομική, τη θρησκεία, τα μαθηματικά, τη φιλοσοφία της επιστήμης. Υπήρξε δε αντικείμενο εντονότατης κριτικής και προβληματισμού εφόσον η ιδέα ότι ο άνθρωπος είναι μεταφορικό ον αμφισβητούσε βασικές θέσεις της δυτικής φιλοσοφικής παράδοσης.

73) Auroux, Sylvain. Η φιλοσοφία της γλώσσας. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2005.

Η φιλοσοφία της γλώσσας, ένα από τα πολυπλοκότερα και πλουσιότερα πεδία της φιλοσοφίας, βρίσκεται σε πλήρη θεωρητική άνθιση και συνεχή επιστημονική διεργασία. Το βιβλίο αυτό αποτελεί μια συνθετική εργασία στην οποία τίθενται εκ νέου ζητήματα φιλοσοφίας της γλώσσας, όπως είναι η αυτοματοποίηση της ανθρώπινης επικοινωνίας και η ποικιλότητα των γλωσσών. Παράλληλα προτείνονται καινούργιες θεωρητικές και τεχνικές κατευθύνσεις, όπως η γλωσσική ηθική. Ο τρόπος οργάνωσης του περιεχομένου του γύρω από ορισμένο θεμελιώδη και επανέρχόμενα προβλήματα καθιστά το παρόν βιβλίο σημαντικό εγχειρίδιο αναφοράς. Απευθύνεται τόσο στους φοιτητές όσο και στους ερευνητές και μπορεί να συνοδεύσει τις μελέτες των φιλοσόφων, των γλωσσολόγων, των σημειολόγων, των ειδικών στις γνωσιακές επιστήμες καθώς και όλων όσων βρίσκονται αντιμέτωποι με το ζήτημα της γλώσσας

74) Σκούφαλος, Μάρκος. Η γλώσσα και η ανάπτυξη του ανθρώπινου ψυχισμού στο σύγχρονο σχολείο. Αθήνα: Άλφα Πι. , 2004.

Το γλωσσικό σύστημα επομένως που χρησιμοποιεί η αστική τάξη, αλλά και αυτό που διδάσκει στα σχολεία είναι τέτοιο, που στοχεύει στο να συσκοτίζει την πραγματικότητα, να τη διαστρεβλώνει και ταυτόχρονα να δημιουργεί μια ψεύτικη κοινωνική συνείδηση και σκέψη. Την ενδιαφέρει κυρίως το επίπεδο της επικοινωνίας, αλλά με τέτοιο τρόπο, ώστε αποκομμένο στην ουσία από τις δημιουργικές δυνατότητες της σκέψης να επιτυγχάνει τους χειραγωγικούς της σκοπούς. Μέσα στα πλαίσια της ιμπεριαλιστικής πραγματικότητας, οι γλώσσες, ως συστήματα επικοινωνίας και έκφρασης ιδεολογίας, πρέπει να ομογενοποιηθούν, ώστε να αποφορτιστούν και από τα όποια πολιτιστικά στοιχεία μεταφέρουν.

75) Beekes, Robert S.P. Εισαγωγή στη συγκριτική ινδοευρωπαϊκή γλωσσολογία. Αθήνα: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη, 2004.

Η ελληνική γλώσσα ανήκει, στην οικογένεια των ινδοευρωπαϊκών γλωσσών, μέσα στην οποία κατέχει ξεχωριστή θέση. Καταρχάς, είναι μια από τις παλαιότερα μαρτυρημένες ινδοευρωπαϊκές γλώσσες, κυρίως ύστερα από την αποκρυπτογράφηση των κειμένων της μυκηναϊκής στη γραμμική Β, τα οποία χρονολογούνται στο 1400 π.Χ.. Μόνο η χεττιτική και σανσκριτική διαθέτουν κείμενα που ανάγονται σε παλαιότερη εποχή. Επιπλέον, η αρχαία ελληνική έχει το πλεονέκτημα ότι είναι σε μεγάλο βαθμό διαφανής. Οι εξελίξεις που μας δημιουργούν προβλήματα δεν είναι πολλές, και η ινδοευρωπαϊκή προέλευση της γλώσσας είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό απόλυτα σαφής, πολύ περισσότερο από όσο στην περίπτωση της λατινικής ή των τευτονικών γλωσσών.

76) Kress, Gunther. Γλωσσικές διαδικασίες σε κοινωνιοπολιτισμική πρακτική. Αθήνα: Σαββάλας, 2003.

Ο Gunther Kress μέσα από το παρόν βιβλίο εξετάζει τη γλώσσα ως «κοινωνική σημειολογία», ως πηγή νοήματος που εμπλέκεται άμεσα στις διαδικασίες με τις οποίες οι άνθρωποι δομούν την κοινωνική εμπειρία τους. Αποδεικνύει ότι κάθε ανθρώπινη συναναστροφή έχει κοινωνικό νόημα, το οποίο εκφράζεται μέσα από τη γλώσσα. Εφαρμόζοντας τις αρχές της κοινωνιογλωσσολογίας σε πλήθος καταστάσεις, θεωρεί πως κάθε συναναστροφή μπορεί να μεταγραφεί σε κείμενο. Εξαιρετικά σημαντική είναι η εφαρμογή των συμπερασμάτων του στην εκπαίδευση, που διατρέχει όλο το βιβλίο.

77) Καραντζόλα, Ελένη. Γλωσσική αλλαγή. Αθήνα: Νήσος, 2004.

Αλλάζουν οι γλώσσες; Ως προς τι αλλάζουν; Γιατί αλλάζουν; Ότι οι γλώσσες αλλάζουν στο πέρασμα του χρόνου, όπως άλλωστε όλες οι πτυχές του φυσικού κόσμου και της ζωής του ανθρώπου, είναι αναπόδραστο γεγονός - όσο και αν οι ομιλητές τους βιώνουν αυτή την αλλαγή ως απώλεια. Η μελέτη της γλωσσικής αλλαγής αποτελεί ένα συναρπαστικό αντικείμενο έρευνας, όχι μόνο για την ιστορική γλωσσολογία αλλά και για τη γλωσσική θεωρία γενικότερα, καθώς οι φυσικές γλώσσες αλλάζουν στο πέρασμα του χρόνου με αξιοσημείωτο παρόμοιους τρόπους, βάσει ενός περιορισμένου αριθμού μηχανισμών. Το βιβλίο αυτό επιχειρεί να συστηματοποιήσει το 'τι' αλλάζει στις γλώσσες, ως προς τους φθόγγους, τη γραμματική ή τις σημασίες, χρησιμοποιώντας παραδείγματα από πολλές ευρωπαϊκές και μη γλώσσες, καθώς και από όλες τις φάσεις εξέλιξης της ελληνικής.

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ

Βλέπε Επίσης

ΑΝΑΛΥΣΗ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ

Βλέπε Επίσης

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ

Βλέπε Επίσης

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ

Βλέπε Επίσης

ΓΡΑΠΤΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ

Βλέπε Επίσης
ΓΡΑΦΗ

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ

Βλέπε Επίσης
ΛΟΓΟΣ

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ

Βλέπε επίσης
ΨΥΧΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

78) Σκούφαλος, Μάρκος. Η γλώσσα και η ανάπτυξη του ανθρώπινου ψυχισμού στο σύγχρονο σχολείο. Αθήνα: Άλφα Πι. , 2004.

Στο παρόν βιβλίο ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι το γλωσσικό σύστημα που χρησιμοποιεί η αστική τάξη, αλλά και αυτό που διδάσκει στα σχολεία είναι τέτοιο, που στοχεύει στο να συσκοτίζει την πραγματικότητα, να τη διαστρεβλώνει και ταυτόχρονα να δημιουργεί μια ψεύτικη κοινωνική συνείδηση και σκέψη. Την ενδιαφέρει κυρίως το επίπεδο της επικοινωνίας, αλλά με τέτοιο τρόπο, ώστε αποκομμένο στην ουσία από τις δημιουργικές δυνατότητες της σκέψης να επιτυγχάνει τους χειραγωγικούς της σκοπούς. Μέσα στα πλαίσια της ιμπεριαλιστικής πραγματικότητας, οι γλώσσες, ως συστήματα επικοινωνίας και έκφρασης ιδεολογίας, πρέπει να ομογενοποιηθούν, ώστε να αποφορτιστούν και από τα όποια πολιτιστικά στοιχείο μεταφέρουν.

79) Kress, Gunther. Γλωσσικές διαδικασίες σε κοινωνιοπολιτισμική πρακτική. Αθήνα: Σαββάλας, 2003.

Ο Gunther Kress μέσα από το παρόν βιβλίο εξετάζει τη γλώσσα ως «κοινωνική σημειολογία», ως πηγή νοήματος που εμπλέκεται άμεσα στις διαδικασίες με τις οποίες οι άνθρωποι δομούν την κοινωνική εμπειρία τους. Αποδεικνύει ότι κάθε ανθρώπινη συναναστροφή έχει κοινωνικό νόημα, το οποίο εκφράζεται μέσα από τη γλώσσα. Εφαρμόζοντας τις αρχές της κοινωνιογλωσσολογίας σε πλήθος καταστάσεις, θεωρεί πως κάθε συναναστροφή μπορεί να μεταγραφεί σε κείμενο. Εξαιρετικά σημαντική είναι η εφαρμογή των συμπερασμάτων του στην εκπαίδευση, που διατρέχει όλο το βιβλίο.

Γλώσσα, ψυχολογία της
Βλέπε
ΨΥΧΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Γλώσσες
Βλέπε
ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

80) Comrie, Bernard. Οι γλώσσες του κόσμου. Αθήνα: Σαββάλας, 2003.

Το παρόν βιβλίο αποτελεί μια εισαγωγή στις γλώσσες του κόσμου και στη γλωσσολογία. Η επισκόπηση των γλωσσικών οικογενειών, της κατανομής τους, της διάδοσής τους και -σε κάποιες περιπτώσεις- της εξαφάνισής τους παρουσιάζεται με μια μεγάλη ποικιλία χαρτών, φωτογραφιών και πινάκων. Παράλληλα αναλύονται η εξέλιξη 200 και πλέον γλωσσών με ειδικά παραδείγματα, καθώς και διάφορα συστήματα γραφής, τα οποία, όπως μαρτυρούν τα αρχαία έργα τέχνης, μνημεία και χειρόγραφα, χρησιμοποιούνταν τα τελευταία 5.000 χρόνια. Οι απαρχές της γλώσσας, που για αιώνες αποτελούσαν περισσότερο αντικείμενο του μύθου παρά της επιστήμης, φαντάζουν σήμερα λιγότερο σκοτεινές, καθώς η γλωσσολογική και η αρχαιολογική έρευνα έφεραν στο φως τις πρώτες ενδείξεις για την καταγωγή των γλωσσών. Το παρόν βιβλίο θα βοηθήσει το σύγχρονο αναγνώστη να γνωρίσει τις γλώσσες του κόσμου και την επιστήμη που τις εξετάζει, τη γλωσσολογία.

81) Beekes, Robert S.P. Εισαγωγή στη συγκριτική ινδοευρωπαϊκή γλωσσολογία. Αθήνα: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη, 2004.

Η ελληνική γλώσσα ανήκει, στην οικογένεια των ινδοευρωπαϊκών γλωσσών, μέσα στην οποία κατέχει ξεχωριστή θέση. Καταρχάς, είναι μια από τις παλαιότερα μαρτυρημένες ινδοευρωπαϊκές γλώσσες, κυρίως ύστερα από την αποκρυπτογράφηση των κειμένων της μυκηναϊκής στη γραμμική Β, τα οποία χρονολογούνται στο 1400 π.Χ.. Μόνο η χεττιτική και σανσκριτική διαθέτουν κείμενα που ανάγονται σε παλαιότερη εποχή. Επιπλέον, η αρχαία ελληνική έχει το πλεονέκτημα ότι είναι σε μεγάλο βαθμό διαφανής. Οι εξελίξεις που μας δημιουργούν προβλήματα δεν είναι πολλές, και η ινδοευρωπαϊκή προέλευση της γλώσσας είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό απόλυτα σαφής, πολύ περισσότερο από όσο στην περίπτωση της λατινικής ή των τευτονικών γλωσσών.

82) Καραντζόλα, Ελένη. Γλωσσική αλλαγή. Αθήνα: Νήσος, 2004.

Αλλάζουν οι γλώσσες; Ως προς τι αλλάζουν; Γιατί αλλάζουν; Ότι οι γλώσσες αλλάζουν στο πέρασμα του χρόνου, όπως άλλωστε όλες οι πτυχές του φυσικού κόσμου και της ζωής του ανθρώπου, είναι αναπόδραστο γεγονός - όσο και αν οι ομιλητές τους βιώνουν αυτή την αλλαγή ως απώλεια. Η μελέτη της γλωσσικής αλλαγής αποτελεί ένα συναρπαστικό αντικείμενο έρευνας, όχι μόνο για την ιστορική γλωσσολογία αλλά και για τη γλωσσική θεωρία γενικότερα, καθώς οι φυσικές γλώσσες αλλάζουν στο πέρασμα του χρόνου με αξιοσημείωτο παρόμοιους τρόπους, βάσει ενός περιορισμένου αριθμού μηχανισμών. Το βιβλίο αυτό επιχειρεί να συστηματοποιήσει το 'τι' αλλάζει στις γλώσσες, ως προς τους φθόγγους, τη γραμματική ή τις σημασίες, χρησιμοποιώντας παραδείγματα από πολλές ευρωπαϊκές και μη γλώσσες, καθώς και από όλες τις φάσεις εξέλιξης της ελληνικής.

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε επίσης

ΨΥΧΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Γνώση, Βιβλία της

Βλέπε

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΕΣ ΚΑΙ ΛΕΞΙΚΑ, ΓΑΛΛΙΚΑ-- ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

ΓΝΩΣΗ, ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ

83) Casti, John L. Ο πλατωνικός παράδεισος του Αϊνστάιν. Αθήνα: Τραυλός, 2004.

Το 1946 είναι η απαρχή της εποχής των υπολογιστών. Τα πιο λαμπρά μυαλά της επιστήμης του 20ού αιώνα συγκεντρώνονται στο αναγνωρισμένου κύρους Ινστιτούτο Ανώτερων Μελετών του Πρίνστον, στο Νιου Τζέρσεϊ, ένα ανεξάρτητο ίδρυμα αφιερωμένο εξολοκλήρου στην αναζήτηση της καθαρής γνώσης. Για τα εξέχοντα μέλη του το Ινστιτούτο είναι ένας παράδεισος της διάνοησης. Ο Άλμπερτ Αϊνστάιν, ο Κούρτ Γκέντελ, ο Τζ. Ρόμπερτ, ο Τζόν φον Νόιμαν και ο Λιούις Λ. Στράους αποτελούν την ομάδα αυτή. Παρ' όλα αυτά η αξιοσέβαστη αυτή ομάδα έχει να διαφωνήσει σε πολλά: από την τεχνητή νοημοσύνη, την κβαντική λογική και τη βιολογία ως τη φυσική, τη δομή των οικονομικών συστημάτων και την ισχύ της ανθρώπινης νόησης. Όλοι τους, όμως 'αποκαλύπτονται' μπροστά στο αμείλικτο ερώτημα :που βρίσκονται τα όρια της επιστημονικής γνώσης;.

ΓΝΩΣΗ, ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ-- ΠΡΩΤΑ ΕΡΓΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1800

84) Descartes, Rene. Στοχασμοί περί της πρώτης φιλοσοφίας. Αθήνα: Εκκρεμές, 2003.

Η παρούσα έκδοση περιλαμβάνει μόνο το κύριο σώμα του έργου, δηλαδή τους στοχασμούς, χωρίς τις επτά σειρές αντιρρήσεων και απαντήσεων και τις επιστολές που επισυνάφθηκαν στη συνέχεια. Η έλλειψη αυτή οφείλεται στη μεγάλη έκταση του συμπληρωματικού τμήματος που φτάνει τα μέρη του κυρίως έργου. Ωστόσο η ανεξάρτητη αυτή έκδοση των έξι στοχασμών δεν συνιστά ακρωτηριασμό του συνόλου δεδομένου ότι αυτοί συνάχθηκαν εξ αρχής ως πλήρες, αυτοτελές και αυτόνομο έργο.

ΓΝΩΣΗ, ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ

Βλέπε επίσης

ΕΜΠΕΙΡΙΣΜΟΣ

ΓΝΩΣΗ, ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ

Βλέπε επίσης

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ

ΓΝΩΣΙΑΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

85) Λάος, Νικόλαος Κ., 1974- . Γνωσιακή επιστήμη, φιλοσοφία και ορθόδοξη θεολογία. Αθήνα: Δίαυλος, 2005.

Η γνωσιακή επιστήμη μελετά τον ανθρώπινο νου ως δομή στην οποία εισρέουν αισθητηριακά ερεθίσματα και από την οποία εκρέουν σημασίες. Κατά συνέπεια, ο άνθρωπος ζώντας σ' έναν κόσμο σημασιών και σκοπιμοτήτων, αναγωγικά, φθάνει στα ακόλουθα ερωτήματα: Ποιο είναι το κριτήριο της σημασίας; Ποιο είναι το μέτρο της αλήθειας; Τα ερωτήματα αυτά βρίσκονται στο επίκεντρο και του φιλοσοφικού στοχασμού. Η φιλοσοφία είναι μια επιλογή της συνείδησης για ελεύθερη ζήτηση της αλήθειας ως κριτηρίου της σημασίας με σκοπό την ανεύρεση του εσχάτου νοήματος του "είναι". Η ορθόδοξη θεολογία, τέλος, κατανοεί την αλήθεια, κριτήριο της σημασίας, όχι ως ιδέα αλλά ως πρόσωπο, και συγκεκριμένα ως τον αποκεκαλυμμένο ένσαρκο λόγο του Θεού. Η αναζήτηση της αλήθειας καθίσταται ως εκ τούτου καλλιέργεια προσωπικής σχέσης με τον Θεό.

ΓΝΩΣΙΑΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Βλέπε Επίσης

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΜΥΑΛΟΥ

ΓΟΥΣΤΟ

86) Θεόπη, Παρισάκη. Φιλοσοφία και τέχνη. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ζήτρος, 2004.

Η εργασία αυτή είναι προϊόν σύνθεσης διδασκαλίας και έρευνας. Το πρώτο μέρος του βιβλίου περιλαμβάνει την επεξεργασμένη μορφή μιας σειράς από παραδόσεις της συγγραφέως στο Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής του Α.Π.Θ., με τις οποίες επιχειρεί να σκιαγραφήσει τον αισθητικό προβληματισμό του 17^{ου} αιώνα, έκφραση, πρώτιστα, του ορθολογιστικού πνεύματος του κλασικισμού και του ιδεώδους της αντικειμενικότητας του ωραίου. Παράλληλα, η μακρόχρονη ερευνητική ενασχόληση της με την αγγλική αισθητική του 18^{ου} αιώνα την οδήγησε στη διαπίστωση ότι η διαμόρφωση της νέας αισθητικής του γούστου στην Αγγλία από τις αρχές του 18^{ου} αιώνα και εξής, την οποία προαναγγέλλουν τάσεις αντίδρασης προς τον κλασικισμό ήδη από το 17^ο αιώνα, δεν αποτελεί ρήγμα ασυνέχειας προς την προγενέστερη κλασικιστική θεωρία, παρά τον εκ διαμέτρου αντίθετο προσανατολισμό της.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

87) Λουκιανός, ο Σαμοσατεύς. Σάτιρα φιλοσοφίας και φιλοσοφούντων. Θεσσαλονίκη: Ζήτρος, 2005.

Ο δεύτερος τόμος του Λουκιανού περιλαμβάνει τα λουκιάνεια έργα που έχουν ως κύριο θέμα τη "Σάτιρα φιλοσοφίας και φιλοσοφούντων": "Βίων πράσις", "Αναβιούντες ή Αλιεύς", "Συμπόσιον ή Λαπίθαι", "Δραπέται", και δυο "Νεκρικούς διαλόγους" στους οποίους διακωμωδούνται φιλόσοφοι. Προηγείται μια εισαγωγή, όπου παρουσιάζεται η κατάσταση της φιλοσοφίας κατά τον δεύτερο μεταχριστιανικό αιώνα, οι διάφορες απόψεις που υποστηρίχτηκαν για τη σχέση του Λουκιανού με τη φιλοσοφία, καθώς και η αντιμετώπιση των φιλοσόφων στα λουκιάνεια έργα.

Γραμματική

Βλέπε

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Γραμματική, φιλοσοφική

Βλέπε

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Γραπτή γλώσσα

Βλέπε

ΓΡΑΠΤΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΓΡΑΠΤΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

88) Flusser, Vilem. Η γραφή. Αθήνα: Ποταμός, 2004.

Προς συζήτηση τίθεται το θέμα: Ποιο είναι το ειδοποιό στοιχείο της γραφής; Σε ποιο σημείο διαφέρει αυτό από κάποιες συγκρίσιμες προγενέστερες και μελλοντικές χειρονομίες, από τη ζωγραφική ή το πάτημα των πλήκτρων του υπολογιστή; Υπάρχει γενικά κάποιο ειδοποιό στοιχείο, που να είναι κοινό σε όλα τα είδη των χειρονομιών της γραφής, το σμίλευμα των λατινικών γραμμάτων στο μάρμαρο, το γράψιμο των κινεζικών ιδεογραμμάτων με πινέλο πάνω στο μετάξι, το χάραγμα των εξισώσεων πάνω στους πίνακες, το χτύπημα των πλήκτρων της γραφομηχανής; Τι είδους ζώή ζούσαν οι άνθρωποι προτού ν' αρχίσουν να γράφουν; Και με τι θα έμοιαζε η ύπαρξή τους εάν εγκατέλειπαν τη γραφή; Όλα αυτά, καθώς και πολυάριθμα άλλα ερωτήματα, δεν πρέπει φυσικά να απευθύνονται μόνο στη γραφή, αλλά και στην ανάγνωση των γραφέντων.

Γραπτός λόγος

Βλέπε

ΓΡΑΠΤΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΓΡΑΦΗ

89) Barthes, Ronald. Απόλαυση, γραφή, ανάγνωση. Αθήνα: Πλέθρον, 2005.

Στην πραγματικότητα ο συγγραφέας επειδή δεν ήθελε να αποδώσει στην καθημερινή χειρονομία ένα οριστικό νόημα, την επεξεργαζόταν μέσω ερμηνειών, σαν να επρόκειτο για μία μεταφορά. Εργαζόταν με βάση την καθημερινή σημασιολόγηση, προσπαθώντας να μην την ακινητοποιήσει, και γι' αυτό την πραγματευόταν με λεπτότητα. Ο Barthes μας δίδαξε την περιπέτεια ενός ανθρώπου που έρχεται αντιμέτωπος με το κείμενο, δεν μας προσφέρει σχηματικά μοντέλα προς εφαρμογή, αλλά αντιθέτως ένα ζωντανό παράδειγμα για τον τρόπο με τον οποίο μπορούμε να "μαγευόμαστε" καθημερινά από τη ζωτικότητα και το μυστήριο της επί του έργου σημασιολόγησης

Γραφικός χαρακτήρας

Βλέπε

ΓΡΑΦΗ

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

90) Λουκά- Καμπίτζογλου, Αικατερίνη. Φαντασιώσεις του θηλυκού. Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής, 2003.

Η αμφισημία του τίτλου που γεννιέται από τη συντακτική ταλάντωση του ουσιαστικού σε πτώση γενική και την αναποφασιστικότητά του να επιλέξει τη θέση του γραμματικού υποκειμένου ή αντικειμένου, είναι εσκεμμένη. Ακόμα κι όταν φαίνεται πως έφτασε η στιγμή, το να παύσει κανείς να προσδιορίζεται με τις εικόνες και τους ρόλους που παράγονται από το ανδρικό για 3000 χρόνια, το να τολμήσει ένα αυτοπροσδιορισμό μέσα από τη γυναικεία φαντασία μοιάζει μια ριψοκίνδυνη απόπειρα..

Γυναίκες ως συγγραφείς

Βλέπε

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΔΑΛΑΙ ΛΑΜΑ

91) Schonborn, Felizitas Von. Δαλάι Λάμα Συμπόνια και Σοφία. Αθήνα: Κριτική, 2004.

Ως ανθρώπινα όντα, έχουμε όλοι μας την ίδιο κοινή επιθυμία: να ζήσουμε μια ζωή γεμάτη νόημα και ευτυχία. Σύμφωνα με τον Δαλάι Λάμα, τον βραβευμένο με Νόμπελ κορυφαίο Θιβετιανό θρησκευτικό ηγέτη, η δυνατότητα να βιώσουμε αληθινή ολοκλήρωση και πληρότητα βρίσκεται μόνο μέσα μας. Έτσι, το μοναδικό αυτό βιβλίο μυεί τον αναγνώστη στο “Δρόμο της φώτισης” μέσα από μια σειρά απλών και αποτελεσματικών πρακτικών και συμβουλών που ενσωματώνουν ολόκληρη την άχρονη σοφία του Θιβέτ. Το “Ζωή γεμάτη νόημα” είναι ένας ανεκτίμητος οδηγός ζωής, που διεισδύει στο μύχια της ψυχής μας και απευθύνεται σε κάθε άνθρωπο, ανεξάρτητο από θρησκευτικά πιστεύω, δόγματα και ιδεολογίες, Μας οδηγεί σ’ ένα αληθινό άνοιγμα καρδιάς δείχνοντας μας βήμα πως θα δομήσουμε μια ζωή γεμάτη ευγενικά συναισθήματα, νοητική διαύγεια, ευδαιμονία και πληρότητα.

92) Dalai, Lamaxiv, 1935- Ο δρόμος για μια ζωή γεμάτη νόημα. Αθήνα: Εσοπτρον, 2003.

Ως ανθρώπινα όντα, έχουμε όλοι μας την ίδια κοινή επιθυμία: να ζήσουμε μια ζωή γεμάτη νόημα και ευτυχία. Σύμφωνα με τον Δαλάι Λάμα- τον βραβευμένο με νόμπελ κορυφαίο Θιβετιανό θρησκευτικό ηγέτη- η δυνατότητα να βιώσουμε αληθινή ολοκλήρωση και πληρότητα βρίσκεται μόνο μέσα μας. Έτσι , το μοναδικό αυτό βιβλίο μυεί τον αναγνώστη στο “Δρόμο τη φώτισης”, μέσα από μια σειρά απλών και

αποτελεσματικών πρακτικών και συμβουλή που ενσωματώνουν ολόκληρη την άχρονη σοφία του Θιβέτ. Το “Ζωή γεμάτη νόημα” είναι ένας ανεκτίμητος οδηγός ζωής, που διεισδύει στα μύχια της ψυχής μας και απευθύνεται σε κάθε άνθρωπο, ανεξάρτητα από θρησκευτικά πιστεύω, δόγματα και ιδεολογίες. Μας οδηγεί σ’ ένα αληθινό άνοιγμα καρδιάς δείχνοντας μας βήμα- βήμα πώς θα δομήσουμε μια ζωή γεμάτη ευγενικά συναισθήματα, νοητική διαύγεια, ευδαιμονία και πληρότητα.

Δάσκαλοι, εκπαίδευση

Βλέπε

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ-- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ—ΕΛΛΑΔΑ

Δάσκαλοι, εκπαίδευση

Βλέπε

**ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ-- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ-- ΕΡΕΥΝΑ—
ΕΛΛΑΔΑ**

Δεοντολογία

Βλέπε

ΗΘΙΚΗ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

93) Shermer, Michael. Γιατί οι άνθρωποι πιστεύουν σε παράξενα πράγματα. Αθήνα: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2004.

Γιατί πιστεύουν τόσοι άνθρωποι στην τηλεπάθεια, στους μάγους, στις προηγούμενες ζωές, στις απαγωγές από εξωγήινους και στα φαντάσματα; Τι έχει οδηγήσει στη διάδοση της “επιστημονικής” εκδοχής της βιβλικής δημιουργίας, του αποκαλούμενου “επιστημονικού δημιουργισμού” και στην πεποίθηση ότι ποτέ δεν συνέβη το Εβραϊκό ολοκαύτωμα; Γιατί στην εποχή αυτή την, υποτίθεται, επιστημονικά φωτισμένη μοιάζουμε να βρισκόμαστε σε μεγαλύτερη και πιο επικίνδυνη σύγχυση παρά ποτέ; Ο ιστορικός της επιστήμης Michael Shermer ερευνά τους λόγους για τους οποίους τα αλλόκοτα φαινόμενα και οι αιρέσεις έλκουν τόσους πολλούς. Προσφέρει, επίσης, λογικές αναλύσεις και πολύτιμα στοιχεία έτσι ώστε όχι απλώς να μάθουμε την αλήθεια για τις τόσες απάτες και πλάνες που βρίσκουν απήχηση στη σημερινή κοινωνία.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

94) Sandel, Michael J. Ο φιλελευθερισμός και τα όρια της δικαιοσύνης. Αθήνα: Πόλις, 2003.

Αν η δεκαετία του '70 είναι η εποχή της άνθησης φιλελεύθερων και ισοκρατικών θεωριών, η δεκαετία του '80 εκδηλώνει τάσεις ανατροπής των βασικών αξιωμάτων του φιλελευθερισμού και την επιθυμία επιστροφής σε νεο-ρομαντικές αντιλήψεις. Στο επίκεντρο αυτής της διαμάχης βρίσκεται το έργο του Rawls που έχει καθιερωθεί ως η πλέον εμπειριστατωμένη στην εποχή μας προσπάθεια διατύπωσης μιας φιλελεύθερης ηθικοπολιτικής θεωρίας. Η κριτική τάση των “κοινοτιστών” χαρακτηρίζεται από την πρόταξη του ιδιαίτερου απέναντι στο καθολικό και προπαντός της ζώσας κοινότητας απέναντι σε μια αφηρημένη ατομικότητα. Από τους κοινοτιστές ο Michael Sandel έχει διατυπώσει την πλέον εμβριθή αλλά και κομψή κριτική στη θεωρία της Δικαιοσύνης του θέτοντας σε αμφισβήτηση την πρωτοκαθεδρία του ορθού έναντι του αγαθού και της δικαιοσύνης έναντι της συλλογικής ωφέλειας.

95) Walzer, Michael. Η ηθική εντός και εκτός των συνόρων. Αθήνα: Πόλις, 2003.

Σύμφωνα με τον Michael Walzer, ο νέος πολιτικός κόσμος, που αναδύθηκε τα τελευταία χρόνια, χαρακτηρίζεται αφ' ενός από την κατάρρευση του προγράμματος του ολοκληρωτισμού, αφ' ετέρου από την επικράτηση των αξιών της δημοκρατίας, αλλά και της πολιτισμικής αυτονομίας και της εθνικής ανεξαρτησίας. Επιπλέον, η απάντηση στην ερώτηση για την αποδοχή μιας οικουμενικής ιδεολογίας και ταυτόχρονα της στράτευσης υπέρ της πολιτικής της διαφοράς είναι αισιόδοξη.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Δημόσια ελευθερία

Βλέπε

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΗ

96) Μπιτσάκης, Ευτύχης Ι. Δρόμοι της διαλεκτικής. Αθήνα: Άγρα, 2003.

Η διαλεκτική αντίληψη της φύσης και της κοινωνίας αναπτύσσεται -ή πρέπει να αναπτύσσεται- σε ενδογενή αλληλεπίδραση με το γίνεσθαι των επιστημών και το σύνολο της κοινωνικής πρακτικής. Τι σημαίνει όμως διαλεκτική; Στην ελληνική αρχαιότητα σήμαινε κυρίως την τέχνη της συζήτησης. Ήδη όμως στους

Προσωκρατικούς, και κυρίως στον Ηράκλειτο, αναδεικνύεται η γνωσιολογική και η οντολογική συνιστώσα της διαλεκτικής. Η τριπλή όψη -μέθοδος, θεωρία της γνώσης, θεωρία του είναι- υπάρχει ήδη ρητά στην εγελιανή φιλοσοφία και στο έργο των κλασικών του μαρξισμού. Διαλεκτική σημαίνει μελέτη της κίνησης, τόσο της φύσης και της κοινωνίας όσο και της γνώσης. Στην υλιστική διαλεκτική η μέθοδος, η θεωρία της γνώσης και η θεωρία του είναι συνιστούν όψεις μιας αδιαίρετης ολότητας, χωρίς να ταυτίζονται. Το βιβλίο αυτό επιχειρεί να διαπραγματευθεί ορισμένα βασικά και επίκαιρα προβλήματα με βάση το έργο των κλασικών του μαρξισμού αλλά και νεότερων μαρξιστών καθώς και τα δεδομένα των επιστημών της εποχής μας.

Διαλεκτικός (Λογική)

Βλέπε

ΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟΣ

97) Τότσκας, Αλέξης. Λεξικό διαλογισμών και αφορισμών. Αθήνα: Κέδρος, 2003.

Ο δεύτερος αυτός τόμος αποτελεί την ολοκλήρωση ενός έργου που επιτρέπει στο σημερινό πολυάσχολο αναγνώστη να γνωρίσει αποδεκτές αλήθειες διατυπωμένες κοινά, με περιληπτικό νόημα, που πείθουν για την καθολική ισχύ τους. Τα επιτεύγματα του ανθρώπου διαχρονικά, είναι πολλά και μεγάλα. Πάντα θα εκκρεμούν επομένως, ερωτήματα σχετικά με την ιστορία, την επιστήμη, το κράτος, τον πολιτισμό, την πολιτική τον πόλεμο, τις επαναστάσεις την ειρήνη, αλλά και τη φύση και το περιβάλλον.

ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ

98) Καράμπελιας, Γιώργος. Η θεμελιώδης παρέκκλιση. Αθήνα: Εναλλακτικές Εκδόσεις, 2004.

Η απόκλιση –παρέκκλιση, η παρέκκλισης του Επίκουρου ,είναι συστατική του κόσμου μας. Μια απόκλιση από τις ευθείες τροχιές των ατόμων , που θα χάνονταν στο άπειρο, επιτρέπει στον κόσμο να συγκροτηθεί, στην ύλη να πορευτεί, αντίστροφα από την αποσυνθετική εντροπία, προς διαρκώς πολυπλοκότερες συγκροτήσεις, στο σύμπαν και στη ζωή να υπάρξουν. Η δημιουργός παρέκκλιση είναι το θεμέλιο του κόσμου και η αιτία για την εμφάνιση του ανθρώπου ως είδους, της ιστορίας τους ως δημιουργίας.

ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ-- ΓΑΛΛΙΑ

99) D'alembert, Jean Le Rond. Προεισαγωγικός λόγος στην εγκυκλοπαίδεια. Αθήνα: Πόλις, 2005.

Τον 18^ο αιώνα, οι σημαντικότεροι Γάλλοι επιστήμονες και φιλόσοφοι με επικεφαλής τον Ντιντερό και τον D'alembert αναλαμβάνουν τη σύνταξη ενός φιλόδοξου επιστημονικού και εκπαιδευτικού έργου της Εγκυκλοπαίδειας. Το αποτέλεσμα υπερβαίνει κατά πολύ τους αρχικούς στόχους. Έχουμε στα χέρια μας το εμβληματικό κείμενο του γαλλικού διαφωτισμού, του φιλοσοφικού και πολιτικού αυτού ρεύματος που επηρέασε καθοριστικά τη νεωτερικότητα..

ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ-- ΕΛΛΑΔΑ

100) Lawson- Tancred Hugh. Η Πολιτεία του Πλάτωνα και ο ελληνικός διαφωτισμός. Αθήνα: Περίπλους, 2005.

Τον πέμπτο αιώνα π.Χ., οι Έλληνες επινόησαν την ιδέα του πνευματικού κόσμου. Για πρώτη φορά στην Ιστορία, ερωτήματα σχετικά με την κοινωνία, τη γλώσσα, τον πολιτισμό και την ηθική απασχολούσαν σημαντική μερίδα του πληθυσμού. Η κινητήριος δύναμη πίσω από αυτές τις εξελίξεις ήταν οι φιλόσοφοι, ρήτορες και πάνω απ' όλα, διανοούμενοι που σήμερα αποκαλούμε "σοφιστές". Από την αρχή, οι σοφιστές ήταν εξίσου επιδραστικοί όσο και αμφιλεγόμενοι. Ο στόχος τους, να κατανοήσουν και να ελέγξουν το χάος της πολιτικής ζωής, ήταν επιτακτικός. αλλά οι μέθοδοί τους ύποπτες. Ο Πλάτωνας, ιδιαίτερα, είναι εξαιρετικά επικριτικός απέναντί τους, αντιπροσωπεύει τον απόλυτο θρίαμβο των σοφιστών και χωρίς αυτούς το μοναδικό του πνευματικό επίτευγμα δεν θα είχε πραγματοποιηθεί. Ο Lawson-Tancred μας δείχνει πως το έξοχο ύφος, η δραματική ένταση, οι φιλοσοφικοί υπαινιγμοί, αλλά και η μορφή αυτή καθεαυτή των διαλόγων αποτελούν προϊόν του διαφωτισμού των σοφιστών, από τους οποίους ο Πλάτωνας άντλησε πολλές πηγές. Το βιβλίο αυτό προσφέρει μια διαφορετική οπτική στη σχέση του Πλάτωνα με τους προκατόχους του και μια πιο οξεία ματιά στην αξιομνημόνευτη φιλοδοξία του να τοποθετήσει τη φιλοσοφία στο επίκεντρο της ζωής.

101) Αργυροπούλου, Ρωξάνη. Ο Βενιαμίν Λέσβιος και η ευρωπαϊκοί σκέψη του δέκατου όγδοου αιώνα. Αθήνα: Εθνικό ίδρυμα ερευνών, 2003.

Αντικείμενο της διατριβής αυτής αποτελεί η προσωπικότητα και ο στοχασμός του Βενιαμίν Λεσβίου, διακεκριμένου μαθηματικού, φυσικού και φιλοσόφου. Ηγετική μορφή της ελληνικής παιδείας στην καμπή του δέκατου ογδόου αιώνα μπορεί να θεωρηθεί το σημαντικότερο φιλοσοφικό πνεύμα του Νεοελληνικού Διαφωτισμού. Ο σεβαστός αυτός Διδάσκαλος του Γένους βίωσε βίαιες αντιδράσεις για τις νεωτερικότητες του θέσεις και δίδαξε σε ελληνικά ακαδημαϊκά ιδρύματα τη φιλοσοφία των Γάλλων ιδεολογία της οποίας ήταν οπαδός όπως και ο Αδαμάντιος Κοραής.

Διδασκαλία αποτελεσματική

Βλέπε

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ-- ΙΣΤΟΡΙΑ

Βλέπε επίσης

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ-- ΙΣΤΟΡΙΑ

Διεθνής διακυβέρνηση

Βλέπε

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

102) Rawls, John. Το δίκαιο των λαών και η ιδέα της δημόσιας λογικής αναθεωρημένη. Αθήνα: Ποιότητα, 2003.

Πολλοί υποστηρίζουν πως τα έργα πολιτικής και ηθικής φιλοσοφίας του Rawls είναι εφάμιλλα του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη. Μεταξύ των έργων του που προσέλκυσαν την προσοχή είναι η θεωρία της Δικαιοσύνης και ο Πολιτικός Φιλελευθερισμός. Ως συνέχεια αυτών των κειμένων, δεν είναι τυχαίο το γεγονός πως το παρόν έργο αποτελεί το σημαντικότερο κείμενο της φιλελεύθερης σκέψης στον στίβο της πολιτικής φιλοσοφίας των διεθνών σχέσεων. Ο Rawls επεξεργάζεται, μεταξύ πολλών άλλων, την ιδέα ενός διεθνούς «κοινωνικού συμβολαίου», δηλαδή αρχές συμβατές με τις αρχές του διεθνούς δικαίου για μη επέμβαση και διακρατική ισοτιμία. Αναζητεί επίσης τις ηθικές βάσεις που καθορίζουν τα πολιτικά κριτήρια που ενδεχομένως οδηγούν σ' έναν κόσμο πιο δίκαιο και πιο ειρηνικό και προσδιορίζει τα όρια της 'λελογισμένης άσκησης εξουσίας'.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε επίσης

ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε επίσης

ΕΙΡΗΝΗ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ

103) Rawls, John. Το δίκαιο των λαών και η ιδέα της δημόσιας λογικής αναθεωρημένη. Αθήνα: Ποιότητα, 2003.

Πολλοί υποστηρίζουν πως τα έργα πολιτικής και ηθικής φιλοσοφίας του Rawls είναι εφάμιλλα του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη. Μεταξύ των έργων του που προσέλκυσαν την προσοχή είναι η θεωρία της Δικαιοσύνης και ο Πολιτικός Φιλελευθερισμός. Ως συνέχεια αυτών των κειμένων, δεν είναι τυχαίο το γεγονός πως το παρόν έργο αποτελεί το σημαντικότερο κείμενο της φιλελεύθερης σκέψης στον στίβο της πολιτικής φιλοσοφίας των διεθνών σχέσεων. Ο Rawls επεξεργάζεται, μεταξύ πολλών άλλων, την ιδέα ενός διεθνούς «κοινωνικού συμβολαίου», δηλαδή αρχές συμβατές με τις αρχές του διεθνούς δικαίου για μη επέμβαση και διακρατική ισοτιμία. Αναζητεί επίσης τις ηθικές βάσεις που καθορίζουν τα πολιτικά κριτήρια που ενδεχομένως οδηγούν σ' έναν κόσμο πιο δίκαιο και πιο ειρηνικό και προσδιορίζει τα όρια της 'λέλογισμένης άσκησης εξουσίας'.

Διεθνές καθεστώς

Βλέπε

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ

ΔΙΚΑΙΟ

104) Hegel, Georg Wilhelm Friedrich (1770-1831). Βασικές κατευθύνσεις της φιλοσοφίας του δικαίου. Αθήνα: Δωδώνη, 2004.

Ο Hegel σ' αυτό το έργο του πραγματεύεται μεταξύ άλλων : τη σχέση φυσικού και θετικού δικαίου, την αλληλεξάρτηση δικαίου και περιβάλλοντος, τη διαφορά μεταξύ εξήγησης και δικαιολόγησης των νομικών θεσμών, την αυτονομία της βουλήσεως, τη συμβολική και τη χρηστική άποψη της ιδιοκτησίας, την ηθική από τη σκοπιά του άλλου ως ηθικότητα, τα στάδια της ηθικής συνειδητοποίησης, τα θεμέλια και τους μηχανισμούς της αστικής κοινωνίας, το σύστημα των αναγκών και τη διαχείριση των γνωμών μέσω πολιτικής, την κοινωνική πρόνοια και τη διαφήμιση, τις συγκρούσεις των τάξεων και την τυποποίηση της εργασίας, το πρόβλημα της παρουσίας των νόμων σε γραπτό κείμενο, την κριτική της δικαστικής λειτουργίας και την αξιολόγηση του θεσμού των ενόρκων, την εκκοσμίκευση και το ρόλο της εκκλησίας.

105) Δουζίνας, Κώστας. Νόμος και αισθητική. Αθήνα: Παπαζήσης, 2005.

Η σχέση νόμου και αισθητικής είναι προφανής και μόνιμη παρ' ότι ο κυρίαρχος θετικισμός της νομικής επιστήμης την έχει αποσιωπήσει. Η επιτυχία του νόμου και η αξιοπιστία του δικαίου εξαρτώνται, από την αρχαία Ελλάδα μέχρι και σήμερα, και από την αισθητική του διάσταση. Αυτή η αισθητική διάσταση του νόμου είναι

εμφανής στις πηγές του δικαίου από τον Hegel αλλά και ο Marx, ο Durkheim και ο Weber είχαν μελετήσει το δίκαιο και μπορούν να χαρακτηριστούν φιλόσοφοι του νόμου. Παράλληλα, σε όλη την κλασική φιλοσοφία, ένας νόμος χωρίς δικαιοσύνη αντιμετωπίζεται ως νεκρό γράμμα, ως σώμα χωρίς ψυχή. Όμως όταν οι διάφορες επιστήμες αυτονομήθηκαν και αποχωρίστηκαν από την μελέτη του δικαίου, η φιλοσοφία του δικαίου απαρνήθηκε την σχέση της με την ηθική και την αισθητική και μεταβλήθηκε σε στείρα ανάλυση κανόνων. Έκτοτε η επιστήμη του δικαίου έχασε την δεσπόζουσα θέση της στην φιλοσοφία και τις ανθρωπιστικές σπουδές και έγινε απλή μελέτη της μηχανικής της εξουσίας.

ΔΙΚΑΙΟ

Βλέπε επίσης

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΔΙΚΑΙΟ-- ΕΛΛΑΔΑ-- ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΔΟΜΗ

106) Καραβάς, Βάιος. Πολυσυγκειμενικό δίκαιο: το συνταγματικό δίκαιο της κοινωνίας των πολιτών. Αθήνα: Teubner,G, 2005.

Τη χαρτογράφηση των σχέσεων του δικαίου με την κοινωνία αναλαμβάνει ο συγγραφέας αυτού του βιβλίου, ορμώμενος ουσιαστικά από δυο διαφορετικά σημεία θεώρησης, αφενός μεν θεωρητικής, αφετέρου δε πρακτικής φύσεως. Το πρώτο σημείο αφορά σύγχρονες φιλοσοφικές θεωρίες, όπως η συστηματική, η θεωρία της αποδόμησης, η κριτική και η διαλογική θεωρία . το δεύτερο αφορά συγκεκριμένα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα: τις προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης, την κρίση του κράτους πρόνοιας, το κύμα ιδιωτικοποιήσεων, την ανάδυση νέων παγκόσμιων καθεστώτων ιδιωτικής διακυβέρνησης με εξουσία ρύθμισης ζωτικών κοινωνικών τομέων.

ΔΙΚΑΙΟ-- ΙΣΤΟΡΙΑ

107) Παπαχαράλαμπος, Χάρης Ν. Φυσιοκρατία και κανονιστικό πρόταγμα. Αθήνα: Σάκκουλας, 2003.

Στη μονογραφία αυτή εξετάζονται η αιτιότητα και ο αντικειμενικός καταλογισμός ως θεμέλιοι άξονες της γενικής περί αδικήματος θεωρίας, ως αντικείμενο της φιλοσοφίας, της θεωρίας και της ιστορίας του δικαίου. Αναλύονται τα δομικά στοιχεία του αδικήματος, οι θεωρίες περί αιτιότητας και η προβληματική της κανονιστικής αυτοτέλειας του αντικειμενικού καταλογισμού του αδικήματος. Ο συγγραφέας προκρίνει τη θεσμολειτουργική θεωρία περί «υπολόγου» ως προσφορότερη θεωρία αντικειμενικού καταλογισμού. Ιδιαίτερο βάρος αποδίδεται στη φιλοσοφική θεμελίωση του κανονιστικού αυτού προτάγματος μέσω της συγκριτικής εξέτασης ευρύτερων σχηματισμών του σύγχρονου φιλοσοφικού λόγου.

ΔΙΚΑΙΟ-- ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

108) Σταμάτης, Κώστας Μ. Σχολιασμός δικαστικής απόφασης. Αθήνα: Σάκκουλα Εκδόσεις Α. Ε. , 2003.

Η πρωτοτυπία του βιβλίου, στην ελληνική νομική βιβλιογραφία, έγκειται στο ότι καταπιάνεται με το σχολιασμό των δικαστικών αποφάσεων ως είδος του νομικού λόγου. Προς τούτο αναπτύσσει ένα θεωρητικό υπόβαθρο, ορισμένες τεχνικές προδιαγραφές και μία σειρά διαφωτιστικών παραδειγμάτων. Το βιβλίο αυτό υπαγορεύθηκε από μία πρόδηλη πρακτική ανάγκη, που στο συγγραφέα του έγινε αισθητή από τη διδασκαλία μεθοδολογίας του δικαίου τόσο σε φοιτητές Νομικής όσο και σε σπουδαστές της Εθνικής Σχολής Δικαστών. Επρόκειτο για το εναγώνιο ερώτημα νέων νομικών σχετικά με το πώς είναι καλό να γίνεται σχολιασμός δικαστικής απόφασης. Ερώτημα με προφανές πρακτικό ενδιαφέρον για κάθε νομικό, ιδίως όμως για όσους συνεχίζουν τις νομικές σπουδές σε οποιοδήποτε επίπεδο.

ΔΙΚΑΙΟ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

109) Παπαχαραλάμπους, Χάρης Ν. Φυσιοκρατία και κανονιστικό πρόταγμα. Αθήνα: Σάκκουλας, 2003.

Στη μονογραφία αυτή εξετάζονται η αιτιότητα και ο αντικειμενικός καταλογισμός ως θεμέλιοι άξονες της γενικής περί αδικήματος θεωρίας, ως αντικειμένου της φιλοσοφίας, της θεωρίας και της ιστορίας του δικαίου. Αναλύονται τα δομικά στοιχεία του αδικήματος, οι θεωρίες περί αιτιότητας και η προβληματική της κανονιστικής αυτοτέλειας του αντικειμενικού καταλογισμού του αδικήματος. Ο συγγραφέας προκρίνει τη θεσμολειτουργική θεωρία περί «υπολόγου» ως προσφορότερη θεωρία αντικειμενικού καταλογισμού. Ιδιαίτερο βάρος αποδίδεται στη (δίκαιο)φιλοσοφική θεμελίωση του κανονιστικού αυτού προτάγματος μέσω της συγκριτικής εξέτασης ευρύτερων σχηματισμών του σύγχρονου φιλοσοφικού λόγου.

110) Kant, Immanuel. Η διένεξη των σχολών. Αθήνα: Σαββάλας, 2004.

Το βιβλίο του μεγάλου φιλοσόφου του διαφωτισμού. Η διένεξη των σχολών αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα κείμενα της πνευματικής ιστορίας της νεωτερικότητας εν γένει. Γεννημένο μέσα από τις αντιπαραθέσεις που προϋδέασαν και συνόδευσαν τη Γαλλική Επανάσταση, το βιβλίο αυτό του Kant περιέχει την πρώτη ρητή θεωρία περί νεωτερικού πανεπιστημίου όσο και την πρώτη φιλοσοφική διατύπωση περί της αστικής δημοσιότητας - θέματα που δύο αιώνες αργότερα παραμένουν επίκαιρα. Πρόκειται για σπονδυλωτό έργο που αποτελείται από τρία κείμενα, στα οποία αναλύονται οι σχέσεις της φιλοσοφικής σχολής αντιστοίχως με τη Θεολογία, τη νομική και την Ιατρική. Οι «ακαδημαϊκοί» αυτοί συσχετισμοί αποτελούν αφορμή για τον φιλόσοφο του Καθαρού Λόγου να προβεί σε γενικότερο επίπεδο κοινωνικής και πολιτικής θεωρίας αντιμετωπίζοντας τα ζητήματα του δημοσίου ελέγχου της

εξουσίας, του ρόλου της επιστημονικής γνώσης στη σύγχρονη κοινωνία και της θέσης του πανεπιστημίου σε μια κοινωνία που βασίζεται στην επιδίωξη του ατομικού οφέλους.

Δίκαιο των εθνών

Βλέπε

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ

ΔΙΚΑΙΟ

Βλέπε Επίσης

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ

ΔΙΚΑΙΟ

Βλέπε Επίσης

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

111) Sandel, Michael J. Ο φιλελευθερισμός και τα όρια της δικαιοσύνης. Αθήνα: Πόλις, 2003.

Αν η δεκαετία του '70 είναι η εποχή της άνθησης φιλελεύθερων και ισοκρατικών θεωριών, η δεκαετία του '80 εκδηλώνει τάσεις ανατροπής των βασικών αξιωμάτων του φιλελευθερισμού και την επιθυμία επιστροφής σε νεο-ρομαντικές αντιλήψεις. Στο επίκεντρο αυτής της διαμάχης βρίσκεται το έργο του Rawls που έχει καθιερωθεί ως η πλέον εμπεριστατωμένη στην εποχή μας προσπάθεια διατύπωσης μιας φιλελεύθερης ηθικοπολιτικής θεωρίας. Η κριτική τάση των "κοινοτιστών" χαρακτηρίζεται από την πρόταξη του ιδιαίτερου απέναντι στο καθολικό και προπαντός της ζώσας κοινότητας απέναντι σε μια αφηρημένη ατομικότητα. Από τους κοινοτιστές ο Michael Sandel έχει διατυπώσει την πλέον εμβριθή αλλά και κομψή κριτική στη θεωρία της Δικαιοσύνης του θέτοντας σε αμφισβήτηση την πρωτοκαθεδρία του ορθού έναντι του αγαθού και της δικαιοσύνης έναντι της συλλογικής ωφέλειας.

112) Μολυβάς, Γρηγόρης. Δικαιώματα και θεωρίες δικαιοσύνης. Αθήνα: Πόλις, 2004.

Το δικαίωμα, παραδοσιακά αποτέλεσαν μια από τις ισχυρότερα εδραιωμένες πεποιθήσεις στους κόλπους της δυτικής σκέψης. Αν και ίσως φιλοσοφικά ευάλωτο, έχουν καθιερωθεί ως αναπόσπαστο τμήμα το πολιτικού και ηθικού λεξιλογίου μας. Τι είναι όμως αυτό που κάνει τα δικαιώματα ηθικώς και πολιτικώς σημαντικά παρά τα προβλήματα θεμελίωσής τους; Πού ανάγεται η μοναδικότητά τους και γιατί θεωρείται αναντικατάστατη η γλώσσα των δικαιωμάτων; Πώς συνδέονται με έννοιες

όπως η ελευθερία, η ευημερία, η δικαιοσύνη, η αυτονομία, τα οφέλη, οι κοινωνικοί στόχοι; Προσπαθώντας να απαντήσει σε τέτοιου είδους ερωτήματα, το βιβλίο πραγματεύεται διεξοδικά τη σκέψη του John Rawls σε σχέση με τους βασικότερους συνομιλητές του, τον Ronald Dworkin τον Robert Nozick, τον Amartya Sen και άλλους.

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ

113) Walzer, Michael. Η ηθική εντός και εκτός των συνόρων. Αθήνα: Πόλις, 2003.

Σύμφωνα με τον Michael Walzer, ο νέος πολιτικός κόσμος, που αναδύθηκε τα τελευταία χρόνια, χαρακτηρίζεται αφ' ενός από την κατάργηση του προγράμματος του ολοκληρωτισμού, αφ' ετέρου από την επικράτηση των αξιών της δημοκρατίας, αλλά και της πολιτισμικής αυτονομίας και της εθνικής ανεξαρτησίας. Η απάντηση στην ερώτηση για την αποδοχή μιας οικουμενικής ιδεολογίας και ταυτόχρονα της στράτευσης υπέρ της πολιτικής της διαφοράς είναι αισιόδοξη καθώς οι δύο προσανατολισμοί δεν είναι κατ' ανάγκην ασύμβατοι.

ΔΟΥΛΕΙΑ

114) Μπαγιόνας, Αύγουστος. Ελευθερία και δουλεία στον Αριστοτέλη. Θεσσαλονίκη: Ζήτρος, 2003.

Στο βιβλίο του καθηγητή Α. Μπαγιόνα αναλύονται ερωτήματα που θέτει ο Αριστοτέλης στα Πολιτικά, όπως: είναι επιστήμη ή πολιτική; είναι αναγκαία για την αρχαία οικονομία ή δουλεία; τι είναι η ελευθερία του πολίτη; ποιος είναι ο σκοπός των ορθών και ημαρτημένων πολιτευμάτων; ποιοι είναι οι όροι της γένεσης, της σταθερότητας και της φθοράς των πολιτευμάτων. Αν και επικριτής της δημοκρατίας, ο Αριστοτέλης αναλύει με ακρίβεια και αντικειμενικότητα τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά της. Το σημαντικότερο ίσως δίδαγμα των Πολιτικών είναι ότι σταθερότητα και διάρκεια έχουν τα πολιτεύματα που παραχωρούν δικαιοδοσίες σε αυτούς που για λόγους αρχής αποκλείονται από αυτά.

Δυτικές τέχνες

Βλέπε

ΤΕΧΝΗ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΕΣ ΚΑΙ ΛΕΞΙΚΑ, ΓΑΛΛΙΚΑ-- ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

115) Blom, Phillpp. Οι εγκυκλοπαιδιστές. Αθήνα: Ωκεανίδα, 2005.

Τη δεκαετία του 1750 μια ομάδα νέων ανθρώπων στο Παρίσι καταπιάστηκαν με τη μετάφραση ενός λεξικού το οποίο, όπως ήλπιζαν θα τους απασχολούσε για λίγα χρόνια. Το σχέδιο αυτό εξελίχθηκε στο μεγαλύτερο εκδοτικό εγχείρημα της εποχής, ένα έργο που θεωρήθηκε τόσο επικίνδυνο και ανατρεπτικό, που ο Πάπας το αποκήρυξε και οι συντάκτες του απειλήθηκαν με εκτέλεση. Όταν ολοκληρώθηκε, μετά από ένα τέταρτο του αιώνα, αποτελούνταν από 28 τόμους, έγινε γνωστό ως η μεγάλη Εγκυκλοπαίδεια των Ντιντερό και Ντ'Αλαμπέρ και είναι ένα έργο που άλλαξε την ιστορία του πολιτισμού.

116) D'alembert, Jean Le Rond. Προεισαγωγικός λόγος στην εγκυκλοπαίδεια. Αθήνα: Πόλις, 2005.

Τον 18^ο αιώνα, οι σημαντικότεροι Γάλλοι επιστήμονες και φιλόσοφοι με επικεφαλής τον Ντιντερό και τον Νταλαμπέρ αναλαμβάνουν τη σύνταξη ενός φιλόδοξου επιστημονικού και εκπαιδευτικού έργου της Εγκυκλοπαίδειας. Το αποτέλεσμα υπερβαίνει κατά πολύ τους αρχικούς στόχους. Έχουμε στα χέρια μας το εμβληματικό κείμενο του γαλλικού διαφωτισμού, του φιλοσοφικού και πολιτικού αυτού ρεύματος που επηρέασε καθοριστικά τη νεωτερικότητα..

Έθνη, δίκαιο των

Βλέπε

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ

Εθνική συνείδηση

Βλέπε

ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

Εθνική ταυτότητα

Βλέπε

ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

117) Sandel, Michael J. Ο φιλελευθερισμός και τα όρια της δικαιοσύνης. Αθήνα: Πόλις, 2003.

Αν η δεκαετία του '70 είναι η εποχή της άνθησης φιλελεύθερων και ισοκρατικών θεωριών, η δεκαετία του '80 εκδηλώνει τάσεις ανατροπής των βασικών αξιωμάτων

του φιλελευθερισμού και την επιθυμία επιστροφής σε νεο-ρομαντικές αντιλήψεις. Στο επίκεντρο αυτής της διαμάχης βρίσκεται το έργο του Rawls που έχει καθιερωθεί ως η πλέον εμπειριστατωμένη στην εποχή μας προσπάθεια διατύπωσης μιας φιλελεύθερης ηθικοπολιτικής θεωρίας. Η κριτική τάση των “κοινοτιστών” χαρακτηρίζεται από την πρόταξη του ιδιαίτερου απέναντι στο καθολικό και προπαντός της ζώσας κοινότητας απέναντι σε μια αφηρημένη ατομικότητα. Από τους κοινοτιστές ο Michael Sandel έχει διατυπώσει την πλέον εμβριθή αλλά και κομψή κριτική στη θεωρία της Δικαιοσύνης του θέτοντας σε αμφισβήτηση την πρωτοκαθεδρία του ορθού έναντι του αγαθού και της δικαιοσύνης έναντι της συλλογικής ωφέλειας.

Εθνικός σχεδιασμός

Βλέπε

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Εθνογραφία

Βλέπε

ΕΘΝΟΛΟΓΙΑ

ΕΘΝΟΛΟΓΙΑ

118) Geertz, Clifford. Η ερμηνεία των πολιτισμών. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2003.

Συγκεντρώνοντας δεκαπέντε χρόνων πρωτοποριακές εθνογραφικές μελέτες, η Ερμηνεία των Πολιτισμών έφερε μια τομή που έμελλε να έχει μακρόπνοες συνέπειες. Στο βιβλίο αυτό ο Κορυφαίος αμερικανός ανθρωπολόγος Κλίφορντ Γκίρτζ επεξεργάζεται μια ρηξικέλευθη έννοια του πολιτισμού, που αντλεί από τις παραδόσεις της σημειωτικής, της ερμηνευτικής και της πολιτισμικής και κοινωνικής ανθρωπολογίας. Η κλασική πλέον απόψη του για τον πολιτισμό ως «δίκτυο σημασιών» που φέρονται από σύμβολα εφαρμόζεται εδώ σε πεδία όπως η ιδεολογία, η θρησκεία και η τελετουργία, ο εθνικισμός και το κράτος, η συλλογική και η ατομική ταυτότητα. Έτσι αναδεικνύεται ο ρόλος των πολιτισμικών αντιλήψεων, στην οργάνωση της κοινωνικής ζωής ενώ παράλληλα παρουσιάζονται παραδειγματικοί τρόποι ανάλυσης του πολιτισμού.

ΕΘΝΟΛΟΓΙΑ – ΕΛΛΑΔΑ

119) Όψεις της ανθρωπολογικής σκέψης και έρευνας στην Ελλάδα. Αθήνα: Ελληνική εταιρία εθνολογίας, 2004.

Είναι η πρώτη επιστημονική προσπάθεια που έγινε με αντικείμενο τον προσδιορισμό των ανθρωπολογικών θεωριών, που χρησιμοποιήθηκαν στη μελέτη ελληνικών

κοινοτήτων και κοινωνικών ομάδων, καθώς επίσης των θεμάτων για τα οποία οι ανθρωπολόγοι, Έλληνες και ξένοι επέδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Τα άρθρα που δημοσιεύονται στον παρόντα τόμο συνδέονται με το πλαίσιο που καθόρισαν οι διοργανωτές του Συνεδρίου. Επιπλέον έχουν κοινά σημεία που διευκολύνουν τον αναγνώστη να κατανοήσει τους στόχους της ανθρωπολογικής έρευνας στην Ελλάδα τις τελευταίες τρεις δεκαετίες. Όπως προκύπτει από τα άρθρα του τόμου, στα τελευταία πενήντα περίπου χρόνια η χώρα μας αποτέλεσε πεδίο εθνογραφικών μελετών που βασίζονταν σε θεωρίες ή μεθοδολογικές προσεγγίσεις εισηγημένες από το εξωτερικό, κυρίως από την Αγγλία, την Αμερική και τη Γαλλία.

ΕΘΝΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ

ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΙΑ

120) Τσάλα Θεότιμος- Κασόμπο. Η προσέγγιση του Θείου κατά τη φιλοσοφία των Bantu της Αφρικής από την ψυχοκρατία στην ειδωλολατρία. Αθήνα: Σταμούλη α.ε., 2005.

Η προσέγγιση του Θείου, σύμφωνα με τη φιλοσοφία των Bantu της Αφρικής, σωστά διατυπωμένη με τις θεμελιώδεις βάσεις της ίδιας της αφρικανικότητας και ιδιαίτερα της Νεγρίτιδας, παραμένει η πιο ουσιαστική ανάπτυξη του αντικειμένου μας που εισάγει τη θεωρία της συγκίνησης, στο εσωτερικό μιας άλλης μεθοδολογικής αρχής, πιο αναλυμένης και της μεγάλης προσοχής των Bantu που παρουσιάζουν τον τρόπο σκέψης και τον τρόπο ζωής ως εσωτερικό παρά ως εξωτερικό. Η μεταφυσική και η θρησκεία των Bantu προσφέρει ένα οικοδομημένο σύνολο που συγκεντρώνει όλες τις κοινωνικές τεχνικές και οικονομικές δραστηριότητες και με αυτό συνάπτουν τις αρχές τους.

ΕΙΡΗΝΗ

121) Σκληρός, Γεώργιος. Η φιλοσοφία του πολέμου και της ειρήνης. Αθήνα: Ιωλκός, 2003.

Τα τελευταία χρόνια γίνεται μία προσπάθεια, που εντείνεται συνεχώς, να αφηγηθούμε την προϊστορία του επιστημονικού κλάδου των Διεθνών Σχέσεων στην Ελλάδα μέσα από μία διαδικασία αναστοχαστικής ανακάλυψης και αναδημοσίευσης των πρώιμων διεθνολογικών ψηγμάτων ή κειμένων λιγότερο ή περισσότερο γνωστών νεοελλήνων κοινωνικών στοχαστών. Ο κοινωνικός φιλόσοφος Γεώργιος Σκληρός αποτελεί μια τέτοια χαρακτηριστική περίπτωση, εφόσον έγραψε το 1915 στο Κάιρο της Αιγύπτου και δημοσίευσε δύο χρόνια μετά, το 1917, στην Αλεξάνδρεια, μία αυτοτελή μελέτη με τον άκρως διεθνολογικό και πρωτοποριακό για την εποχή του τίτλο: “Η φιλοσοφία του πολέμου και της ειρήνης”. Κοινή πεποίθηση των συντελεστών της παρούσας έκδοσης, είναι ότι θα συμβάλλει σημαντικά προς την κατεύθυνση της

αναστοχαστικής διερεύνησης αυτού που δόκιμα αποκαλούμε πλέον “διεθνολογική επιστημονική κοινότητα”.

Ειρηνική συνύπαρξη

Βλέπε

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Ειρηνική συνύπαρξη

Βλέπε

ΕΙΡΗΝΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

122) Kant, Immanuel. Περί παιδαγωγικής. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης αφοί, 2004.

Η πραγματεία του Immanuel Kant “Περί παιδαγωγικής” περιλαμβάνει μια σειρά πρακτικών συμβουλών και υποδείξεων για γονείς και παιδαγωγούς στο καθημερινό τους έργο της ανατροφής και εκπαίδευσης του εξελισσομένου ανθρώπου από την πρώτη παιδική ηλικία έως την εφηβεία. Περιέχει δε ως θεωρητικό υπόβαθρο και μια σειρά παρατηρήσεων, αναφερομένων στην αγωγή, οι οποίες ανάγονται στις αρχές της φιλοσοφίας του συγγραφέα. Βασικά θέματα, τα οποία αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης των μεγάλων, ευρέως γνωστών έργων του Kant, και βασικές έννοιες, οι οποίες απαρτίζουν το οικοδόμημα της φιλοσοφίας του, συζητούνται σχεδόν στο σύνολό τους ακροθιγώς ή διεξοδικότερα στο μικρό αυτό σύγγραμμα: “Ότι προορισμός του ανθρώπου του ιδίου, ως ελεύθερα δρώντος όντος, είναι υπόθεση, να οδηγηθεί στον ορθό προορισμό του κατά πόσον ο άνθρωπος είναι εκ φύσεως καλός ή κακός.

123) Οι σκοποί της εκπαίδευσης. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2003.

Εδώ και πολλά χρόνια, η εκπαίδευση έχει επηρεαστεί από το φιλελευθερισμό, με έμφαση στην αυτονομία. Σκοπός είναι να δοθούν στους μαθητές τα πνευματικά εφόδια που τους χρειάζονται για να γίνουν αυτόνομα άτομα, ικανά να κατευθύνουν μόνα τους τη ζωή τους. Στο βιβλίο αυτό, που αποτελείται από 16 δοκίμια, φιλόσοφοι της εκπαίδευσης από όλο τον κόσμο ερευνούν και αμφισβητούν διάφορα ρεύματα της φιλελεύθερης παράδοσης, εξετάζοντας όχι μόνο την αυτονομία αλλά και άλλα βασικά ζητήματα, όπως είναι η κοινωνική δικαιοσύνη, η εθνική ταυτότητα, το αναλυτικό πρόγραμμα, η κριτική σκέψη, οι κοινωνικές πρακτικές.

124) Savater, Fernando. Η αξία του εκπαιδεύειν. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2004.

Κάθε φορά που γίνεται λόγος για τα μεγάλα προβλήματα της εποχής μας -το ρατσισμό, την έλλειψη ανεκτικότητας, τη βία, τα ναρκωτικά κ.λ.π.- το συμπέρασμα είναι το ίδιο: ότι πρόκειται για ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπίζονται από τη σχολική ηλικία. Σε όλες σχεδόν τις χώρες όμως γίνεται επίσης λόγος για την κρίση στην εκπαίδευση καθώς το ένα εκπαιδευτικό σύστημα διαδέχεται το άλλο, οι δάσκαλοι εκδηλώνουν τη δυσαρέσκεια τους, οι φοιτητές διαμαρτύρονται, Οι γονείς παραπονιούνται, οι υποστηρικτές της δημόσιας εκπαίδευσης και οι υπέρμαχοι της ιδιωτικής συζητούν και διαφωνούν έντονα μεταξύ τους. Αξίζει λοιπόν τον κόπο να θέσουμε ορισμένα στοιχειώδη ερωτήματα. Τι είναι εκπαίδευση; Τι ήταν η εκπαίδευση και πώς μπορεί να εξελιχθεί στο μέλλον; Τι μπορούμε να περιμένουμε από αυτήν; Είναι απλή μεταβίβαση γνώσεων ή μήπως αποβλέπει στη διαμόρφωση μιας δημοκρατικής κοινωνίας; Σε αυτό το δοκίμιο γίνεται προσπάθεια να δοθούν απαντήσεις στα παραπάνω ερωτήματα και να προσεγγιστούν μια σειρά από άλλα θεμελιώδη ζητήματα, όπως η ένταση ανάμεσα στην πειθαρχία και την ελευθερία στην εκπαίδευση.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Βλέπε Επίσης

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Εκπαίδευση δασκάλων

Βλέπε

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ-- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ-- ΕΡΕΥΝΑ— ΕΛΛΑΔΑ

Εκπαίδευση δασκάλων

Βλέπε

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ-- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ—ΕΛΛΑΔΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ--ΙΣΤΟΡΙΑ

125) Παιδεία και πολίτης. Αθήνα: Ατραπός- Περιβολάκι, 2003.

Από την αρχαία πόλη (πόλη-κράτος) στη νεωτερική εθνόπολη (έθνος-κράτος) του Διαφωτισμού και την εξελισσόμενη πολυεθνική και πολυπολιτισμική κοσμόπολη, οι έννοιες του "πολίτη" και της παιδείας του πολίτη βρίσκονται στο επίκεντρο της πολιτικής σκέψης και παιδαγωγικής πρακτικής. Στον κόσμο της ύστερης νεωτερικότητας, ακόμη και "μετανεωτερικότητας", οι έννοιες αυτές χρήζουν επανεξέτασης και επαναπροσδιορισμού. Το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης και η οικονομική ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα που αυτό συνεπάγεται, οδηγεί ώστε ο νεοφιλελεύθερος κτητικός ατομικισμός να κερδίζει έδαφος σε βάρος του δημόσιου τομέα, ενώ οι πολίτες της σύγχρονης κοινωνίας να βιώνουν μια κρίση "ταυτότητας"

και "ρόλου", καθώς στο νεόκοσμο της παγκοσμιοποίησης, με την οικονομική της δυναμική, ή έννοια της παιδείας του πολίτη και της πολιτικής του διαπαιδαγώγησης σταδιακά μεταβάλλεται και αποκτά έναν κυρίως ωφελμιστικό χαρακτήρα.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ-- ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

126) Οι σκοποί της εκπαίδευσης. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2003.

Εδώ και πολλά χρόνια, η εκπαίδευση έχει επηρεαστεί από το φιλελευθερισμό, με έμφαση στην αυτονομία. Σκοπός είναι να δοθούν στους μαθητές το πνευματικά εφόδια που τους χρειάζονται για να γίνουν αυτόνομα άτομα, ικανά να κατευθύνουν μόνα τους τη ζωή τους. Στο βιβλίο αυτό, που αποτελείται από 16 δοκίμια, φιλόσοφοι της εκπαίδευσης από όλο τον κόσμο ερευνούν και αμφισβητούν διάφορα ρεύματα της φιλελεύθερης παράδοσης, εξετάζοντας όχι μόνο την αυτονομία αλλά και άλλα βασικά ζητήματα, όπως είναι η κοινωνική δικαιοσύνη, η εθνική ταυτότητα, το αναλυτικό πρόγραμμα, η κριτική σκέψη, οι κοινωνικές πρακτικές.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

127) Καραφύλλης, Γρηγόρης. Η φιλοσοφία της παιδείας. Θεσσαλονίκη: Βάνιας, 2005.

Το βιβλίο αυτό αποτελεί συμβολή στη διερεύνηση των φιλοσοφικών προβλημάτων της παιδείας. Η έρευνα επικεντρώνεται, σχεδόν αποκλειστικά, στον έλεγχο των γνωσιολογικών και ηθικών ζητημάτων που υπεισέρχονται στο ευρύτερο περιεχόμενο της "φιλοσοφίας της παιδείας". Η εξέταση γίνεται μέσα από τη συνδρομή των πλέον έγκυρων αντιλήψεων για την ανθρώπινη φύση και την ανθρώπινη γνώση και μέσα από ένα ηθικό πλαίσιο που δεν είναι κανονιστικό και a priori, αλλά που προβάλλει τις αξίες και την ανάπτυξη μιας ηθικής στάσης ως θεμελιώδους συμπεριφοράς του ατόμου.

128) Χριστόπουλος, Χρίστος Κλεομένης. Το νέο σχολείο και η σημερινή εκπαιδευτική πραγματικότητα. Αθήνα: Γρηγόρη, 2005.

Ο John Dewey ίδρυσε το "νέο" σχολείο και προσπάθησε να κάνει τις φιλοσοφικές του ιδέες παιδαγωγική πράξη. Μέσα από το έργο του συγγραφέα, φαίνεται η προσπάθεια του John Dewey να εκμηδενίσει την απόσταση μεταξύ σχολείου και ζωής, η οποία άλλοτε υπήρχε, έτσι ώστε το σχολείο να γίνει τμήμα της ίδιας της ζωής του παιδιού. Αναδεικνύεται ακόμη, η προσπάθεια του να φέρει στο κέντρο της εκπαιδευτικής διαδικασίας το εκπαιδευόμενο άτομο, όπως υπαγόρευε ο νέος τύπος σχολείου. Γίνεται εκτενής αναφορά στις φιλοσοφικές του απόψεις, την αρχική επιρροή του από το γερμανικό ιδεαλισμό και την κατάληξη του σαν οπαδού της οργανοκρατίας.

129) Παπαναούμ- Τζίκα, Ζωή. Το επάγγελμα του εκπαιδευτικού. Αθήνα: Τυπωθήτω, 2003.

Αντικείμενο της μελέτης αυτής είναι ο αναφαινόμενος ρόλος του εκπαιδευτικού, όπως διαγράφεται στη σημερινή μεταβαλλόμενη κοινωνική πραγματικότητα. Η μελέτη εστιάζεται στις προϋποθέσεις και τις πρακτικές που συμβάλλουν στην ενδυνάμωση του εκπαιδευτικού, με βάση τη διεθνή συζήτηση και εμπειρία. Παρουσιάζονται, ειδικότερα, οι απόψεις των Ελλήνων εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για τον ρόλο και την επιμόρφωσή τους.

130) Μαλαφάντης, Κωνσταντίνος Δ. Παιδαγωγική της λογοτεχνίας. Αθήνα: Γρηγόρη, 2005.

Η παιδαγωγική της λογοτεχνίας είναι ένας σχετικά νέος κλάδος της παιδαγωγικής επιστήμης. Βρίσκεται στην περιοχή που η επιστήμη της λογοτεχνίας συναγωνίζεται την επιστήμη της αγωγής ή απλούστερα όπου η λογοτεχνία συναντάει και συνεργάζεται με την αγωγή. Η επιστήμη της αγωγής πολλές φορές στηρίζεται σε κείμενα της λογοτεχνίας και αξιοποιεί τη δύναμη της λογοτεχνίας για να πετύχει παιδαγωγικούς σκοπούς. Συναφώς καταβάλλεται φροντίδα και για τη ``λογοτεχνική αγωγή`` των παιδιών, αλλά και των ενήλικων ατόμων.

131) Οι σκοποί της εκπαίδευσης. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2003.

Εδώ και πολλά χρόνια, η εκπαίδευση έχει επηρεαστεί από το φιλελευθερισμό, με έμφαση στην αυτονομία. Σκοπός είναι να δοθούν στους μαθητές το πνευματικά εφόδια που τους χρειάζονται για να γίνουν αυτόνομα άτομα, ικανά να κατευθύνουν μόνα τους τη ζωή τους. Στο βιβλίο αυτό, που αποτελείται από 16 δοκίμια, φιλόσοφοι της εκπαίδευσης από όλο τον κόσμο ερευνούν και αμφισβητούν διάφορα ρεύματα της φιλελεύθερης παράδοσης, εξετάζοντας όχι μόνο την αυτονομία αλλά και άλλα βασικά ζητήματα, όπως είναι η κοινωνική δικαιοσύνη, η εθνική ταυτότητα, το αναλυτικό πρόγραμμα, η κριτική σκέψη, οι κοινωνικές πρακτικές.

132) Egan, Kieran. Ο πεπαιδευμένος νους. Αθήνα: Ατραπός- Περιβολάκι, 2005.

Το βιβλίο αυτό αποτελεί μια εναλλακτική πρόταση για την εκπαιδευτική διαδικασία που επικεντρώνεται στο χώρο του σχεδιασμού των αναλυτικών προγραμμάτων και της διδασκαλίας. Η εκπαίδευση, με την έμφαση που έχει δοθεί στην αποκαλούμενη λογικό- μαθηματική σκέψη, παραμέλησε το άλλο είδος σκέψης, δηλαδή το αφηγηματικό. Με βάση το μοντέλο του Egan ο αφηγηματικός τρόπος σκέψης αποκτά σημαντική θέση στο αναλυτικό πρόγραμμα και τη διδασκαλία. Έτσι η ανάπτυξη των διαφόρων ειδών της κατανόησης μέσα από τη χρήση των συγκεκριμένων νοητικών εργαλείων μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές και να κατανοήσουν έννοιες προερχόμενες από τα διάφορα γνωστικά αντικείμενα αλλά και να αναπτύξουν κριτική σκέψη.

133) Savater, Fernando. Η αξία του εκπαιδεύειν. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2004.

Κάθε φορά που γίνεται λόγος για τα μεγάλα προβλήματα της εποχής μας -Το ρατσισμό, την έλλειψη ανεκτικότητας, τη βία, τα ναρκωτικά κ.λπ.- το συμπέρασμα είναι το ίδιο: ότι πρόκειται για ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπίζονται από τη σχολική ηλικία. Σε όλες σχεδόν τις χώρες όμως γίνεται επίσης λόγος για την κρίση στην εκπαίδευση καθώς το ένα εκπαιδευτικό σύστημα διαδέχεται το άλλο, οι δάσκαλοι εκδηλώνουν τη δυσαρέσκειά τους, οι φοιτητές διαμαρτύρονται, Οι γονείς παραπονιούνται, οι υποστηρικτές της δημόσιας εκπαίδευσης και οι υπέρμαχοι της ιδιωτικής συζητούν και διαφωνούν έντονα μεταξύ τους. Αξίζει λοιπόν τον κόπο να θέσουμε ορισμένα στοιχειώδη ερωτήματα. Τι είναι εκπαίδευση; Τι ήταν η εκπαίδευση και πώς μπορεί να εξελιχθεί στο μέλλον; Τι μπορούμε να περιμένουμε από αυτήν; Είναι απλή μεταβίβαση γνώσεων ή μήπως αποβλέπει στη διαμόρφωση μιας δημοκρατικής κοινωνίας; Σε αυτό το δοκίμιο γίνεται προσπάθεια να δοθούν απαντήσεις στα παραπάνω ερωτήματα και να προσεγγιστούν μια σειρά από άλλα θεμελιώδη ζητήματα, όπως η ένταση ανάμεσα στην πειθαρχία και την ελευθερία στην εκπαίδευση.

134) Γράβαρης, Διονύσης Ν. Εκπαίδευση και εκπαιδευτική πολιτική μεταξύ κράτους και αγοράς. Αθήνα: Σαββάλας, 2005.

Οι νέες οικονομικές τάσεις, ο διαφοροποιημένος ρόλος του κράτους, η συρρίκνωση του Κράτους πρόνοιας και των κοινωνικών πολιτικών, η βαθμιαία αποσύνδεση της δημόσιας εκπαίδευσης από την κοινωνική δυναμική της, η πολυπολιτισμικότητα, η "πολιτιστική πρόκληση" στις παραδοσιακές εκδοχές δημοκρατίας, η "τεχνοκουλτούρα" που επιβάλλεται από το ειδικό βάρος των νέων τεχνολογιών και η δόμηση της λεγόμενης "κοινωνίας της γνώσης" επαναπροσδιορίζουν τα συστατικά στοιχεία των παραδοσιακών εκπαιδευτικών συστημάτων και αναδεικνύουν εναλλακτικές εκπαιδευτικές πρακτικές, δομές και θεσμούς. Στο βιβλίο αυτό έχουν συμπεριληφθεί πρωτότυπα κείμενα γραμμένα από επιστήμονες Έλληνες και ξένους, που προέρχονται από διαφορετικούς κλάδους και ειδικεύσεις των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών. Κοινό όμως αντικείμενο για όλους αποτελεί η εκπαιδευτική πολιτική και η σχέση της εκπαίδευσης με την εκάστοτε εξουσία.

135) Νικολάου, Γιώργος. Διαπολιτισμική διδακτική. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2005.

Η παρουσία, εδώ και δεκαπέντε τουλάχιστον χρόνια, μεγάλου αριθμού αλλοδαπών μαθητών στο ελληνικό σχολείο έχει διαμορφώσει μια νέα παιδαγωγική κατάσταση, η οποία αποτελεί αντικείμενο εκτεταμένων συζητήσεων και, ενίοτε, αντιπαραθέσεων. Αυτήν ακριβώς την επισκόπηση και ανάλυση της τρέχουσας πραγματικότητας, σε σχέση πάντα με το παιδαγωγικό γίνεσθαι, ιδιαίτερα στον τομέα της καθημερινής σχολικής πράξης, παρουσιάζει το παρόν βιβλίο. Εξετάζονται τα χαρακτηριστικά της ελληνικής πολυπολιτισμικής πραγματικότητας, και ειδικότερα η παρουσία των αλλοδαπών στη χώρα μας και στο εκπαιδευτικό μας σύστημα. Επιπλέον, κατατίθενται

μερικές γενικές μεθοδολογικές προτάσεις για το ελληνικό σχολείο, κυρίως της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

136) Νικολάου, Γιώργος. Διαπολιτισμική διδακτική. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2005.

Η παρουσία, εδώ και δεκαπέντε τουλάχιστον χρόνια, μεγάλου αριθμού αλλοδαπών μαθητών στο ελληνικό σχολείο έχει διαμορφώσει μια νέα παιδαγωγική κατάσταση, η οποία αποτελεί αντικείμενο εκτεταμένων συζητήσεων και, ενίοτε, αντιπαραθέσεων. Αυτήν ακριβώς την επισκόπηση και ανάλυση της τρέχουσας πραγματικότητας, σε σχέση πάντα με το παιδαγωγικό γίνεσθαι, ιδιαίτερα στον τομέα της καθημερινής σχολικής πράξης, παρουσιάζει το παρόν βιβλίο. Εξετάζονται τα χαρακτηριστικά της ελληνικής πολυπολιτισμικής πραγματικότητας, και ειδικότερα η παρουσία των αλλοδαπών στη χώρα μας και στο εκπαιδευτικό μας σύστημα. Επιπλέον, κατατίθενται μερικές γενικές μεθοδολογικές προτάσεις για το ελληνικό σχολείο, κυρίως της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ

137) Παιδεία και πολίτης. Αθήνα: Ατραπός- Περιβολάκι, 2003.

Από την αρχαία πόλη (πόλη-κράτος) στη νεωτερική εθνόπολη (έθνος-κράτος) του Διαφωτισμού και την εξελισσόμενη πολυεθνική και πολυπολιτισμική κοσμόπολη, οι έννοιες του "πολίτη" και της παιδείας του πολίτη βρίσκονται στο επίκεντρο της πολιτικής σκέψης και παιδαγωγικής πρακτικής. Στον κόσμο της ύστερης νεωτερικότητας, ακόμη και "μετανεωτερικότητας", οι έννοιες αυτές χρήζουν επανεξέτασης και επαναπροσδιορισμού. Το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης και η οικονομική ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα που αυτό συνεπάγεται, οδηγεί ώστε ο νεοφιλελεύθερος κτητικός ατομικισμός να κερδίζει έδαφος σε βάρος του δημόσιου τομέα, ενώ οι πολίτες της σύγχρονης κοινωνίας να βιώνουν μια κρίση "ταυτότητας" και "ρόλου", καθώς στο νέοκοσμο της παγκοσμιοποίησης, με την οικονομική της δυναμική, ή έννοια της παιδείας του πολίτη και της πολιτικής του διαπαιδαγώγησης σταδιακά μεταβάλλεται και αποκτά έναν κυρίως ωφελιμιστικό χαρακτήρα.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ-- ΕΛΛΑΔΑ

138) Παιδεία και πολίτης. Αθήνα: Ατραπός- Περιβολάκι, 2003.

Από την αρχαία πόλη (πόλη-κράτος) στη νεωτερική εθνόπολη (έθνος-κράτος) του Διαφωτισμού και την εξελισσόμενη πολυεθνική και πολυπολιτισμική κοσμόπολη, οι έννοιες του "πολίτη" και της παιδείας του πολίτη βρίσκονται στο επίκεντρο της πολιτικής σκέψης και παιδαγωγικής πρακτικής. Στον κόσμο της ύστερης νεωτερικότητας, ακόμη και "μετανεωτερικότητας", οι έννοιες αυτές χρήζουν επανεξέτασης και επαναπροσδιορισμού. Το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης και η οικονομική ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα που αυτό συνεπάγεται, οδηγεί ώστε ο νεοφιλελεύθερος κτητικός ατομικισμός να κερδίζει έδαφος σε βάρος του δημόσιου τομέα, ενώ οι πολίτες της σύγχρονης κοινωνίας να βιώνουν μια κρίση "ταυτότητας" και "ρόλου", καθώς στο νεόκοσμο της παγκοσμιοποίησης, με την οικονομική της δυναμική, ή έννοια της παιδείας του πολίτη και της πολιτικής του διαπαιδαγώγησης σταδιακά μεταβάλλεται και αποκτά έναν κυρίως ωφελιμιστικό χαρακτήρα.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ—ΕΥΡΩΠΗ

139) Παιδεία και πολίτης. Αθήνα: Ατραπός- Περιβολάκι, 2003.

Από την αρχαία πόλη (πόλη-κράτος) στη νεωτερική εθνόπολη (έθνος-κράτος) του Διαφωτισμού και την εξελισσόμενη πολυεθνική και πολυπολιτισμική κοσμόπολη, οι έννοιες του "πολίτη" και της παιδείας του πολίτη βρίσκονται στο επίκεντρο της πολιτικής σκέψης και παιδαγωγικής πρακτικής. Στον κόσμο της ύστερης νεωτερικότητας, ακόμη και "μετανεωτερικότητας", οι έννοιες αυτές χρήζουν επανεξέτασης και επαναπροσδιορισμού. Το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης και η οικονομική ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα που αυτό συνεπάγεται, οδηγεί ώστε ο νεοφιλελεύθερος κτητικός ατομικισμός να κερδίζει έδαφος σε βάρος του δημόσιου τομέα, ενώ οι πολίτες της σύγχρονης κοινωνίας να βιώνουν μια κρίση "ταυτότητας" και "ρόλου", καθώς στο νεόκοσμο της παγκοσμιοποίησης, με την οικονομική της δυναμική, ή έννοια της παιδείας του πολίτη και της πολιτικής του διαπαιδαγώγησης σταδιακά μεταβάλλεται και αποκτά έναν κυρίως ωφελιμιστικό χαρακτήρα.

Εκπαίδευση των παιδιών

Βλέπε

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Εκπαιδευτική γλωσσολογία

Βλέπε

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

140) Οι σκοποί της εκπαίδευσης. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2003.

Εδώ και πολλά χρόνια, η εκπαίδευση έχει επηρεαστεί από το φιλελευθερισμό, με έμφαση στην αυτονομία. Σκοπός είναι να δοθούν στους μαθητές το πνευματικά εφόδια που τους χρειάζονται για να γίνουν αυτόνομα άτομα, ικανά να κατευθύνουν μόνα τους τη ζωή τους. Στο βιβλίο αυτό, που αποτελείται από 16 δοκίμια, φιλόσοφοι της εκπαίδευσης από όλο τον κόσμο ερευνούν και αμφισβητούν διάφορα ρεύματα της φιλελεύθερης παράδοσης, εξετάζοντας όχι μόνο την αυτονομία αλλά και άλλα βασικά ζητήματα, όπως είναι η κοινωνική δικαιοσύνη, η εθνική ταυτότητα, το αναλυτικό πρόγραμμα, η κριτική σκέψη, οι κοινωνικές πρακτικές.

Εκπαιδευτική πολιτική

Βλέπε

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ-- ΕΛΛΑΔΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ-- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ-- ΕΛΛΑΔΑ

141) Παπαναούμ- Τζίκα, Ζωή. Το επάγγελμα του εκπαιδευτικού. Αθήνα: Τυπωθήτω, 2003.

Αντικείμενο της μελέτης αυτής είναι ο αναφαινόμενος ρόλος του εκπαιδευτικού, όπως διαγράφεται στη σημερινή μεταβαλλόμενη κοινωνική πραγματικότητα. Η μελέτη εστιάζεται στις προϋποθέσεις και τις πρακτικές που συμβάλλουν στην ενδυνάμωση του εκπαιδευτικού, με βάση τη διεθνή συζήτηση και εμπειρία. Παρουσιάζονται, ειδικότερα, οι απόψεις των Ελλήνων εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για τον ρόλο και την επιμόρφωσή τους.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ-- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ-- ΕΡΕΥΝΑ-- ΕΛΛΑΔΑ

142) Παπαναούμ- Τζίκα, Ζωή. Το επάγγελμα του εκπαιδευτικού. Αθήνα: Τυπωθήτω, 2003.

Αντικείμενο της μελέτης αυτής είναι ο αναφαινόμενος ρόλος του εκπαιδευτικού, όπως διαγράφεται στη σημερινή μεταβαλλόμενη κοινωνική πραγματικότητα. Η μελέτη εστιάζεται στις προϋποθέσεις και τις πρακτικές που συμβάλλουν στην ενδυνάμωση του εκπαιδευτικού, με βάση τη διεθνή συζήτηση και εμπειρία. Παρουσιάζονται, ειδικότερα, οι απόψεις των Ελλήνων εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για τον ρόλο και την επιμόρφωσή τους.

Εκπαιδευτικοί σκοποί και στόχοι

Βλέπε

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ-- ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

143) Skinner, Quentin. Η ελευθερία προτιμότερη από τον φιλελευθερισμό. Αθήνα: Καρδαμίτσα, 2003.

Τούτο το δοκίμιο ενός κορυφαίου, σε διεθνές επίπεδο, ιστορικού είναι μια μείζων επιστημονική συμβολή συνοδευόμενη από πλήρη τεκμηρίωση. η οποία στο πρώτο μέρος της επιζητεί να ανασκάψει, και να δικαιώσει, τη νέο-ρωμαϊκή θεωρία για τους ελεύθερους πολίτες και τις ελεύθερες πολιτείες όπως αναπτύχθηκε στη Βρετανία των πρώιμων Νεότερων Χρόνων. Η ανάλυση αυτή οδηγεί σε μια ρωμαλέα υπεράσπιση της φύσης, των προθέσεων και των στόχων της ιστορίας της διάνοησης και της ιστορίας των ιδεών.

144) Μπαγιόνας, Αύγουστος. Ελευθερία και δουλεία στον Αριστοτέλη. Θεσσαλονίκη: Ζήτρος, 2003.

Στο βιβλίο του καθηγητή Α. Μπαγιόνα αναλύονται ερωτήματα που θέτει ο Αριστοτέλης στα Πολιτικά, όπως: είναι επιστήμη ή πολιτική; είναι αναγκαία για την αρχαία οικονομία ή δουλεία; τι είναι η ελευθερία του πολίτη; ποιος είναι ο σκοπός των ορθών και ημαρτημένων πολιτευμάτων; ποιοι είναι οι όροι της γένεσης, της σταθερότητας και της φθοράς των πολιτευμάτων. Αν και επικριτής της δημοκρατίας, ο Αριστοτέλης αναλύει με ακρίβεια και αντικειμενικότητα τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά της. Το σημαντικότερο ίσως δίδαγμα των Πολιτικών είναι ότι σταθερότητα και διάρκεια έχουν τα πολιτεύματα που παραχωρούν δικαιοδοσίες σε αυτούς που για λόγους αρχής αποκλείονται από αυτά.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

145) Steiner, Rudolf. Η φιλοσοφία της ελευθερίας. Αθήνα: Πύρινος Κόσμος, 2005.

Έξι άνθρωποι διαφορετικού τρόπου σκέψης και τοποθέτησης συναντιούνται σε κάποια ορεινή τοποθεσία και συζητούν περί της ελευθερίας του ανθρώπου λαμβάνοντας υπόψη και τα νεότερα φιλοσοφικά ρεύματα. Η φύση του "εγώ", της σκέψης και της συνειδητότητας, ο ρόλος της τέχνης, της επιστήμης, της φιλοσοφίας, της θρησκείας και η ένωση του ανθρώπου με την ολότητα του σύμπαντος αποτελούν κύρια θέματα του έργου. Επίσης, προβάλλεται ως αναγκαία μια βασική γνώση του πνευματικού κόσμου, προτού ο άνθρωπος να είναι σε θέση να εισέλθει σε αυτόν συνειδητά ως ελεύθερο πνευματικό ον.

146) Hoeller, Stephan A. Ελευθερία. Αθήνα: Κυβέλη, 2004.

Στο συγκεκριμένο βιβλίο τα περισσότερα κεφάλαια έχουν την μορφή διάλεξης, και δεν τους λείπουν ορισμένες ατέλειες στο ύφος. Το περιεχόμενο, με την σειρά του, ίσως φανεί σε πολλούς γραφώδες. Οι αναγνώστες που ενδιαφέρονται για την ψυχολογία του Γιούνγκ και την εναλλακτική πνευματικότητα, τείνουν προς απόψεις που είναι είτε απολιτικές είτε τοποθετούνται στα αριστερά του πολιτικού φάσματος. Τα περισσότερα από αυτά τα άτομα είχαν σχέση με την αξιοσημείωτη ζύμωση της δεκαετίας του '60, όταν τα πνευματικά ενδιαφέροντα ήταν συχνά συνυφασμένα με την αριστερή πολιτική δράση.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Βλέπε επίσης

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Ελευθερία

Βλέπε

ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ (ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ)

ΕΛΛΑΔΑ-- ΙΣΤΟΡΙΑ

147) Παπαρρηγόπουλος, Κωνσταντίνος. Τα διδακτικότερα πορίσματα τόμος Α. Αθήνα: Ερμείας, 2003.

Τα διδακτικότερα πορίσματα της ιστορίας του ελληνικού έθνους περιλαμβάνουν την εκλογή και σύνοψης αλλά και την επανόρθωση των γεγονότων. Η μόνη αξίωσης του έργου αυτού είναι να δικαιώσει το λόγιον του Μακώλαιου, ότι το εκλέγειν και συνοψίζει τα γεγονότα είναι τέχνη, δεδομένη πολλής μελέτης. Αποφεύγει τους νεωτερισμούς και τις ιδιόρρυθμες δοξασίες οι οποίες είναι πάντα πολύ επισφαλής.

ΕΛΛΑΔΑ—ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

148) Nesselrath. Εισαγωγή στην αρχαιογνωσία, αρχαία Ελλάδα. Αθήνα: Παπαδήμας, 2003.

Η ελληνική αρχαιότητα αποτελεί ένα σύνθετο και πολυπρισματικό πολιτισμικό φαινόμενο, που για την προσπέλασή του απαιτείται η διεπιστημονική συνεργασία. Καταρχήν πρέπει να περιγραφούν οι ιστορικοπολιτικές και κοινωνικές συνθήκες στο πλαίσιο των οποίων αναπτύχθηκε αυτός ο πολιτισμός και στη συνέχεια να σκιαγραφηθούν οι επιμέρους εκφάνσεις του: η γλώσσα, η λογοτεχνία, η φιλοσοφία, η θρησκεία, η τέχνη και οι επιστήμες, καθώς και η συνέχεια τους στο Βυζάντιο. Εκτός όμως από αυτή τη φαινομενολογική περιγραφή και την παράθεση στοιχείων, κρίθηκε απαραίτητο να συμπεριληφθούν και οι λεγόμενες βοηθητικές επιστήμες. όπως η

παλαιογραφία, η παπυρολογία, η κωδικολογία, η επιγραφική και η μετρική. Ο παρών τόμος είναι καρπός συλλογικού μόχθου και συνεργασίας κορυφαίων ειδικών επιστημόνων που δεν περιορίζονται μόνο στο γερμανικό πανεπιστημιακό χώρο, κάτι που αποδεικνύει ότι, εξαιτίας της μεγάλης εξειδίκευσης στον τομέα της φιλολογίας, δεν επαρκεί πλέον το εθνικό επιστημονικό δυναμικό.

ΕΛΛΑΔΑ—ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Βλέπε επίσης

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

Έλλειψη πίστεως

Βλέπε

ΣΚΕΠΤΙΚΙΣΜΟΣ

Ελληνικές παροιμίες, σύγχρονες

Βλέπε

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ, ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΕΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ-- ΓΛΩΣΣΑΡΙΑ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

149) Diels, Hermann. Οι Προσωκρατικοί. Αθήνα: Παπαδήμας, 2005.

Η σκέψη των Προσωκρατικών αποτελεί για την έρευνα μία διαρκή πρόκληση και συγχρόνως ένα χώρο της ιστορίας της Φιλοσοφίας με εξαιρετικό ενδιαφέρον από πολλές πλευρές. Οποιαδήποτε αναφορά ή προσπάθεια προσέγγισης και ερμηνείας της σκέψης του αρχαϊκού ελλητισμού γενικότερα, που εξέθρεψε το στοχασμό των Προσωκρατικών, προϋποθέτει τη βαθιά γνώση της κοινωνίας και όλων των ανθρωπολογικών χαρακτηριστικών της. Κάθε πτυχή της σκέψης των μεγάλων εκείνων διανοητών απηχεί κοινωνικές διεργασίες και καταστάσεις πολιτικές στην ευρεία έννοια του όρου αυτού, όπως τον αντιλαμβάνονταν οι αρχαίοι Έλληνες φιλόσοφοι, δηλαδή την ηθική διάσταση της κοινωνίας. Η φιλοσοφική έκφραση των προσωκρατικών φιλοσόφων συνιστά πνευματική πρωτοπορία για την εποχή τους και συνάμα αδιάψευστο τεκμήριο της προσπάθειας του αρχαϊκού ανθρώπου στον ελληνικό χώρο να υπερβεί τις κοινωνικές και θρησκευτικές κατεστημένες αγκυλώσεις και να θραύσει το περίβλημα της μυθικής εξήγησης του κόσμου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

150) Diels, Hermann. Οι Προσωκρατικοί. Αθήνα: Παπαδήμας, 2005.

Η σκέψη των Προσωκρατικών αποτελεί για την έρευνα μία διαρκή πρόκληση και συγχρόνως ένα χώρο της ιστορίας της Φιλοσοφίας με εξαιρετικό ενδιαφέρον από

πολλές πλευρές. Οποιαδήποτε αναφορά ή προσπάθεια προσέγγισης και ερμηνείας της σκέψης του αρχαϊκού ελληνισμού γενικότερα, που εξέθρεψε το στοχασμό των Προσωκρατικών, προϋποθέτει τη βαθιά γνώση της κοινωνίας και όλων των ανθρωπολογικών χαρακτηριστικών της. Κάθε πτυχή της σκέψης των μεγάλων εκείνων διανοητών απηχεί κοινωνικές διεργασίες και καταστάσεις πολιτικές στην ευρεία έννοια του όρου αυτού, όπως τον αντιλαμβάνονταν οι αρχαίοι Έλληνες φιλόσοφοι, δηλαδή τη ηθική διάσταση της κοινωνίας. Η φιλοσοφική έκφραση των προσωκρατικών φιλοσόφων συνιστά πνευματική πρωτοπορία για την εποχή τους και συνάμα αδιάψευστο τεκμήριο της προσπάθειας του αρχαϊκού ανθρώπου στον ελληνικό χώρο να υπερβεί τις κοινωνικές και θρησκευτικές κατεστημένες αγκυλώσεις και να θραύσει το περίβλημα της μυθικής εξήγησης του κόσμου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Βλέπε επίσης

ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ-- ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ-- ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

151) Λουκά- Καμπίτζογλου, Αικατερίνη. Φαντασιώσεις του θηλυκού. Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής, 2003.

Η αμφισημία του τίτλου που γεννιέται από τη συντακτική ταλάντωση του ουσιαστικού σε πτώση γενική και την αναποφασιστικότητά του να επιλέξει τη θέση του γραμματικού υποκειμένου ή αντικειμένου, είναι εσκεμμένη. Ακόμα κι όταν φαίνεται πως έφτασε η στιγμή, το να παύσει Κανείς να προσδιορίζεται με τις εικόνες και τους ρόλους που παράγονται από το ανδρικό για 3000 χρόνια, το να τολμήσει ένα αυτοπροσδιορισμό μέσα από τη γυναικεία φαντασία μοιάζει μια ριψοκίνδυνη απόπειρα..

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΡΑΜΑ

152) Baldock, Marion. Ελληνική τραγωδία. Αθήνα: Ενάλιος, 2005.

Σ αυτήν την περιεκτική εισαγωγή στην Ελληνική Τραγωδία, η οποία εξετάζει μερικά από τα σημαντικότερα δραματικά έργα της ελληνικής δημιουργίας αλλά και του Δυτικού κόσμου, η συγγραφέας παρουσιάζει τους τρεις μεγάλους τραγικούς ποιητές, τον Αισχύλο, τον Σοφοκλή και τον Ευριπίδη, τους θεμελιωτές της παγκόσμιας λογοτεχνία. Μέσα από τα αξεπέραστα έργα τους, που εξακολουθούν να διαβάζονται και να παίζονται σε θέατρο της ελληνικής και παγκόσμιας σκηνής αναδύεται καθαρό το πρόσωπο του Κλασικού Ελληνικού Πολιτισμού: οι κοινωνικές συνθήκες, η πολιτική, η φιλοσοφία και η νοοτροπία των καθημερινών Ελλήνων της Κλασικής Εποχής. Το βιβλίο αυτό, καλογραμμένο και ευκολοδιάβαστο σχεδιάστηκε από το

Πανεπιστήμιο του Μπρίστολ για καθηγητές και σπουδαστές, αλλά απευθύνεται επίσης και σε όλους όσους επιθυμούν να γνωρίσουν με εύκολο και γρήγορο τρόπο την πατρογονική τους κληρονομιά.

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

153) Παπαρρηγόπουλος, Κωνσταντίνος. Τα διδακτικότερα πορίσματα τόμος Α. Αθήνα: Ερμείας, 2003.

Τα διδακτικότερα πορίσματα της ιστορίας του ελληνικού έθνους περιλαμβάνουν την εκλογή και σύνοψη αλλά και την επανόρθωση των γεγονότων. Η μόνη αξίωση του έργου αυτού είναι να δικαιώσει το λόγιον του Μακώλαιου, ότι το εκλέγειν και συνοψίζει τα γεγονότα είναι Τέχνη, δεδομένη πολλής μελέτης. Αποφεύγει τους νεωτερισμούς και τις ιδιόρρυθμες δοξασίες οι οποίες είναι πάντα πολύ επισφαλής.

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ—ΙΣΤΟΡΙΑ

154) Ζιάκας, Θεόδωρος. Πέρα από το άτομο. Αθήνα: Αρμός, 2003.

Ανασκοπώντας την ιστορική διαδρομή του Ελληνισμού διαπιστώνουμε ότι δεν είναι η εξατομίκευση που μας λείπει, αλλά το συλλογικό πνεύμα. Η περιπέτεια της ελληνικής ταυτότητας είναι το διαχρονικό αυτό τάνυσμα του Ελληνισμού να υπερβεί την πόλωση ατομικισμού – κολεκτιβισμού. Κι αυτό ακριβώς προσπαθεί να συλλάβει αυτό το βιβλίο.

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

Βλέπε επίσης

ΝΕΟΠΛΑΤΩΝΙΣΜΟΣ

ΕΛΥΤΗΣ, ΟΔΥΣΣΕΑΣ, 1911- 1996

155) Πλύσης, Κυριάκος. Προσεγγίσεις. Αθήνα: Αστήρ, 2005.

Οι ‘Προσεγγίσεις II’ χωρίζονται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος ο συγγραφέας καταπιάνεται με νεοέλληνες συγγραφείς. Πέντε ποιητές: Γ.Θ. Βαφόπουλο, Ζωή Καρέλλη, Γιάννη Ρίτσο, Οδυσσέα Ελύτη και Θανάση Παπαθανασόπουλο, τρεις πεζογράφους :Φώτη Κόντογλου, Ηλία Βενέζη και Γρηγόριο Ξενόπουλο και δύο δοκιμιογράφους: Αγγέλα Τερζάκη και Χρήστο Μαλεβίτη. Στο δεύτερο μέρος καταπιάνεται με κυπριακά θέματα και Κύπριου συγγραφέας

ΕΜΠΕΙΡΙΣΜΟΣ

156) Sellars, Wilfrid. Ο εμπειρισμός και η φιλοσοφία του νου. Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 2005.

Ο αμερικανός φιλόσοφος Γουίλφριντ Σέλλαρς, με το βιβλίο του “Ο εμπειρισμός και η φιλοσοφία του νου”, άλλαξε τη ροή της “αναλυτικής” φιλοσοφίας, δείχνοντας ότι δεν έχει νόημα να θεμελιώνουμε τη γνώση σε υποτιθέμενα “άμεσα αισθητηριακά δεδομένα”, όπως ήθελε ο εμπειρισμός από τον Λόκ και τον Χιούμ μέχρι τον Ράσσελ και τον Έιερ. Τα δεδομένα των αισθήσεων δεν είναι ποτέ άμοιρα εννοιών, δεν είναι απροϋπόθετα. Εγγράφονται σε ένα ενιαίο πλαίσιο, το οποίο είναι, σε τελική ανάλυση, προϊόν της κοινωνίας. Η “εμπειρία” στην οποία “πατά” η γνώση, μετά το βιβλίο του Σέλλαρς λογίζεται πλέον και στην αναλυτική παράδοση ως σύνθεση αισθήσεων και εννοιών, όπως υποστήριζε ήδη ο Καν.

ΕΜΠΕΙΡΙΣΜΟΣ-- ΙΣΤΟΡΙΑ

157) Woolhouse, R.S. Φιλοσοφία της επιστήμης Β' εμπειριστές. Αθήνα: Πολύτροπον, 2004.

Ποια είναι η πηγή της ανθρώπινης γνώσης και των ιδεών; Υπάρχουν διάφορα είδη γνώσης, που αποκτώνται με διαφορετικούς τρόπους; Ποια είναι η φύση της επιστήμης; Σ' αυτό το βιβλίο ο συγγραφέας εξετάζει τις απόψεις και τα επιχειρήματα αρκετών εκπροσώπων της φιλοσοφίας των νεότερων χρόνων, Bacon, Gassendi, Hobbes, Locke, που τείνουν να υπογραμμίσουν το ρόλο και τη σημασία που έχουν η εμπειρία και η παρατήρηση στις απαντήσεις που δίνονται σ' αυτά τα ερωτήματα.

Ενέργειες, νομοθετικές

Βλέπε

ΔΙΚΑΙΟ

ΕΝΝΟΙΕΣ

158) Lakoff, George. Ο μεταφορικός λόγος. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, 2005.

Φέρνοντας τη μεταφορική σκέψη στο προσκήνιο, το βιβλίο αυτό αποκάλυψε την ανάγκη να επαναπροσδιοριστούν θεμελιώδεις έννοιες σχετικά με την έρευνα του νου όπως η σημασία, η αλήθεια και η φύση της σκέψης. Από τότε η θέση των συγγραφέων ότι η μεταφορά είναι διάχυτη στην καθημερινή μας ζωή, όχι μόνο στη γλώσσα αλλά και στις σκέψεις και πράξεις μας είχε ένα μακρόχρονο και καθοριστικό αντίκτυπο σε ένα ευρύ φάσμα γνωστικών αντικειμένων όπως στη γλωσσολογία, την ψυχολογία, τη φιλοσοφία, τη γνωστική επιστήμη, την πολιτική, τη νομική, τη θρησκεία, τα μαθηματικά, τη φιλοσοφία της επιστήμης. Υπήρξε δε αντικείμενο

εντονότατης κριτικής και προβληματισμού εφόσον η ιδέα ότι ο άνθρωπος είναι μεταφορικό ον αμφισβητούσε βασικές θέσεις της δυτικής φιλοσοφικής παράδοσης.

Εξελικτική ηθική

Βλέπε

ΗΘΙΚΗ, ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ

ΕΞΕΛΙΞΗ

159) Bergson, Henry. Η δημιουργική εξέλιξη. Αθήνα: Πόλις, 2005.

Η συμβολή του έργου του Henry Bergson στην ανανέωση της φιλοσοφίας των αρχών του εικοστού αιώνα, καθώς και η επιρροή που άσκησε το έργο του στον στοχασμό μειζόνων φιλοσόφων, ψυχολόγων, λογοτεχνών, καλλιτεχνών, αλλά και επιστημολόγων ή θετικών επιστημόνων του εικοστού αιώνα (κυρίως στο πρώτο μισό του, και όχι μόνο στη Γαλλία) είναι αδιαμφισβήτητες. Στα πλαίσια μιας δυναμοκρατικής θεώρησης της πραγματικότητας, αναδεικνύονται ως θεμελιώδεις οι έννοιες της διάρκειας, της ενόρασης, των δύο ειδών μνήμης, της ζωτικής ορμής, της ανοιχτής και κλειστής κοινωνίας, καθώς και της δυναμικής και στατικής θρησκείας. Εκλαμβάνοντας τη ζωή ως συνεχή δημιουργική διαδικασία, ο Bergson προτείνει κυρίως νέους τρόπους προσέγγισης του ζητήματος του χρόνου, της ελευθερίας, της αντίληψης και της εικόνας, της σχέσης ανάμεσα στην ψυχή και το σώμα ή, ακόμη, ανάμεσα στη φιλοσοφία και την επιστήμη.

ΕΞΕΛΙΞΗ

Βλέπε Επίσης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

Επιγραφές

Βλέπε

ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ, ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ-- ΕΛΛΑΔΑ—ΟΙΝΟΑΝΔΑ

ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ, ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ-- ΕΛΛΑΔΑ—ΟΙΝΟΑΝΔΑ

160) Διογένης, ο Οινόανδρας. Οι πολύτιμες πέτρες της φιλοσοφίας. Αθήνα: Θύραθεν, 2003.

Ένα ακόμη "βιβλίο" για την αρχαιότητα έχει σωθεί. Η ελληνική πόλη Οινόανδα απέκτησε μια παγκόσμια αποκλειστικότητα: στο κέντρο της υπήρχε ένα υπερφυσικό βιβλίο, συνολικής επιφάνειας 100 τ.μ., με όλες τις σελίδες του ανοιχτές για τον καθένα που θα είχε τη διάθεση να το διαβάσει. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη επιγραφή στον κόσμο. Συγγραφέας, ο μαχητικός προπαγανδιστής της επικούρειας

φιλοσοφίας Διογένης ο Οϊνοανδίας που, όπως γράφει ο ίδιος έκανε μια χειρονομία αγάπης όχι μόνο προς τους συμπολίτες του αλλά και προς τις μέλλουσες γενιές.

Επίδραση

Βλέπε

ΕΡΩΤΑΣ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

161) Ντάλτας, Περικλής Α. Πραγματολογία και επικοινωνία. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2005.

Σε αντιδιαστολή προς τη σημασιολογία, που ερευνά τις ανεξάρτητες περιστάσεων σημασίες των γλωσσικών μορφών, η πραγματολογία αφορά το μη συμβατικό κυρίως σημασιακό φορτίο, το οποίο η προθετικότητα του ομιλητή/συγγραφέα διαμορφώνει εντός της εκάστοτε επικοινωνιακής περίπτωσης, και στο οποίο καλείται να αναχθεί ο ακροατής/αναγνώστης. Το βιβλίο αυτό επισκοπεί τις κυριότερες πραγματολογικές θεωρίες από κοινωνιογλωσσολογική σκοπιά. Απευθύνεται σε τρεις κατηγορίες αναγνωστών: πρώτον, σε όλους όσους επιθυμούν μια πρώτη επαφή με την πραγματολογία - φοιτητές, εκπαιδευτικούς, ευρύτερο κοινό· δεύτερον, στους ερευνητές που προβληματίζονται για τη σχέση της φιλοσοφικής πραγματολογίας με τις επικοινωνιακά υποψιασμένες τάσεις της γλωσσολογίας· και τρίτον, στους μεταφραστές κυρίως αλλά και τους λοιπούς εργάτες της γλώσσας, ιστορικούς, καθηγητές γλωσσικών μαθημάτων, κριτικούς λογοτεχνίας κ.ά., που έχουν ως έργο να εμβαθύνουν σε φυσικά κείμενα συνταγμένα σε απόμακρες χρονικά ή μη οικείες κοινωνικά συνθήκες

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΓΡΑΠΤΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΕΠΙΚΟΥΡΙΟΙ (ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

162) Λύτας, Χάρης. Λάθε βιώσας.. Αθήνα: Κέδρος, 2004.

Τι φέρνει την ευτυχία; Παραπλανητικό το ερώτημα, θα έλεγε ο Επίκουρος, γι' αυτό και αιώνια βασανιστικό. Αφού σημασία δεν έχει τι φέρνει την ευτυχία, αλλά τι είναι ευτυχία. Αυτό δε χρειάζεται και πολλή ανάλυση. Η ευτυχία δεν μπορεί να είναι τίποτα λιγότερο και τίποτα περισσότερο από τη σταθερά καλή διάθεση, αυτήν που βιώνεις μόνιμα και όχι παροδικά. Γιατί το μεγάλο πρόβλημα είναι η διάρκεια, το θέμα

είναι να διατηρείς τη διάθεση σου ακμαία κάθε μέρα. Και ο Επίκουρος, επίκαιρος όσο ποτέ, φωνάζει με όλη τη δύναμη του πνεύματος του ότι είναι στο χέρι του κάθε ανθρώπου η εξασφάλιση αυτής της διάρκειας, που σημαίνει καθημερινότητα με ψυχική γαλήνη.

ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ, 341- 270 Π.Χ.

163) Irwin, Terence. Κλασσική σκέψη. Αθήνα: Πολύτροπον, 2005.

Στο βιβλίο εξετάζονται οι σημαντικότερες φιλοσοφικές σχολές της αρχαιότητας, οι Προσωκρατικοί, ο Σωκράτης, ο Πλάτων, ο Αριστοτέλης, ο Στωικισμός, ο Επικουρισμός, ο Νεοπλατωνισμός, καθώς και άλλοι σημαντικοί διανοητές, όπως οι τραγικοί ποιητές, οι ιστορικοί και οι συγγραφείς ιατρικών πραγματειών της αρχαίας Ελλάδας, αλλά και οι πρώτοι συγγραφείς του Χριστιανισμού. Ο Irwin συζητά ζητήματα φιλοσοφικού ενδιαφέροντος, όπως η ηθική, η θεωρία της γνώσης, η φιλοσοφία του νου και η φιλοσοφική θεολογία εντός του πνευματικού και ιστορικού πλαισίου τους.

164) Λύτας, Χάρης. Λάθε βιώσας.. Αθήνα: Κέδρος, 2004.

Τι φέρνει την ευτυχία; Παραπλανητικό το ερώτημα, θα έλεγε ο Επίκουρος, γι' αυτό και αιώνια βασανιστικό. Αφού σημασία δεν έχει τι φέρνει την ευτυχία, αλλά τι είναι ευτυχία. Αυτό δε χρειάζεται και πολλή ανάλυση. Η ευτυχία δεν μπορεί να είναι τίποτα λιγότερο και τίποτα περισσότερο από τη σταθερά καλή διάθεση, αυτήν που βιώνεις μόνιμα και όχι παροδικά. Γιατί το μεγάλο πρόβλημα είναι η διάρκεια το θέμα είναι να διατηρείς τη διάθεση σου ακμαία κάθε μέρα. Και ο Επίκουρος, επίκαιρος όσο ποτέ, φωνάζει με όλη τη δύναμη του πνεύματος του ότι είναι στο χέρι του κάθε ανθρώπου η εξασφάλιση αυτής της διάρκειας, που σημαίνει καθημερινότητα με ψυχική γαλήνη.

165) Καραμπελιάς, Γιώργος. Αντόνιο Γκράμσι φιλοσοφία της πράξης και συγχρόνως ηγεμόνας. Αθήνα: Εναλλακτικές εκδόσεις, 2004.

Η απόκλιση- παρέκκλιση, η παρέγκλιση του Επικούρου, είναι συστατική του κόσμου μας. Μια απόκλιση από τις ευθείες τροχιές των ατόμων, που θα χάνονταν στο άπειρο, επιτρέπει στον κόσμο να συγκροτηθεί, στην ύλη να πορευτεί προς διαρκώς πολυπλοκότερες συγκροτήσεις στο σύμπαν και στη ζωή να υπάρξουν. Η δημιουργός παρέκκλιση είναι το θεμέλιο του κόσμου και η αιτία για την εμφάνιση του ανθρώπου ως είδους, και της ιστορίας του ως δημιουργίας. Η ιδιαίτερη οπτική αυτού του δοκιμίου εδράζεται στην προσπάθεια συνδυασμού δυο διαστάσεων, της ρομαντικής και της μετα-σοσιανικής. Μια επαναστατική και επίκαιρη εκδοχή του ρομαντισμού είναι όχι μόνον απαραίτητη για την ίδια την επιβίωση του ανθρώπου, αλλά έρχεται σε αντίθεση και θα πρέπει να υπερβεί οποιαδήποτε μεσσιανική εσχατολογία.

Επιστημονική δημιουργικότητα

Βλέπε

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Επιστήμες

Βλέπε

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Επιστήμες, κοινωνικές

Βλέπε

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

166) Deleuze, Gilles. Τι είναι φιλοσοφία. Αθήνα: Καλέντης, 2004.

Η φιλοσοφία δεν είναι ούτε ενατένιση, ούτε αναστοχασμός, ούτε επικοινωνία, αν και κάποια στιγμή κατάφερε να πιστέψει ότι είναι πότε το ένα, πότε το άλλο, λόγω της ικανότητας που έχει ο κάθε πνευματικός κλάδος να γεννά τις ίδιες του τις αυταπάτες και να κρύβεται πίσω από ένα σύννεφο ομίχλης το οποίο εκπέμπει επί τούτου. Δεν είναι ενατένιση, επειδή ενατένιση είναι τα ίδια τα πράγματα καθ' όσον τα βλέπουμε μέσα από την δημιουργία των ίδιων τους των εννοιών. Επίσης, δεν είναι αναστοχασμός αφού κανείς δεν χρειάζεται την φιλοσοφία για να αναστοχαστεί πάνω σε κάτι: νομίζουμε ότι δίνουμε πολλά στην φιλοσοφία με το να την κάνουμε τέχνη του αναστοχασμού, της αποστερούμε, όμως, τα πάντα, αφού ούτε οι μαθηματικοί περίμεναν ποτέ τους φιλοσόφους, για να αναστοχαστούν πάνω στα μαθηματικά, ούτε οι καλλιτέχνες, για να αναστοχαστούν πάνω στη ζωγραφική ή στην μουσική.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ-- ΑΝΑΛΕΚΤΑ

167) Shermer, Michael. Γιατί οι άνθρωποι πιστεύουν σε παράξενα πράγματα. Αθήνα: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2004.

Γιατί πιστεύουν τόσοι άνθρωποι στην τηλεπάθεια, στους μάγους, στις προηγούμενες ζωές, στις απαγωγές από εξωγήινους και στα φαντάσματα; Τι έχει οδηγήσει στη διάδοση της "επιστημονικής" εκδοχής της βιβλικής δημιουργίας, του αποκαλούμενου "επιστημονικού δημιουργισμού" και στην πεποίθηση ότι ποτέ δεν συνέβη το Εβραϊκό ολοκαύτωμα; Γιατί στην εποχή αυτή την, υποτίθεται, επιστημονικά φωτισμένη μοιάζουμε να βρισκόμαστε σε μεγαλύτερη και πιο επικίνδυνη σύγχυση παρά ποτέ; Ο ιστορικός της επιστήμης Michael Shermer ερευνά τους λόγους για τους οποίους τα αλλόκοσμα φαινόμενα και οι αιρέσεις έλκουν τόσους πολλούς. Προσφέρει, επίσης, λογικές αναλύσεις και πολύτιμα στοιχεία έτσι ώστε όχι απλώς να μάθουμε την αλήθεια για τις τόσες απάτες και πλάνες που βρίσκουν απήχηση στη σημερινή κοινωνία.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ-- ΕΛΛΑΔΑ-- ΙΣΤΟΡΙΑ

168) Βλαχάκης, Γιώργος Ν. Ιστορία και φιλοσοφία των επιστημών στον ελληνικό χώρο 17^{ος}- 19^{ος} αι. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2003.

Το βιβλίο αυτό αποτελεί μια λογικά δομημένη και σε πλήρη συνοχή συλλογή μελετών πάνω σε επιμέρους θέματα των Φυσικών- Θετικών Επιστημών κατά την περίοδο του Νεοελληνικού Διαφωτισμού, μελετών τις οποίες χαρακτηρίζουν η λογική της επιστημονικής αναζήτησης, η ενότητα σκέψης που απορρέει μέσα από την πολλαπλότητα και τη διαφορετικότητα των απόψεων των συγγραφέων τους. Οι συγγραφείς του τόμου επιχείρησαν να δώσουν μια γενική εικόνα, από την οποία όμως να μη λείπει η ουσιαστική λεπτομέρεια, να κωδικοποιήσουν απόψεις στις οποίες έχουν καταλήξει ύστερα από πολύχρονη προσωπική ή συλλογική ερευνητική εργασία, πολύχρονη ουσιαστική επαφή με το βιβλίο των Φυσικών- Θετικών Επιστημών.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ-- ΘΕΩΡΙΑ

169) Βενέτη, Μαρία Γ. Θεωρητική επιστήμη και μεταφυσική. Αθήνα: Παπαδήμας, 2003.

Η έννοια της μεταφυσικής υπήρξε πάντοτε από τις πιο “παράξενες” στην ιστορία της φιλοσοφίας. Η δυσκολία που εγκυμονεί η ίδια η λέξη, ως άκουσμα και περιεχόμενο, είναι ένας από τους λόγους για τους οποίους η μεταφυσική γέννησε κατά καιρούς δυσνόητα, ασαφή και αμφιλεγόμενα έργα, που το κύρος τους αμφισβητήθηκε έντονα από ικανό αριθμό φιλοσόφων. Στην εργασία αυτή αναζητείται η αρχή του διανοητικού μπερδέματος που δημιουργεί η έννοια της μεταφυσικής και κατευθυνόμενοι προς την “πρώτη αιτία” του προβλήματος οδηγηθήκαμε στον Αριστοτέλη και “τα μετά τα Φυσικά”. Η φωνητική εξέλιξη όμως του “μετά τα Φυσικά” σε “μεταφυσική” δεν ήταν το ίδιο τυχαία για την εξέλιξη του νοήματος της μεταφυσικής. Έτσι η “Θεωρητική επιστήμη” του Αριστοτέλη διατηρήθηκε μεν ως “Θεωρητική φιλοσοφία” στις νεότερες διαιρέσεις της φιλοσοφίας αλλά η “μεταφυσική” ως μετεξέλιξη του “μετά τα Φυσικά” πόσα στοιχεία διατηρεί από την αριστοτελική αντίληψη.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ-- ΙΣΤΟΡΙΑ

170) Βλαχάκης, Γιώργος Ν. Ιστορία και φιλοσοφία των επιστημών στον ελληνικό χώρο 17^{ος}- 19^{ος} αι. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2003.

Το βιβλίο αυτό αποτελεί μια λογικά δομημένη και σε πλήρη συνοχή συλλογή μελετών πάνω σε επιμέρους θέματα των Φυσικών- Θετικών Επιστημών κατά την

περίοδο του Νεοελληνικού Διαφωτισμού, μελετών τις οποίες χαρακτηρίζουν η λογική της επιστημονικής αναζήτησης, η ενότητα σκέψης που απορρέει μέσα από την πολλαπλότητα και τη διαφορετικότητα των απόψεων των συγγραφέων τους. Οι συγγραφείς του τόμου επιχείρησαν να δώσουν μια γενική εικόνα, από την οποία όμως να μη λείπει η ουσιαστική λεπτομέρεια, να κωδικοποιήσουν απόψεις στις οποίες έχουν καταλήξει ύστερα από πολύχρονη προσωπική ή συλλογική ερευνητική εργασία, πολύχρονη ουσιαστική επαφή με το βιβλίο των Φυσικών- Θετικών Επιστημών.

Επιστήμη και θρησκεία

Βλέπε

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Επιστήμη και παραψυχολογία

Βλέπε

ΠΑΡΑΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Επιστήμη και φιλοσοφία

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Επιστήμη της γλώσσας

Βλέπε

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Επιστήμη της επιστήμης

Βλέπε

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Επιστήμη της συμπεριφοράς

Βλέπε

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

171) Woolhouse, R.S. Φιλοσοφία της επιστήμης Β' εμπειριστές. Αθήνα: Πολύτροπον, 2004.

Ποια είναι η πηγή της ανθρώπινης γνώσης και των ιδεών; Υπάρχουν διάφορα είδη γνώσης, που αποκτώνται με διαφορετικούς τρόπους; Ποια είναι η φύση της επιστήμης; Σ' αυτό το βιβλίο ο συγγραφέας εξετάζει τις απόψεις και τα επιχειρήματα αρκετών εκπροσώπων της φιλοσοφίας των νεότερων χρόνων, Bacon, Gassendi,

Hobbes, Locke, που τείνουν να υπογραμμίσουν το ρόλο και τη σημασία που έχουν η εμπειρία και η παρατήρηση στις απαντήσεις που δίνονται σ' αυτά τα ερωτήματα.

172) Σφενδόνη-Μέτζου, Δήμητρα. Φιλοσοφία της επιστήμης. Αθήνα: Ζήτης, 2004.

Η φιλοσοφία της επιστήμης αποτελεί έναν από τους πιο ενδιαφέροντες τομείς του σύγχρονου στοχασμού. Ως ανεξάρτητος κλάδος αναπτύχθηκε στο τέλος του δέκατου ένατου και στις αρχές του εικοστού αιώνα, ιδιαίτερη όμως άνθιση άρχισε να γνωρίζει στις δεκαετίες του 30-40. Σήμερα μπορούμε να πούμε ότι βρίσκεται στην καρδιά του συγχρόνου προβληματισμού, εφόσον τα θέματα που αφορούν στο χαρακτήρα και τη φύση της επιστήμης, στην εγκυρότητα της επιστημονικής μεθόδου, στον προσδιορισμό κριτηρίων για την οριοθέτηση της επιστημονικής γνώσης, και στον ορισμό της επιστημονικής αλήθειας για να αναφέρω ενδεικτικά μόνον μερικά από τα βασικά, απασχολούν ιδιαίτερα ένα μεγάλο μέρος της διεθνούς επιστημονικής και φιλοσοφικής κοινότητας

173) Συλλογικό έργο. Φιλοσοφία και θετικές επιστήμες στον 20^ο αιώνα. Αθήνα: Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (Ε. Ι. Ε) Επιστήμης Κοινωνία, 2004.

Κατά πόσον η ραγδαία ανάπτυξη των Θετικών Επιστημών που σημειώθηκε τον 20ο αιώνα έχει επηρεάσει την ευρύτερη φιλοσοφική σκέψη και τη γενικότερη αντίληψη για τη ζωή και το σύμπαν; Στον παρόντα τόμο περιλαμβάνονται τα κείμενα του κύκλου των ομιλιών Φιλοσοφία και θετικές επιστήμες στον 20ο αιώνα όπου γίνεται αναφορά στις σύγχρονες θεωρίες των Θετικών Επιστημών (Κβαντική Θεωρία, Θεωρία του Χάους, Θεωρία της δομής της ύλης, κ.ά.). Παράλληλα παρουσιάζονται τα σύγχρονα επιτεύγματα της Γενετικής αλλά και τα βιοηθικά και φιλοσοφικά διλήμματα που προκύπτουν από την εφαρμογή τους. Τέλος, το βιβλίο ολοκληρώνεται με το στρογγυλό τραπέζι όπου συζητήθηκαν οι συνέπειες των επιτευγμάτων των Θετικών Επιστημών και ο συνακόλουθος σύγχρονος στοχασμός.

174) Casti, John L. Ο πλατωνικός παράδεισος του Αϊνστάιν. Αθήνα: Τραυλός, 2004.

1946: Η απαρχή της εποχής των υπολογιστών. Τα πιο λαμπρά μυαλά της επιστήμης του 20ού αιώνα συγκεντρώνονται στο αναγνωρισμένου κύρους Ινστιτούτο Ανώτερων Μελετών του Πρίνστον, στο Νιου Τζέρσεϊ, ένα ανεξάρτητο ίδρυμα αφιερωμένο εξολοκλήρου στην αναζήτηση της καθαρής γνώσης. Για τα εξέχοντα μέλη του το Ινστιτούτο είναι ένας παράδεισος της διάνοησης. Ο Άλμπερτ Αϊνστάιν, ο Κούρτ Γκέντελ, ο Τζ. Ρόμπερτ, ο Τζόν φον Νόϊμαν και ο Λιούις Λ. Στράους αποτελούν την ομάδα αυτή. Παρ' όλα αυτά η αξιοσέβαστη αυτή ομάδα έχει να διαφωνήσει σε πολλά: από την τεχνητή νοημοσύνη, την κβαντική λογική και τη βιολογία ως τη φυσική, τη δομή των οικονομικών συστημάτων και την ισχύ της ανθρώπινης νόησης. Όλοι τους, όμως "αποκαλύπτονται" μπροστά στο αμείλικτο ερώτημα :που βρίσκονται τα όρια της επιστημονικής γνώσης;.

175) Βλαχάκης, Γιώργος Ν. Ιστορία και φιλοσοφία των επιστημών στον ελληνικό χώρο 17^{ος}- 19^{ος} αι. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2003.

Το βιβλίο αυτό αποτελεί μια λογικά δομημένη και σε πλήρη συνοχή συλλογή μελετών πάνω σε επιμέρους θέματα των Φυσικών- Θετικών Επιστημών κατά την περίοδο του Νεοελληνικού Διαφωτισμού, μελετών τις οποίες χαρακτηρίζουν η λογική της επιστημονικής αναζήτησης, η ενότητα σκέψης που απορρέει μέσα από την πολλαπλότητα και τη διαφορετικότητα των απόψεων των συγγραφέων τους. Οι συγγραφείς του τόμου επιχείρησαν να δώσουν μια γενική εικόνα, από την οποία όμως να μη λείπει η ουσιαστική λεπτομέρεια, να κωδικοποιήσουν απόψεις στις οποίες έχουν καταλήξει ύστερα από πολύχρονη προσωπική ή συλλογική ερευνητική εργασία, πολύχρονη ουσιαστική επαφή με το βιβλίο των Φυσικών- Θετικών Επιστημών.

176) Panchenko, Dmitri. Θαλής. Αθήνα: Ευρασία, 2005.

Ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι ο Θαλής ήταν τόσο φιλόσοφος όσο και επιστήμονας και μπορεί να θεωρηθεί ως ο άνθρωπος που θεμελίωσε ένα νέο τρόπο να μιλάμε για πράγματα που είναι αδύνατον να παρατηρηθούν. Ακολουθώντας τον Karl Popper υποστηρίζει, ότι ο Θαλής θεμελίωσε την κριτική παράδοση και η παρουσία του σημάδεψε τη μετάβαση από τη διατύπωση ανεύθυνων αποφάνσεων, οι οποίες βασίζονται σε λογικά επιχειρήματα. Ενώ, όμως, ο Popper αποδίδει αυτή την εξέλιξη στην προσωπικότητα του Θαλή, ο συγγραφέας εξετάζει και τους κοινωνικό-πολιτικούς παράγοντες της εποχής.

177) Ricard, Matthieu. Η επιστήμη συναντά την εσωτερική γνώση. Αθήνα: Έσοπτρον, 2005.

Πόσο αντικειμενική είναι η πραγματικότητα που βιώνουμε;, πόσο είναι η αληθινή φύση του χρόνου; Υπάρχουν παράλληλα σύμπαντα; Υπάρχει πραγματικά η "συνείδηση" και, εάν ναι, που εδρεύει; Τι ισχύει για το κάρμα και την μετενσάρκωση;, είναι μερικά από τα ερωτήματα που αναφέρονται στο βιβλίο. Ένα πρωτοποριακό βιβλίο που έρχεται να καταλύσει την άποψη ότι η δυτική επιστήμη είναι εκ διαμέτρου αντίθετη με την εσωτερική γνώση των ανατολικών παραδόσεων, αναδεικνύοντας τις ομοιότητες τους ως προς την αντίληψη της πραγματικότητας, τον προβληματισμό για το μέλλον της ανθρωπότητας και την ατομική πορεία προς τη φώτιση.

178) Popper, Karl. Η ένδεια του ιστορικισμού. Αθήνα: Ευρασία, 2005.

“Η ένδεια του ιστορικισμού” είναι δίχως αμφιβολία ένα από τα σημαντικότερα και περισσότερο συζητημένα έργα φιλοσοφίας και μεθοδολογίας των κοινωνικών επιστημών του 20^{ου} αιώνα, στο οποίο φανερώνονται η βαθύτητα, η σαφήνεια και ο πλούτος της πολιτικής και κοινωνικής σκέψης του Karl Popper. Ο Popper παρουσιάζει και αναλύει τις παρανοήσεις στις οποίες είναι θεμελιωμένος ο ιστορικισμός, μέσα από μια ανηλεή κριτική των επιστημολογικών του

προϋποθέσεων. Αν όμως στην “Ένδεια του ιστορικισμού” δει κανείς απλώς μια καινοτόμο πραγματεία αναφερόμενη στην επιστημολογία των κοινωνικών επιστημών, τότε ναί μεν θα έχει αντιληφθεί μια ουσιώδη άποψη του παρόντος έργου, θα έχει όμως διαφύγει το βαθύτερο πολεμικό της κίνητρο.

179) Salmon, Merilee. Εισαγωγή στη φιλοσοφία της επιστήμης. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2005.

Η έκδοση του έργου στα ελληνικά αντιπροσωπεύει ένα ορόσημο στη συνεργασία μεταξύ φιλοσόφων της επιστήμης από την Αθήνα και το Πίτσμπουργκ: για περισσότερο από 10 χρόνια τώρα, φιλόσοφοι από τις δύο χώρες ένωσαν τις δυνάμεις τους για να διδάξουν φοιτητές και να μάθουν ο ένας από τον άλλον. Τα έντεκα κεφάλαια του βιβλίου αντιπροσωπεύουν πολλές ώρες συζητήσεων, αμοιβαίου σχολιασμού, εποικοδομητικής κριτικής και γόνιμης αλληλεπίδρασης μεταξύ όλων των συγγραφέων. Κίνητρο για την συγγραφή τους ήταν η κοινή διαπίστωση ότι έλειπε μια εκσυγχρονισμένη επισκόπηση ολόκληρου του πεδίου της φιλοσοφίας της επιστήμης. Το έργο συνιστά ένα πλήρες διδακτικό εγχειρίδιο μεταπτυχιακού επιπέδου, ενώ κάθε κεφάλαιο αποβλέπει στην κατά το δυνατόν πλήρη κριτική παρουσίαση του τρέχοντος προβληματισμού στην αντίστοιχη περιοχή, όπως και τη συναφή αποτίμηση.

180) Shermer, Michael. Γιατί οι άνθρωποι πιστεύουν σε παράξενα πράγματα. Αθήνα: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2004.

Γιατί πιστεύουν τόσοι άνθρωποι στην τηλεπάθεια, στους μάγους, στις προηγούμενες ζωές, στις απαγωγές από εξωγήινους και στα φαντάσματα; Τι έχει οδηγήσει στη διάδοση της “επιστημονικής” εκδοχής της βιβλικής δημιουργίας, του αποκαλούμενου “επιστημονικού δημιουργισμού” και στην πεποίθηση ότι ποτέ δεν συνέβη το Εβραϊκό ολοκαύτωμα; Γιατί στην εποχή αυτή την, υποτίθεται, επιστημονικά φωτισμένη μοιάζουμε να βρισκόμαστε σε μεγαλύτερη και πιο επικίνδυνη σύγχυση παρά ποτέ; Ο ιστορικός της επιστήμης Michael Shermer ερευνά τους λόγους για τους οποίους τα αλλόκοσμα φαινόμενα και οι αιρέσεις έλκουν τόσους πολλούς. Προσφέρει, επίσης, λογικές αναλύσεις και πολύτιμα στοιχεία έτσι ώστε όχι απλώς να μάθουμε την αλήθεια για τις τόσες απάτες και πλάνες που βρίσκουν απήχηση στη σημερινή κοινωνία.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Βλέπε Επίσης

ΓΝΩΣΙΑΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Βλέπε Επίσης

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Βλέπε επίσης

ΠΑΡΑΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Βλέπε επίσης

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Βλέπε επίσης

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ—ΕΛΛΑΔΑ

Επιχειρηματολογία

Βλέπε

ΛΟΓΙΚΗ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

181) Ιεροδιάκονου, Χαράλαμπος Σ. Ψυχολογικά θέματα στον Αριστοτέλη. Αθήνα: Τυποφιλία/ Μαστορίδης, 2004.

Στο βιβλίο αυτό σταχυολογούνται τα αρχαία κείμενα που έχουν σχέση με τα σημερινά ενδιαφέροντα στην ψυχική υγεία, από τις πραγματείες του φιλοσόφου: Περί ψυχής, περί μνήμης, περί ύπνου και περί ενυπνίων. Αυτό έχει οδηγήσει σε ορισμένες ενότητες που συνιστούν κεφάλαια: Σχέσεις Ψυχής-Σώματος, Ψυχικές Λειτουργίες, Αισθητηριακή αντίληψη-αισθήσεις, Σκέψη-νους, Νόηση, Μνήμη, Ύπνος-Όνειρα και “Τι εστί Ψυχή;”. Γίνεται σχολιασμός των προβληματισμών που θέτει ο Αριστοτέλης και η σύγκριση που απ’ εκεί προκύπτει (ως παραλληλισμός, αντιστοιχία ή και αντίθεση) προς τις σημερινές γνώσεις της ψυχιατρικής και ψυχανάλυσης αποκαλύπτει σημαντικές διαπιστώσεις.

182) Ιακώβ, Δανιήλ Ι. Ζητήματα λογοτεχνικής θεωρίας στην Ποιητική του Αριστοτέλη. Αθήνα: Στιγμή, 2004.

Η “Ποιητική” του Αριστοτέλη ανήκει, χωρίς αμφιβολία, στα ευνοημένα κείμενα, αν αναλογιστούμε ότι στην περίπτωση ανύπαρκτη υπομνηματιστική παράδοση της χώρας μας γνώρισε ήδη από νωρίς (1937) έγκυρο ερμηνευτικό σχολιασμό εκ μέρους ενός φιλόλογου του διαμετρήματος του Ιωάννη Συκουτρή. Το φαινόμενο δεν είναι χωρίς σημασία, αν το αντιμετωπίσουμε συγκριτικά με άλλες χώρες που έχουν πλούσια υπομνηματιστική παραγωγή. Στη Γερμανία λ.χ. αναγγέλθηκε η κυκλοφορία μιας σχολιασμένης έκδοσης της «Ποιητικής» ύστερα από ερευνητικό διάλειμμα εβδομήντα ετών, ενώ στη Γαλλία η ραγδαία πρόοδος στη λογοτεχνική θεωρία μετά το 1960 αποτέλεσε το έναυσμα για την ενασχόληση με τη θεμελιώδη πραγματεία του

Σταγειρίτη φιλοσόφου. Καλύτερα είναι το πράγματα στον αγγλοσαξονικό χώρο, όπου σε διάστημα μιας δεκαετίας δημοσιεύθηκαν στο δεύτερο μισό του εικοστού αιώνα δύο θεμελιώδη υπομνήματα, ενώ στην Ιταλία παρατηρείται κατά τις τελευταίες δεκαετίες αξιόλογη παραγωγή στον τομέα αυτόν.

ΕΡΩΤΑΣ

183) Rougemont, Denis De. Οι μύθοι του έρωτα. Αθήνα: Αρμός, 2003.

Μέσα στις σελίδες του βιβλίου αυτού θα βρούμε καινούριους στοχασμούς πάνω στους ερωτικούς μύθους της Δύσεως και πάνω στους φανταστικούς χαρακτήρες του μυθιστορήματος και της όπερας, οι οποίοι εκφράζουν αυτούς τους μύθους. Κατόπιν, μια σειρά παρατηρήσεων (με την κλινική έννοια) επί προσώπων, πραγματικών τα οποία αναδέχθησαν και βίωσαν το δράμα με μια δυναμική του τύπου του Δον Ζουάν και του Τριστάνου. Τέλος το βιβλίο επιστρέφει στο κεφαλαιώδες πρόβλημα του προσώπου καθ' εαυτό, όπως οι μεγάλες θρησκείες το ορίζουν ή το αρνούνται.

ΕΥΡΩΠΗ-- ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ-- 18ος ΑΙΩΝΑΣ

184) Αργυροπούλου, Ρωξάνη. Ο Βενιαμίν Λέσβιος και η ευρωπαϊκή σκέψη του δέκατου όγδοου αιώνα. Αθήνα: Εθνικό ίδρυμα ερευνών, 2003.

Αντικείμενο της διατριβής αυτής αποτελεί η προσωπικότητα και ο στοχασμός του Βενιαμίν Λεσβίου, διακεκριμένου μαθηματικού, φυσικού και φιλοσόφου. Ηγετική μορφή της ελληνικής παιδείας στην καμπή του δέκατου ογδόου αιώνα μπορεί να θεωρηθεί το σημαντικότερο φιλοσοφικό πνεύμα του Νεοελληνικού Διαφωτισμού. Ο σεβαστός αυτός Διδάσκαλος του Γένους βίωσε βίαιες αντιδράσεις για τις νεωτεριστικές του θέσεις και δίδαξε σε ελληνικά ακαδημαϊκά ιδρύματα τη φιλοσοφία των Γάλλων ιδεολογία της οποίας ήταν οπαδός όπως και ο Αδαμάντιος Κοραής.

ΗΘΙΚΗ

185) Kant, Immanuel. Κριτική του πρακτικού λόγου. Αθήνα: Εστία, 2004.

Το κυριότερο συστηματικό ηθικό έργο του φιλοσόφου Kant. Συγχρόνως αποτελεί ένα από τα σπουδαιότερα κλασικά έργα ηθικής, συγκρίσιμο με την Πολιτεία του Πλάτωνα ή τα Ηθικά Νικομάχεια του Αριστοτέλη. Κεντρικές έννοιες της σύγχρονης ηθικής θεωρίες εξετάζονται εδώ με ένα τρόπο που θεωρείται ότι επέχει θέση προτύπου για τη νεότερη ηθική σκέψη γενικότερα.

186) Nietzsche, Friedrich Wilhelm (1844-1900). Η χαρούμενη επιστήμη. Σκόπελος Νησίδες, 2005.

Η Χαρούμενη επιστήμη είναι ένα από τα ωραιότερα βιβλία της ωριμότητας του Νίτσε, ένα βιβλίο που επιβεβαιώνει και ενισχύει τη ριζοσπαστική σκέψη του συγγραφέα του. Όλα τα μεγάλα θέματα του νιτσεικού στοχασμού παρελαύνουν στις σελίδες του: η γνώση, η αλήθεια, και η λογική, τη συνείδηση, η ηθική η θρησκεία και η τέχνη, η ανάλυση της παρακμής της Δύσης και τέλος η ιδέα της αιώνιας επιστροφής και το κοινωνικό πρόσταγμα του υπεράνθρωπου του Ζαρατούστρα.

187) Ξενοφών, ο Αθηναίος. Οικονομικός. Αθήνα: Σύγχρονοι Ορίζοντες, 2004.

Ένα από τα Σωκρατικά συγγράμματα του Ξενοφώντος σε διαλογική μορφή ουσιαστικά, στο οποίο ο Σωκράτης διαλέγεται περί οικιακής οικονομίας με τον Κριτόβουλο, γιο του στενού του φίλου Κρίτωνα. Σ' αυτό ο φιλόσοφος μεταφέρει στον νεαρό συνομιλητή του όσα έμαθε από τον Ισχόμαχο για την καλλιέργεια της γης, τη διοίκηση ενός σπιτικού και άλλα, γενικά και ειδικότερα, ζητήματα σχετιζόμενα με το νοικοκυριό του καιρού. Σημειώνεται ότι ο Κριτόβουλος, όπως και οι άλλοι τρεις γιοι του Κρίτωνα, μαθήτευσε κοντά στον Σωκράτη, ενώ και στο "Συμπόσιό" του ο Ξενοφών τον παρουσιάζει να συνδιαλέγεται με τον μεγάλο φιλόσοφο. Στο έργο, που συγγράφηκε μάλλον την Τρίτη δεκαετία του Δ' π.Χ. αι., προτάσσεται κατατοπιστικός πρόλογος ενώ σημειώσεις του μεταφραστή επεξηγούν και σχολιάζουν δημιουργικά το κείμενο

188) Jankenlevitch, Vladimir. Ηθική φιλοσοφία. Αθήνα: Ψυχογιός, 2003.

Η ηθική φιλοσοφία του V. Jankenlevitch αρνείται την ηθική της εξαγοράς και της μετάνοιας, μια κανονιστική δηλαδή ηθική, η οποία κατά βάση θέτει αξεπέραστους φραγμούς στην ελευθερία του ανθρώπινου όντος. Διότι το πρόβλημα του ηθικού όντος υπήρξε πάντα, και εξακολουθεί να είναι, η ελευθερία, η προϋπόθεση της οποίας είναι ο όρος εκ των ων ουκ άνευ της ηθικής. Και είναι ακριβώς γι' αυτόν το λόγο που το καλό το κακό, οι δύο πόλοι της κανονιστικής ηθικής, ακυρώνονται μέσα στην ηθική της ελευθερίας, αφού, όπως γράφει ο συγγραφέας, "αν το κακό καταστρέφεται από μόνο του, είναι γιατί στην πραγματικότητα το κακό δεν είναι βιώσιμο. Το κακό είναι, όπως η ίδια η διαστροφή, ένα αδιέξοδο. Μπορεί να ζήσει ένα διάστημα μέσω των αμφισημιών, των παρανοήσεων, των χιλιάδων συνενοχών που βρίσκει μέσα σε μian άρρωστη συνείδηση. Επιβιώνει επειδή καταφέρνει να περνά για το αντίθετό του". Ο V. Jankenlevitch θέτει τη μεταηθική του σαν ένα pianissimo της φωνής της σιωπής και του τραγουδιού της ψυχής, όταν ο ηθικός χρόνος - ο χρόνος της κανονιστικής ηθικής - εξαφανίζεται, και ο άνθρωπος δρασκελίζει το χείλος της στιγμής υπερβαίνοντας τα όρια του πεπερασμένου πνεύματός του.

189) Αριστοτέλης. Ηθικά Νικομάχεια. Θεσσαλονίκη: Ζήτρος, 2004.

Τα Ηθικά Νικομάχεια θεωρούνται ένα από τα πιο ώριμα και πιο σημαντικά έργα του Αριστοτέλη. Μαζί με τα Πολιτικά αποτελούν την “περί τα ανθρώπεια” φιλοσοφία του Σταγειρίτη φιλοσόφου, η οποία πραγματεύεται θέματα που σχετίζονται με την κοινωνική συμβίωση των ανθρώπων. Θέμα του έργου αυτού είναι οι ανθρώπινες πράξεις, η συμπεριφορά δηλαδή του ατόμου, μέσα από τις οποίες οδηγείται στην ευδαιμονία. Σε άμεση σχέση με τις πράξεις βρίσκεται η αρετή, η οποία ορίζεται από τον Αριστοτέλη ως έξι που έχει στόχο της το μέσον (το σημείο ανάμεσα στην υπερβολή και την έλλειψη). Η κατάκτηση της αρετής δεν είναι εύκολη και προϋποθέτει ως βασικά χαρακτηριστικά των ανθρώπων και των πράξεών τους την ακριβή γνώση, την επιλογή και προτίμηση, καθώς και τη σταθερότητα.

ΗΘΙΚΗ, ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ

190) Ferry, Luk. Τι είναι ο άνθρωπος. Αθήνα: Κριτική, 2005.

Τα τελευταία χρόνια, η βιολογία μας καλεί, ανεξάρτητα από τις ιδεολογικές μας ευαισθησίες, να επανεξετάσουμε τη σχέση ανάμεσα στην κληρονομικότητα και στο περιβάλλον. Οι συγγραφείς καταπιάνονται με το δύσκολο εγχείρημα να διατυπώσουν με τρόπο απλό και παιδαγωγικό τα πλέον θεμελιώδη και ενδιαφέροντα ζητήματα του κλάδου (φιλοσοφία και βιολογία) τους σε μια κοινή βάση γνώσεων. Καρπός του εγχειρήματος αυτού είναι η απάντηση στο ερώτημα για τη θέση του ανθρώπου μέσα στο βασίλειο της φύσης.

ΗΘΙΚΗ

Βλέπε επίσης

ΗΘΙΚΗ, ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ

ΗΘΙΚΗ

Βλέπε επίσης

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ

ΗΘΙΚΗ

Βλέπε επίσης

ΣΤΩΙΚΟΙ

ΗΘΙΚΗ

Βλέπε επίσης

ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ

Ηθική και οι τέχνες
Βλέπε
ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΗΘΗ

Ηθική, πολιτική
Βλέπε
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ

ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ, 540- 480 Π.Χ.

191) Aurobindo, Sri. Ηράκλειτος. Αθήνα: Πύρινος Κόσμος, 2003.

Ο ‘‘Ηράκλειτος’’ του Sri Aurobindo είναι μια συγκριτική μελέτη Ελλάδας και Ινδίας που κατά πολύ απέχει από τις συνήθεις σχολαστικές μελέτες. Απόλυτα εξοικειωμένος τόσο με τη Δυτική όσο και την Ανατολική φιλοσοφία, ο Aurobindo δουλεύει μάλλον με τις ενυπάρχουσες στο κείμενο ιδέες παρά με το κείμενο καθεαυτό. Χρησιμοποιεί τα αποφθέγματα του μεγάλου ‘‘σκοτεινού’’ φιλοσόφου σαν σκαλοπάτια για την εξέταση διαφόρων οικουμενικών ιδεών και εξετάζει το πώς αυτές οι ιδέες αντιμετωπίζονται από την Ανατολική και Δυτική φιλοσοφία. Το σημείο αναφοράς του παραμένει πάντα πνευματικό και παρατηρεί και γράφει σαν Ινδός γιόγκι, όχι σαν ακαδημαϊκός διανοούμενος.

192) Geldard, Richard. Ηράκλειτος ο σκοτεινός φιλόσοφος. Αθήνα: Αρχέτυπο, 2003.

Ρήσεις λιτές, αποφθεγματικές, αλλά μεστές σε νόημα και ουσία αποτέλεσμα μιας ζωής απομόνωσης και πνευματικής αναζήτησης. Λόγω του αινιγματικού ύφους και της δισημίας που χαρακτήριζε τον λόγο του, ο Ηράκλειτος χαρακτηρίστηκε από συγχρόνους και μεταγενεστέρους «σκοτεινός», γριφώδης και μυστικός. Στην αποκρυπτογράφηση του νοήματος που κρύβει το έργο του μεγάλου φιλοσόφου, το οποίο έχει σωθεί σε αποσπασματική μορφή, έρχεται να συμβάλει η εμπειριστατωμένη και βαθυστόχαστη μελέτη του Richard Geldard. Ο συγγραφέας με γνώσεις λογίου και καρδιά ποιητή, πλησιάζει με σεβασμό τη διδασκαλία του αρχαίου σοφού και με επίκεντρο τις αρχαίες ελληνικές λέξεις Απόφασις, Λόγος, Φύσις, Νόμος, Ήθος και τέλος αναλύει τη σκέψη του Ηράκλειτου, παρουσιάζοντάς του ως μία από τις κύριες πηγές της δυτικής μυστικιστικής σκέψης. Δυόμισι χρόνια μετά, ο Ηράκλειτος παύει να είναι μια μακρινή μορφή στα ιστορικά αρχεία και γίνεται ένας ζωντανός δάσκαλος.

ΘΑΛΗΣ, 634- 546 Π.Χ.

193) Panchenko, Dmitri. Θαλής. Αθήνα: Ευρασία, 2005.

Ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι ο Θαλής ήταν τόσο φιλόσοφος όσο και επιστήμονας και μπορεί να θεωρηθεί ως ο άνθρωπος που θεμελίωσε ένα νέο τρόπο να μιλάμε για πράγματα που είναι αδύνατον να παρατηρηθούν. Ακολουθώντας τον Karl Popper υποστηρίζει ότι ο Θαλής θεμελίωσε την κριτική παράδοση και η παρουσία του σημάδεψε τη μετάβαση από τη διατύπωση ανεύθυνων αποφάνσεων, οι οποίες βασίζονται σε λογικά επιχειρήματα. Ενώ, όμως, ο Popper αποδίδει αυτή την εξέλιξη στην προσωπικότητα του Θαλή, ο συγγραφέας εξετάζει και τους κοινωνικό-πολιτικούς παράγοντες της εποχής.

Θεματικά λεξικά

Βλέπε

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΕΣ ΚΑΙ ΛΕΞΙΚΑ, ΓΑΛΛΙΚΑ-- ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

ΘΕΟΛΟΓΙΑ

194) Σταμούλης, Χρυσόστομος Α. Κάλλος το άγιον. Αθήνα: Ακρίτας, 2004.

Ποιος είναι εν τέλει ο άνθρωπος της Ορθοδοξίας; Είναι ο άνθρωπος των γεγυμνασμένων, των ασκημένων αισθητηρίων; Ποιος ο Θεός του; Ποιος ο κόσμος του; Ποια η Εκκλησία του; Ποια η σχέση του με τη Δύση, το άλλο και τους άλλους; Σε τέτοια και άλλα ερωτήματα που αφορούν τη σύγχρονη αυτοσυνειδησία της Ορθοδοξίας δοκιμάζει να απαντήσει στο βιβλίο αυτό ο Χρυσόστομος Σταμούλης, θέτοντας στο κέντρο της δουλειάς του το κάλλος το άγιο, την ομορφιά που αποκαλύπτεται σε όσους ξέρουν να βλέπουν, σε όσους αφήνουν τον εαυτό τους να γίνει παιχνίδι τ' ανέμου προκειμένου να δει τη δόξα του πραγματικού.

Θεολογία-- 19ος αιώνας

Βλέπε

ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Θεολογία-- 20ος αιώνας

Βλέπε

ΘΕΟΛΟΓΙΑ

ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Θεολογία, χριστιανισμός

Βλέπε

ΘΕΟΛΟΓΙΑ

ΘΕΟΣ-- ΑΠΟΔΕΙΞΗ, ΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ-- ΠΡΩΤΑ ΕΡΓΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1800

195) Descartes, Rene. Στοχασμοί περί της πρώτης φιλοσοφίας. Αθήνα: Εκκρεμές, 2003.

Η παρούσα έκδοση περιλαμβάνει μόνο το κύριο σώμα του έργου δηλαδή τους στοχασμούς, χωρίς τις επτά σειρές αντιρρήσεων και απαντήσεων και τις επιστολές που επισυνάφθηκαν στη συνέχεια. Η έλλειψη αυτή οφείλεται στη μεγάλη έκταση του συμπληρωματικού τμήματος που φτάνει το εξοπλισμό του κυρίως έργου. Ωστόσο η ανεξάρτητη αυτή έκδοση των έξι στοχασμών δεν συνιστά ακρωτηριασμό του συνόλου δεδομένου ότι αυτοί συνάχθηκαν εξ αρχής ως πλήρες, αυτοτελές και αυτόνομο έργο.

ΘΕΟΣ

Βλέπε επίσης

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

ΘΕΟΣ

Βλέπε επίσης

ΜΥΘΟΙ

Θέσπιση, νομοθετική

Βλέπε

ΔΙΚΑΙΟ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

196) Hume, David. Πραγματεία για την ανθρώπινη φύση. Αθήνα: Πατάκη, 2005.

Το θέμα της "Πραγματείας" είναι η ανθρώπινη φύση και ο συγγραφέας της, στο πρώτο βιβλίο, "Για τη νόηση", παρομοιάζει τον ανθρώπινο νου με ένα εύθραυστο και γεμάτο ρωγμές σκάφος που πρέπει να ριχτεί "στην ανοικτή θάλασσα της ανθρώπινης φύσης" προκειμένου "να κάνει τον γύρο του κόσμου". Έχοντας επίγνωση και των δικών του αδυναμιών, ο Χιουμ διαπιστώνει ότι η φιλοσοφική κριτική, την οποία ασκεί στις νοητικές ικανότητές του, τον οδηγεί σε σύγχυση. Παρά την ανθρώπινη περιέργειά του για τις αιτιακές συνδέσεις ανάμεσα στα πράγματα και την αγάπη του στους αυστηρούς συλλογισμούς, η φιλοσοφική θεωρία του τον βοηθά να αναγνωρίσει ότι τα πράγματα που εκλαμβάνουμε ως αιτίες είναι προϊόντα της φαντασίας. "Όταν οι αισθήσεις, η μνήμη και η νόηση θεμελιώνονται στην "ασταθή

και επισφαλή'' ικανότητα της ''πλασματικής φαντασίας'', οδηγούμαστε σε αντικρουόμενες πεποιθήσεις. Επομένως, ο φιλοσοφικός στοχασμός μάς οδηγεί σε ένα επικίνδυνο δίλημμα: Μπορούμε να στηριζόμαστε στις "τετριμμένες υποδείξεις της πλασματικής φαντασίας", οι οποίες παράγουν "σφάλματα, παραλογισμούς και ασάφειες", ή πρέπει να στηριζόμαστε στις "γενικές και πιο καλά εδραιωμένες ποιότητες" του νου, δηλαδή στη νόηση και τον λόγο; Όμως, ο τελευταίος τρόπος υπονομεύει ακόμη και τις πεποιθήσεις από τις οποίες εξαρτάται η ίδια η επιβίωσή μας: "η νόηση, όταν ενεργεί μόνη της και σύμφωνα με τις πιο γενικές αρχές, αυτοανατρέπεται και δεν μπορεί να τεκμηριώσει καμία πεποίθηση, είτε φιλοσοφική είτε της κοινής ζωής.

Θεωρία της γνώσης

Βλέπε

ΓΝΩΣΗ, ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ

Θεωρία του μυαλού

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΜΥΑΛΟΥ

ΘΙΒΕΤ (ΚΙΝΑ)-- ΘΡΗΣΚΕΙΑ

197) Dalai, Lamaxiv, 1935- Ο δρόμος για μια ζωή γεμάτη νόημα. Αθήνα: Εσοπτρον, 2003.

Ως ανθρώπινα όντα, έχουμε όλοι μας την ίδια κοινή επιθυμία: να ζήσουμε μια ζωή γεμάτη νόημα και ευτυχία. Σύμφωνα με τον Δαλάι Λάμα- τον βραβευμένο με νόμπελ κορυφαίο Θιβετιανό θρησκευτικό ηγέτη- η δυνατότητα να βιώσουμε αληθινή ολοκλήρωση και πληρότητα βρίσκεται μόνο μέσα μας. Έτσι, το μοναδικό αυτό βιβλίο μυεί τον αναγνώστη στο "Δρόμο τη φώτισης", μέσα από μια σειρά απλών και αποτελεσματικών πρακτικών και συμβουλή που ενσωματώνουν ολόκληρη την άχρονη σοφία του Θιβέτ. Το "Ζωή γεμάτη νόημα" είναι ένας ανεκτίμητος οδηγός ζωής, που διεισδύει στα μύχια της ψυχής μας και απευθύνεται σε κάθε άνθρωπο, ανεξάρτητα από θρησκευτικά πιστεύω, δόγματα και ιδεολογίες. Μας οδηγεί σ' ένα αληθινό άνοιγμα καρδιάς δείχνοντας μας βήμα- βήμα πώς θα δομήσουμε μια ζωή γεμάτη ευγενικά συναισθήματα, νοητική διαύγεια, ευδαιμονία και πληρότητα.

198) Schonborn, Felizitas Von. Δαλάι Λάμα συμπόνια και σοφία. Αθήνα: Κριτική, 2005.

Η συζήτηση του Δαλάι Λάμα με την Schonborn συμπυκνώνει τη σοφία του πνευματικού ηγέτη του Θιβέτ και του Θιβετιανού βουδισμού. Στρέφεται γύρω από το ζήτημα της προσωπικής ευτυχίας που δεν είναι παρά το νόημα της ζωής, αλλά και από ζητήματα οικολογίας και παγκόσμιας ειρήνης, Ένα βιβλίο που μας βοηθά να βρούμε την ευτυχία, γιατί μας μαθαίνει να σκεφτόμαστε με την καρδιά μας.

199) Schonborn, Felizitas Von. Δαλάι Λάμα Συμπόνια και Σοφία. Αθήνα: Κριτική, 2004.

Ως ανθρώπινα όντα, έχουμε όλοι μας την ίδιο κοινή επιθυμία: να ζήσουμε μια ζωή γεμάτη νόημα και ευτυχία. Σύμφωνα με τον Δαλάι Λάμα -τον βραβευμένο με Νόμπελ κορυφαίο Θιβετιανό θρησκευτικό ηγέτη- η δυνατότητα να βιώσουμε αληθινή ολοκλήρωση και πληρότητα βρίσκεται μόνο μέσα μας. Έτσι, το μοναδικό αυτό βιβλίο μυεί τον αναγνώστη στο “Δρόμο της φώτισης” μέσα από μια σειρά απλών και αποτελεσματικών πρακτικών και συμβουλών που ενσωματώνουν ολόκληρη την άχρονη σοφία του Θιβέτ. Το “Ζωή γεμάτη νόημα” είναι ένας ανεκτίμητος οδηγός ζωής, που διεισδύει στο μύχια της ψυχής μας και απευθύνεται σε κάθε άνθρωπο, ανεξάρτητο από θρησκευτικά πιστεύω, δόγματα και ιδεολογίες, Μας οδηγεί σ’ ένα αληθινό άνοιγμα καρδιάς δείχνοντας μας βήμα πώς θα δομήσουμε μια ζωή γεμάτη ευγενικά συναισθήματα, νοητική διαύγεια, ευδαιμονία και πληρότητα.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ, 470- 394 Π.Χ. -- ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ

200) Ζουράρις, Κώστας. Νυν... αιωρούμαι. Αθήνα: Αρμός, 2003.

Το γεγονός άλλωστε πως, πολύ λιγότερο από ιστορικός, ο Θουκυδίδης είναι πολιτικός φιλόσοφος, αποδεικνύεται και από το ίδιο το αντικείμενο των Ιστοριών του. Ο ανηλεής αυτός στοχαστής δεν επέλεξε, όπως δια μακρών εξηγεί στην εισαγωγή του τον οποιονδήποτε πόλεμο ως αντικείμενο του έργου του, άρα αδικώς του προσάπτουν πως ασχολήθηκε μόνον με την στρατιωτική ιστορία, αδιαφορώντας για την οικονομική ή την κοινωνική. Επέλεξε την στιγμή της κρίσης, την στιγμή κατά την οποία έμπαιναν υπό έλεγχο, οι αντοχές του συστήματος της αρχαιοελληνικής πόλεως. Της πόλεως ως καθολικό ελληνικό υπόδειγμα κοινωνικής, οικονομικής, ιδεολογικής, καλλιτεχνικής, πνευματικής και θρησκευτικής οντότητας, άρα όχι ειδικά της δημοκρατίας, σε προτελευταία ανάλυση βεβαίως, τίποτα παραπάνω από μία διευρυμένη ολιγαρχία.

ΘΡΗΣΚΕΙΑ

201) Κονδύλης, Παναγιώτης. Παλιά και νέα θεότητα. Αθήνα: Έρασμος, 2003.

Πολλά γράφτηκαν από τη δημοσίευση της συζήτησης που ενέπλεξε κείμενα των Κονδύλη, Λυκιαρδόπουλου και Ροζάνη, και ακόμη περισσότερα ειπώθηκα σχετικά με τις θέσεις του προσανατολισμούς και την αξία αυτής της συζήτησης. Το βέβαιο είναι ότι η συζήτηση δημιούργησε ένα χώρο ιδεών και αντιπαραθέσεων που ακόμη περιμένει τους αποδέκτες του και τους άλλους συνομιλητές που θα τον διανοίξουν σε άλλα πεδία, μα πάντα με τον ίδιο ενθουσιασμό και το ίδιο πάθος. Αυτόν τον σκοπό άλλωστε επιδιώκει και η παρούσα έκδοση.

202) Φαράντου, Μέγα. Δρόμοι σιωπής στην κοινωνική απαξίωση. Αθήνα: Έσοπτρον, 2003.

Το παρόν βιβλίο περιλαμβάνει καιρία και επίκαιρα θέματα εκ των χώρων της θρησκείας, της θεολογίας, της επιστήμης, του πολιτισμού και της πολιτικής, της ατομικής ψυχολογίας, με βάση τα πορίσματα της νευροβιολογίας κ.ά σε μια υπεύθυνη παρουσίαση και κριτική αντιπαράθεση, υπό το πρίσμα κυρίως των ανθρωπιστικών αξιών του ελληνοχριστιανισμού.

ΘΡΗΣΚΕΙΑ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

203) Nietzsche, Friedrich Wilhelm (1844-1900). Η χαρούμενη επιστήμη. Σκόπελος Νησίδες, 2005.

Η Χαρούμενη επιστήμη είναι ένα από τα ωραιότερα βιβλία της ωριμότητας του Νίτσε, ένα βιβλίο που επιβεβαιώνει και ενισχύει τη ριζοσπαστική σκέψη του συγγραφέα του. Όλα τα μεγάλα θέματα του νιτσεϊκού στοχασμού παρελαύνουν στις σελίδες του: η γνώση, η αλήθεια, και η λογική, τη συνείδηση, η ηθική η θρησκεία και η τέχνη, η ανάλυση της παρακμής της Δύσης και τέλος η ιδέα της αιώνιας επιστροφής και το κοινωνικό πρόσταγμα του υπεράνθρωπου του Ζαρατούστρα.

204) Μανουσάκης- Παντελεήμων, Ιωάννης. Θεός φιλοσοφούμενος. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2004.

Η περίφημη “στροφή” της φιλοσοφίας προς τη θρησκεία αναγνωρίζει στην έννοια του Θεού το όριο εκείνο επέκεινα των δυνατοτήτων του Λόγου, το οποίο συνιστά και το τέλος της φιλοσοφίας, στο βαθμό που αποτελεί μια πρόκληση στο να σκεφτούμε το άσχετο, να καταγράψουμε το ανεκόνιστο και να αρθρώσουμε το ανείπωτο. Στο βιβλίο αυτό αναλύονται διεξοδικά τα πλέον επίκαιρα και πιεστικά ερωτήματα για τον Θεό όπως αυτά καταγράφονται μέσα από τις σελίδες του έργου των στοχαστών που διαμορφώνουν την ευρωπαϊκή σκέψη στις ημέρες μας: του Heidegger και του Husserl του Levinas και του Lacan του Wittgenstein και του Derrida της Kristeva και του Marion. Ποιος ή τι ακολουθεί μετά το “θάνατο του Θεού” που εξήγγειλε ο Νίτσε; Πού θα πρέπει να οριοθετήσουμε το φαινόμενο του Θεού στη νέα εποχή που εγκαινιάζεται από την κριτική που ασκήθηκε στη μεταφυσική και την οντοθεολογία; Πόσο διαφορετικός είναι ο Θεός της φιλοσοφίας από τον Θεό της Θεολογίας και των θρησκειών;

205) Τσάλα Θεότιμος- Κασόμπο. Η προσέγγιση του Θείου κατά τη φιλοσοφία των Bantu της Αφρικής από την ψυχοκρατία στην ειδωλολατρία. Αθήνα: Σταμούλη α.ε., 2005.

Η προσέγγιση του Θείου, σύμφωνα με τη φιλοσοφία των Bantu της Αφρικής, σωστά διατυπωμένη με τις θεμελιώδεις βάσεις της ίδιας της αφρικανικότητας και ιδιαίτερα της Νεγρίτιδας, παραμένει η πιο ουσιαστική ανάπτυξη του αντικειμένου μας που εισάγει τη θεωρία της συγκίνησης, στο εσωτερικό μιας άλλης μεθοδολογικής αρχής, πιο αναλυμένης και ση της μεγάλης προσοχής των Bantu που παρουσιάζουν τον τρόπο σκέψης και τον τρόπο ζωής ως εσωτερικό παρά ως εξωτερικό. Η μεταφυσική και η θρησκεία των Bantu προσφέρει ένα οικοδομημένο σύνολο που συγκεντρώνει όλες τις κοινωνικές τεχνικές και οικονομικές δραστηριότητες και με αυτό συνάπτουν τις αρχές τους.

206) Μπέγζος, Μάριος Π. Ευρωπαϊκή φιλοσοφία της θρησκείας από το μεσαιωνικό εκχριστιανισμό στο νεώτερο αποχριστιανισμό της Ευρώπης. Αθήνα: Γρηγόρη, 2004.

Η θρησκευτικότητα της Ευρώπης είναι προβληματική και απαιτεί φιλοσοφική πραγμάτευση, δηλαδή μιαν αυτοκριτική αντιμετώπιση της θρησκευτικής κρίσης του ευρωπαϊκού πολιτισμού στην πιστεύουσα συνείδηση με το νεωτερικό αποχριστιανισμό της Ευρώπης. Η εκκοσμίκευση είναι αμφίσημη, ούτε θετική, ούτε απλώς αρνητική. Ευρωπαϊκή φιλοσοφία της θρησκείας είναι η φιλοσοφική αυτοκριτική της θρησκευτικότητας στην Ευρώπη που κυμαίνεται από τη μεσαιωνική κατάφαση μέχρι τη νεωτερική άρνηση της πίστης.

207) Yogananda, Paramahansa. Η επιστήμη της θρησκείας. Αθήνα: Πύρινος Κόσμος, 2003.

Η Επιστήμη της Θρησκείας απομακρύνει τα πέπλα του δόγματος και της τυπικότητας και ανακαλύπτει ότι οι απαντήσεις στις ερωτήσεις της επιστήμης και της θρησκείας βρίσκονται στην επέκταση της συνειδητότητας. Η ουσιαστική προσέγγιση του Yogananda προσδιορίζει ξανά τη θρησκεία σε μια βάση η οποία είναι ταυτόχρονα οικουμενική και άκρως προσωπική. Περιγράφει τις μεθόδους με τις οποίες μπορεί να επιτευχθεί μια τέτοια κατάσταση διευρυμένης συνειδητότητας και εξετάζει την αποτελεσματικότητα των διαφόρων προσεγγίσεων.

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

208) Ricard, Matthieu. Η επιστήμη συναντά την εσωτερική γνώση. Αθήνα: Έσοπτρον, 2005.

Πόσο αντικειμενική είναι η πραγματικότητα που βιώνουμε;, πόσο είναι η αληθινή φύση του χρόνου; Υπάρχουν παράλληλα σύμπαντα; Υπάρχει πραγματικά η 'συνείδηση' και, εάν ναι, που εδρεύει; Τι ισχύει για το κάρμα και την μετενσάρκωση;, είναι μερικά από τα ερωτήματα που αναφέρονται στο βιβλίο. Ένα

πρωτοποριακό βιβλίο που έρχεται να καταλύσει την άποψη ότι η δυτική επιστήμη είναι εκ διαμέτρου αντίθετη με την εσωτερική γνώση των ανατολικών παραδόσεων, αναδεικνύοντας τις ομοιότητες τους ως προς την αντίληψη της πραγματικότητας, τον προβληματισμό για το μέλλον της ανθρωπότητας και την ατομική πορεία προς τη φώτιση.

Θρησκεία και φιλοσοφία

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΒΟΥΔΙΣΜΟΣ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΘΕΟΛΟΓΙΑ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Βλέπε επίσης

ΜΥΘΟΙ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Βλέπε επίσης

ΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Βλέπε επίσης

ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Βλέπε επίσης

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Θρησκεία, Πρωτόγονη

Βλέπε

ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Θηλυκοί συγγραφείς

Βλέπε

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΙΑΤΡΙΚΗ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

209) Kant, Immanuel. Η διένεξη των σχολών. Αθήνα: Σαββάλας, 2004.

Το βιβλίο του μεγάλου φιλοσόφου του διαφωτισμού. Η διένεξη των σχολών αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα κείμενα της πνευματικής ιστορίας της νεωτερικότητας εν γένει. Γεννημένο μέσα από τις αντιπαραθέσεις που προϋδέασαν και συνόδευσαν τη Γαλλική Επανάσταση, το βιβλίο αυτό του Κάντ περιέχει την πρώτη ρητή θεωρία περί νεωτερικού πανεπιστημίου όσο και την πρώτη φιλοσοφική διατύπωση περί της αστικής δημοσιότητας - θέματα που δύο αιώνες αργότερα παραμένουν επίκαιρα. Πρόκειται για σπονδυλωτό έργο που αποτελείται από τρία κείμενα, στα οποία αναλύονται οι σχέσεις της φιλοσοφικής σχολής αντιστοίχως με τη Θεολογία, τη νομική και την ιατρική. Οι «ακαδημαϊκοί» αυτοί συσχετισμοί αποτελούν αφορμή για τον φιλόσοφο του Καθαρού Λόγου να προβεί σε γενικότερο επίπεδο κοινωνικής και πολιτικής θεωρίας αντιμετωπίζοντας τα ζητήματα του δημοσίου ελέγχου της εξουσίας, του ρόλου της επιστημονικής γνώσης στη σύγχρονη κοινωνία και της θέσης του πανεπιστημίου σε μια κοινωνία που βασίζεται στην επιδίωξη του ατομικού οφέλους.

ΙΑΤΡΙΚΗ, ΑΡΧΑΙΑ

210) Γαληνός, Singer, P. N. Για της ψυχής τα πάθη και τα λάθη. Αθήνα: Θύραθεν, 2003.

Ο Γαληνός, άνθρωπος μαχητικός και εριστικός, δηκτικός περήφανος για τις γνώσεις, τις ανατομικές έρευνες, την πείρα και τις επιτυχίες του, σύμφωνος με το πνεύμα όλων των ελληνιστικών φιλοσοφιών, δεν αναγνώριζε καμία διάκριση μεταξύ ηθικής θεωρίας και πράξης: σε κάθε περίπτωση, ο καθένας είναι αυτό που πράττει, και πράττει αυτό που είναι -ασχέτως τι μπορεί να ισχυρίζεται, προφορικά ή γραπτά· και είχε την αξίωση, οι γιατροί να είναι φιλόσοφοι και όχι απλοί επαγγελματίες.

ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ

211) Μπέλλας, Θρασύβουλος. Από τον Σωκράτη στον Ιησού. Αθήνα: Παπαζήσης, 2005.

Το βιβλίο αυτό είναι ένα έργο διεύρυνσης αφενός των πνευματικών καταβολών, που διαμόρφωσαν συστατικά τη χριστιανική διδασκαλία και δογματική, αφετέρου των κοινών παραμετρικών στοιχείων και αξόνων λειτουργίας τριών προτύπων Σωκράτη και Ιησού. Σαφέστατα η προσέγγιση του συγγραφέως δεν είναι θεολογική άλλα

επιστημονικά αναλυτική, δεδομένου ότι δεν εξετάζει τον χριστιανισμό ως μια εξ αποκαλύψεως αλήθεια, ούτε κατά συνέπεια, ως περιεχόμενο μιας λογικής και μη αποδείξιμης πίστης

Ινδική-- φιλοσοφία

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΙΝΔΙΚΗ

Ινδο- γερμανικές γλώσσες

Βλέπε

ΙΝΔΟΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ-- ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ, ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ

ΙΝΔΟΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ-- ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ, ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ

212) Beekes, Robert S.P. Εισαγωγή στη συγκριτική ινδοευρωπαϊκή γλωσσολογία. Αθήνα: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη, 2004.

Η ελληνική γλώσσα ανήκει, στην οικογένεια των ινδοευρωπαϊκών γλωσσών, μέσα στην οποία κατέχει ξεχωριστή θέση. Καταρχάς, είναι μια από τις παλαιότερα μαρτυρημένες ινδοευρωπαϊκές γλώσσες, κυρίως ύστερα από την αποκρυπτογράφηση των κειμένων της μυκηναϊκής στη γραμμική Β, τα οποία χρονολογούνται στο 1400 π.Χ.. Μόνο η χεττιτική και σανσκριτική διαθέτουν κείμενα που ανάγονται σε παλαιότερη εποχή. Επιπλέον, η αρχαία ελληνική έχει το πλεονέκτημα ότι είναι σε μεγάλο βαθμό διαφανής. Οι εξελίξεις που μας δημιουργούν προβλήματα δεν είναι πολλές, και η ινδοευρωπαϊκή προέλευση της γλώσσας είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό απόλυτα σαφής, πολύ περισσότερο από όσο στην περίπτωση της λατινικής ή των τευτονικών γλωσσών.

ΙΝΔΟΥΙΣΜΟΣ

213) Vivekananda, Swami (1863-1902). Βετάντα η αριστοτελική φιλοσοφία του Ινδουισμού. Αθήνα: Ερωδιός, 2005.

Η Αριστοτελική ιδέα της θεϊκής αθανασίας της ανθρώπινης ψυχής είναι εμφανής στην Βεταντική φιλοσοφία του Ινδουισμού. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, μετά από του Έλληνες, οι Ινδοί υπήρξαν πλέον καλλιεργημένοι πνευματικά άνθρωποι που γνώρισε ποτέ ο κόσμος. Η πίστη στο ότι ο άνθρωπος είναι προικισμένος από το θεό με μια θεία και άυλη χρυσή είναι κάτι που δεν μπόρεσαν ποτέ να συλλάβουν οι Αιγύπτιοι, οι Ιουδαίοι, οι Βαβυλώνιοι, οι Πέρσες, οι Κινέζοι και οι άλλοι λαοί του κόσμου.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ, ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ, 331- 363 Π.Χ.

214) Μήτσιου, Αλέξανδρος. Ιουλιανού ιερή σοφία. Αθήνα: Αρχέτυπο, 2004.

Ένα πρωτότυπο βιβλίο, το οποίο περιλαμβάνει σαφής διατύπωσης πνεύματος και ανθρωπισμού από το έργο του φιλοσόφου αυτοκράτορα Ιουλιανού. Ο φιλόσοφος Ιουλιανός υπήρξε ο τελευταίος Έλληνας κοσμοκράτορας. Η αξία του έργου του είναι διαχρονική και πολλά από όσα διατυπώνει έχουν σχέση ακόμη και με τη σύγχρονη πραγματικότητα. Ένα μέρος από αυτά τα αποσπάσματα παρουσιάζονται εδώ ως προτάσεις ιερής σοφίας, δηλαδή ακμαίας ευφυΐας του βίου, χρήσιμα στην καθημερινή μας ζωή.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ, 460- 377 Π.Χ.

215) Διαμαντίδης, Σπύρος. Ομοιοπαθητική φιλοσοφία και ιπποκρατική ιατρική. Αθήνα: Γόρδιος, 2005.

Ο Άνθρωπος, η Φύση, η Ασθένεια. Ο Ιατρός και η Θεραπεία περιγράφονται και εξηγούνται στο συγκεκριμένο βιβλίο. Επίσης, δίνεται μια θεωρητική βάση για μια ιδιοσυγκρασιακή ομοιοπαθητική προσέγγιση, χρήσιμη για κάθε έναν που ενδιαφέρεται να αποκωδικοποιήσει την καθημερινή ανθρώπινη συμπεριφορά. Σε αυτό το βιβλίο, όλοι θα βρουν ένα κομμάτι του εαυτού τους, όλοι θα έχουν την ευκαιρία κάτι να μάθουν και να επιβεβαιώσουν για πολλοστή φορά, ότι ο Έλληνας ιατρός και φιλόσοφος Ιπποκράτης είναι διαχρονικός και το πνεύμα του αθάνατο.

Ισπανική φιλοσοφία

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΙΣΠΑΝΙΚΗ

ΙΣΤΟΡΙΑ – ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

216) Thompson, Paul. Φωνές από το παρελθόν. Αθήνα: Πλέθρον, 2003.

Σ' αυτή την πλήρως αναθεωρημένη έκδοση του επιτυχημένου του βιβλίου, ο συγγραφέας καθορίζει τους σκοπούς της προφορικής ιστορίας μέσω του ίδιου της του παρελθόντος και αποτιμά τα πρόσφατα επιτεύγματα αυτού του διεθνούς κινήματος. Αμφισβητεί μύθους της παραδοσιακής ιστορικής έρευνας και μελετά τη χρήση των προφορικών πηγών από τον ιστορικό.

ΙΣΤΟΡΙΑ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

217) Colliot- Thelene, Catherine. Ο Max Weber και η ιστορία. Αθήνα: Πατάκη, 2005.

Θα μπορούσε ποτέ να ενδιαφέρει ένα μελετητή της φιλοσοφικής σκέψης το έργο ενός κοινωνιολόγου ο οποίος τοποθετεί ρητά το γνωστικό του εγχείρημα έξω από τα όρια της φιλοσοφίας; Κι όμως, το έργο του Μαξ Βέμπερ δεν αποτελεί άσκηση ενός ακραίου θετικισμού, όπως πολύ συχνά πιστεύεται. Ο προβληματισμός που ενυπάρχει σ' αυτό σχετικά με τη μεθοδολογία μιας ιστορικής επιστήμης καθαρά εμπειρικής έχει τις ρίζες του σε μια θεωρία της νεωτερικότητας, αποτελεί παρέμβαση στη διαμάχη ιστορικών και οικονομολόγων της εποχής του Βέμπερ και οφείλει πολλά στη σκέψη του Μαρξ και του Νίτσε. Υπό ποιες προϋποθέσεις μπορεί κανείς να κατανοήσει τις πράξεις των ανθρώπων σ' ένα κοινωνικό περιβάλλον; Οι επιστήμες του ανθρώπου, προπαντός η ιστορία και η κοινωνιολογία, μπορούν να αξιοποιήσουν νόμους με καθολική ισχύ όπως αυτοί των θετικών επιστημών; Σε αυτά τα ερωτήματα, που παραμένουν πάντα επίκαιρα, το έργο του Βέμπερ προσφέρει απαντήσεις που κάθε άλλο παρά παρωχημένες μπορούν να θεωρηθούν. Πάνω απ' όλα, ο Βέμπερ μάς προσκαλεί να αναζητήσουμε τους δεσμούς ανάμεσα στον επιστημονικό ορθολογισμό και στις δομές που συγκροτούν τον κόσμο που αποκαλούμε "Δύση".

218) Spengler, Oswald. Η παρακμή της Δύσης. Αθήνα: Τυπωτήτω, 2003.

Ο υπότιτλος του μνημειώδους έργου του Σπένγκλερ, "Μορφολογία της παγκόσμιας ιστορίας", είναι η κεντρική ιδέα της "Παρακμής της Δύσης", που ανάγεται στον Γκαίτε και τον Νίτσε. Παγκόσμια ιστορία είναι η ιστορία των φορέων της, των μεγάλων πολιτισμών, οι οποίοι θεωρούνται ως μεγάλοι οργανισμοί που γεννιούνται, ωριμάζουν, ακμάζουν και πεθαίνουν. Ανεξάρτητοι ο ένας από τον άλλον, διέπονται εντούτοις από μια κοινή χαρακτηριστική, αναγκαία, τρόπον τινά οργανική νομοτέλεια, που συνιστά το πεπρωμένο τους. Η ομοιότητα της όψιμης ρωμαϊκής εποχής με τη σημερινή, που είχε επισημανθεί από αρκετούς ιστορικούς και άλλους διανοητές, είναι μια ειδική περίπτωση αυτής της γενικής νομοτέλειας του ζωντανού γίνεσθαι τέτοιοι μεγάλοι πολιτισμοί ή μεγαλοοργανισμοί της παγκόσμιας ιστορίας, που εξετάζονται μορφολογικά στις οργανικές φάσεις γένεσης, άνθησης και παρακμής τους, είναι ο αιγυπτιακός (στον οποίο υπάγεται και ο κρητομινωικός), ο βαβυλωνιακός, ο ινδικός, ο κινεζικός, ο αρχαίος ελληνορωμαϊκός, ο αραβικός (μέρος του οποίου είναι ο πρωτοχριστιανικός βυζαντινός), ο δυτικός και ο μεξικανικός πολιτισμός. Ο Σπένγκλερ, εντονότατα "φαιουστικός", δαμάζει τεράστιες μάζες πολιτιστικού υλικού αναζητώντας με τη "φυσιογνωμική" ματιά του ομοιότητες και αναλογίες ανάμεσα στις μορφολογικά συγγενείς φάσεις των οκτώ πολιτισμών που πραγματεύεται, οι οποίες αναδεικνύονται ως μορφολογικά "ταυτόχρονες", καθώς όλα τα μεγάλα δημιουργήματα, όλες οι επιμέρους μορφές της θρησκείας, της τέχνης, της πολιτικής, της κοινωνίας, της οικονομίας, της επιστήμης γεννιούνται, ολοκληρώνουν την ανάπτυξή τους και σβήνουν "ταυτόχρονα", ανεξάρτητα από τον ημερολογιακό χρόνο.

ΙΣΤΟΡΙΑ-- ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε επίσης

ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε επίσης

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ—ΕΛΛΑΔΑ

219) Παπαδογεώργος, Γεώργιος. Επιφανείς άνδρες στην αρχαία Ελλάδα. Αθήνα: Toubis, 2003.

Η έκδοση αυτή “σκιαγραφεί” το πορτρέτο των σημαντικότερων εκπροσώπων του αρχαίου ελληνικού πνεύματος - οι Έλληνες φιλόσοφοι, οι καλλιτέχνες, οι πολιτικοί, οι ρήτορες, οι ιστορικοί, αποτελούν αξιόλογα σημεία αναφοράς στα οποία ανατρέχει όχι μόνο η σύγχρονη επιστημονική κοινότητα αλλά και όποιος αναζητά την ουσία. Στόχος της είναι να εισαγάγει τον αναγνώστη στην αρχαία ελληνική σκέψη γι’ αυτό και στις σελίδες του βιβλίου θα βρει κανείς συνοπτικά, κυρίως, στοιχεία για τη ζωή και το έργο των σπουδαιότερων εκπροσώπων της. Θα βρει ακόμη χαρακτηριστικές-αποφθεγματικές ρήσεις τους, τις οποίες σεβάστηκε κάθε εξέλιξη της ελληνικής γλώσσας από τους αρχαίους χρόνους μέχρι σήμερα. Σε μία εποχή που, κυριολεκτικά, κατακλύζεται από πληροφορίες, τα αποφθέγματα αυτά προκαλούν πάντα το ενδιαφέρον αφού, απαλλαγμένα από περιττό ευφυολογήματα, παραμένουν εντυπωσιακά επίκαιρα.

Ιστοριογράφοι

Βλέπε

ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ-- ΕΛΛΑΔΑ

Καλές τέχνες

Βλέπε

ΤΕΧΝΗ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ-- ΕΛΛΑΔΑ

220) Παπαδογεώργος, Γεώργιος. Επιφανείς άνδρες στην αρχαία Ελλάδα. Αθήνα: Toubis, 2003.

Η έκδοση αυτή “σκιαγραφεί” το πορτρέτο των σημαντικότερων εκπροσώπων του αρχαίου ελληνικού πνεύματος - οι Έλληνες φιλόσοφοι, οι καλλιτέχνες, οι πολιτικοί, οι ρήτορες, οι ιστορικοί, αποτελούν αξιόλογα σημεία αναφοράς στα οποία ανατρέχει όχι μόνο η σύγχρονη επιστημονική κοινότητα αλλά και όποιος αναζητά την ουσία. Στόχος της είναι να εισαγάγει τον αναγνώστη στην αρχαία ελληνική σκέψη γι’ αυτό

και στις σελίδες του βιβλίου θα βρει κανείς συνοπτικά, κυρίως, στοιχεία για τη ζωή και το έργο των σπουδαιότερων εκπροσώπων της. Θα βρει ακόμη χαρακτηριστικές-αποφθεγματικές ρήσεις τους, τις οποίες σεβάστηκε κάθε εξέλιξη της ελληνικής γλώσσας από τους αρχαίους χρόνους μέχρι σήμερα. Σε μία εποχή που, κυριολεκτικά, κατακλύζεται από πληροφορίες, τα αποφθέγματα αυτά προκαλούν πάντα το ενδιαφέρον αφού, απαλλαγμένα από περιττό ευφυολογήματα, παραμένουν εντυπωσιακά επίκαιρα.

ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ

221) Μήλιος, Γιάννης. Η θεωρία του Μάρξ για τον καπιταλισμό. Αθήνα: Νήσος, 2005.

Το βιβλίο μελετά την εννοιολογική σχέση μεταξύ της Κλασικής Πολιτικής Οικονομίας και του Μαρξισμού, ερευνώντας την μαρξική θεωρία της αξίας και τη σημασία της για τα σύγχρονα ζητήματα της οικονομικής ανάλυσης, όπως αυτά της κυκλοφορίας του κοινωνικού κεφαλαίου, της ποσοτικής θεωρίας του χρήματος, των οικονομικών κρίσεων, της οικονομικής εκμετάλλευσης και της ιδεολογικής της συγκάλυψης.

Η παρούσα έκδοση δεν απευθύνεται μόνο σε φοιτητές οικονομικών επιστημών και σε οικονομολόγους, αλλά και σε όσους συνδέονται με το εργατικό κίνημα και, ως εκ τούτου, ενδιαφέρονται άμεσα για την μαρξική θεωρία της κοινωνίας και για τη σύγχρονη συζήτηση σχετικά με τον καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής.

ΚΑΣΤΟΡΙΑΔΗΣ, ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ, 1922-

222) Χαριτόπουλος, Γεράσιμος. Κορνήλιος Καστοριάδης κριτική επισκόπηση της σκέψης του. [χ.τ.]: Ύψιλον, 2004.

Το βιβλίο αυτό αποτελεί εισαγωγή, με την ευρεία έννοια της λέξης, στη σκέψη του Κορνήλιου Καστοριάδη. Ο Καστοριάδης είναι, κατά την άποψη του συγγραφέα, καίριας σημασία στοχαστής, διότι στη σκέψη του συνδυάζονται διαφορετικά γνωστικά επίπεδα, τα οποία καταφέρνει, με εντυπωσιακά αποτελέσματα, να συνδυάσει και να συσχετίζει. Ως πιο σημαντικά, εμφανώς διαποτισμένα από το κριτικό του πνεύμα, θεωρεί την πολιτική και κοινωνική θεωρία, την ψυχανάλυση και πριν απ' όλα την οντολογία του.

223) Καστοριάδης, Κορνήλιος. Φιλοσοφία και Επιστήμη. Αθήνα: Ευρασία, 2004.

Ο Κορνήλιος Καστοριάδης υπήρξε αναντίρρητα ένας από τους πιο σημαντικούς στοχαστές του εικοστού αιώνα, ένας βαθύνους και οξυδερκής μελετητής της κοινωνίας και της πολιτικής, αλλά και της ψυχανάλυσης και της επιστήμης. Η άρρηκτη σχέση φιλοσοφίας και επιστήμης, η σημασία της συνειδητοποίησης αυτής της σχέσης αλλά και των διακριτών ρόλων της φιλοσοφίας και της επιστήμης στην κοινωνία και κατ' επέκταση στην ιστορία του ανθρώπινου πολιτισμού, καθώς και η

αγωνία του Καστοριάδη για τους προσανατολισμούς και την πορεία αυτών των δυο πνευματικών δραστηριοτήτων στην εποχή μας, αποτελούν τα κεντρικά ζητήματα που τίθενται στον εκτενή και γόνιμο διάλογο του φιλοσόφου.

Κινέζικη φιλοσοφία

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΚΙΝΕΖΙΚΗ

ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

224) Nesselrath. Εισαγωγή στην αρχαιογνωσία, αρχαία Ελλάδα. Αθήνα: Παπαδήμας, 2003.

Η ελληνική αρχαιότητα αποτελεί ένα σύνθετο και πολυπρισματικό πολιτισμικό φαινόμενο, που για την προσπέλασή του απαιτείται η διεπιστημονική συνεργασία. Καταρχήν πρέπει να περιγραφούν οι ιστορικοπολιτικές και κοινωνικές συνθήκες στο πλαίσιο των οποίων αναπτύχθηκε αυτός ο πολιτισμός και στη συνέχεια να σκιαγραφηθούν οι επιμέρους εκφάνσεις του: η γλώσσα, η λογοτεχνία, η φιλοσοφία, η θρησκεία, η τέχνη και οι επιστήμες, καθώς και η συνέχεια τους στο Βυζάντιο. Εκτός όμως από αυτή τη φαινομενολογική περιγραφή και την παράθεση στοιχείων, κρίθηκε απαραίτητο να συμπεριληφθούν και οι λεγόμενες βοηθητικές επιστήμες. όπως η παλαιογραφία, η παπυρολογία, η κωδικολογία, η επιγραφική και η μετρική. Ο παρών τόμος είναι καρπός συλλογικού μόχθου και συνεργασίας κορυφαίων ειδικών επιστημόνων που δεν περιορίζονται μόνο στο γερμανικό πανεπιστημιακό χώρο, κάτι που αποδεικνύει ότι, εξαιτίας της μεγάλης εξειδίκευσης στον τομέα της φιλολογίας, δεν επαρκεί πλέον το εθνικό επιστημονικό δυναμικό.

ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε επίσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

225) Ψυχοπαίδης, Κοσμάς Όροι, αξίες, πράξεις. Αθήνα: Πόλις, 2005.

Στο τελευταίο του βιβλίο ο Κ. Ψυχοπαίδης επιχειρεί μια κριτική ανασυγκρότηση των κεντρικών προβλημάτων της επιστημολογίας των κοινωνικών επιστημών που στοχεύει στη θεμελίωση μιας κανονιστικής θεωρίας. Η ανασυγκρότηση αυτή αφορά τόσο την κλασσική διαφωτιστική παράδοση, όσο και την αντιδιαφωτιστική κριτική της, αλλά και την έκπτωση της σε ανορθολογικό ιστορικό σχετικισμό, επιστημονισμό, φορμαλισμό και θετικισμό.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

226) Hollis, Martin. Φιλοσοφία των κοινωνικών επιστημών. Αθήνα: Κριτική, 2005.

Το βιβλίο του Martin Hollis αποτελεί μια κατανοητή και πλήρη εισαγωγή στη φιλοσοφία των κοινωνικών επιστημών. Διερευνά προβλήματα που εγείρουν θεμελιώδη φιλοσοφικά ζητήματα. Οι κοινωνικές δομές κατανοούνται καλύτερα ως συστήματα νόμων και δυνάμεων ή ως δίκτυα νοημάτων και πρακτικών; Η κοινωνική πράξη συνιστά ορθολογική συμπεριφορά ή αποτελεί ένα είδος αυτοέκφρασης; Εξετάζοντας τέτοιου είδους ερωτήματα, ο αναγνώστης οδηγείται στην ανάπτυξη ενός στοχασμού σχετικά με τη φύση της επιστημονικής μεθόδου στο χώρο των κοινωνικών επιστημών. Η ερμηνεία των κοινωνιών οφείλει να ακολουθεί το πρότυπο των φυσικών επιστημών ή να προσπαθεί να κατανοήσει τις κοινωνικές δομές εκ των ένδον; Το συγκεκριμένο βιβλίο εξετάζει τα θέματα αυτά από την οπτική γωνία πολλών επιστημονικών πεδίων, καταδεικνύοντας τη ζωτική σημασία που έχει ο φιλοσοφικός στοχασμός στις κοινωνικές επιστήμες.

227) Morin, Edgar. Η μέθοδος. Αθήνα: Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, 2005.

Ποιοι είμαστε; Όσο περισσότερο γνωρίζουμε τον άνθρωπο, τόσο λιγότερο τον καταλαβαίνουμε: η διαφοροποίηση των γνωστικών αντικειμένων τον κατακερματίζει, του αφαιρεί τη ζωή, τη σάρκα, την πολυπλοκότητα, και ορισμένες επιστήμες που θεωρούνται ανθρωπιστικές απομυζούν την ίδια την έννοια “άνθρωπος”. Η παρούσα εργασία ουδεμία σχέση έχει με την κατάτμηση του ανθρώπου. Ουδεμία σχέση έχει με τις αναγωγικές αντιλήψεις (homo sapiens, homo faber και homo economicus) που στερούν από το ανθρώπινο όν τόσο τη βιολογική του ταυτότητα, όσο και την ταυτότητά του ως υποκειμένου.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Βλέπε επίσης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Βλέπε επίσης

ΠΛΟΥΡΑΛΙΣΜΟΣ (ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Βλέπε επίσης

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Κοινωνικές σπουδές

Βλέπε

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

228) Ντικμπασάνης, Χρήστος. Ηθοκυβερνητική. Αθήνα: Ερωδιός, 2003.

Ποιες είναι οι περιπτώσεις που ευνοούν την πρόοδο ή που μπορούν να καταλύσουν μια πολιτεία, ένα κράτος ολόκληρο; Ποιες είναι οι διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ των πολιτών της μετακοινωνίας που έρχεται; Η προσπάθεια της απάντησης αυτών των ερωτήσεων από τον συγγραφέα Χρήστο Ντικμπασάνη αναμφίβολα έχει να προσφέρει κάτι το ουσιώδες σχετικά με τη στάση και τη συμπεριφορά, που αρμόζει να έχει ένας πολίτης μέσα στα πλαίσια ενός κράτους και μέσα σε μια εποχή κατά την οποία αρχίζει πλέον να αναδύεται η παγκόσμια κυριαρχία του τεχνανθρώπου και της μετακοινωνίας. Άρα επιτακτική είναι και η διαμόρφωση μιας Νέας Ηθικής πραγματικότητας, που θα διαθέτει διευρυμένους ορίζοντες.

Κοινωνική επιστήμη

Βλέπε

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Κοινωνική θεωρία

Βλέπε

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

229) Rosanvallon, Pierre. Το νέο κοινωνικό ζήτημα. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2003.

Σε τι συνίσταται η κρίση του δυτικού κράτους πρόνοιας; Είναι κρίση οικονομική, όπως ισχυρίζονται πολλοί; Είναι κρίση επέκτασης των λειτουργιών του κράτους, όπως ισχυρίζεται η νεοφιλελεύθερη αντίληψη; Για τον Rosanvallon τέτοιες εξηγήσεις είναι ανεπαρκείς. Η κρίση του κράτους πρόνοιας είναι πρωτίστως φιλοσοφικής και πολιτικής φύσεως. Στο βιβλίο αυτό ο Rosanvallon, αντλώντας στοιχείο από την ιστορία, την πολιτική επιστήμη και τη φιλοσοφία, προσφέρει μια νέα, ιστορική ανάγνωση της πορείας ανάπτυξης του κράτους πρόνοιας και τονίζει την ανάγκη μεταρρύθμισης των θεσμών του. Ο Rosanvallon ανησυχεί για τη δημιουργία ενός νέου πατερναλιστικού κράτους που θα καθορίζει ηθικές συμπεριφορές και θα ελέγχει τους πολίτες. Ως κεντρικό στόχο της κοινωνικής πολιτικής σήμερα θέτει την κοινωνία της ένταξης, η οποία θα προσφέρει σε όλους τους πολίτες τα μέσα και τις ευκαιρίες για να συμμετάσχουν σε αυτήν.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Βλέπε επίσης

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Βλέπε επίσης

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ -- ΕΛΛΑΔΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Βλέπε επίσης

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ—ΕΥΡΩΠΗ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Βλέπε Επίσης

ΚΡΑΤΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Κοινωνική φιλοσοφία

Βλέπε

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

230) Σκούφαλος, Μάρκος. Η γλώσσα και η ανάπτυξη του ανθρώπινου ψυχισμού στο σύγχρονο σχολείο. Αθήνα: Άλφα Πι. , 2004.

Το γλωσσικό σύστημα επομένως που χρησιμοποιεί η αστική τάξη, αλλά και αυτό που διδάσκει στα σχολεία είναι τέτοιο, που στοχεύει στο να συσκοτίζει την πραγματικότητα, να τη διαστρεβλώνει και ταυτόχρονα να δημιουργεί μια ψεύτικη κοινωνική συνείδηση και σκέψη. Την ενδιαφέρει κυρίως το επίπεδο της επικοινωνίας, αλλά με τέτοιο τρόπο, ώστε αποκομμένο στην ουσία από τις δημιουργικές δυνατότητες της σκέψης να επιτυγχάνει τους χειραγωγικούς της σκοπούς. Μέσα στα πλαίσια της ιμπεριαλιστικής πραγματικότητας, οι γλώσσες, ως συστήματα επικοινωνίας και έκφρασης ιδεολογίας, πρέπει να ομογενοποιηθούν, ώστε να αποφορτιστούν και από τα όποια πολιτιστικά στοιχεία μεταφέρουν.

231) Kress, Gunther. Γλωσσικές διαδικασίες σε κοινωνιοπολιτισμική πρακτική. Αθήνα: Σαββάλας, 2003.

Ο Gunther Kress μέσα από το παρόν βιβλίο εξετάζει τη γλώσσα ως «κοινωνική σημειολογία», ως πηγή νοήματος που εμπλέκεται άμεσα στις διαδικασίες με τις οποίες οι άνθρωποι δομούν την κοινωνική εμπειρία τους. Αποδεικνύει ότι κάθε ανθρώπινη συναναστροφή έχει κοινωνικό νόημα, το οποίο εκφράζεται μέσα από τη γλώσσα. Εφαρμόζοντας τις αρχές της κοινωνιογλωσσολογίας σε πλήθος καταστάσεις, θεωρεί πως κάθε συναναστροφή μπορεί να μεταγραφεί σε κείμενο. Εξαιρετικά

σημαντική είναι η εφαρμογή των συμπερασμάτων του στην εκπαίδευση, που διατρέχει όλο το βιβλίο.

Κοινωνιολογία του πολιτισμού

Βλέπε

ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε επίσης

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

232) Σωτήρης, Παναγιώτης. Κομμουνισμός και φιλοσοφία. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2004.

Αντικείμενο της παρούσας μελέτης είναι η εξέταση της διαδρομής της πολιτικής και θεωρητικής περιπέτειας του Αλτουσέρ, η παρουσίαση και η κριτική αποτίμηση του συνόλου του έργου του, στο φόντο των διαφορετικών απαντήσεων πάνω στο ερώτημα της φιλοσοφίας που δόθηκαν μέσα στην ιστορία της μαρξιστικής σκέψης. Βασική θέση της μελέτης είναι ότι το έργο του Αλτουσέρ, παρόλο τον αναγκαστικά αντιφατικό χαρακτήρα του παραμένει ένας θεωρητικός κόμβος για μια σύγχρονη υλιστική φιλοσοφική πρακτική.

ΚΟΣΜΟΓΟΝΙΑ

233) Τσάτσαρης, Ιωάννης Γ. Ο άνθρωπος στην άγνωστη πορεία του. Αθήνα: Έπιστος, 2005.

Από την αρχή της δημιουργίας καταγράφηκε η διαπορευόμενη ζωή της ψυχής μέσο στους συμπαντικούς χώρους. Σε κάθε πλανητικό σύστημα ο επικοινωνιακός δεσμός και η επικοινωνιακή σχέση της ψυχής με το εκάστοτε βιολογικό πλανητικό σύστημα είναι οι αισθήσεις. Η ψυχή έχει την δυνατότητα να παράγει και να ατομικοποιεί εκεί τις αισθήσεις γεννώντας τις και αυτές μετά προεκτείνονται μέσα στην αφομοιωτική κατάσταση της πλανητικής ατμόσφαιρας και του βιολογικού της συστήματος. Ταυτοχρόνως, αρχίζει η ψυχή να έχει μια διακινούμενη αποδεκτέα συνεργασία με το πλανητικό σύστημα. Είναι η στιγμή που ο πλανήτης αρχίζει να διαμορφώνει το ψυχοσωματικό του ένδυμα. Το κίνητρο της σχέσης της ζωής και της μη ζωής είναι οι αισθήσεις. Αυτές είναι που δίνουν την εκφραστική τοποθέτηση στην ψυχή, βάσει της οποίας διαμορφώνεται και το ένδυμά της, που το προσδιορίζουμε ως σωματική διάσταση.

ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΑ

234) Ματιάτος, Ηρακλής. Φιλοσοφία φυσική και κοσμολογία. Αθήνα: Δωδώνη, 2003.

Η φιλοσοφία, η φυσική και η κοσμολογία έχουν κοινό αντικείμενο έρευνας: είναι ο αντικειμενικός κόσμος ή ο κόσμος που μας περιβάλλει. Σ' αυτό το αντικείμενο έρευνας οι άνθρωποι δίνουν διάφορα ονόματα: ο κόσμος, η φύση, το σύμπαν, το Είναι κλπ. αλλά πρόκειται για το ίδιο αντικείμενο πάντοτε γιατί δεν υπάρχει και άλλο. Και ακριβώς γι' αυτό δεν είναι δικαιολογημένο το να υπάρχει στους φιλοσόφους, στους φυσικούς και στους κοσμολόγους ασυμφωνία χαρακτήρων.

235) Στείρης, Γεώργιος. Φιλοσοφία και κόσμος. Αθήνα: Καρδαμίτσα, 2005.

Στη μελέτη αυτή προτάσσεται μια αναφορά στην αντίληψη του κόσμου που διαμορφώθηκε στην κλασική αρχαιότητα, καθώς κρίνεται σκόπιμο να παρουσιαστεί η γένεση του κοσμολογικού στοχασμού. Στη συνέχεια, εξετάζονται αναλυτικά οι απόψεις του Αριστοτέλη και του Πτολεμαίου για τον κόσμο, με έμφαση στο σύστημα τους για τη λειτουργία του σύμπαντος. Η διαμάχη μεταξύ των δυο αυτών συστημάτων έμελλε να σημαδέψει την πορεία της σκέψης για πολλούς αιώνες. Ύστερα παρουσιάζονται οι κοσμολογικές θέσεις από την εποχή του Αυγουστίνου έως και το 12^ο αι., ενώ αμέσως μετά η σκυτάλη περνά στον αραβικό και ιουδαϊκό στοχασμό, χωρίς τους οποίους η εξέλιξη στον τομέα της κατανόησης του 13^{ου} και του 14^{ου} αι., εξετάζοντας τις ιδέες σημαντικών στοχαστών παράλληλα προς την πρόοδο της αστρονομίας, με την οποία εξάλλου ήταν στενά συνδεδεμένη η κοσμολογία την εποχή εκείνη.

ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ

236) Geertz, Clifford. Η ερμηνεία των πολιτισμών. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2003.

Συγκεντρώνοντας δεκαπέντε χρόνων πρωτοποριακές εθνογραφικές μελέτες, η Ερμηνεία των Πολιτισμών έφερε μια τομή που έμελλε να έχει μακρόπνοες συνέπειες. Στο βιβλίο αυτό ο Κορυφαίος αμερικανός ανθρωπολόγος Κλίφορντ Γκρήρτζ επεξεργάζεται μια ρηξικέλευθη έννοια του πολιτισμού, που αντλεί από τις παραδόσεις της σημειωτικής, της ερμηνευτικής και της πολιτισμικής και κοινωνικής ανθρωπολογίας. Η κλασική πλέον απόψή του για τον πολιτισμό ως «δίκτυο σημασιών» που φέρονται από σύμβολα εφαρμόζεται εδώ σε πεδία όπως η ιδεολογία, η θρησκεία και η τελετουργία, ο εθνικισμός και το κράτος, η συλλογική και η ατομική ταυτότητα. Έτσι αναδεικνύεται ο ρόλος των πολιτισμικών αντιλήψεων, στην οργάνωση της κοινωνικής ζωής ενώ παράλληλα παρουσιάζονται παραδειγματικοί τρόποι ανάλυσης του πολιτισμού.

ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ

Βλέπε Επίσης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ

Βλέπε επίσης

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Κρατικός σχεδιασμός

Βλέπε

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Κράτος και εκπαίδευση

Βλέπε

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ

ΚΡΑΤΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

237) Rosanvallon, Pierre. Το νέο κοινωνικό ζήτημα. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2003.

Σε τι συνίσταται η κρίση του δυτικού κράτους πρόνοιας; Είναι κρίση οικονομική, όπως ισχυρίζονται πολλοί; Είναι κρίση επέκτασης των λειτουργιών του κράτους, όπως ισχυρίζεται η νεοφιλελεύθερη αντίληψη; Για τον Rosanvallon τέτοιες εξηγήσεις είναι ανεπαρκείς. Η κρίση του κράτους πρόνοιας είναι πρωτίστως φιλοσοφικής και πολιτικής φύσεως. Στο βιβλίο αυτό ο Rosanvallon, αντλώντας στοιχείο από την ιστορία, την πολιτική επιστήμη και τη φιλοσοφία, προσφέρει μια νέα, ιστορική ανάγνωση της πορείας ανάπτυξης του κράτους πρόνοιας και τονίζει την ανάγκη μεταρρύθμισης των θεσμών του. Ο Rosanvallon ανησυχεί για τη δημιουργία ενός νέου πατερναλιστικού κράτους που θα καθορίζει ηθικές συμπεριφορές και θα ελέγχει τους πολίτες. Ως κεντρικό στόχο της κοινωνικής πολιτικής σήμερα θέτει την κοινωνία της ένταξης, η οποία θα προσφέρει σε όλους τους πολίτες τα μέσα και τις ευκαιρίες για να συμμετάσχουν σε αυτήν.

Κράτος, πρόνοια

Βλέπε

ΚΡΑΤΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Κράτος, του-- ιστορία των θεωριών

Βλέπε

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ-- ΙΣΤΟΡΙΑ-- 20ος ΑΙΩΝΑΣ

ΚΡΙΣΗ (ΛΟΓΙΚΗ)-- ΕΡΓΑ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΟΥ 1800

238) Kant, Immanuel. Κριτική της κριτικής ικανότητας. Αθήνα: Ροές, 2005.

Αν η κριτική ικανότητα, η οποία αποτελεί στην τάξη των γνωστικών μας ικανοτήτων, ένα ενδιάμεσο έργο ανάμεσα στη νόηση και το Λόγο, διαθέτει επίσης, θεωρούμενη καθαυτή, a priori αρχές. Αν αυτές είναι συστατικές ή απλώς ρυθμιστικές, αν η ικανότητα αυτή παρέχει a priori έναν κανόνα στο αίσθημα της ευαρέστησης και της δυσαρέστησης, ως ενδιάμεσο όρο ανάμεσα στη γνωστική ικανότητα και το επιθυμητικό: όλα τούτα είναι ερωτήματα με τα οποία θα ασχοληθεί η παρούσα κριτική της κριτικής ικανότητας.

ΚΡΙΣΗΝΑ (ΘΕΟΤΗΤΑ ΧΙΝΤΟΥ) -- ΔΡΑΜΑ

239) Μαχαραμπάτα Α μέρος. Αθήνα: Πύρινος Κόσμος, 2003.

Το Μαχαραμπάτα έχει χαρακτηριστεί σαν έπος των αιώνων. Είναι το μεγαλύτερο στον κόσμο, τόσο σπουδαίο για τους Ινδούς όσο η Ιλιάδα για τους Έλληνες και το πλουσιότερο σε θέματα. Είναι ένα έργο στο οποίο το υψηλό ήθος των ηρώων του και ο ανώτερος σκοπός της πνευματικής αναζήτησης είναι ο θρίαμβος της αρετής πάνω σε καθετί κακό

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ

240) Ντικμπασάνης, Χρήστος. Ηθοκυβερνητική. Αθήνα: Ερωδιός, 2003.

Ποιες είναι οι περιπτώσεις που ευνοούν την πρόοδο ή που μπορούν να καταλύσουν μια πολιτεία, ένα κράτος ολόκληρο; Ποιες είναι οι διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ των πολιτών της μετακοινωνίας που έρχεται; Η προσπάθεια της απάντησης αυτών των ερωτήσεων από τον συγγραφέα Χρήστο Ντικμπασάνη αναμφίβολα έχει να προσφέρει κάτι το ουσιώδες σχετικά με τη στάση και τη συμπεριφορά, που αρμόζει να έχει ένας πολίτης μέσα στα πλαίσια ενός κράτους και μέσα σε μια εποχή κατά την οποία αρχίζει πλέον να αναδύεται η παγκόσμια κυριαρχία του τεχνανθρώπου και της μετακοινωνίας. Άρα επιτακτική είναι και η διαμόρφωση μιας Νέας Ηθικής πραγματικότητας, που θα διαθέτει διευρυμένους ορίζοντες.

ΛΑΜΠΡΙΔΗ, ΕΛΛΗ Ι., 1898- 1970

241) Λαμπρίδη, Έλλη. Φανταστικός διάλογος με τον Wittgenstein. Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών, 2004.

Το χειρόγραφο του Φανταστικού διαλόγου με τον Wittgenstein ανήκει στην συγγραφική περίοδο της δεκαετίας του 1950 και πιθανότατα στην τριετία 1956- 1958. Η ποιότητα του πρωτότυπου φιλοσοφικού λόγου της Έλλης Λαμπρίδη και της κριτικής σκέψης της είναι προφανής και όχι μόνο γιατί ένα δείγμα τους έχει περιληφθεί σε σοβαρή ξένη έκδοση με συμμετοχή σημαντικών ονομάτων της σύγχρονης Ευρωπαϊκής Φιλοσοφίας. Όσα έχουν σχέση με την κύρια θεματική του έργου και την σημασία και ακτινοβολία της φιλοσοφίας του Ludwig Wittgenstein αναλύονται στα μελετήματα των καθηγητριών Μ. Δραγώνα- Μονάχου και Μ. Βενιέρη, που πλαισιώνουν την πλήρη ελληνική έκδοση του έργου της Έλλης Λαμπρίδη. Και οι δυο προσφέρουν διεισδυτικές προσεγγίσεις στην προσωπικότητα και στο έργο των δυο φιλοσόφων.

Λεξικά

Βλέπε

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΕΣ ΚΑΙ ΛΕΞΙΚΑ, ΓΑΛΛΙΚΑ-- ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

ΛΟΓΙΚΗ

242) Deleuze, Gilles. Τι είναι φιλοσοφία;. Αθήνα: Καλέντης, 2004.

Η φιλοσοφία δεν είναι ούτε ενατένιση, ούτε αναστοχασμός, ούτε επικοινωνία, αν και κάποια στιγμή κατάφερε να πιστέψει ότι είναι πότε το ένα, πότε το άλλο, λόγω της ικανότητας που έχει ο κάθε πνευματικός κλάδος να γεννά τις ίδιες του τις αυταπάτες και να κρύβεται πίσω από ένα σύννεφο ομίχλης το οποίο εκπέμπει επί τούτου. Δεν είναι ενατένιση, επειδή ενατένιση είναι τα ίδια τα πράγματα καθ' όσον τα βλέπουμε μέσα από την δημιουργία των ιδίων τους των εννοιών. Επίσης, δεν είναι αναστοχασμός αφού κανείς δεν χρειάζεται την φιλοσοφία για να αναστοχαστεί πάνω σε κάτι: νομίζουμε ότι δίνουμε πολλά στην φιλοσοφία με το να την κάνουμε τέχνη του αναστοχασμού, της αποστερούμε, όμως, τα πάντα, αφού ούτε οι μαθηματικοί περίμεναν ποτέ τους φιλοσόφους, για να αναστοχαστούν πάνω στα μαθηματικά, ούτε οι καλλιτέχνες, για να αναστοχαστούν πάνω στη ζωγραφική ή στην μουσική.

243) Hegel, Georg Wilhelm Friedrich. Επιστήμη της λογικής. Η μεγάλη λογική. Αθήνα: Παπαζήσης, 2005.

Ο ίδιος ο Χέγκελ θεωρούσε πώς κάθε συστηματική ενασχόληση με τη φιλοσοφία εν γένει και κάθε κατανοητική θεμελίωση επί μέρους φιλοσοφικών κατευθύνσεων, όπως είναι η δική του φιλοσοφία της φύσης και του πνεύματος ή η φιλοσοφία του Δικαίου, συνδέεται αναπόφευκτα με την επιστήμη της Λογικής. Η εγελιανή Λογική

περιλαμβάνει σε ένα πρώτο τμήμα, υπό τον τίτλο αντικειμενική Λογική, τη διδασκαλία περί του Είναι και τη διδασκαλία περί της ουσίας, σε ένα δεύτερο, δε, τμήμα, υπό τον τίτλο υποκειμενική Λογική, τη διδασκαλία περί της έννοιας. Το βιβλίο που μεταφράζεται εδώ είναι το δεύτερο τμήμα: η υποκειμενική Λογική και αποτέλεσε για τον Hegel αντικείμενο διαρκούς μέριμνας και επεξεργασίας. Τέλος, η όλη δομή του δεν διακρίνεται για τόση και τέτοια συνεκτικότητα και κλειστότητα, όσο τα δύο πρώτα βιβλία της επιστήμης της Λογικής.

ΛΟΓΙΚΗ

Βλέπε Επίσης

ΚΡΙΣΗ (ΛΟΓΙΚΗ)-- ΕΡΓΑ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΟΥ 1800

Λογική σημασιολογία

Βλέπε

ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ(ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

Λογική, Συμπερασματική

Βλέπε

ΛΟΓΙΚΗ

ΛΟΓΟΣ

244) Ricoeur, Paul (1913-2005). Λόγος και σύμβολο. Αθήνα: Αρμός, 2003.

Όταν μελετούμε ένα πρόβλημα όλα τα βιβλία είναι ανοιχτά στο τραπέζι δεν υπάρχουν παλαιά και νέα βιβλία. Αρκεί ο διάλογος των νεκρών να οργανώνεται από ζωντανούς ανθρώπους. Το παρελθόν (κείμενα, σύμβολα) μιλά όσο το ρωτούν ζωντανοί άνθρωποι και αληθινοί κληρονόμοι γίνονται μόνον οι ερμηνευτές του.

ΛΟΓΟΣ

Βλέπε επίσης

ΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΛΟΓΟΣ

Βλέπε επίσης

ΠΡΑΚΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Βλέπε επίσης

ΣΥΓΓΡΑΦΗ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ -- ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

245) Barthes, Ronald. Απόλαυση, γραφή, ανάγνωση. Αθήνα: Πλέθρον, 2005.

Στην πραγματικότητα ο συγγραφέας επειδή δεν ήθελε να αποδώσει στην καθημερινή χειρονομία ένα οριστικό νόημα, την επεξεργαζόταν μέσω ερμηνειών, σαν να επρόκειτο για μία μεταφορά. Εργαζόταν με βάση την καθημερινή σημασιολογία, προσπαθώντας να μην την ακινητοποιήσει, και γι' αυτό την πραγματευόταν με λεπτότητα. Ο Barthes μας δίδαξε την περιπέτεια ενός ανθρώπου που έρχεται αντιμέτωπος με το κείμενο, δεν μας προσφέρει σχηματικά μοντέλα προς εφαρμογή, αλλά αντιθέτως ένα ζωντανό παράδειγμα για τον τρόπο με τον οποίο μπορούμε να "μαγευόμαστε" καθημερινά από τη ζωτικότητα και το μυστήριο της επί του έργου σημασιολογίας.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ-- ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

246) Stevenson, Robert Louis. Περί της ηθικής του συγγραφικού επαγγέλματος. Αθήνα: Printa, 2005.

Στο παρόν βιβλίο ο αναγνώστης έχει για πρώτη φορά την ευκαιρία να γνωρίσει έναν "διαφορετικό" Stevenson κι όμως τόσο ίδιο με τον καλό σύντροφο των παιδικών μας χρόνων και να παρακολουθήσει έναν μεγάλο λογοτέχνη να ανοίγει το μυστικό συγγραφικό εργαστήρι του. Ταυτόχρονα, ο συγγραφέας ως δοκιμογράφος και θεωρητικός της λογοτεχνίας είχε δημοσιεύσει πάνω από 150 άρθρα και δοκίμια, οι συναρπαστικές ιστορίες του επισκίασαν για έναν αιώνα τους στοχασμούς του, που μόνο πρόσφατα άρχισαν να ανακτούν τη θέση που τους αξίζει.

247) Συλλογικό έργο. Έμπνευση και δημιουργία. Αθήνα: Printa, 2004.

Τι μπορεί να συνδέει τον Μωπασσάν και τον Στήβενσον με τον Τσβάιχ και τον Μπόρχες, και πού συναντιούνται ο Μπωντλαίρ, ο Τσέχωφ και η Γουλφ με τον Φιτζέραλντ και τη Χάισμιθ; Όλοι αυτοί, και πολλοί άλλοι, βασανίζονται από τα αγωνιώδη ερωτήματα του δημιουργού, ερωτήματα κοινά που παραλλάσσουν με το πέρασμα των χρόνων, που τίθενται σε κάθε λογοτεχνικό είδος και σε κάθε σχολή. Στα κείμενά τους εξομολογούνται, αναζητούν, απαντούν, κρίνουν, σατιρίζουν, πολεμούν και συμπνέουν. Τι είναι ταλέντο, τι τους εμπνέει, πώς αναμετριοούνται με την άγραφη σελίδα και τους δαίμονες της συγγραφής; Ζουν ή παρατηρούν τη ζωή; Και πώς συνυπάρχουν με τον κόσμο γύρω τους; Τι είναι ύφος, υπάρχουν συγκεκριμένοι κανόνες για το ποίημα και το μυθιστόρημα, και κατά πόσον ο καλλιτέχνης είναι ελεύθερος;

Λογοτεχνία-- θεωρία

Βλέπε

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

248) Derrida, Jacques. Η γραφή και η διαφορά. Αθήνα: Καστανιώτης, 2003.

Στο βιβλίο κρίνονται ο Δομισμός, οι επιστήμες του ανθρώπου, η φαινομενολογία. το Θέατρο της ωμότητας, η ψυχανάλυση, η κριτική της λογοτεχνίας, μέσα από μια ακολουθία περίπλοκων χειρισμών που απαιτούν αναφορές στους Νίτσε, Χέγκελ, Χούσσερλ, Χάιντεγκερ, Φρόντ, Αρτώ. Μπατάιγ, Μπλανσό, Φουκώ. Ζαμπές, Λεβινάς. Ανανεώνοντας την προβληματική σχέση της ζώσας φωνής με τη γραφή. Ο Ντερριντά θέτει τη σκέψη προ του μείζονος καθήκοντός της, να αναλογιστεί τον εαυτό του μέσα από τη φωνητική υφή του κειμένου και τη κειμενική υφή της φωνής.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε επίσης

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

249) Αργυρόπουλος, Ελευθέριος. Ο κώδιξ των Πυθαγορείων. Αθήνα: Ιδιωτική Έκδοση, 2005.

Η πεποίθηση των Πυθαγορείων ότι τα πάντα εκφράζονται και ερμηνεύονται μέσω των αριθμών, αποδεικνύεται από την ρήση "το γαρ σοφότατον των όντων εστίν ο αριθμός". Εντός των δέκα κεφαλαίων του παρόντος βιβλίου, αποδεικνύεται η πλήρης σχέση της ελληνικής γλώσσας με τα μαθηματικά, την φυσική, την αστρονομία, την ιατρική και όλες τις επιστήμες. Οι Πυθαγόρειοι και ο Πλάτων ήταν πεπεισμένοι ότι ο κόσμος έχει κτισθεί από τα πέντε στοιχεία (πυρ, γαία, ύδωρ, αήρ και αιθήρ), δηλαδή τα κανονικά στερεά. Η αντιστοιχία καθενός από αυτά, εξηγείται για πρώτη φορά στο τέταρτο κεφάλαιο, μέσω του κώδικα των Πυθαγορείων.

Μαθηματικά, λογική της

Βλέπε

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΜΑΡΞΙΣΜΟΣ

250) Οι βασικές αρχές της μαρξιστικής φιλοσοφίας. Αθήνα: Σύγχρονη Εποχή, 2005.

Στο βιβλίο γίνεται συστηματική έκθεση των βάσεων της μαρξιστικής φιλοσοφίας, του διαλεκτικού και του ιστορικού υλισμού. Αποβλέπει στην καταπολέμηση του ιδεαλισμού και της μεταφυσικής. Οι συγγραφείς εδώ παλεύουν ενάντια στο αναθεωρητισμό και το δογματισμό, για το δημιουργικό τρόπο εξέτασης των

ζητημάτων της μαρξιστικής κοσμοθεωρίας.

251) Μήλιος, Γιάννης. Η θεωρία του Μάρξ για τον καπιταλισμό. Αθήνα: Νήσος, 2005.

Το βιβλίο μελετά την εννοιολογική σχέση μεταξύ της Κλασικής Πολιτικής Οικονομίας και του Μαρξισμού, ερευνώντας την μαρξική θεωρία της αξίας και τη σημασία της για τα σύγχρονα ζητήματα της οικονομικής ανάλυσης, όπως αυτά της κυκλοφορίας του κοινωνικού κεφαλαίου, της ποσοτικής θεωρίας του χρήματος, των οικονομικών κρίσεων, της οικονομικής εκμετάλλευσης και της ιδεολογικής της συγκάλυψης.

Η παρούσα έκδοση δεν απευθύνεται μόνο σε φοιτητές οικονομικών επιστημών και σε οικονομολόγους, αλλά και σε όσους συνδέονται με το εργατικό κίνημα και, ως εκ τούτου, ενδιαφέρονται άμεσα για την μαρξική θεωρία της κοινωνίας και για τη σύγχρονη συζήτηση σχετικά με τον καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής

ΜΑΧΑΡΑΜΠΑΤΑ-- ΔΙΑΣΚΕΥΕΣ

252) Μαχαραμπάτα Α μέρος. Αθήνα: Πύρινος Κόσμος, 2003.

Το Μαχαμπαράτα έχει χαρακτηριστεί σαν έπος των αιώνων. Είναι το μεγαλύτερο στον κόσμο, Τόσο σπουδαίο για τους Ινδούς όσο η Ιλιάδα για τους Έλληνες, και το πλουσιότερο σε θέματα. Είναι ένα έργο στο οποίο τον το υψηλό ήθος των ηρώων του, ο ανώτερος σκοπός της πνευματικής αναζήτησης και ο θρίαμβος της αρετής πάνω σε καθετί κακό.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

253) Baggini, Julian. Τα εργαλεία του φιλοσόφου. Αθήνα: Καστανιώτη, 2005.

Τα εργαλεία του φιλοσόφου παρέχουν όλο τον απαραίτητο διανοητικό εξοπλισμό που επιτρέπει σε κάποιον να λάβει μέρος σε μια φιλοσοφική συζήτηση, να επιδοθεί σε μια ανάγνωση ή σε έναν φιλοσοφικό στοχασμό. Καθιστά τις βασικές φιλοσοφικές έννοιες προσβάσιμες σε φοιτητές, με ένα ασυνήθιστα συνοπτικό και εύληπτο σχήμα. Το καθένα από τα 87 λήμματα εξηγεί πώς μπορεί κανείς να αξιοποιήσει με ακρίβεια και αποτελεσματικότητα μια σημαντική έννοια ή μια τεχνική ανάπτυξης επιχειρηματολογίας. Ξεκινώντας από τις βασικές αρχές της επιχειρηματολογίας, το βιβλίο απλώνεται στα εργαλεία της αξιολόγησης και της κριτικής, καθώς επίσης και στα όρια της επιχειρηματολογίας και σε ορισμένες μορφές ριζοσπαστικής κριτικής της καθιερωμένης φιλοσοφικής μεθοδολογίας. Γραμμένα με συναρπαστικό ύφος, τα λήμματα διανθίζονται με ζωντανά και απτά παραδείγματα, ενώ συνοδεύονται και με υποδείξεις για πρόσθετη μελέτη.

254) Morin, Edgar. Η μέθοδος. Αθήνα: Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, 2005.

Ποιοι είμαστε; Όσο περισσότερο γνωρίζουμε τον άνθρωπο, τόσο λιγότερο τον καταλαβαίνουμε: η διαφοροποίηση των γνωστικών αντικειμένων τον κατακερματίζει, του αφαιρεί τη ζωή, τη σάρκα, την πολυπλοκότητα, και ορισμένες επιστήμες που θεωρούνται ανθρωπιστικές απομυζούν την ίδια την έννοια “άνθρωπος”. Η παρούσα εργασία ουδεμία σχέση έχει με την κατάτμηση του ανθρώπου. Ουδεμία σχέση έχει με τις αναγωγικές αντιλήψεις (homo sapiens, homo faber και homo economicus) που στερούν από το ανθρώπινο όν τόσο τη βιολογική του ταυτότητα, όσο και την ταυτότητά του ως υποκειμένου.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ-- ΠΡΩΤΑ ΕΡΓΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1800

255) Descartes, Rene. Στοχασμοί περί της πρώτης φιλοσοφίας. Αθήνα: Εκκρεμές, 2003.

Η παρούσα έκδοση περιλαμβάνει μόνο το κύριο σώμα του έργου δηλαδή τους στοχασμούς, χωρίς τις επτά σειρές αντιρρήσεων και απαντήσεων και τις επιστολές που επισυνάφθηκαν στη συνέχεια. Η έλλειψη αυτή οφείλεται στη μεγάλη έκταση του συμπληρωματικού τμήματος που φτάνει το εξοπλισμό του κυρίως έργου. Ωστόσο η ανεξάρτητη αυτή έκδοση των έξι στοχασμών δεν συνιστά ακρωτηριασμό του συνόλου δεδομένου ότι αυτοί συνάχθηκαν εξ αρχής ως πλήρες, αυτοτελές και αυτόνομο έργο.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε επίσης

ΑΝΑΛΥΣΗ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

Μειονότητα μαθητών-- εκπαίδευση

Βλέπε

ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ-- ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ-- ΕΛΛΑΔΑ

ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ-- ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ-- ΕΛΛΑΔΑ

256) Νικολάου, Γιώργος. Διαπολιτισμική διδακτική. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2005.

Η παρουσία, εδώ και δεκαπέντε τουλάχιστον χρόνια, μεγάλου αριθμού αλλοδαπών μαθητών στο ελληνικό σχολείο έχει διαμορφώσει μια νέα παιδαγωγική κατάσταση, η οποία αποτελεί αντικείμενο εκτεταμένων συζητήσεων και, ενίοτε, αντιπαραθέσεων. Αυτήν ακριβώς την επισκόπηση και ανάλυση της τρέχουσας πραγματικότητας, σε σχέση πάντα με το παιδαγωγικό γίνεσθαι, ιδιαίτερα στον τομέα της καθημερινής

σχολικής πράξης, παρουσιάζει το παρόν βιβλίο. Εξετάζονται τα χαρακτηριστικά της ελληνικής πολυπολιτισμικής πραγματικότητας, και ειδικότερα η παρουσία των αλλοδαπών στη χώρα μας και στο εκπαιδευτικό μας σύστημα. Επιπλέον, κατατίθενται μερικές γενικές μεθοδολογικές προτάσεις για το ελληνικό σχολείο, κυρίως της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Μεταρρύθμιση, εκπαίδευση

Βλέπε

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

ΜΕΤΑΦΟΡΑ

257) Lakoff, George. Ο μεταφορικός λόγος. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, 2005.

Φέρνοντας τη μεταφορική σκέψη στο προσκήνιο, το βιβλίο αυτό αποκάλυψε την ανάγκη να επαναπροσδιοριστούν θεμελιώδεις έννοιες σχετικά με την έρευνα του νου όπως η σημασία, η αλήθεια και η φύση της σκέψης. Από τότε η θέση των συγγραφέων ότι η μεταφορά είναι διάχυτη στην καθημερινή μας ζωή, όχι μόνο στη γλώσσα αλλά και στις σκέψεις και πράξεις μας είχε ένα μακρόχρονο και καθοριστικό αντίκτυπο σε ένα ευρύ φάσμα γνωστικών αντικειμένων όπως στη γλωσσολογία, την ψυχολογία, τη φιλοσοφία, τη γνωστική επιστήμη, την πολιτική, τη νομική, τη θρησκεία, τα μαθηματικά, τη φιλοσοφία της επιστήμης. Υπήρξε δε αντικείμενο εντονότατης κριτικής και προβληματισμού εφόσον η ιδέα ότι ο άνθρωπος είναι μεταφορικό ον αμφισβητούσε βασικές θέσεις της δυτικής φιλοσοφικής παράδοσης.

258) Σγουρούδη, Δήμητρα. Η μεταφορά και η συμβολή της στη γλώσσα. Αθήνα: Κριτική, 2003.

Η συγγραφέας πραγματεύεται το πρόβλημα της μεταφοράς, ενός γλωσσικού φαινομένου που το συναντούμε στο σύνολο της γλωσσικής πρακτικής: από τη λογοτεχνία, που θεωρείται ο κατεξοχήν τόπος της μεταφοράς, η συζήτηση μετατοπίζεται τόσο σε μεταφορές κοινής χρήσης, όσο και σε φιλοσοφικές αλλά και σε επιστημονικές μεταφορές. Οι φιλοσοφικές ιδέες και τα επιστημονικά μοντέλα αντλούν το νόημα τους από το μηχανισμό νοηματοδότησης, τον οποίο κινητοποιεί η μεταφορά. Η στρατηγική αντιμετώπισης των προβλημάτων που εγείρονται από τον παραλογισμό και τις αντιφάσεις που υπεισέρχονται στις μεταφορικές προτάσεις, συγκροτείται από δύο κεντρικούς άξονες. Από τη μια πλευρά αναδεικνύονται και συζητώνται προβλήματα ορισμού και οριοθέτησης, με στόχο να αποσαφηνιστούν οι δυνατές πλευρές προσέγγισης αυτού του σύνθετου γλωσσικού φαινομένου. Από την άλλη πλευρά εξετάζονται οι λόγοι για τους οποίους το φαινόμενο της μεταφοράς αγνοήθηκε από μια μερίδα θεωρητικών και φιλοσόφων που εγγράφονται στο ρεύμα της <<Φιλοσοφίας της γλώσσας>>.

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

259) Κανελλόπουλος, Παναγιώτης. Μεταφυσικής προλεγόμενα Αθήνα: Εστία, 2003.

Τα Μεταφυσικής Προλεγόμενα αποτελούν στην ουσία ένα εκτεταμένο επίμετρο στη δίτομη Ιστορία του Ευρωπαϊκού Πνεύματος, στο οποίο ο Κανελλόπουλος προσπαθεί να δημιουργήσει ένα κεντρικό ερμηνευτικό νήμα με βάση τη σύνδεση της επιστημολογίας με τη δυτική Θεολογία.

260) Ράμφος, Στέλιος. Μεταφυσική του κάλλους Α μέρος. Αθήνα: Αρμός, 2003.

Απώτερος στόχος της Μεταφυσικής του Κάλλους είναι να αναδείξει παραδειγματικά στον Πλάτωνα, τον Πλωτίνο και τους Νηστικούς Πατέρες της Φιλοκαλίας την ενεργό τους σχέση με τον χρόνο ως σταθερό εφελτήριο για την πτήση του ανθρώπου στα αλλιώς. Όμως κύριος στόχος επίσης είναι να αναδείξει ερμηνευτικά στα ίδια κείμενα της προχριστιανικής και της χριστιανικής ελληνικής σκέψης την προϋπόθεση αυτής της πτήσεως.

261) Ξενοφών, ο Αθηναίος. Οικονομικός. Αθήνα: Σύγχρονοι Ορίζοντες, 2004.

Ένα από τα Σωκρατικά συγγράμματα του Ξενοφώντος σε διαλογική μορφή ουσιαστικά, στο οποίο ο Σωκράτης διαλέγεται περί οικιακής οικονομίας με τον Κριτόβουλο, γιο του στενού του φίλου Κρίτωνα. Σ' αυτό ο φιλόσοφος μεταφέρει στον νεαρό συνομιλητή του όσα έμαθε από τον Ισχύμαχο για την καλλιέργεια της γης, τη διοίκηση ενός σπιτικού και άλλα, γενικά και ειδικότερα, ζητήματα σχετιζόμενα με το νοικοκυριό του καιρού. Σημειώνεται ότι ο Κριτόβουλος, όπως και οι άλλοι τρεις γιοι του Κρίτωνα, μαθήτευσε κοντά στον Σωκράτη, ενώ και στο "Συμπόσιό" του ο Ξενοφών τον παρουσιάζει να συνδιαλέγεται με τον μεγάλο φιλόσοφο. Στο έργο, που συγγράφηκε μάλλον την Τρίτη δεκαετία του Δ' π.Χ. αι., προτάσσεται κατατοπιστικός πρόλογος ενώ σημειώσεις του μεταφραστή επεξηγούν και σχολιάζουν δημιουργικά το κείμενο

262) Βενέτη, Μαρία Γ. Θεωρητική επιστήμη και μεταφυσική. Αθήνα: Παπαδήμας, 2003.

Η έννοια της μεταφυσικής υπήρξε πάντοτε από τις πιο "παράξενες" στην ιστορία της φιλοσοφίας. Η δυσκολία που εγκυμονεί η ίδια η λέξη, ως άκουσμα και περιεχόμενο, είναι ένας από τους λόγους για τους οποίους η μεταφυσική γέννησε κατά καιρούς δυσνόητα, ασαφή και αμφιλεγόμενα έργα, που το κύρος τους αμφισβητήθηκε έντονα από ικανό αριθμό φιλοσόφων. Στην εργασία αυτή αναζητείται η αρχή του διανοητικού μπερδέματος που δημιουργεί η έννοια της μεταφυσικής και κατευθυνόμενοι προς την "πρώτη αιτία" του προβλήματος οδηγηθήκαμε στον Αριστοτέλη και "Τα μετά τα Φυσικά". Η φωνητική εξέλιξη όμως του "μετά τα Φυσικά" σε "μεταφυσική" δεν ήταν το ίδιο τυχαία για την εξέλιξη του νοήματος της

μεταφυσικής. Έτσι η “Θεωρητική επιστήμη” του Αριστοτέλη διατηρήθηκε μεν ως “Θεωρητική φιλοσοφία” στις νεότερες διαιρέσεις της φιλοσοφίας αλλά η “μεταφυσική” ως μετεξέλιξη του “μετά τα Φυσικά” πόσα στοιχεία διατηρεί από την αριστοτελική αντίληψη.

263) Καμπάνης, Νικόλαος Στ. Η μεταφυσική των αριθμών. Αθήνα: Ερωδιός, 2005.

Ο συγγραφέας με τη μεταφυσική εύληπτα αναλύει τη θεολογία των αριθμών και την ιερότητα των γεωμετρικών σχημάτων. Με σεβασμό μειγνύων γοητευτικές θέσεις της αρχαίας Ελληνικής φιλοσοφίας και θεόπνευστες σκέψεις της Βίβλου, αποπειράται μαθηματικά την απόδειξη της αθανασίας της ψυχής. Η ερμηνεία των αριθμών είναι πάντα προσωπική. Πέρα από τον Πλάτωνα, “απάντων δε μέτρων ο Θεός”, τον Σολόμωντα “πάντα, μέτρον και σταθμώ διέταξε”, οι αριθμοί κυριαρχούν στη ζωή, καταδυναστεύουν τα όνειρα, είναι αγκιστρωμένοι στο υποσυνείδητο, ποδηγετούν τις προλήψεις και κατευθύνουν τον ορθολογισμό και την επιστήμη.

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ-- ΠΡΩΤΑ ΕΡΓΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1800

264) Descartes, Rene. Στοχασμοί περί της πρώτης φιλοσοφίας. Αθήνα: Εκκρεμές, 2003.

Η παρούσα έκδοση περιλαμβάνει μόνο το κύριο σώμα του έργου δηλαδή τους στοχασμούς, χωρίς τις επτά σειρές αντιρρήσεων και απαντήσεων και τις επιστολές που επισυνάφθηκαν στη συνέχεια. Η έλλειψη αυτή οφείλεται στη μεγάλη έκταση του συμπληρωματικού τμήματος που φτάνει το εξοπλισμό του κυρίως έργου. Ωστόσο η ανεξάρτητη αυτή έκδοση των έξι στοχασμών δεν συνιστά ακρωτηριασμό του συνόλου δεδομένου ότι αυτοί συνάχθηκαν εξαρχής ως πλήρες, αυτοτελές και αυτόνομο έργο.

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

Βλέπε επίσης
ΘΕΟΣ

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

Βλέπε επίσης
ΚΟΣΜΟΓΟΝΙΑ

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

Βλέπε επίσης
ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ-- ΠΡΩΤΑ ΕΡΓΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1800

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

Βλέπε επίσης
ΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

Βλέπε Επίσησισης
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΜΥΑΛΟΥ

Μηχανικοί εγκέφαλοι

Βλέπε
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ

ΜΟΥΣΙΚΗ

265) Καιμάκης, Παύλος. Φιλοσοφία και μουσική. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2005.

Σε έναν κατεξοχήν μουσικό πολιτισμό όπως είναι ο αρχαιοελληνικός, η παρουσία της μουσικής είναι έντονη όχι μόνο στις καθημερινές εκδηλώσεις της ζωής αλλά και στη φιλοσοφία. Οι πρώτες αναφορές στη μουσική βρίσκονται στους προσωκρατικούς και ο σχετικός προβληματισμός συνεχίζεται μέχρι τους νεοπλατωνικούς φιλοσόφους. Στο βιβλίο αυτό παρουσιάζονται οι απόψεις του Πυθαγόρα και των μαθητών του, που συσχέτισαν για πρώτη φορά τη μουσική με τα μαθηματικά, ακολουθεί ο Πλάτων, στο έργο του οποίου η μουσική κατέχει πρωταρχικό ρόλο, ο Αριστοτέλης, που με την κριτική του δίνει διαφορετικό περιεχόμενο στις θέσεις του Πλάτωνα, και τέλος ο Πλωτίνος, που μας οδηγεί προς τις τελευταίες σελίδες της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας. Θέματα που εξετάζονται, μεταξύ άλλων, είναι η σημασία της αρμονίας στην αρχαία ελληνική μουσική, ο ρόλος της μουσικής στην εκπαίδευση, η σχέση της μουσικής με την πολιτική και την ηθική, και η διάκριση ανάμεσα στη νοητή και την αισθητική μουσική.

266) Walter, Bruno. Περί μουσικής. Αθήνα: Printa, 2004.

Ο συγγραφέας πιστεύει ότι η μουσική είναι κάτι περισσότερο από τέχνη. Αναφέρει επίσης ότι ακόμη, η φύση, πλούσια σε ορατές μορφές και χρώματα, προσφέρει στο μορφοπλαστικό καλλιτεχνικό ταλέντο του ανθρώπου αντικείμενα και φαινόμενα, τα οποία, μέσω των ματιών του, επιδρούν στην ψυχή του. Η αφθονία ορατών παραστάσεων γεννά στο δημιουργικό ταλέντο την έντονη επιθυμία να τις αποδώσει καλλιτεχνικά. Ένα ψυχικό όργανο, το οποίο δίκαια θα ονομάζαμε “εσώτερο αυτί”, είναι εκείνο που δέχεται την ισχυρή ώθηση για μουσική έκφραση, η οποία πηγάζει από την εσώτερη φύση της δημιουργίας.

Μουσικά έργα
Βλέπε
ΜΟΥΣΙΚΗ

ΜΥΘΟΙ

267) Rougemont, Denis De. Οι μύθοι του έρωτα. Αθήνα: Αρμός, 2003.

Μέσα στις σελίδες του βιβλίου αυτού θα βρούμε καινούριους στοχασμούς πάνω στους ερωτικούς μύθους της Δύσης και πάνω στους φανταστικούς χαρακτήρες του μυθιστορήματος και της όπερας, οι οποίοι εκφράζουν αυτούς τους μύθους. Κατόπιν, μια σειρά παρατηρήσεων (με την κλινική έννοια) επί προσώπων, πραγματικών, προσώπων τα οποία αναδέχθησαν και βίωσαν το δράμα με μια δυναμική του τύπου του Δον Ζουάν και του Τριστάνου. Τέλος το βιβλίο επιστρέφει στο κεφαλαίωδες πρόβλημα του προσώπου καθ' εαυτό, όπως οι μεγάλες θρησκείες το ορίζουν ή το αρνούνται.

ΜΥΘΟΙ

Βλέπε επίσης
ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ, ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ, ΕΛΛΗΝΙΚΗ

268) Καρακάντζα, Ε.Δ. Αρχαίοι ελληνικοί μύθοι. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2004.

Τι είναι οι αρχαιοελληνικοί μύθοι; Τι ξέρουμε γι αυτούς; Δύο φαινομενικά απλά ερωτήματα στα οποία οι συγγραφείς αποπειράται να απαντήσει καταφεύγοντας σε μια μεταθεωρητική επισκόπηση των προσεγγίσεων που προτάθηκαν από τη σύγχρονη επιστήμη της ερμηνείας του μύθου. Από το πρώτο κιόλας κεφάλαιο γίνεται φανερό ότι η βεβαιότητα που έχουμε για την κατανόηση των παραδοσιακών αφηγήσεων των αρχαίων Ελλήνων κλονίζεται ανεπανόρθωτα. Τίποτα σχετικά με τους μύθους δεν μπορεί να οριστεί με ασφάλεια, ούτε ακόμη τα ειδοποιά τους χαρακτηριστικά.. Μας βοηθά, επίσης, να κατανοήσουμε σύγχρονες ερμηνευτικές τάσεις που ενσωμάτωσαν διδάγματα της φροϋδικής ψυχανάλυσης, του βρετανικού τελετουργισμού και του γαλλικού δομισμού.

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ, ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Βλέπε επίσης
ΜΥΘΟΙ

ΝΕΟΠΛΑΤΩΝΙΣΜΟΣ

269) Rappe, Sarah. Μελετώντας τον Νεοπλατωνισμό. Αθήνα: Ενάλιος, 2005.

Η μελέτη αυτή είναι η πρώτη που αναλύει σε βάθος τα νεοπλατωνικά κείμενα χρησιμοποιώντας τη σύγχρονη φιλοσοφική γλώσσα. Το βιβλίο της καλύπτει όλη την παράδοση της νεοπλατωνικής φιλοσοφίας, από τον Πλωτίνο και τον Πρόκλο έως τον Δαμάσκιο. Αναλύοντας τον μυστικισμό που διαπνέει τα έργα αυτά, η συγγραφέας αποδεικνύει ότι απεικονίζουν πρακτικές αυτοσυγκέντρωσης, διαλογισμού και άλλων πνευματικών ασκήσεων που σκοπό έχουν να φέρουν τον άνθρωπο εγγύτερα στο θείον.

270) Irwin, Terence. Κλασσική σκέψη. Αθήνα: Πολύτροπον, 2005.

Στο βιβλίο εξετάζονται οι σημαντικότερες φιλοσοφικές σχολές της αρχαιότητας, οι Προσωκρατικοί, ο Σωκράτης, ο Πλάτων, ο Αριστοτέλης, ο Στωικισμός, ο Επικουρισμός, ο Νεοπλατωνισμός, καθώς και άλλοι σημαντικοί διανοητές, όπως οι τραγικοί ποιητές, οι ιστορικοί και οι συγγραφείς ιατρικών πραγματειών της αρχαίας Ελλάδας, αλλά και οι πρώτοι συγγραφείς του Χριστιανισμού. Ο Irwin συζητά ζητήματα φιλοσοφικού ενδιαφέροντος, όπως η ηθική, η θεωρία της γνώσης, η φιλοσοφία του νου και η φιλοσοφική θεολογία εντός του πνευματικού και ιστορικού πλαισίου τους

271) Πελεγρίνης, Θεοδόσιος Ν. Νεοπλατωνισμός. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2003.

Ο νεοπλατωνισμός, το τελευταίο φιλοσοφικό ρεύμα στην ιστορία της ελληνικής αρχαιότητας, που εκδηλώθηκε κατά τους πρώτους μεταχριστιανικούς αιώνες, σε μία εποχή μεγάλης πολιτικής, κοινωνικής και πνευματικής παρακμής, μπόρεσε να επιβιώσει μέσα στην πρόοδο του χρόνου αποτελώντας, με την διαιώνισή του, γέφυρα μεταφοράς ιδεών σε ξεχωριστούς μεταξύ τους πολιτισμούς, όπως το Ισλάμ, το Βυζάντιο και η λατινική Δύση, σε ετερόκλητες μεταξύ τους περιόδους, όπως ο Μεσαίωνας, η Αναγέννηση και η εποχή των Νεότερων χρόνων, σε διαφορετικούς μεταξύ τους τομείς του πολιτισμού, όπως η φιλοσοφία και η λογοτεχνία, σε μεμονωμένους φιλοσόφους και ποιητές με δικό του ο καθένας τον πνευματικό προσανατολισμό. Το λυκόφως της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας, ο νεοπλατωνισμός, δεν έπαψε αιώνες τώρα να φωτίζει διακριτικά όσο και διεισδυτικά τον φιλοσοφικό στοχασμό κατά τις διάφορες φάσεις της μακράς ιστορίας του.

Νομοθετικές ενέργειες

Βλέπε

ΔΙΚΑΙΟ

Νομοθετικές θεσπίσεις
Βλέπε
ΔΙΚΑΙΟ

Νόμοι (νομοθετήματα)
Βλέπε
ΔΙΚΑΙΟ

Ξένες γλώσσες
Βλέπε
ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΕΣ

Ξένες σχέσεις
Βλέπε
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Ξένες υποθέσεις
Βλέπε
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Ξένη πολιτική
Βλέπε
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΞΕΝΟΦΩΝ, 430- 355 Π.Χ.

272) Παναπούλου, Φωτεινή. Ξενοφών. Αθήνα: Σαββάλας, 2005.

Ιστορικός, φιλόσοφος ή δημοσιογράφος; Η αρχαιότητα αρχικά τον κατέταξε στους φιλοσόφους και αργότερα στους ιστορικούς. Η ελληνιστική εποχή τον αποθέωσε δίνοντάς του μια θέση δίπλα στον Ηρόδοτο και το Θουκυδίδη, γεγονός που στην εποχή μας θεωρήθηκε σχεδόν ιεροσυλία. Σε ποια κατηγορία είναι άραγε πιο σωστό να κατατάξουμε σήμερα τον Ξενοφώντα και πως μπορούμε να αξιολογήσουμε τη συνολική προσφορά του στην ελληνική γραμματεία; Θεωρείται Πρόδρομος νέων λογοτεχνικών ειδών, όπως τα απομνημονεύματα, η βιογραφία και το μυθιστόρημα. Η σειρά “Αρχαίοι Έλληνες Συγγραφείς” φιλοδοξεί να δώσει, με απλό και κατανοητό τρόπο, στον αναγνώστη τη δυνατότητα να αποκτήσει μια σφαιρική και έγκυρη άποψη για τους αρχαίους Έλληνες συγγραφείς, για το “τι”, το “πως” και το γιατί της ζωής, της εποχής και του έργου τους,

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

273) Ξενοφών, ο Αθηναίος. Οικονομικός. Αθήνα: Σύγχρονοι Ορίζοντες, 2004.

Ένα από τα Σωκρατικά συγγράμματα του Ξενοφώντος σε διαλογική μορφή ουσιαστικά, στο οποίο ο Σωκράτης διαλέγεται περί οικιακής οικονομίας με τον Κριτόβουλο, γιο του στενού του φίλου Κρίτωνα. Σ' αυτό ο φιλόσοφος μεταφέρει στον νεαρό συνομιλητή του όσα έμαθε από τον Ισχόμαχο για την καλλιέργεια της γης, τη διοίκηση ενός σπιτικού και άλλα, γενικά και ειδικότερα, ζητήματα σχετιζόμενα με το νοικοκυριό του καιρού. Σημειώνεται ότι ο Κριτόβουλος, όπως και οι άλλοι τρεις γιοι του Κρίτωνα, μαθήτευσε κοντά στον Σωκράτη, ενώ και στο "Συμπόσιό" του ο Ξενοφών τον παρουσιάζει να συνδιαλέγεται με τον μεγάλο φιλόσοφο. Στο έργο, που συγγράφηκε μάλλον την Τρίτη δεκαετία του Δ' π.Χ. αι., προτάσσεται κατατοπιστικός πρόλογος ενώ σημειώσεις του μεταφραστή επεξηγούν και σχολιάζουν δημιουργικά το κείμενο

Οικονομική θεωρία

Βλέπε

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

274) Rosanvallon, Pierre. Το νέο κοινωνικό ζήτημα. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2003.

Σε τι συνίσταται η κρίση του δυτικού κράτους πρόνοιας; Είναι κρίση οικονομική, όπως ισχυρίζονται πολλοί; Είναι κρίση επέκτασης των λειτουργιών του κράτους, όπως ισχυρίζεται η νεοφιλελεύθερη αντίληψη; Για τον Rosanvallon τέτοιες εξηγήσεις είναι ανεπαρκείς. Η κρίση του κράτους πρόνοιας είναι πρωτίστως φιλοσοφικής και πολιτικής φύσεως. Στο βιβλίο αυτό ο Rosanvallon, αντλώντας στοιχείο από την ιστορία, την πολιτική επιστήμη και τη φιλοσοφία, προσφέρει μια νέα, ιστορική ανάγνωση της πορείας ανάπτυξης του κράτους πρόνοιας και τονίζει την ανάγκη μεταρρύθμισης των θεσμών του. Ο Rosanvallon ανησυχεί για τη δημιουργία ενός νέου πατερναλιστικού κράτους που θα καθορίζει ηθικές συμπεριφορές και θα ελέγχει τους πολίτες. Ως κεντρικό στόχο της κοινωνικής πολιτικής σήμερα θέτει την κοινωνία της ένταξης, η οποία θα προσφέρει σε όλους τους πολίτες τα μέσα και τις ευκαιρίες για να συμμετάσχουν σε αυτήν.

Οικονομικός σχεδιασμός

Βλέπε

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

275) Vigarello, Georges. Από το παιχνίδι στο αθλητικό θέαμα. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2004.

Ποτέ οι ήρωες της νεότερης Ολυμπιάδας δεν δοξάστηκαν τόσο πολύ. Αλλά και ποτέ δεν φάνηκαν τόσο εξαντλημένοι από τις υψηλές επιδόσεις, μεταμορφωμένοι σε μοντέλα της διαφήμισης. Για να εξηγήσει αυτό το παράδοξο και να κατανοήσει τη σημερινή κατάσταση του αθλητισμού, ο Vigarello επιστρατεύει την ιστορική σκέψη και εξετάζει την πορεία του από την αναγέννηση μέχρι τον 20ό αιώνα. Από το παλαιό "παιχνίδι", που παρουσιάζεται ως στοίχημα και πρόκληση, σε στιγμές χαλάρωσης, δεν απομένει σχεδόν τίποτα όταν μετασχηματίζεται σε θεσμοποιημένους αγώνες, πρώτα στην Αγγλία και λίγο αργότερα στη Γαλλία. Αποκτώντας την αυτονομία του, ο αθλητισμός γεννάει από τα τέλη του 19αιώνα ένα είδος "αντικοινωνίας". Ο αθλητισμός ανταποκρίνεται λαμπρά στις επιταγές της εικόνας, του θεάματος του ειδησεογραφικού γεγονότος, όμως οι ίδιοι του οι στόχοι τον υποβάλλουν στις νέες πιέσεις που ασκούνται από το χρήμα και τα μαζικά μέσα.

Ομορφιά

Βλέπε

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

ΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

276) Χαριτόπουλος, Γεράσιμος. Κορνήλιος Καστοριάδης κριτική επισκόπηση της σκέψης του. [χ.τ.]: Ύψιλον, 2004.

Το βιβλίο αυτό αποτελεί εισαγωγή, με την ευρεία έννοια της λέξης, στη σκέψη του Κορνήλιου Καστοριάδη. Ο Καστοριάδης είναι, κατά την άποψη του συγγραφέα, καίριας σημασία στοχαστής, διότι στη σκέψη του συνδυάζονται διαφορετικά γνωστικά επίπεδα, τα οποία καταφέρνει, με εντυπωσιακά αποτελέσματα, αν συνδυάσει και αν συσχετίζει. Ως πιο σημαντικά, εμφανώς διαποτισμένα από το κριτικό του πνεύμα, θεωρεί την πολιτική και κοινωνική θεωρία, την ψυχανάλυση και πριν απ' όλα την οντολογία του.

277) Γιανναράς, Χρήστος. Οντολογία της σχέσης. Αθήνα: Ικαρος, 2004.

Μπορούμε να μιλάμε για «οντολογία της σχέσης»; Είναι έκφραση συνεπής στο νοηματικό περιεχόμενο (σημασία) των λέξεων που τη συγκροτούν, συνεπής (και ως σύνθετη σημασιών) στη γλωσσική λογική; Η απάντηση στο ερώτημα θα είναι θετική αν καταδείξω ότι το γεγονός που σημαίνεται με τη λέξη σχέση μπορεί (σε κάποιες περιπτώσεις) να έχει οντολογικό περιεχόμενο.

ΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε Επίσης

ΘΕΟΣ-- ΑΠΟΔΕΙΞΗ, ΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ-- ΠΡΩΤΑ ΕΡΓΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1800

ΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε επίσης

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

ΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε επίσης

ΥΠΑΡΞΙΣΜΟΣ

ΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε επίσης

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

ΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

278) Chesto, Leon. Στους αντίποδες του ορθολογισμού. [χ.τ.]: Printa, 2005.

Ο Λεβ Σεστώφ σε μια ασυνεχή και μερικές φορές αφοριστική παράθεση των απόψεων του. Η αληθινή γνώση, ισχυρίζεται, βρίσκεται τους αντίποδες του ορθολογισμού, δεν αποκαλύπτεται παρά όσο το δυνατόν μακρύτερα από τα μέρη που έχουν οργανωθεί από τον πολιτισμό και το πνεύμα, εμφανίζεται στη διαίσθηση και διατηρείται στον πόνο. Την θέση του αυτήν δανείζεται από την ρωσική λογοτεχνία, κυρίως από τον Ντοστογιέφσκι αλλά και τον Σαίξπηρ, τον Πασκάλ, τον Νίτσε.

279) Cotigham, John. Φιλοσοφία της επιστήμης Α Ορθολογιστές. Αθήνα: Παρατηρητής, 2003.

Ο συγγραφέας ανιχνεύει τις προσπάθειες των τριών μεγάλων ορθολογιστών φιλοσόφων, του Descartes, του Spinoza και του Leibniz, να συγκροτήσουν μια νέα αντίληψη για το φυσικό κόσμο και να επινοήσουν συστήματα φιλοσοφίας που θα παράσχουν μια ενιαία κατανόηση της πραγματικότητας.

ΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Βλέπε επίσης

ΕΜΠΕΙΡΙΣΜΟΣ

ΟΥΤΟΠΙΕΣ

280) More, Thomas. Ουτοπία. Αθήνα: Ιάμβλιχος, 2003.

Η ουτοπία του More αποτελεί ένα από τα πλέον συζητημένα κείμενα μέχρι σήμερα, καθώς ανοίγει μονοπάτια που συνδέουν το παρελθόν με το μέλλον μονοπάτια που επιχειρούν να αγγίξουν τα προβλήματα των εκάστοτε κοινωνιών και να στρέψουν συνειδησιακά την ανθρωπότητα προς την πιθανότητα εγκαθίδρυσης μιας ουτοπικής κοινωνίας, μιας κοινωνίας που θα υφίσταται με γνώμονα τη αδελφοσύνη μεταξύ των ανθρώπων.

Παγκόσμια εντολή

Βλέπε

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ-- 1989-

281) Sandel, Michael J. Ο φιλελευθερισμός και τα όρια της δικαιοσύνης. Αθήνα: Πόλις, 2003.

Αν η δεκαετία του '70 είναι η εποχή της άνθησης φιλελεύθερων και ισοκρατικών θεωριών, η δεκαετία του '80 εκδηλώνει τάσεις ανατροπής των βασικών αξιωμάτων του φιλελευθερισμού και την επιθυμία επιστροφής σε νεο-ρομαντικές αντιλήψεις. Στο επίκεντρο αυτής της διαμάχης βρίσκεται το έργο του Rawls που έχει καθιερωθεί ως η πλέον εμπειρισταωμένη στην εποχή μας προσπάθεια διατύπωσης μιας φιλελεύθερης ηθικοπολιτικής θεωρίας. Η κριτική τάση των "κοινοτιστών" χαρακτηρίζεται από την πρόταξη του ιδιαίτερου απέναντι στο καθολικό και προπαντός της ζώσας κοινότητας απέναντι σε μια αφηρημένη ατομικότητα. Από τους κοινοτιστές ο Michael Sandel έχει διατυπώσει την πλέον εμβριθή αλλά και κομψή κριτική στη θεωρία της Δικαιοσύνης του θέτοντας σε αμφισβήτηση την πρωτοκαθεδρία του ορθού έναντι του αγαθού και της δικαιοσύνης έναντι της συλλογικής ωφέλειας.

Παθολογική ψυχολογία

Βλέπε

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ, ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ

ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, 1851-1911-- ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ

282) Παπαδιαμάντης. Αθήνα: Στιγμή, 2005.

Ο Παπαδιαμάντης νοιάστηκε για τα πάντα, όχι σαν ανέστιο πολυπράγμον ή εντυπωσιοθήρας, αλλά ως βαθύτατος ανθρωπολόγος και κοινωνικός ανθρωπογνώστης που φιλοσοφεί τη ματαιότητα των ανθρώπινων πραγμάτων : υπήρξε ο αυθεντικός λογοτέχνης που αρέσκειται να παίρνει θέση για τη μοίρα του

κόσμου του. Γι' αυτό ο θησαυρισμός των γνωμολογικών του στιγμών αποδεικνύει ακόμα και σήμερα την επάρκεια του παπαδιαμαντικού πνεύματος και την κλασική ενέργεια του λόγου του.

Παραβολή
Βλέπε
ΜΕΤΑΦΟΡΑ

ΠΑΡΑΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

283) Shermer, Michael. Γιατί οι άνθρωποι πιστεύουν σε παράξενα πράγματα. Αθήνα: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2004.

Γιατί πιστεύουν τόσοι άνθρωποι στην τηλεπάθεια, στους μάγους, στις προηγούμενες ζωές, στις απαγωγές από εξωγήινους και στα φαντάσματα; Τι έχει οδηγήσει στη διάδοση της "επιστημονικής" εκδοχής της βιβλικής δημιουργίας, του αποκαλούμενου "επιστημονικού δημιουργισμού" και στην πεποίθηση ότι ποτέ δεν συνέβη το Εβραϊκό ολοκαύτωμα; Γιατί στην εποχή αυτή την, υποτίθεται, επιστημονικά φωτισμένη μοιάζουμε να βρισκόμαστε σε μεγαλύτερη και πιο επικίνδυνη σύγχυση παρά ποτέ; Ο ιστορικός της επιστήμης Shermer ερευνά τους λόγους για τους οποίους τα αλλόκοσμα φαινόμενα και οι αιρέσεις έλκουν τόσους πολλούς. Προσφέρει, επίσης, λογικές αναλύσεις και πολύτιμα στοιχεία έτσι ώστε όχι απλώς να μάθουμε την αλήθεια για τις τόσες απάτες και πλάνες που βρίσκουν απήχηση στη σημερινή κοινωνία.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ, ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΕΣ

284) Γλούπα, Σαπφώ. Παροιμίες γνωμικά παροιμιώδεις φράσεις. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2004.

Είναι γνωστό ότι οι παροιμίες, τα γνωμικά και οι παροιμιώδεις φράσεις αποτελούν ζωντανά κομμάτια μιας γλώσσας, τα οποία κουβαλούν σημαντικό μέρος της πολιτισμικής κληρονομιάς ενός λαού. Τα κύρια χαρακτηριστικά τους είναι η διαχρονικότητα τους και η ζωντάνια, που τα κάνει μοναδικά στο είδος τους, καθώς οι αλήθειες που περιέχουν μένουν όχι μόνο αναλλοίωτες στο πέρασμα του χρόνου, αλλά και πάντα επίκαιρες. Στόχος του βιβλίου είναι να οδηγήσει τον σπουδαστή αναγνώστη στη διάκριση σύγκριση και τελικά στη διαπίστωση της πολιτισμικής συγγενείας των λαών.

Πεποίθηση
Βλέπε
ΑΛΗΘΕΙΑ

Πεποίθηση

Βλέπε

ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ

ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ

285) Shermer, Michael. Γιατί οι άνθρωποι πιστεύουν σε παράξενα πράγματα. Αθήνα: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2004.

Γιατί πιστεύουν τόσοι άνθρωποι στην τηλεπάθεια, στους μάγους, στις προηγούμενες ζωές, στις απαγωγές από εξωγήινους και στα φαντάσματα; Τι έχει οδηγήσει στη διάδοση της "επιστημονικής" εκδοχής της βιβλικής δημιουργίας, του αποκαλούμενου "επιστημονικού δημιουργισμού" και στην πεποίθηση ότι ποτέ δεν συνέβη το Εβραϊκό ολοκαύτωμα; Γιατί στην εποχή αυτή την, υποτίθεται, επιστημονικά φωτισμένη μοιάζουμε να βρισκόμαστε σε μεγαλύτερη και πιο επικίνδυνη σύγχυση παρά ποτέ; Ο ιστορικός της επιστήμης Shermer ερευνά τους λόγους για τους οποίους τα αλλόκοσμα φαινόμενα και οι αιρέσεις έλκουν τόσους πολλούς. Προσφέρει, επίσης, λογικές αναλύσεις και πολύτιμα στοιχεία έτσι ώστε όχι απλώς να μάθουμε την αλήθεια για τις τόσες απάτες και πλάνες που βρίσκουν απήχηση στη σημερινή κοινωνία.

ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ

Βλέπε επίσης

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ

Βλέπε επίσης

ΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ

Βλέπε επίσης

ΣΚΕΠΤΙΚΙΣΜΟΣ

ΠΛΑΤΩΝ, 427-347 Π.Χ.-- ΠΡΩΤΑΓΟΡΑΣ

286) Οκαλίδης, Δημήτρης. Πρωταγόρα αντιλογία. Αθήνα: [χ.ο.], 2004.

Το βιβλίο αυτό αποτελεί μυθιστορηματική παρουσίαση μιας υποθετικής διήγησης του Πρωταγόρα που αφορά τα ίδια περιστατικά που περιγράφονται στον ομώνυμο διάλογο του Πλάτωνα. Ο πρωτότυπος διάλογος διασκευάστηκε έτσι ώστε να παρατεθούν οι απόψεις του Πρωταγόρα όπως, πιθανόν, θα τις παρουσίαζε ο ίδιος. Οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις του στον Σωκράτη συνδυάζουν τις δικές του απόψεις

αλλά και κάποιες ιδέες της σοφιστικής που συμφωνούν με το γενικότερο πνεύμα του. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιήθηκαν όσα αποσπάσματα διασώζονται από κείμενα του ίδιου του Πρωταγόρα καθώς και μερικά άλλων σοφιστών, συγχρόνων του και μη, που κρίθηκε ότι θα βοηθούσαν στην παρουσίαση των απόψεών του. Η παράθεση αυτών των απόψεων γίνεται σύμφωνα με το πνεύμα της σοφιστικής της εποχής του και χρησιμοποιώντας την μέθοδο που ακολουθούσε πάντα πιστά, την κοινή λογική, τον “λόγον”.

ΠΛΑΤΩΝ, 427-347 Π.Χ.-- ΦΑΙΔΩΝ

287) Πλάτων (427-347). Φαίδων (η περί ψυχής). Αθήνα: Γεωργιάδης, 2003.

Ο Φαίδων ανήκει στην κατηγορία των λεγομένων αφηγηματικών διαλόγων του Πλάτωνος. Σ’ αυτόν, ένας από τους φίλους του Σωκράτους διηγείται τα όσα συζητήθηκαν περί της θανατικής εκτελέσεως του μεγάλου δασκάλου μέσα στη φυλακή. Αυτός είναι ο Φαίδων, με το όνομα του οποίου τιτλοφορείται ο διάλογος...

ΠΛΑΤΩΝ, 427-347 Π.Χ.-- ΔΙΑΛΟΓΟΙ

288) Szlezak, Thomas A. Πώς να διαβάζουμε Πλάτωνα. Θεσσαλονίκη: Θύραθεν, 2004.

Τα ελληνικά είναι η 13η γλώσσα στην οποία μεταφράζεται το “Platon Ieseh”. Είναι ίσως το πιο πολυμεταφρασμένο βιβλίο της σύγχρονης πλατωνικής βιβλιογραφίας και όπως φαίνεται ανταποκρίνεται σε μια ανάγκη της παγκόσμιας κοινότητας των αναγνωστών Πλάτωνα. Η θέση της “Σχολής του Tubingen” κερδίζει συνεχώς οπαδούς. Ακόμη και αν η μόνη συμβολή του βιβλίου θα ήταν να συζητιούνται στο εξής τα προβλήματα της ερμηνευτικής των διαλόγων με διαφορετικό τρόπο και σε πιο άμεση σχέση με τα πλατωνικά κείμενα, ο συγγραφέας επιδιώκει να προσφέρει στους ενδιαφερόμενους αναγνώστες του Πλάτωνα σε όλο το κόσμο πιο άμεση σχέση με τα πλατωνικά κείμενα. Το βιβλίο αυτό προσφέρει λύσεις στο πώς να κατανοήσουμε και να ερμηνεύσουμε τους πλατωνικούς διαλόγους.

ΠΛΑΤΩΝ, 427-347 Π.Χ.

289) Wilamowitz- Moellendorf, Ulrich von. Πλάτων. Αθήνα: Κάκτος, 2005.

Σκοπός του βιβλίου αυτού είναι να φέρει τον Πλάτωνα, τον άνθρωπο και τα έργα του, κοντά στον αναγνώστη, κι αυτό με τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα. Να κάνει κι άλλους ανθρώπους να εκτιμήσουν τα έργα του και την προσφορά του, γι' αυτό και απευθύνεται όχι μόνο σε ειδικούς, αλλά και σε όσους θέλουν να γνωρίσουν τα έργα του. Επιπλέον, ο συγγραφέας θέλει να δείξει τον Πλάτωνα που ανακάλυψε την επιστήμη και πολύ περισσότερο θέλει να δείξει τον ποιητή Πλάτωνα, γιατί ως ποιητής δημιούργησε όλα εκείνα που συναρπάζουν την ψυχή μέχρι και σήμερα ακόμη. Ο

Πλάτωνας όσο κανένας άλλος απέδειξε πως το ποιητικό και επιστημονικό χάρισμα μπορούν να συμβαδίζουν και να στηρίζει το ένα το άλλο.

290) Irwin, Terence. Κλασσική σκέψη. Αθήνα: Πολύτροπον, 2005.

Στο βιβλίο εξετάζονται οι σημαντικότερες φιλοσοφικές σχολές της αρχαιότητας, οι Προσωκρατικοί, ο Σωκράτης, ο Πλάτων, ο Αριστοτέλης, ο Στωικισμός, ο Επικουρισμός, ο Νεοπλατωνισμός, καθώς και άλλοι σημαντικοί διανοητές, όπως οι τραγικοί ποιητές, οι ιστορικοί και οι συγγραφείς ιατρικών πραγματειών της αρχαίας Ελλάδας, αλλά και οι πρώτοι συγγραφείς του Χριστιανισμού. Ο Irwin συζητά ζητήματα φιλοσοφικού ενδιαφέροντος, όπως η ηθική, η θεωρία της γνώσης, η φιλοσοφία του νου και η φιλοσοφική θεολογία εντός του πνευματικού και ιστορικού πλαισίου τους.

291) Lawson- Tancred Hugh. Η Πολιτεία του Πλάτωνα και ο ελληνικός διαφωτισμός. Αθήνα: Περίπλους, 2005.

Τον πέμπτο αιώνα π.Χ., οι Έλληνες επινόησαν την ιδέα του πνευματικού κόσμου. Για πρώτη φορά στην Ιστορία, ερωτήματα σχετικά με την κοινωνία, τη γλώσσα, τον πολιτισμό και την ηθική απασχολούσαν σημαντική μερίδα του πληθυσμού. Η κινητήριος δύναμη πίσω από αυτές τις εξελίξεις ήταν οι φιλόσοφοι, ρήτορες και πάνω απ' όλα, διανοούμενοι που σήμερα αποκαλούμε "σοφιστές". Από την αρχή, οι σοφιστές ήταν εξίσου επιδραστικοί όσο και αμφιλεγόμενοι. Ο στόχος τους, να κατανοήσουν και να ελέγξουν το χάος της πολιτικής ζωής, ήταν επιτακτικός. αλλά οι μέθοδοί τους ύποπτες. Ο Πλάτωνας, ιδιαίτερα, είναι εξαιρετικά επικριτικός απέναντί τους, αντιπροσωπεύει τον απόλυτο θρίαμβο των σοφιστών και χωρίς αυτούς το μοναδικό του πνευματικό επίτευγμα δεν θα είχε πραγματοποιηθεί. Ο Lawson-Tancred μας δείχνει πως το έξοχο ύφος, η δραματική ένταση, οι φιλοσοφικοί υπαινιγμοί, αλλά και η μορφή αυτή καθεαυτή των διαλόγων αποτελούν προϊόν του διαφωτισμού των σοφιστών, από τους οποίους ο Πλάτωνας άντλησε πολλές πηγές. Το βιβλίο αυτό προσφέρει μια διαφορετική οπτική στη σχέση του Πλάτωνα με τους προκατόχους του και μια πιο οξεία ματιά στην αξιομνημόνευτη φιλοδοξία του να τοποθετήσει τη φιλοσοφία στο επίκεντρο της ζωής.

292) Gadamer, Hans- Georg. Η απαρχή της φιλοσοφίας. Αθήνα: Πατάκης, 2005.

Η μελέτη της απαρχής της φιλοσοφίας δεν παρουσιάζει απλώς ιστορικό ενδιαφέρον. Αγγίζει επίκαιρα προβλήματα του δικού μας πολιτισμού, ο οποίος βρίσκεται σε μια φάση ανατροπής αλλά και αβεβαιότητας και ανασφάλειας και ως εκ τούτου επιχειρεί να συνδεθεί με εντελώς διαφορετικούς πολιτισμούς, οι οποίοι, σε αντίθεση με τον δυτικό, δεν έχουν εκπηδήσει από τον ελληνικό πολιτισμό". Η υποδειγματική εφαρμογή των εργαλείων της ερμηνευτικής στη μελέτη της φιλοσοφίας των προσωκρατικών από τον Χανς-Γκέοργκ Γκάνταμερ συμβάλλει αποφασιστικά στον αυτοπροσδιορισμό του σύγχρονου κόσμου, αναδεικνύοντας αξιοποιήσιμες δυνατότητες προαγωγής του φιλοσοφικού στοχασμού. Επιπλέον, η μελέτη της

απαρχής της φιλοσοφίας αποδεικνύεται ότι υπηρετεί ουσιαστικά τον στόχο της διαρκούς επανέυρεσης της λογικής-οντολογικής αρχής της.

293) Αλβίνος. Διδασκαλικός. Αθήνα: Αρχέτυπο, 2004.

Ο “Διδασκαλικός” του Αλβίνου, το νέο βιβλίο της σειράς “Βιβλιοθήκη των Χρωμάτων” που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Αρχέτυπο, είναι το μοναδικό πλήρως σωζόμενο σύγγραμμα του Πλατωνισμού έως την εποχή του Πλωτίνου. Ο Αλβίνος υπήρξε ένας από τους σημαντικότερους Νεοπλατωνικούς σχολιαστές του 2ου αιώνα μ.Χ. Ο “Διδασκαλικός” αποτελεί μια περίληψη της ερμηνείας του Αλβίνου στη θεωρία του μεγάλου Έλληνα φιλοσόφου. Σκοπός του έργου αυτού των ήταν να χρησιμεύσει ως εισαγωγή στη διδασκαλία του Πλάτωνα και ως βοήθημα για όποιον ενδιαφερόταν να εντρυφήσει στο νόημα της φιλοσοφίας του. Ο Αλβίνος μέσα από το “Διδασκαλικό” του ορίζει τη φιλοσοφία ως την επιδίωξη της σοφίας με την απαλλαγή της ψυχής από το σώμα, η οποία επέρχεται όποτε στρεφόμεσθε προς το νοητό κόσμο και τα πράγματα που υπάρχουν αληθινά. Η σοφία είναι η γνώση των θείων και των ανθρώπινων πραγμάτων. Η Υπέρτατη Θεότητα περιγράφεται ως αυτή που ρυθμίζει την ψυχή του κόσμου, παρακινώντας την να αντιληφθεί τη δική της τελειότητα. Ο δημιουργός προβάλλεται ως η αρχή που είναι ανώτερη από τις ιδέες οι οποίες απορρέουν από τα όντα.

ΠΛΟΥΡΑΛΙΣΜΟΣ (ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ)

294) Walzer, Michael. Η ηθική εντός και εκτός των συνόρων. Αθήνα: Πόλις, 2003.

Σύμφωνα με τον Walzer, ο νέος πολιτικός κόσμος, που αναδύθηκε τα τελευταία χρόνια χαρακτηρίζεται αφ’ ενός από την κατάρρευση του προγράμματος του ολοκληρωτισμού, αφ’ ετέρου από την επικράτηση των αξιών της δημοκρατίας, αλλά και της πολιτισμικής αυτονομίας και της εθνικής ανεξαρτησίας. Η απάντηση στην ερώτηση για την αποδοχή μιας οικουμενικής ιδεολογίας και ταυτόχρονα της στράτευσης υπέρ της πολιτικής της διαφοράς είναι αισιόδοξη καθώς οι δύο προσανατολισμοί δεν είναι κατ’ ανάγκην ασύμβατοι.

ΠΛΩΤΙΝΟΣ, 204-269 Π.Χ.

295) Rappe, Sarah. Μελετώντας τον Νεοπλατωνισμό. Αθήνα: Ενάλιος, 2005

Η μελέτη αυτή είναι η πρώτη που αναλύει σε βάθος τα νεοπλατωνικά κείμενα χρησιμοποιώντας τη σύγχρονη φιλοσοφική γλώσσα. Το βιβλίο της καλύπτει όλη την παράδοση της νεοπλατωνικής φιλοσοφίας, από τον Πλωτίνου και τον Πρόκλο έως τον Δαμάσκιο. Αναλύοντας τον μυστικισμό που διαπνέει τα έργα αυτά, η συγγραφέας αποδεικνύει ότι απεικονίζουν πρακτικές αυτοσυγκέντρωσης, διαλογισμού και άλλων πνευματικών ασκήσεων που σκοπό έχουν να φέρουν τον άνθρωπο εγγύτερα στο Θείο.

Πνευματική φιλοσοφία

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΠΟΛΕΜΟΣ

296) Σκληρός, Γεώργιος. Η φιλοσοφία του πολέμου και της ειρήνης. Αθήνα: Ιωλκός, 2003.

Τα τελευταία χρόνια γίνεται μία προσπάθεια, που εντείνεται συνεχώς, να αφηγηθούμε την προϊστορία του επιστημονικού κλάδου των Διεθνών Σχέσεων στην Ελλάδα μέσα από μία διαδικασία αναστοχαστικής ανακάλυψης και αναδημοσίευσης των πρώιμων διεθνολογικών ψηγμάτων ή κειμένων λιγότερο ή περισσότερο γνωστών νεοελλήνων κοινωνικών στοχαστών. Ο κοινωνικός φιλόσοφος Γεώργιος Σκληρός αποτελεί μια τέτοια χαρακτηριστική περίπτωση, εφόσον έγραψε το 1915 στο Κάιρο της Αιγύπτου και δημοσίευσε δύο χρόνια μετά, το 1917, στην Αλεξάνδρεια, μία αυτοτελή μελέτη με τον άκρως διεθνολογικό και πρωτοποριακό για την εποχή του τίτλο: “Η φιλοσοφία του πολέμου και της ειρήνης”. Κοινή πεποίθηση των συντελεστών της παρούσας έκδοσης, εκδότη, επιμελητή και συγγραφέων, είναι ότι θα συμβάλει σημαντικά προς την κατεύθυνση της αναστοχαστικής διερεύνησης αυτού που δόκιμα αποκαλούμε πλέον και στον τόπο μας “διεθνολογική επιστημονική κοινότητα”.

Πόλεμοι

Βλέπε

ΠΟΛΕΜΟΣ

ΠΟΛΕΜΟΣ

Βλέπε επίσης

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ-- ΙΣΤΟΡΙΑ-- 20^{ος} ΑΙΩΝΑΣ

297) Kymlicka, Will. Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας. Αθήνα: Πόλις, 2005.

Ο Will Kymlicka επιχειρεί να αποτυπώσει τις κυρίαρχες τάσεις που δημιουργήθηκαν στους κόλπους της αγγλοαμερικανικής πολιτικής φιλοσοφίας μετά τη δημοσίευση της θεωρίας της Δικαιοσύνης του Rawls, και να συνδιαλεχθεί με τις θεωρητικές αντιπαραθέσεις που πυροδότησε. Εκλαμβάνει τον Rawls ως το σημείο επανεκκίνησης της σύγχρονης πολιτικής φιλοσοφίας, αντιμετωπίζει την πολιτική θεωρία εντός του ευρύτερου πλαισίου της ηθικής φιλοσοφίας και υιοθετεί μια θεματική προσέγγιση της πολιτικής φιλοσοφίας, την οποία αντιδιαστέλλει στην ιστορία της.

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

298) Kymlicka, Will. Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας. Αθήνα: Πόλις, 2005.

Ο Will Kymlicka επιχειρεί να αποτυπώσει τις κυρίαρχες τάσεις που δημιουργήθηκαν στους κόλπους της αγγλοαμερικανικής πολιτικής φιλοσοφίας μετά τη δημοσίευση της θεωρίας της Δικαιοσύνης του Rawls, και να; συνδιαλεχθεί με τις θεωρητικές αντιπαραθέσεις που πυροδότησε. Εκλαμβάνει τον Rawls ως το σημείο επανεκκίνησης της σύγχρονης πολιτικής φιλοσοφίας, αντιμετωπίζει την πολιτική θεωρία εντός του ευρύτερου πλαισίου της ηθικής φιλοσοφίας και υιοθετεί μια θεματική προσέγγιση της πολιτικής φιλοσοφίας, την οποία αντιδιαστέλλει στην ιστορία της.

299) Manent, Pierre. Απλά μαθήματα πολιτικής φιλοσοφίας. Αθήνα: Πόλις, 2005.

Τα Απλά Μαθήματα Πολιτικής Φιλοσοφίας αποτελούν τις παραδόσεις του συγγραφέα στο Ινστιτούτο Πολιτικών Επιστημών του Παρισιού. Ο Manent με εξαιρετική γλαφυρότητα, διασώζοντας στο κείμενό του τον προφορικό χαρακτήρα των μαθημάτων του, και με μετριοπάθεια, αποφεύγοντας κάθε δογματισμό, ακολουθώντας τον Αριστοτέλη, τον Ρουσσώ, τον Κάντ, τον Κονστάν, τον Τοκβίλ, τον Μαξ Βέμπερ και τον Ρ. Αρόν, και συζητώντας με το έργο του Λήο Στράους, ανακεφαλαιώνει τον στοχασμό του για τη συνετή χρήση της ελευθερίας ως θεμέλιο της δημοκρατίας. Ο Μανάν εξετάζει τους άξονες γύρω από τους οποίους ο κόσμος μας οργανώνεται και εξελίσσεται επικεντρώνοντας, την ανάλυσή του στις σχέσεις έθνους και δημοκρατίας. Στο κατώφλι του καινούργιου αιώνα, γράφει ο συγγραφέας, η δημοκρατία τείνει να αποσπασθεί όχι μόνο από το πολιτικό πλαίσιο του έθνους στο οποίο την είχαμε συνηθίσει αλλά και από κάθε άλλη γνωστή ως σήμερα πολιτική μορφή.

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε επίσης
ΟΥΤΟΠΙΕΣ

Πολιτικές επιστήμες-- πρώτα έργα μέχρι το 1700

Βλέπε

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ-- ΠΡΩΤΑ ΕΡΓΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1800

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

300) Φαράντου, Μέγα. Δρόμοι σιωπής στην κοινωνική απαξίωση. Αθήνα: Έσοπτρον, 2003.

Το παρόν βιβλίο περιλαμβάνει καιρία και επίκαιρα θέματα εκ των χώρων της Θρησκείας, της Θεολογίας, της Επιστήμης του Πολιτισμού και της Πολιτικής, της ατομικής ψυχολογίας, με βάση τα πορίσματα της Νευροβιολογίας κ.ά σε μια

υπεύθυνη παρουσίαση και κριτική αντιπαράθεση, υπό το πρίσμα κυρίως των ανθρωπιστικών αξιών του ελληνοχριστιανισμού.

301) Badiou, Alain. Περιστάσεις. Αθήνα: Άγρα, 2005.

Τι μπορεί να κάνει η φιλοσοφία για την πολιτική; Τίποτα, έτσι ακούγεται από παντού. Αντιθέτως, λέει ο Alain Badiou, η φιλοσοφία δεν παύει να συναντιέται με την πολιτική, σε συναντήσεις που αποτελούν επίσης τις 'περιστάσεις' αυτές που σχηματίζουν και τον παρόντα τόμο. Ο Badiou υπενθυμίζει ότι για τον φιλόσοφο μια περίπτωση δεν είναι αναγκαστικά αυτό που απασχολεί τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων. Αντιθέτως, είναι αυτό που κρίνει τη σπουδαιότητα των επερχομένων. Με άλλα λόγια, είτε πρόκειται, όπως συμβαίνει εδώ, για τις εκλογές Σιράκ/Λεπέν, για τις σχέσεις της Γερμανίας με τη Γαλλία, το φιλοσοφείν συνίσταται στη διαύγεια της απόστασης ανάμεσα στη σκέψη και την εξουσία (η γνώση του εάν μπορούμε να διασχίσουμε αυτή την απόσταση), στον εντοπισμό της αξίας της εξαίρεσης (η γνώση του εάν το συμβάν οδηγεί στη ρήξη). Σε τελευταία ανάλυση, να φιλοσοφείς σημαίνει να διαλέγεις.

302) Camps, Victoria. Δημόσιες αρετές. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2004.

Ο σημερινός πολίτης είναι προσηλωμένος στην ιδιωτική του ζωή και ενδιαφέρεται ελάχιστα για τα κοινά. Ωστόσο, η βελτίωση των όρων διαβίωσης απαιτεί ομαδικές κινητοποιήσεις, συμμετοχή στις δημοσιές αποφάσεις και τη βεβαιότητα ότι υπάρχουν προβλήματα και συμφέροντα που απασχολούν το σύνολο των πολιτών. Οι «Δημόσιες Αρετές» είναι ένας αναστοχασμός πάνω στις αξίες εικόνες που θεμελιώνουν την ανθρώπινη συμβίωση.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

303) Balibar, Etienne. Πολιτική και αλήθεια. Αθήνα: Νήσος, 2005.

Το βιβλίο 'Πολιτική και αλήθεια' περιλαμβάνει τέσσερις μελέτες πολιτικής φιλοσοφίας, οι οποίες στρέφονται γύρω από τον κεντρικό άξονα των σχέσεων μεταξύ πολιτικής και ιδεολογίας στο πλαίσιο της φιλοσοφικής παράδοσης του μαρξισμού. Η θεωρητική ανάλυση αναμετράται με επίκαιρα προβλήματα της σημερινής εποχής, όπως η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και η παγκοσμιοποίηση, ο ρατσισμός και οι ταυτότητες, η βία και η ωμότητα, η ελευθερία και η ισότητα, τα 'σύνορα' μιας δημοκρατικής πολιτικής.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ-- ΠΡΩΤΑ ΕΡΓΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1800

304) Αριστοτέλης (384-322). Αριστοτέλους πολιτικά Α τόμος. Αθήνα: Γεωργιάδης, 2004.

Στα περίφημα «Πολιτικά» του ο μεγάλος Σταγειρίτης αναλύει διεξοδικά την γένεση και την δομή της πολιτικής κοινωνίας. Βασικό του μέλημα η αναζήτηση του ιδανικού πολιτεύματος. Ο πρώτος τόμος περιέχει τα βιβλία Α και Β 1-8. Εκεί αναλύονται οι βασικές αρχές της κοινωνίας και της οικογένειας ως πυρήνας της σε μια γενική εισαγωγή. Ακολουθεί ανάλυση των πολιτικών θεωριών του Πλάτωνος, του Φαλεού και του Ιπποδάμου.

305) Αριστοτέλης (384-322) Αριστοτέλης Πολιτικά Β τόμος. Αθήνα: Γεωργιάδης, 2004.

Στα περίφημα «Πολιτικά» του ο μεγάλος Σταγειρίτης αναλύει διεξοδικά την γένεση και την δομή της πολιτικής κοινωνίας. Βασικό του μέλημα η αναζήτηση του ιδανικού πολιτεύματος. Ο δεύτερος τόμος περιέχει τα βιβλία Β 9 κ.εξ και Γ. Αναλύονται διάφορα πολιτεύματα, το νομοθετικό έργο του Σόλωνα, η έννοια του πολίτου, της αρετής και του δικαίου, το πολίτευμα της βασιλείας.

306) Αριστοτέλης (384-322) Αριστοτέλης Πολιτικά Γ τόμος. Αθήνα: Γεωργιάδης, 2004.

Στα περίφημα «Πολιτικά» του ο μεγάλος Σταγειρίτης αναλύει διεξοδικά την γένεση και την δομή της πολιτικής κοινωνίας. Βασικό του μέλημα η αναζήτηση του ιδανικού πολιτεύματος. Ο τρίτος τόμος περιέχει τα βιβλία Δ και Ε 1-9. Αναλύονται τα είδη των πολιτευμάτων, οι αρχές και εξουσίες, η γένεσης και η φθορά των πολιτευμάτων (καθεστωτικές μεταβολές, επαναστάσεις, αποτροπή αυτών).

307) Αριστοτέλης (384-322) Αριστοτέλης Πολιτικά Δ τόμος. Αθήνα: Γεωργιάδης, 2004.

Στα περίφημα «Πολιτικά» του ο μεγάλος Σταγειρίτης αναλύει διεξοδικά την γένεση και την δομή της πολιτικής κοινωνίας. Βασικό του μέλημα η αναζήτηση του ιδανικού πολιτεύματος. Ο τέταρτος τόμος περιέχει τα βιβλία Ε. 10 κ.εξ., Ζ, Η, Θ, όπου ολοκληρώνεται η ανάλυση των πολιτευμάτων με την δημοκρατία και την ολιγαρχία, γίνεται κριτική στον Πλάτωνα και εκτός των άλλων ερευνώνται τα συστατικά στοιχεία της ιδανικής πόλεως.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ

308) Walzer, Michael. Η ηθική εντός και εκτός των συνόρων. Αθήνα: Πόλις, 2003.

Σύμφωνα με τον Walzer, ο νέος πολιτικός κόσμος, που αναδύθηκε τα τελευταία χρόνια, χαρακτηρίζεται αφ' ενός από την κατάρρευση του προγράμματος του ολοκληρωτισμού, αφ' ετέρου από την επικράτηση των αξιών της δημοκρατίας, αλλά και της πολιτισμικής αυτονομίας και της εθνικής ανεξαρτησίας. Η απάντηση στην ερώτηση για την αποδοχή μιας οικουμενικής ιδεολογίας και ταυτόχρονα της στράτευσης υπέρ της πολιτικής της διαφοράς είναι αισιόδοξη. Καθώς οι δύο προσανατολισμοί δεν είναι κατ' ανάγκην ασύμβατοι.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΡΑΚΤΙΚΗ

309) Καστοριάδης, Κορνήλιος. Ανθρωπολογία, πολιτική, φιλοσοφία. Αθήνα: Ύψιλον, 2005.

Το βιβλίο αυτό περιέχει τις πέντε διαλέξεις που έδωσε ο Κ. Καστοριάδης στην Αλεξανδρούπολη τον Μάρτιο του 1993 με τα εξής Θέματα: Η συμβολή της ψυχανάλυσης στην κατανόηση της γένεσης της κοινωνίας. Η παιδεία σε μια δημοκρατική κοινωνία, Αισχύλεια ανθρωπογονία και Σοφόκλεια αυτοδημιουργία του ανθρώπου, Οικολογία και πολιτική και Ψευδοχάος, Χάος και Κόσμος. Κείμενα που απασχολούν μόνιμα τον μεγάλο έλληνα φιλόσοφο σε θέματα που αγγίζουν τα καθημερινά και παγκόσμια προβλήματα: οικολογία, πολιτική, σχέση ατομικής ψυχής και κοινωνικής θέσμησης, παιδεία και σύνδεση με την αρχαία ελληνική δημοκρατική παράδοσή

Πολιτική φιλοσοφία

Βλέπε

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ-- ΕΛΛΑΔΑ

310) Παπαδογεώργος, Γεώργιος. Επιφανείς άνδρες στην αρχαία Ελλάδα. Αθήνα: Toubis, 2003.

Η έκδοση αυτή “σκιαγραφεί” το πορτρέτο των σημαντικότερων εκπροσώπων του αρχαίου ελληνικού πνεύματος - οι “Έλληνες φιλόσοφοι, οι καλλιτέχνες, οι πολιτικοί, οι ρήτορες, οι ιστορικοί, αποτελούν αξιόλογα σημεία αναφοράς στα οποία ανατρέχει όχι μόνο η σύγχρονη επιστημονική κοινότητα αλλά και όποιος αναζητά την ουσία. Στόχος της είναι να εισαγάγει τον αναγνώστη στην αρχαία ελληνική σκέψη γι' αυτό και στις σελίδες του βιβλίου θα βρει κανείς συνοπτικά, κυρίως, στοιχεία για τη ζωή και το έργο των σπουδαιότερων εκπροσώπων της. Θα βρει ακόμη χαρακτηριστικές-αποφθεγματικές ρήσεις τους, τις οποίες σεβάστηκε κάθε εξέλιξη της ελληνικής

γλώσσας από τους αρχαίους χρόνους μέχρι σήμερα. Σε μία εποχή που, κυριολεκτικά, κατακλύζεται από πληροφορίες, τα αποφθέγματα αυτά προκαλούν πάντα το ενδιαφέρον αφού, απαλλαγμένα από περιττό ευφυολογήματα, παραμένουν εντυπωσιακά επίκαιρα.

Πολιτισμική ανθρωπολογία

Βλέπε

ΦΥΛΕΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

311) Horkheimer, Max. Η έκλειψη του λόγου. Αθήνα: Κριτική, 2004.

Το βιβλίο γράφτηκε στα αγγλικά από τον Horkheimer όταν αυτός δίδασκε στο πανεπιστήμιο Columbia, και εκδόθηκε το 1947 από το Oxford University Press. Αποτελεί στην ουσία μια απλή αλλά πλήρη εισαγωγή στη φιλοσοφία. Ο αναγνώστης θα βρει εδώ διατυπωμένα θέματα που αποτελούν αντικείμενά και του δικού του κοινωνικού προβληματισμού. Ο Horkheimer αντιπαραθέτει τα δύο είδη ορθολογισμού, τον αντικειμενικό και τον υποκειμενικό ορθολογισμό, για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ο υποκειμενικός ορθολογισμός κυριαρχεί πλέον σήμερα τόσο στη φιλοσοφία και τις κοινωνικές επιστήμες όσο και σ' όλες τις εκφάνσεις της κοινωνικής ζωής. Έτσι, οι θεωρίες και οι σκοποί δεν υπόκεινται στην κρίση του ορθού Λόγου, αλλά μόνο τα μέσα για την επίτευξη τους

312) Κοβάτσης, Λεωνίδα Χ. Άνθρωπος και πολιτισμός. Αθήνα: Δρόμων, 2005.

Πέρα από τον κόσμο των φαινομένων και των επιστημών και των εμπειριών, βρίσκεται και ένας άλλος κόσμος, ένας κόσμος εσωτερικότητας, τις περισσότερες φορές μη συνειδητός, ένας κόσμος με δικούς του νόμους που πολύ συχνά διαφέρουν από τους εξωτερικούς νόμους και κανόνες αυτού του κόσμου. Ο κατ' εξοχήν νόμος αυτής της εσωτερικότητας, από τον οποίο απορρέουν οι άλλοι ηθικοί κανόνες και νόμοι, δεν περιορίζει. Είναι αυτονόητος, αυτόχθων και αυτοδημιούργητος. Αποτελεί θα λέγαμε μια βεβαιότητα για την ίδια την ύπαρξη. Ο εσωτερικός αυτός νόμος του πνεύματος, υπερβαίνει το φυσικό νόμο, διότι τον αμφισβητεί συνεχώς. Η φύση δεν αμφισβητεί τον εαυτό της. Ο άνθρωπος τον αμφισβητεί. Γι' αυτό και είναι ελεύθερος. Σ' αυτή την ελευθερία οδηγεί το εσωτερικό δίκαιο σε αντίθεση με το φυσικό δίκαιο ή το δίκαιο του εκάστοτε κοινωνικού κανόνα.

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ-- ΙΣΤΟΡΙΑ

313) Spengler, Oswald. Η παρακμή της Δύσης. Αθήνα: Τυπωτήτω, 2003.

Ο υπότιτλος του μνημειώδους έργου του Spengler, “Μορφολογία της παγκόσμιας ιστορίας”, είναι η κεντρική ιδέα της “Παρακμής της Δύσης”, που ανάγεται στον Γκαίτε και τον Νίτσε. Παγκόσμια ιστορία είναι η ιστορία των φορέων της, των μεγάλων πολιτισμών, οι οποίοι θεωρούνται ως μεγάλοι οργανισμοί που γεννιούνται, ωριμάζουν, ακμάζουν και πεθαίνουν. Ανεξάρτητοι ο ένας από τον άλλον, διέπονται εντούτοις από μια κοινή χαρακτηριστική, αναγκαία, τρόπον τινά οργανική νομοτέλεια, που συνιστά το πεπρωμένο τους. Η ομοιότητα της όψιμης ρωμαϊκής εποχής με τη σημερινή, που είχε επισημανθεί από αρκετούς ιστορικούς και άλλους διανοητές, είναι μια ειδική περίπτωση αυτής της γενικής νομοτέλειας του ζωντανού γίνεσθαι τέτοιοι μεγάλοι πολιτισμοί ή μεγαλοοργανισμοί της παγκόσμιας ιστορίας, που εξετάζονται μορφολογικά στις οργανικές φάσεις γένεσης, άνθησης και παρακμής τους, είναι ο αιγυπτιακός (στον οποίο υπάγεται και ο κρητομινωικός), ο βαβυλωνιακός, ο ινδικός, ο κινεζικός, ο αρχαίος ελληνορωμαϊκός, ο αραβικός (μέρος του οποίου είναι ο πρωτοχριστιανικός βυζαντινός), ο δυτικός και ο μεξικανικός πολιτισμός. Ο Spengler, εντονότατα “φαιουστικός”, δαμάζει τεράστιες μάζες πολιτιστικού υλικού αναζητώντας με τη “φυσιογνωμική” ματιά του ομοιότητες και αναλογίες ανάμεσα στις μορφολογικά συγγενείς φάσεις των οκτώ πολιτισμών που πραγματεύεται, οι οποίες αναδεικνύονται ως μορφολογικά “ταυτόχρονες”, καθώς όλα τα μεγάλα δημιουργήματα, όλες οι επιμέρους μορφές της θρησκείας, της τέχνης, της πολιτικής, της κοινωνίας, της οικονομίας, της επιστήμης γεννιούνται, ολοκληρώνουν την ανάπτυξή τους και σβήνουν “ταυτόχρονα”, ανεξάρτητα από τον ημερολογιακό χρόνο.

Πολιτισμός και τεχνολογία

Βλέπε

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Βλέπε επίσης

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Βλέπε Επίσης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Βλέπε επίσης

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Πολιτισμός, ελληνικός

Βλέπε

ΕΛΛΑΔΑ-- ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ-- ΕΛΛΑΔΑ

314) Νικολάου, Γιώργος. Διαπολιτισμική διδακτική. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2005.

Η παρουσία, εδώ και δεκαπέντε τουλάχιστον χρόνια, μεγάλου αριθμού αλλοδαπών μαθητών στο ελληνικό σχολείο έχει διαμορφώσει μια νέα παιδαγωγική κατάσταση, η οποία αποτελεί αντικείμενο εκτεταμένων συζητήσεων και, ενίοτε, αντιπαραθέσεων. Αυτήν ακριβώς την επισκόπηση και ανάλυση της τρέχουσας πραγματικότητας, σε σχέση πάντα με το παιδαγωγικό γίνεσθαι, ιδιαίτερα στον τομέα της καθημερινής σχολικής πράξης, παρουσιάζει το παρόν βιβλίο. Εξετάζονται τα χαρακτηριστικά της ελληνικής πολυπολιτισμικής πραγματικότητας, και ειδικότερα η παρουσία των αλλοδαπών στη χώρα μας και στο εκπαιδευτικό μας σύστημα. Επιπλέον, κατατίθενται μερικές γενικές μεθοδολογικές προτάσεις για το ελληνικό σχολείο, κυρίως της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Πορτογαλική φιλοσοφία

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗ

Πρακτικές πολιτικών

Βλέπε

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΡΑΚΤΙΚΗ

ΠΡΑΚΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ

315) Kant, Immanuel. Κριτική του πρακτικού λόγου. Αθήνα: Εστία, 2004.

Το κυριότερο συστηματικό ηθικό έργο του φιλοσόφου Kant. Συγχρόνως αποτελεί ένα από τα σπουδαιότερα κλασικά έργα ηθικής, συγκρίσιμο με την Πολιτεία του Πλάτωνα ή τα Ηθικά Νικομάχεια του Αριστοτέλη. Κεντρικές έννοιες της σύγχρονης ηθικής θεωρίες εξετάζονται εδώ με ένα τρόπο που θεωρείται ότι απέχει θέση προτύπου για τη νεότερη ηθική σκέψη γενικότερα.

Πρακτικός συλλογισμός

Βλέπε

ΠΡΑΚΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ

ΠΡΟΚΛΟΣ, Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ, 410- 485 Π.Χ.

316) Μάνος, Ανδρέας. Εν και πολλά. Αθήνα: Γρηγόρης, Μ.Π., 2004.

Από του Ενός στα πολλά κι από των πολλών στο Έν, ιδού η καθοδική και η ανοδική πορεία των υποστάσεων. Η μόνη, η πρόοδος και η επιστροφή. Το γιατί και το για τη συμπλέκονται ρίχνοντας ριπές φωτός στη διαύγαση τού όντως. Το μετέχον, σε μια καίρια στιγμή εγρήγορσης, φέρεται προς το μετεχόμενον, το οποίο κοσμεείται με τέτοια χαρακτηριστικά, ώστε να μην κινεί μονάχα ως ερώμενον, αλλά και ως ερών. Βρισκόμαστε στην περίοδο, όπου ο φιλοσοφικός λόγος αναλύσκει λαμβάνοντας τη μορφή μιας γιγαντομαχίας περί της ουσίας. Θα ῥθει πολύ αργότερα η ώρα, όταν το φιλοσοφείν θα εστιάσει την προσοχή του στο νόημα του όντος.

Προσωκρατικοί

Βλέπε

ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ

ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ

317) Diels, Hermann. Οι Προσωκρατικοί. Αθήνα: Παπαδήμας, 2005.

Η σκέψη των Προσωκρατικών αποτελεί για την έρευνα μία διαρκή πρόκληση και συγχρόνως ένα χώρο της ιστορίας της Φιλοσοφίας με εξαιρετικό ενδιαφέρον από πολλές πλευρές. Οποιαδήποτε αναφορά ή προσπάθεια προσέγγισης και ερμηνείας της σκέψης του αρχαϊκού ελληνισμού γενικότερα, που εξέθρεψε το στοχασμό των Προσωκρατικών, προϋποθέτει τη βαθιά γνώση της κοινωνίας και όλων των ανθρωπολογικών χαρακτηριστικών της. Κάθε πτυχή της σκέψης των μεγάλων εκείνων διανοητών απηχεί κοινωνικές διεργασίες και καταστάσεις πολιτικές στην ευρεία έννοια του όρου αυτού, όπως τον αντιλαμβάνονταν οι αρχαίοι Έλληνες φιλόσοφοι, δηλαδή τη ηθική διάσταση της κοινωνίας. Η φιλοσοφική έκφραση των προσωκρατικών φιλοσόφων συνιστά πνευματική πρωτοπορία για την εποχή τους και συνάμα αδιάμφεστο τεκμήριο της προσπάθειας του αρχαϊκού ανθρώπου στον ελληνικό χώρο να υπερβεί τις κοινωνικές και θρησκευτικές κατεστημένες αγκυλώσεις και να θραύσει το περίβλημα της μυθικής εξήγησης του κόσμου.

Προσωπική ελευθερία

Βλέπε

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

318) Thompson, Paul. Φωνές από το παρελθόν. Αθήνα: Πλέθρον, 2003.

Σ' αυτή την πλήρως αναθεωρημένη έκδοση του επιτυχημένου του βιβλίου, ο συγγραφέας καθορίζει τους σκοπούς της προφορικής ιστορίας μέσω του ίδιου της του παρελθόντος και αποτιμά τα πρόσφατα επιτεύγματα αυτού του διεθνούς κινήματος. Αμφισβητεί μύθους της παραδοσιακής ιστορικής έρευνας και μελετά τη χρήση των προφορικών πηγών από τον ιστορικό.

ΠΡΩΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ—ΠΡΩΤΑ ΕΡΓΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1800

319) Descartes, Rene. Στοχασμοί περί της πρώτης φιλοσοφίας. Αθήνα: Εκκρεμές, 2003.

Η παρούσα έκδοση περιλαμβάνει μόνο το κύριο σώμα του έργου δηλαδή τους στοχασμούς, χωρίς τις επτά σειρές αντιρρήσεων και απαντήσεων και τις επιστολές που επισυνάφθηκαν στη συνέχεια. Η έλλειψη αυτή οφείλεται στη μεγάλη έκταση του συμπληρωματικού τμήματος που φτάνει το εξοπλισμό του κυρίως έργου. Ωστόσο η ανεξάρτητη αυτή έκδοση των έξι στοχασμών δεν συνιστά ακρωτηριασμό του συνόλου δεδομένου ότι αυτοί συνάχθηκαν εξ αρχής ως πλήρες, αυτοτελές και αυτόνομο έργο.

ΡΗΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

320) Γλούπα, Σαπφώ. Παροιμίες γνωμικά παροιμιώδεις φράσεις. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2004.

Είναι γνωστό ότι οι παροιμίες, τα γνωμικά και οι παροιμιώδεις φράσεις αποτελούν ζωντανά κομμάτια μιας γλώσσας, τα οποία κουβαλούν σημαντικό μέρος της πολιτισμικής κληρονομιάς ενός λαού. Τα κύρια χαρακτηριστικά τους είναι η διαχρονικότητα τους και η ζωντάνια, που τα κάνει μοναδικά στο είδος τους, καθώς οι αλήθειες που περιέχουν μένουν όχι μόνο αναλλοίωτες στο πέρασμα του χρόνου, αλλά και πάντα επίκαιρες. Στόχος του βιβλίου είναι να οδηγήσει τον σπουδαστή αναγνώστη στη διάκριση σύγκριση και τελικά στη διαπίστωση της πολιτισμικής συγγενείας των λαών.

ΡΗΤΟΡΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

321) Πειθώ η ρητορική. Αθήνα: Σμίλη, 2003.

Ο παρών τόμος είναι μια συλλογή μελετημάτων διαπρεπών ελληνοιστών, έχει ως στόχο να εισαγάγει τον αναγνώστη στο κόσμο της ρητορικής, φωτίζοντας όλες τις φάσεις της εξέλιξής της, από τη γένεση της στη Σικελία και στη διάθεση της στην Αθήνα με τη διδασκαλία των σοφιστών μέχρι την αρτιότερη έκφραση της στους λόγους του Δημοσθένη.

ΡΗΤΟΡΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

Βλέπε επίσης

ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΡΗΤΟΡΙΚΗ, ΑΡΧΑΙΑ

322) Πρωτοπαπά- Μαρνέλη, Μαρία. Στωικοί, η επιστήμη της ρητορικής. Αθήνα: Σμίλη, 2005.

Το βιβλίο ‘Στωικοί. Η επιστήμη της Ρητορικής’, έρχεται να συμπληρώσει το κενό του γνωστικού μας πεδίου αναφορικά προς τις διάφορες εκφάνσεις της ρητορικής στην αρχαιότητα. Η ρητορική των ποιητών, των ρητόρων και των Σοφιστών, απετέλεσε το έναυσμα πλήθους μελετών 20^ο αιώνα, όχι όμως σχετικών με τη ρητορική των Στωικών. Ως ουσιαστικά καλλιτεχνική μορφή αλλά και ως μέσο πειθούς η ρητορική πυροδότησε τα είδη του λόγου, από τον Όμηρο μέχρι τον Αριστοτέλη. Η τέχνη του λόγου έρχεται να εγκαινιάσει, δια των Στωικών, μια νέα χρήση στον φιλοσοφικό στοχασμό. Εχθροί της λαμπρότητας και της συγκινησιακής διάστασης του λόγου, οι Στωικοί, με προσεγγίσεις συχνά διαφορετικές, είδαν στη ρητορική περισσότερο μια επιστήμη παρά μια τέχνη του λόγου. Μια επιστήμη στην υπηρεσία της διαλεκτικής απόδειξης, η οποία απέβαινε απαραίτητη στην παιδεία των μαθητών.

ΡΗΤΟΡΙΚΗ, ΑΡΧΑΙΑ

Βλέπε επίσης

ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΡΙΤΣΟΣ, ΓΙΑΝΝΗΣ, 1909- 1990

323) Πλύσης, Κυριάκος. Προσεγγίσεις. Αθήνα: Αστήρ, 2005.

Οι ‘Προσεγγίσεις II’ χωρίζονται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος ο συγγραφέας καταπιάνεται με νεοέλληνες συγγραφείς. Πέντε ποιητές: Γ.Θ. Βαφόπουλο, Ζωή Καρέλλη, Γιάννη Ρίτσο, Οδυσσέα Ελύτη και Θανάση Παπαθανασόπουλο, τρεις πεζογράφους :Φώτη Κόντογλου, Ηλία Βενέζη και Γρηγόριο Ξενόπουλο και δύο δοκιμιογράφους: Αγγέλα Τερζάκη και Χρήστο Μαλεβίτη. Στο δεύτερο μέρος καταπιάνεται με κυπριακά θέματα και Κύπριου συγγραφέας

ΡΟΜΑΝΤΙΣΜΟΣ

324) Καράμπελιας, Γιώργος. Η θεμελιώδης παρέκκλιση. Αθήνα: Εναλλακτικές Εκδόσεις, 2004.

Η απόκλιση –παρέκκλιση, η παρέκκλισης του Επίκουρου ,είναι συστατική του κόσμου μας. Μια απόκλιση από τις ευθείες τροχιές των ατόμων , που θα χάνονταν στο άπειρο, επιτρέπει στον κόσμο να συγκροτηθεί, στην ύλη να πορευτεί, αντίστροφα από την αποσυνθετική εντροπία, προς διαρκώς πολυπλοκότερες συγκροτήσεις, στο σύμπαν και στη ζωή να υπάρξουν. Η δημιουργός παρέκκλιση είναι το θεμέλιο του κόσμου και η αιτία για την εμφάνιση του ανθρώπου ως είδους, της ιστορίας τους ως δημιουργίας.

Ρομαντισμός στη λογοτεχνία

Βλέπε

ΡΟΜΑΝΤΙΣΜΟΣ

ΣΑΠΦΩ-- ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ

325) Λουκά- Καμπίτζογλου, Αικατερίνη. Φαντασιώσεις του θηλυκού. Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής, 2003.

Η αμφισημία του τίτλου που γεννιέται από τη συντακτική ταλάντωση του ουσιαστικού σε πτώση γενική και την αναποφασιστικότητά του να επιλέξει τη θέση του γραμματικού υποκειμένου ή αντικειμένου, είναι εσκεμμένη. Ακόμα κι όταν φαίνεται πως έφτασε η στιγμή, το να παύσει κανείς να προσδιορίζεται με τις εικόνες και τους ρόλους που παράγονται από το ανδρικό για 3000 χρόνια, το να τολμήσει ένα αυτοπροσδιορισμό μέσα από τη γυναικεία φαντασία μοιάζει μια ριψοκίνδυνη απόπειρα.

ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ

326) Austin, J. L. Πώς να κάνουμε πράγματα με τις λέξεις. Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 2003.

Ο Austin ανέλυσε πρώτος, στο “Πώς να κάνουμε πράγματα με τις λέξεις”, ένα κλασικό βιβλίο της φιλοσοφίας του εικοστού αιώνα, την πρακτική διάσταση του ίδιου του λόγου. Όταν υποσχόμαστε, όταν ορκιζόμαστε, όταν διατάσσουμε, προειδοποιούμε, στοιχηματίζουμε... δεν περιγράφουμε αλλά πράττουμε, δεν αποτυπώνουμε ένα πράγμα, αληθώς ή ψευδώς, αλλά κάνουμε, παράγουμε ένα πράγμα, εύστοχα ή άστοχα. Η παρούσα σχολιασμένη μετάφραση αποτελεί τη μεταφορά στα ελληνικά αναλύσεων της αγγλικής καθομιλουμένης -δεδομένου μάλιστα ότι την ανάλυση της καθημερινής γλώσσας θεωρούσε ο Austin απαραίτητο έργο της φιλοσοφίας- αλλά και όσον αφορά την απόδοση μιας σειράς νεότευκτων όρων.

ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

327) Merleau- Ponty, Claire. Σημεία. Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 2005.

Φαινομενολόγος αλλά και διαλεκτικός υπαρξιστής αλλά και μαρξιστής, ο συγγραφέας ορίζει την φιλοσοφία ως περιγραφή της αρχικής επαφής μας με τον κόσμο, δηλαδή ως ανάλυση της αντίληψης. Ξεκινώντας από εδώ, όπου δεν έχουν διαχωρισθεί το σώμα και το πνεύμα, κατακτά μια οπτική γωνία υπό την οποία παύουν να χωρίζονται η γλώσσα ως εκφορά και ως νόημα, η οικονομία και η πολιτική, η εμπειρία και η επιστήμη, το φαινόμενο και το ον στην πολιτική στράτευση και την πολιτική εξουσία. Στη συλλογή φιλοσοφικών δοκιμίων “Σημεία” δοκιμάζει το θεωρητικό αυτό εργαλείο σε διάφορα πεδία: ζωγραφική και λογοτεχνία, γλωσσολογία, κοινωνιολογία, ανθρωπολογία, ιστορία της φιλοσοφίας, σχέση της φιλοσοφίας με το βιωμένο σώμα, τον βιωμένο χρόνο, την ατομικότητα, την εξουσία. Μέσα από αυτή τη σειρά αυτοτελών μελετημάτων διαφαίνεται, η αυθυπέμβαση της φαινομενολογίας προς την κατεύθυνση μιας διαλεκτικής θεωρίας του ανθρώπου.

ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

Βλέπε επίσης

ΑΝΑΛΥΣΗ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

Βλέπε επίσης

ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ

ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε επίσης

ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ

ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ

328) Barthes, Ronald. Απόλαυση, γραφή, ανάγνωση. Αθήνα: Πλέθρον, 2005.

Στην πραγματικότητα ο συγγραφέας επειδή δεν ήθελε να αποδώσει στην καθημερινή χειρονομία ένα οριστικό νόημα, την επεξεργαζόταν μέσω ερμηνειών, σαν να επρόκειτο για μία μεταφορά. Εργαζόταν με βάση την καθημερινή σημασιολογία, προσπαθώντας να μην την ακινητοποιήσει, και γι’ αυτό την πραγματευόταν με λεπτότητα. Ο Barthes μας δίδαξε την περιπέτεια ενός ανθρώπου που έρχεται αντιμέτωπος με το κείμενο, δεν μας προσφέρει σχηματικά μοντέλα προς εφαρμογή, αλλά αντιθέτως ένα ζωντανό παράδειγμα για τον τρόπο με τον οποίο μπορούμε να “μαγευόμαστε” καθημερινά από τη ζωτικότητα και το μυστήριο της επί του έργου σημασιολογίας

Σημειολογία

Βλέπε

ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ

Σημειολογία (γλωσσολογία)

Βλέπε

ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ

ΣΚΕΠΤΙΚΙΣΜΟΣ

329) Strawson, Peter Frederick. Σκεπτικισμός και φυσιοκρατία: ορισμένες ποικιλίες. Αθήνα: Εκκρεμές, 2003.

Το παρόν βιβλίο, που βασίζεται στη σειρά διαλέξεων Woodbrige του 1983, αποτελεί μια εξαιρετική σύνοψη των πιο πρόσφατων τοποθετήσεων του Βρετανού φιλοσόφου στον χώρο της γνωσιολογίας, της οντολογίας, της φιλοσοφίας της γλώσσας αλλά και της ηθικής. Η σημαντικότερη όμως συμβολή του στις σύγχρονες αναζητήσεις συνιστώνται στη διαμόρφωση μια νέας αντίληψης του φιλοσόφου.

330) Shermer, Michael. Γιατί οι άνθρωποι πιστεύουν σε παράξενα πράγματα. Αθήνα: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2004.

Γιατί πιστεύουν τόσοι άνθρωποι στην τηλεπάθεια, στους μάγους, στις προηγούμενες ζωές, στις απαγωγές από εξωγήινους και στα φαντάσματα; Τι έχει οδηγήσει στη διάδοση της "επιστημονικής" εκδοχής της βιβλικής δημιουργίας, του αποκαλούμενου "επιστημονικού δημιουργισμού" και στην πεποίθηση ότι ποτέ δεν συνέβη το Εβραϊκό ολοκαύτωμα; Γιατί στην εποχή αυτή την, υποτίθεται, επιστημονικά φωτισμένη μοιάζουμε να βρισκόμαστε σε μεγαλύτερη και πιο επικίνδυνη σύγχυση παρά ποτέ; Ο ιστορικός της επιστήμης Shermer ερευνά τους λόγους για τους οποίους τα αλλόκοσμα φαινόμενα και οι αιρέσεις έλκουν τόσους πολλούς. Προσφέρει, επίσης, λογικές αναλύσεις και πολύτιμα στοιχεία έτσι ώστε όχι απλώς να μάθουμε την αλήθεια για τις τόσες απάτες και πλάνες που βρίσκουν απήχηση στη σημερινή κοινωνία.

ΣΚΕΠΤΙΚΙΣΜΟΣ

Βλέπε επίσης

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΣΚΕΠΤΙΚΙΣΜΟΣ

Βλέπε επίσης

ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ

ΣΚΕΠΤΙΚΟΙ (ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

331) Συλλογικό Έργο. Οι Σκεπτικοί. Αθήνα: Θύραθεν, 2003.

Η πρόκληση των αρχαίων Σκεπτικών συναντά το πρωτοφανές ενδιαφέρον των ερευνητών και των μελετητών της διεθνούς φιλοσοφικής πανεπιστημιακής κοινότητας, και έχει πυροδοτήσει έναν διάλογο που -ιδιαίτερα από το 1980 και μετά- απόκτησε ένταση και πυκνότητα, έναν γόνιμο διάλογο βασισμένο στα αρχαία κείμενα-πηγές και στις σύγχρονες κριτικές ερμηνείες τους. Στην παρούσα έκδοση υπάρχουν συγκεντρωμένα τα απαραίτητα εργαλεία της έρευνας για τον αναγνώστη που για πρώτη φορά καταπιάνεται με τους αρχαίους Σκεπτικούς: τα αρχαία κείμενα-πηγές της Σκεπτικής κατεύθυνσης, μία εκτενής εισαγωγή στον κλασικό Σκεπτικισμό, ερμηνευτικό σχόλια, πραγματολογικές σημειώσεις και γλωσσάρια φιλοσοφικών όρων και ονομάτων

ΣΟΥΦΙΣΜΟΣ

332) Arberry, A. J. Σουφισμός. Αθήνα: Κέδρος, 2005.

Ο μυστικισμός, οποιοδήποτε θρησκευτικό δόγμα κι αν υπηρετεί, καλλιεργεί την αέναη προσπάθεια του ανθρώπου να επικοινωνήσει προσωπικά με τον Θεό. Ο σουφισμός, το μυστικιστικό κίνημα μέσα στο Ισλάμ, άσκησε μεγάλη επιρροή στη ζωή, στην τέχνη και στη φιλολογία των μουσουλμανικών λαών κατά τη διάρκεια της χιλιόχρονης ιστορίας τους. Θα μπορούσε να οριστεί ως το μυστικιστικό κίνημα ενός ασυμβίβαστου μονοθεϊσμού. Ο σούφι είναι αφιερωμένος στη μελέτη της ζωής του Μωάμεθ, στην κατανόηση του κώδικα συμπεριφοράς και στη γνώση των παραδόσεων (Χαντίθ) που μεταβιβάστηκαν από γενιά σε γενιά και αποτελούν την πηγή φώτισης του. Το Κοράνι είναι η υπέρτατη αυθεντία στην οποία στρέφεται ο μουσουλμάνος μυστικιστής για καθοδήγηση και δικαίωση. Αυτή η πρώτη ευσύνοπτη και κατατοπιστική ιστορία του σουφισμού παρουσιάζει την ανάπτυξη των δοξασιών των σούφι μαζί με πολλά αποσπάσματα από την πλούσια φιλολογία τους.

Στρατιωτική επιστήμη

Βλέπε

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

333) Σκληρός, Γεώργιος. Η φιλοσοφία του πολέμου και της ειρήνης. Αθήνα: Ιωλκός, 2003.

Τα τελευταία χρόνια γίνεται μία προσπάθεια, που εντείνεται συνεχώς, να αφηγηθούμε την προϊστορία του επιστημονικού κλάδου των Διεθνών Σχέσεων στην Ελλάδα μέσα από μία διαδικασία αναστοχαστικής ανακάλυψης και αναδημοσίευσης των πρώιμων

διεθνολογικών ψηγμάτων ή κειμένων λιγότερο ή περισσότερο γνωστών νεοελλήνων κοινωνικών στοχαστών. Ο κοινωνικός φιλόσοφος Γεώργιος Σκληρός αποτελεί μια τέτοια χαρακτηριστική περίπτωση, εφόσον έγραψε το 1915 στο Κάιρο της Αιγύπτου και δημοσίευσε δύο χρόνια μετά, το 1917, στην Αλεξάνδρεια, μία αυτοτελή μελέτη με τον άκρως διεθνολογικό και πρωτοποριακό για την εποχή του τίτλο: “Η φιλοσοφία του πολέμου και της ειρήνης”. Κοινή πεποίθηση των συντελεστών της παρούσας έκδοσης, εκδότη, επιμελητή και συγγραφέων, είναι ότι θα συμβάλλει σημαντικά προς την κατεύθυνση της αναστοχαστικής διερεύνησης αυτού που δόκιμα αποκαλούμε πλέον και στον τόπο μας “διεθνολογική επιστημονική κοινότητα”.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Βλέπε επίσης
ΠΟΛΕΜΟΣ

ΣΤΩΙΚΟΙ

334) Πρωτοπαπά- Μαρνέλη, Μαρία. Στωικοί, η επιστήμη της ρητορικής. Αθήνα: Σμίλη, 2005.

Το βιβλίο ‘Στωικοί. Η επιστήμη της Ρητορικής’, έρχεται να συμπληρώσει το κενό του γνωστικού μας πεδίου αναφορικά προς τις διάφορες εκφάνσεις της ρητορικής στην αρχαιότητα. Η ρητορική των ποιητών, των ρητόρων και των Σοφιστών, απετέλεσε το έναυσμα πλήθους μελετών 20^ο αιώνα, όχι όμως σχετικών με τη ρητορική των Στωικών. Ως ουσιαστικά καλλιτεχνική μορφή αλλά και ως μέσο πειθούς η ρητορική πυροδότησε τα είδη του λόγου, από τον Όμηρο μέχρι τον Αριστοτέλη. Η τέχνη του λόγου έρχεται να εγκαινιάσει, δια των Στωικών, μια νέα χρήση στον φιλοσοφικό στοχασμό. Εχθροί της λαμπρότητας και της συγκινησιακής διάστασης του λόγου, οι Στωικοί, με προσεγγίσεις συχνά διαφορετικές, είδαν στη ρητορική περισσότερο μια επιστήμη παρά μια τέχνη του λόγου. Μια επιστήμη στην υπηρεσία της διαλεκτικής απόδειξης, η οποία απέβαινε απαραίτητη στην παιδεία των μαθητών.

Συγγραφείς, γυναίκες

Βλέπε
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΗ

335) Derrida, Jacques. Η γραφή και η διαφορά. Αθήνα: Καστανιώτης, 2003.

Στο βιβλίο κρίνονται ο Δομισμός, οι επιστήμες του ανθρώπου, η φαινομενολογία, το Θέατρο της ωμότητας, η ψυχανάλυση, η κριτική της λογοτεχνίας, μέσα από μια ακολουθία περίπλοκων χειρισμών που απαιτούν αναφορές στους Νίτσε, Χέγκελ, Χούσερλ, Χάιντεγκερ, Φρόντ, Αρτώ, Μπατάιγ, Μπλανσό, Φουκά, Ζαμπές, Λεβινάς. Ανανεώνοντας την προβληματική σχέση της ζώσας φωνής με τη γραφή. Ο Ντερντά θέτει τη σκέψη προ του μείζονος καθήκοντός της, να αναλογιστεί τον εαυτό

του μέσα από τη φωνητική υφή του κειμένου και τη κειμενική υφή της φωνής.

336) Συλλογικό έργο. Έμπνευση και δημιουργία. Αθήνα: Printa, 2004.

Τι μπορεί να συνδέει τον Μωπασσάν και τον Στήβενσον με τον Τσβάιχ και τον Μπόρχες, και πού συναντιούνται ο Μπωντλαίρ, ο Τσέχωφ και η Γουλφ με τον Φιτζέραλντ και τη Χάισμιθ; Όλοι αυτοί, και πολλοί άλλοι, βασανίζονται από τα αγωνιώδη ερωτήματα του δημιουργού, ερωτήματα κοινά που παραλλάσσουν με το πέρασμα των χρόνων, που τίθενται σε κάθε λογοτεχνικό είδος και σε κάθε σχολή. Στα κείμενά τους εξομολογούνται, αναζητούν, απαντούν, κρίνουν, σατιρίζουν, πολεμούν και συμπνέουν. Τι είναι ταλέντο, τι τους εμπνέει, πώς αναμετριοούνται με την άγραφη σελίδα και τους δαίμονες τής συγγραφής; Ζουν ή παρατηρούν τη ζωή; Και πώς συνυπάρχουν με τον κόσμο γύρω τους; Τι είναι ύφος, υπάρχουν συγκεκριμένοι κανόνες για το ποίημα και το μυθιστόρημα, και κατά πόσον ο καλλιτέχνης είναι ελεύθερος;

ΣΥΓΓΡΑΦΗ

Βλέπε επίσης

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ-- ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

ΣΥΓΓΡΑΦΗ

Βλέπε επίσης

ΡΗΤΟΡΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΣΥΓΓΡΑΦΗ-- ΗΘΙΚΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ

337) Stevenson, Robert Louis. Περί της ηθικής του συγγραφικού επαγγέλματος. Αθήνα: Printa, 2005.

Στο παρόν βιβλίο ο αναγνώστης έχει για πρώτη φορά την ευκαιρία να γνωρίσει έναν "διαφορετικό" Stevenson κι όμως τόσο ίδιο με τον καλό σύντροφο των παιδικών μας χρόνων και να παρακολουθήσει έναν μεγάλο λογοτέχνη να ανοίγει το μυστικό συγγραφικό εργαστήρι του. Ταυτόχρονα, ο συγγραφέας ως δοκιμογράφος και θεωρητικός της λογοτεχνίας είχε δημοσιεύσει πάνω από 150 άρθρα και δοκίμια, οι συναρπαστικές ιστορίες του επισκίασαν για έναν αιώνα τους στοχασμούς του, που μόνο πρόσφατα άρχισαν να ανακτούν τη θέση που τους αξίζει.

Συγγραφέας (συγγραφή)

Βλέπε

ΣΥΓΓΡΑΦΗ

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

338) Beekes, Robert S.P. Εισαγωγή στη συγκριτική ινδοευρωπαϊκή γλωσσολογία. Αθήνα: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη, 2004.

Η ελληνική γλώσσα ανήκει, στην οικογένεια των ινδοευρωπαϊκών γλωσσών, μέσα στην οποία κατέχει ξεχωριστή θέση. Καταρχάς, είναι μια από τις παλαιότερα μαρτυρημένες ινδοευρωπαϊκές γλώσσες, κυρίως ύστερα από την αποκρυπτογράφηση των κειμένων της μυκηναϊκής στη γραμμική Β, τα οποία χρονολογούνται στο 1400 π.Χ.. Μόνο η χεττιτική και η σανσκριτική διαθέτουν κείμενα που ανάγονται σε παλαιότερη εποχή. Επιπλέον, η αρχαία ελληνική έχει το πλεονέκτημα ότι είναι σε μεγάλο βαθμό διαφανής. Οι εξελίξεις που μας δημιουργούν προβλήματα δεν είναι πολλές, και η ινδοευρωπαϊκή προέλευση της γλώσσας είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό απόλυτα σαφής, πολύ περισσότερο από όσο στην περίπτωση της λατινικής ή των τευτονικών γλωσσών.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε επίσης
ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ

Σύγχρονη ελληνική φιλοσοφία

Βλέπε
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ—18^{ος} ΑΙΩΝΑΣ

Σύγχρονη φιλοσοφία

Βλέπε
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΣΥΓΧΡΟΝΗ

Σύμβολα

Βλέπε
ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ, ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ-- ΕΛΛΑΔΑ-- ΟΙΝΟΑΝΔΑ

Συμβολική, απεικόνιση

Βλέπε
ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ, ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ-- ΕΛΛΑΔΑ-- ΟΙΝΟΑΝΔΑ

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ

339) Δελλής, Ι. Γ. Φιλοσοφική συμβουλευτική. Αθήνα: Τυπωθήτω, 2005.

Μέσα στο υπαρξιακό χάος των μεταμοντέρνων κοινωνιών του λεγόμενου “πρώτου κόσμου” εμφανίστηκε, εδώ και λίγες δεκαετίες, ένα νέο επάγγελμα: η “Φιλοσοφική Συμβουλευτική”. Επαγγελματίες των οποίων ο βασικός εξοπλισμός δεν είναι ψυχολογικός, αλλά φιλοσοφικός, δέχονται ως “πελάτες” μέσους ανθρώπους, σκύβουν πάνω στα προβλήματά τους και προτείνουν, ακολουθώντας συγκεκριμένες μεθόδους, “λύσεις” βγαλμένες από τον θησαυρό της σκέψης των φιλοσόφων σύγχρονων και παλαιότερων. Πόσο αποτελεσματική, αλλά και θεμιτή, είναι μια τέτοια διαδικασία; Τι μπορεί να προσφέρει ηλεκτρονικό μας αλλά και τι παγίδες κρύβει, ίσως, για τον σύγχρονο άνθρωπο; Και πρόκειται για κάτι τόσο “καινούργιο” όσο φαίνεται εκ πρώτης όψεως, ή για κάτι που έχει ρίζες στην αρχαία φιλοσοφία; Τέλος, μπορεί να θεωρηθεί αυτόνομος κλάδος της Φιλοσοφίας, όπως ισχυρίζονται Πολλοί από αυτούς που την ασκούν, ή χρειάζονται κι άλλα βήματα εξέλιξης; Σε τι διαφέρει η “φιλοσοφικός σύμβουλος” από τον ψυχολόγο, που προσφέρει παρεμφερή βοήθεια; Με αυτά τα ερωτήματα καταπιάνεται ο συγγραφέας, αυτού του βιβλίου.

Σύμπαν

Βλέπε

ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΑ

Συμπέρασμα (Λογική)

Βλέπε

ΛΟΓΙΚΗ

ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ

340) Πενολίδης, Θεόδωρος. Μέθοδος και συνείδηση. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2004.

Το ερώτημα που απασχολεί στην παρούσα μελέτη τον Θεόδωρο Πενολίδη είναι εκείνο που τίθεται επανειλημμένα από ολόκληρη τη νεότερη φιλοσοφία: το ερώτημα για την αληθή γνώση και τη μέθοδο που διασφαλίζει την επαρκή και πρόσφορη πρόσβαση της γνωστικής συνείδησης στο αντικείμενο. Η συνισταμένη των απαντήσεων του έγκειται στη διαπίστωση ότι η νεότερη φιλοσοφία αμφισβητεί μία καίρια προϋπόθεση της αριστοτελικής φιλοσοφίας: την προτεραιότητα της ύπαρξης έναντι της γνώσης, της υπόστασης έναντι της γνωρίζουσας συνείδησης.

341) Jankenlevitch, Vladimir. Ηθική φιλοσοφία. Αθήνα: Ψυχογιός, 2003.

Η ηθική φιλοσοφία του V. Jankenlevitch αρνείται την ηθική της εξαγοράς και της μετάνοιας, μια κανονιστική δηλαδή ηθική, η οποία κατά βάση θέτει αξεπέραστους φραγμούς στην ελευθερία του ανθρώπινου όντος. Διότι το πρόβλημα του ηθικού όντος υπήρξε πάντα, και εξακολουθεί να είναι, η ελευθερία, η προϋπόθεση της οποίας

είναι ο όρος εκ των ων ουκ άνευ της ηθικής. Και είναι ακριβώς γι' αυτόν το λόγο που το καλό το κακό, οι δύο πόλοι της κανονιστικής ηθικής, ακυρώνονται μέσα στην ηθική της ελευθερίας, αφού, όπως γράφει ο συγγραφέας, “αν το κακό καταστρέφεται από μόνο του, είναι γιατί στην πραγματικότητα το κακό δεν είναι βιώσιμο. Το κακό είναι, όπως η ίδια η διαστροφή, ένα αδιέξοδο. Μπορεί να ζήσει ένα διάστημα μέσω των αμφισημιών, των παρανοήσεων, των χιλιάδων συνενοχών που βρίσκει μέσα σε μια άρρωστη συνείδηση. Επιβιώνει επειδή καταφέρνει να περνά για το αντίθετό του”. Ο V. Jankenlevitch θέτει τη μεταηθική του σαν ένα *riapissimo* της φωνής της σιωπής και του τραγουδιού της ψυχής, όταν ο ηθικός χρόνος - ο χρόνος της κανονιστικής ηθικής - εξαφανίζεται, και ο άνθρωπος δρασκελίζει το χείλος της στιγμής υπερβαίνοντας τα όρια του πεπερασμένου πνεύματός του.

Συνείδηση, Εθνική

Βλέπε

ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑ-- ΕΛΛΑΔΑ

342) Καραβάς, Βάιος. Πολυσυγκειμενικό δίκαιο: το συνταγματικό δίκαιο της κοινωνίας των πολιτών. Αθήνα: Teubner,G, 2005.

Τη χαρτογράφηση των σχέσεων του δικαίου με την κοινωνία αναλαμβάνει ο συγγραφέας αυτού του βιβλίου, ορμώμενος ουσιαστικά από δυο διαφορετικά σημεία θεώρησης, αφενός μεν θεωρητικής, αφετέρου δε πρακτικής φύσεως. Το πρώτο σημείο αφορά σύγχρονες φιλοσοφικές θεωρίες, όπως η συστηματική, η θεωρία της αποδόμησης, η κριτική και η διαλογική θεωρία . το δεύτερο αφορά συγκεκριμένα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα: τις προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης, την κρίση του κράτους πρόνοιας, το κύμα ιδιωτικοποιήσεων, την ανάδυση νέων παγκόσμιων καθεστώτων ιδιωτικής διακυβέρνησης με εξουσία ρύθμισης ζωτικών κοινωνικών τομέων.

Συνταγματικά δικαιώματα

Βλέπε

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ-- ΕΛΛΑΔΑ

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ-- ΕΛΛΑΔΑ

343) Καραβάς, Βάιος. Πολυσυγκειμενικό δίκαιο: το συνταγματικό δίκαιο της κοινωνίας των πολιτών. Αθήνα: Teubner,G, 2005.

Τη χαρτογράφηση των σχέσεων του δικαίου με την κοινωνία αναλαμβάνει ο συγγραφέας αυτού του βιβλίου, ορμώμενος ουσιαστικά από δυο διαφορετικά σημεία θεώρησης, αφενός μεν θεωρητικής, αφετέρου δε πρακτικής φύσεως. Το πρώτο σημείο αφορά σύγχρονες φιλοσοφικές θεωρίες, όπως η συστηματική, η θεωρία της αποδόμησης, η κριτική και η διαλογική θεωρία . το δεύτερο αφορά συγκεκριμένα

σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα: τις προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης, την κρίση του κράτους πρόνοιας, το κύμα ιδιωτικοποιήσεων, την ανάδυση νέων παγκόσμιων καθεστώτων ιδιωτικής διακυβέρνησης με εξουσία ρύθμισης ζωτικών κοινωνικών τομέων.

Συνύπαρξη

Βλέπε

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Συνύπαρξη, ειρηνική

Βλέπε

ΕΙΡΗΝΗ

Σχολικά αθλήματα-- φιλοσοφία

Βλέπε

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, 490-399 Π.Χ.

344) Gross, Ronald. Η μέθοδος του Σωκράτη. Αθήνα: Ενάλιος, 2003.

Ο Σωκράτης, ο μέγιστος σοφός ο ηθικότερος των ανθρώπων. Χάραξε με τις ιδέες του και τον τρόπο του βίου του τον πολιτισμό της ανθρωπότητας ολόκληρης. Οι ιδέες του, μεγαλειώδεις στην απλότητά τους, είναι το κλειδί που οδηγεί στην ευδαιμονία σήμερα και πάντοτε. Ο Gross έχει κάνει τρόπο ζωής τη φιλοσοφία του Σωκράτη, παρέχοντάς μας ένα σημαντικό εργαλείο για να βελτιώσουμε την ποιότητα του καθημερινού μας βίου.

345) Πλέυρης, Κωνσταντίνος. Ο Σωκράτης μπροστά στον θάνατο. Αθήνα: Ήλεκτρον, 2003.

Με το βιβλίο αυτό ο συγγραφέας απλοποιεί τα πράγματα και δίδει τις πραγματικές διαστάσεις της προσωπικότητας και της διδασκαλίας του Σωκράτη. Πρόκειται για ένα χρησιμότερο και αποκαλυπτικό έργο για όλους τους Έλληνες, νέους και μεγαλύτερους, αφού όλοι έπεσαν θύματα της ανεπάρκειας του εκπαιδευτικού συστήματος της χώρας μας

346) Irwin, Terence. Κλασική σκέψη. Αθήνα: Πολύτροπον, 2005.

Στο βιβλίο εξετάζονται οι σημαντικότερες φιλοσοφικές σχολές της αρχαιότητας, οι Προσωκρατικοί, ο Σωκράτης, ο Πλάτων, ο Αριστοτέλης, ο Στωικισμός, ο Επικουρισμός, ο Νεοπλατωνισμός, καθώς και άλλοι σημαντικοί διανοητές, όπως οι

τραγικοί ποιητές, οι ιστορικοί και οι συγγραφείς ιατρικών πραγματειών της αρχαίας Ελλάδας, αλλά και οι πρώτοι συγγραφείς του Χριστιανισμού. Ο Irwin συζητά ζητήματα φιλοσοφικού ενδιαφέροντος, όπως η ηθική, η θεωρία της γνώσης, η φιλοσοφία του νου και η φιλοσοφική θεολογία εντός του πνευματικού και ιστορικού πλαισίου τους.

347) Μπέλλας, Θρασύβουλος. Από τον Σωκράτη στον Ιησού. Αθήνα: Παπαζήσης, 2005.

Το βιβλίο αυτό είναι ένα έργο διεύρυνσης αφενός των πνευματικών καταβολών, που διαμόρφωσαν συστατικά τη χριστιανική διδασκαλία και δογματική, αφετέρου των κοινών παραμετρικών στοιχείων και αξόνων λειτουργίας των προτύπων Σωκράτη και Ιησού. Σαφέστατα η προσέγγιση του συγγραφέως δεν είναι θεολογική αλλά επιστημονικά αναλυτική, δεδομένου ότι δεν εξετάζει τον χριστιανισμό ως μια εξ αποκαλύψεως αλήθεια, ούτε κατά συνέπεια, ως περιεχόμενο μιας λογικής και μη αποδείξιμης πίστης

348) Colaiaco, James A. Σωκράτης εναντίον Αθηναίων. Αθήνα: Ενάλιος, 2004.

Το 399 π.Χ., ο μεγάλος φιλόσοφος Σωκράτης δικάστηκε από τη γενέτειρά του Αθήνα και κηρύχθηκε ένοχος από την πλειοψηφία των πολιτών-ενόρκων. Καταδικάστηκε σε θάνατο για υποτιθέμενη έλλειψη πίστης στους θεούς της πόλης, για εισαγωγή καινών δαιμονίων και για διαφθορά των νέων. Έχοντας αναλάβει την αποστολή να αναμορφώσει τους Αθηναίους, να επιδιώξει την αναζήτηση της αρετής και τη βελτίωση τόσο της ψυχής του όσο και της ψυχής των άλλων, ο Σωκράτης απείλησε αξίες και πεποιθήσεις που οι Αθηναίοι θεωρούσαν θεμελιώδεις για την ενότητα και τη σταθερότητα της δημοκρατίας τους. Ο Σωκράτης πρέσβευε την υπακοή στις επιταγές της συνείδησης του καθενός, την ελευθερία της έκφρασης και την ηθική αρχή ότι το καθήκον της υπακοής στο θείο είναι ανώτερο από το καθήκον της συμμόρφωσης στους νόμους.

Ταυτότητα, Εθνική

Βλέπε

ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

ΤΕΛΕΟΛΟΓΙΑ (ΛΟΓΙΚΗ)-- ΕΡΓΑ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΟΥ 1800

349) Kant, Immanuel. Κριτική της κριτικής ικανότητας. Αθήνα: Ροές, 2005.

Αν η κριτική ικανότητα, η οποία αποτελεί στην τάξη των γνωστικών μας ικανοτήτων, ένα ενδιάμεσο έργο ανάμεσα στη νόηση και το Λόγο, διαθέτει επίσης, θεωρούμενη καθαυτή, a priori αρχές. Αν αυτές είναι συστατικές ή απλώς ρυθμιστικές, αν η ικανότητα αυτή παρέχει a priori έναν κανόνα στο αίσθημα της ευαρέστησης και της δυσαρέστησης, ως ενδιάμεσο όρο ανάμεσα στη γνωστική ικανότητα και το επιθυμητικό: όλα τούτα είναι ερωτήματα με τα οποία θα ασχοληθεί η παρούσα κριτική της κριτικής ικανότητας.

Τέχνες -- κριτική

Βλέπε

ΤΕΧΝΗ-- ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΗΣ

ΤΕΧΝΕΣ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

350) Tolstj, Lev Nikolaevic. Τι είναι τέχνη. Αθήνα: Printa, 2004.

Ο ρώσος συγγραφέας και στοχαστής Λέων Νικολάγιεβιτς Τολστόι (1828-1910) έγινε γνωστός κυρίως για τα μυθιστορήματά του (“Πόλεμος και Ειρήνη”, “Άννα Καρένινα” κ.ά.) και για τις ρηξικέλευθες πολιτικοκοινωνικές απόψεις του, όπως και για τον τρόπο ζωής του. Στο ανά χειράς βιβλίο εξαπολύει μια δριμύτατη επίθεση κατά του δόγματος “η τέχνη για την τέχνη” και εκθέτει τις δικές του απόψεις για τη δημιουργία και το νόημά της. Κατ’ αυτόν, οι άνθρωποι επικοινωνούν με το λόγο και με την τέχνη. Μεταβιβάζουν τις γνώσεις τους με το λόγο, και τα αισθήματά τους με την τέχνη. Η τέχνη δεν έχει καμία σχέση ούτε με το (αντικειμενικό) κάλλος, ούτε με την (υποκειμενική) καλαισθησία, το καλό γούστο. Είναι τόσο καλύτερη, όσο ειλικρινέστερα εκφράζει τα αισθήματά του ο καλλιτέχνης.

ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΗΘΗ

351) Tolstj, Lev Nikolaevic. Τι είναι τέχνη. Αθήνα: Printa, 2004.

Ο ρώσος συγγραφέας και στοχαστής Λέων Νικολάγιεβιτς Τολστόι (1828-1910) έγινε γνωστός κυρίως για τα μυθιστορήματά του (“Πόλεμος και Ειρήνη”, “Άννα Καρένινα” κ.ά.) και για τις ρηξικέλευθες πολιτικοκοινωνικές απόψεις του, όπως και για τον τρόπο ζωής του. Στο ανά χειράς βιβλίο εξαπολύει μια δριμύτατη επίθεση κατά του δόγματος “η τέχνη για την τέχνη” και εκθέτει τις δικές του απόψεις για τη δημιουργία και το νόημά της. Κατ’ αυτόν, οι άνθρωποι επικοινωνούν με το λόγο και με την τέχνη. Μεταβιβάζουν τις γνώσεις τους με το λόγο, και τα αισθήματά τους με την τέχνη. Η τέχνη δεν έχει καμία σχέση ούτε με το (αντικειμενικό) κάλλος, ούτε με την (υποκειμενική) καλαισθησία, το καλό γούστο. Είναι τόσο καλύτερη, όσο ειλικρινέστερα εκφράζει τα αισθήματά του ο καλλιτέχνης.

ΤΕΧΝΗ

352) Πρώιμος, Κωνσταντίνος Β. Στα όρια της αισθητικής. Αθήνα: Κριτική, 2003.

Έχει φτάσει, άραγε, η σύγχρονη αισθητική σε κάποια όρια; Αν ναι, ποια είναι αυτά και τι επιπτώσεις έχουν στον τρόπο με τον οποίο προσλαμβάνουμε τα σύγχρονα έργα τέχνης; Μήπως, ορισμένες τάσεις στη σύγχρονη τέχνη και αρχιτεκτονική είναι απαξιωμένες ή παρακμιακές επειδή αρνούνται την αισθητική, και μαζί της τη συγκίνηση, τη χάρη ή την ομορφιά, που, για πολλούς αιώνες, υπήρξαν ακλόνητα κριτήρια καλλιτεχνικής ποιότητας; Από αυτά τα ερωτήματα, σύμφωνα με την

συγγραφέα, εκκινεί το βιβλίο, επιδιώκοντας να ανιχνεύσει φιλοσοφικά, κοινωνικά και πολιτικά διευρυμένες έννοιες της τέχνης, ιδιαίτερα χρήσιμες για να μπορέσουμε να κατανοήσουμε τη σημερινή κατάστασή της.

353) Zola, Emile. Κείμενα για την τέχνη. Αθήνα: Printa, 2003.

Ο συγγραφέας ασχολήθηκε επαγγελματικά με την τεχνοκριτική επί τριάντα χρόνια, γράφοντας μερικά από τα γοητευτικότερα κείμενα για την τέχνη του ώριμου 19ου αιώνα. Τα άρθρα του μας μεταφέρουν την ηλεκτρισμένη ατμόσφαιρα που επικρατούσε στους κύκλους της ευρωπαϊκής διανόησης, σε όλη τη διάρκεια μιας ιστορικής περιόδου σφοδρών συγκρούσεων μεταξύ συντηρητικών και προοδευτικών δυνάμεων. Όπως πολλά άρθρα του Ζολά, λειτουργούν μέχρι σήμερα ως διαχρονικά υποδείγματα μαχόμενης δημοσιογραφίας και ως πολύτιμες ιστορικές μαρτυρίες, ενώ παράλληλα προσφέρουν την απόλαυση του γλαφυρού ύφους ενός ιδιαίτερα ταλαντούχου λογοτέχνη.

ΤΕΧΝΗ-- ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΗΣ

354) Καίμης, Ιούλιος. Γύρω από το αίσθημα του ωραίου. Αθήνα: Γαβριηλίδης, 2005.

Η παρούσα μελέτη “Γύρω στο αίσθημα του ωραίου” πιθανότατα γράφτηκε ανάμεσα στα 1944-46 και προωθήθηκε στον συλλέκτη παλαιών βιβλίων Πέτρο Βέργο από τον πρώην εκδότη Σπύρο Νικολόπουλο. Πρόκειται για εκατό υποκίτρινα φύλλα (17x24 εκ.) γραμμένα μόνο από τη μια όψη με μολύβι όπου οι σποραδικές προσθαφαιρέσεις γίνονται με μελάνι πράσινου χρώματος. Αποσπάσματα αυτού του αφανέρωτου κειμένου πρωτοδημοσιεύτηκαν στο περιοδικό “Η Λέξη”. Η παρούσα μελέτη ωστόσο είναι μια καλή αφορμή για να ανακεφαλαιώσει ο συγγραφέας τα δεδουλευμένα πάνω στο πρόσωπο και στο έργο. Αν και το ζήτημα προβάλλει επιτακτικά γυμνό. Είναι δυνατόν ένας άνθρωπος που έζησε τόσο προκλητικά ανεπίκαιρα (με άλλα λόγια: που αναζήτησε το μέλλον της τέχνης στο παρελθόν της -αυτό δεν σημαίνει η πρωτοτυπία;) να απευθύνεται σ’ ένα κοινό που αποθεώνει οτιδήποτε το καινούργιο;

ΤΕΧΝΗ

Βλέπε επίσης

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ-- ΙΣΤΟΡΙΑ

355) Ουμπέρτο, Έκο. Ιστορία της ομορφιάς. Αθήνα: Καστανιώτη, 2004.

Το βιβλίο αυτό συνοδεύεται από εικόνες εκατοντάδων αριστουργημάτων όλων των εποχών αλλά δεν πρόκειται για έναν τόμο ιστορίας της τέχνης. Οι εικόνες, όπως και τα κείμενα που χρονολογούνται από την εποχή του Πυθαγόρα και φτάνουν ως τις μέρες μας, βοηθούν στην πληρέστερη ανάλυση των αντιλήψεων περί Ομορφιάς που διαμορφώθηκαν και προκάλεσαν ατέλειωτες συζητήσεις από την αρχαία Ελλάδα μέχρι σήμερα. Το βιβλίο αυτό περιγράφει πώς οι άνθρωποι κατανόησαν την Ομορφιά της φύσης, των λουλουδιών, των ζώων, του ανθρώπινου σώματος, των άστρων, των μαθηματικών σχέσεων, του φωτός, της ενδυμασίας, των πολύτιμων λίθων, του Θεού και του Διαβόλου. Παρόλο που έχουν διασωθεί μονάχα κείμενα φιλοσόφων, συγγραφέων, επιστημόνων, μυστικιστών ή θεολόγων ή και καλλιτεχνών, μέσω των τεκμηρίων αυτών μπορούμε να ανασυνθέσουμε και τον τρόπο με τον οποίο οι ταπεινοί, οι απόκληροι αλλά και οι άνθρωποι του δρόμου αντιλαμβάνονταν την Ομορφιά. Και γίνεται φανερό ότι πολλές διαφορετικές απόψεις περί Ομορφιάς αλληλοσυγκρούστηκαν όχι μόνο σε διαφορετικές ιστορικές περιόδους αλλά και στο πλαίσιο της ίδιας εποχής και του ίδιου πολιτισμού.

ΤΕΧΝΗ, ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ

356) Αγγελής, Δημήτρης. Αισθητική βυζαντινή. Αθήνα: Εκδόσεις των Φίλων, 2004.

Η βυζαντινή φιλοσοφία αποτελεί έναν κλάδο που παλιότερο δεν είχε την ίδια ανάπτυξη με αυτή που γνωρίζει τα τελευταία χρόνια. Τούτο, ασφαλώς, δεν συνέβαινε αποκλειστικά και μόνο εξ αιτίας της ευρύτατο διαδεδομένης αρνητικής αντίληψης που επικρατούσε για την πνευματική κληρονομιά που κατέλιπε η βυζαντινή περίοδος. Υπήρχε ταυτόχρονα και η αμφιβολία για το εάν και κατά πόσο η κατ' εξοχήν θεολογική σκέψη του Βυζαντίου ήταν πράγματι και θεολογική.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Βλέπε επίσης

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

357) Mitcham, Carl. Η τεχνολογική σκέψη. Αθήνα: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, 2005.

Το βιβλίο του Καρλ Μίτσαμ αποτελεί εισαγωγή στη φιλοσοφία της τεχνολογίας κατά

την καλύτερη δυνατή εκδοχή του όρου. Δεν προϋποθέτει εξειδικευμένες γνώσεις τεχνολογίας ή φιλοσοφίας, χωρίς ωστόσο να προβαίνει πουθενά σε κακώς εννοούμενες απλοποιήσεις ή παραχωρήσεις απέναντι στην απαιτούμενη αυστηρότητα. Οι ιδιαίτερες απόψεις του συγγραφέα παρουσιάζονται, αλλά παρουσιάζονται σεμνά και διακριτικά, χωρίς να υποβαθμίζουν ή να υπερκαλύπτουν απόψεις με τις οποίες ο ίδιος διαφωνεί.

358) Τσιαντής, Γιώργος. Φιλοσοφία και τεχνολογία: δοκίμιο οριακής οντολογίας. Αθήνα: Έλλην, 2004.

Η μεταφυσική της πληροφορίας χαρακτηρίζεται από μία καθολική αγνόηση και παράκαμψη των ορίων ακόμη και του θανάτου, μια άλλη οντολογία, η οποία αντιπαρατίθεται σ' αυτήν αμφισβητώντας το τεχνικό πνεύμα που την θεμελιώνει, οφείλει να είναι καταρχήν μια οντολογία των ορίων και από την άποψη αυτή μια 'οριακή οντολογία'. Αν επίσης στην εποχή της πληροφορίας τα ίδια 'τα πράγματα έχουν υπερβεί τα όριά τους', ώστε καμιά υπέρβαση "να μην παίζει πια ρόλο στον ορισμό μας", αυτό δεν σημαίνει ότι το έργο προς πραγμάτωση της σκέψης θα πρέπει να είναι και μεταφυσική υπέρβασης των ορίων, αλλά αντιθέτως: μια οντολογία συνείδησης των ορίων.

359) Ihde, Don. Φιλοσοφία της τεχνολογίας. Αθήνα: Κάτοπτρο, 2004.

Η τεχνολογία δεν είναι πλέον δυνατόν να θεωρείται αυτονόητη. Οι επιπτώσεις της στις κοινωνικές, ηθικές, πολιτικές και πολιτιστικές διαστάσεις του κόσμου μας πρέπει να προσδιοριστούν και να μελετηθούν. Τούτο το βιβλίο αποτελεί μια οξυδερκή εισαγωγή σε ένα από τα νεότερα αντικείμενα που πραγματεύεται σήμερα η φιλοσοφία: την τεχνολογία. Ο Ihde εξετάζει κριτικά την επίδραση της τεχνολογίας στις επιστήμες τον άνθρωπο και τους διαφορετικούς πολιτισμούς με στόχο την κατανόηση και την αποτίμηση των τεχνολογικών επιπτώσεων. Χρησιμοποιώντας πλήθος παραδειγμάτων που προέρχονται από όλους σχεδόν τους τεχνολογικούς τομείς (συμπεριλαμβανομένων εκείνων της τεχνητής νοημοσύνης, της ρομποτικής και της πυρηνικής ενέργειας), ο συγγραφέας εξετάζει τόσο την τρέχουσα κατάσταση όσο και τις μελλοντικές τεχνολογικές κατευθύνσεις. Στο τελευταίο μάλιστα κεφάλαιο υποστηρίζει ότι το θεμελιώδες ζήτημα του 21^{ου} αιώνα αφορά το παγκόσμιο περιβάλλον, ένα ζήτημα το οποίο ακολουθείται στενά από την πολυπολιτισμικότητα και την επίδραση της στον τεχνολογικό πολιτισμό, το μέλλον των πολεμικών συρράξεων και τη διανομή του πλούτου στην παγκόσμια οικονομία.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

360) Mumford, Lewis. Ο μύθος της μηχανής β τόμος. Σκόπελος: Νησίδες, 2005.

Στο βιβλίο αυτό ο Mumford κορυφώνει τις ριζικές αναθεωρήσεις των κοινών και διαδεδομένων αντιλήψεων για την πρόοδο του ανθρώπου και της τεχνολογίας. Για πρώτη φορά παρουσιάζει μια ολοκληρωμένη ιστορική εξήγηση των ανορθολογικοτήτων και καταστροφών που έχουν υπονομεύσει τα ανώτερα

επιτεύγματα όλων των πολιτισμών. Δείχνει πώς οι ποσοτικοί στόχοι της σύγχρονης τεχνικής, ταχύτητα, μαζική παραγωγή ακαριαία επικοινωνία και εξ αποστάσεως έλεγχος, έχουν φάει αναπόφευκτη ρύπανση, σπατάλη, οικολογική αναστάτωση και ανθρώπινη εξολόθρευση σε κλίμακα αδιανόητη παλαιότερα.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε επίσης

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΥΠΑΡΞΙΣΜΟΣ

361) Νησιώτης, Νικ. Από την ύπαρξη στη συνύπαρξη. Αθήνα: Μαΐστρος, 2004.

Ο Ν. Νησιώτης ήταν ο κριτικός εισηγητής του υπαρξισμού στη χώρα μας και της προσωποκεντρικής θεώρησης του κόσμου. Ένας από του μεγαλύτερους Έλληνες στοχαστές του 20^{ου} αιώνα και μια σημαντική προσωπικότητα στο χώρο των γραμμάτων, της φιλοσοφικής και θεολογικής σκέψης καθώς και του αθλητισμού. Ο τόμος αυτός περιλαμβάνει κείμενα του για την κοινωνία της θρησκείας.

362) Τσάκαλος, Μιχάλης. Υπαρξισμός και συμβουλευτική θεωρία. Αθήνα: Γρηγόρη, 2005.

Η υπαρξιακή συμβουλευτική και ψυχοθεραπεία τα τελευταία χρόνια και στη χώρα μας δείχνει να προκαλεί το έντονο ενδιαφέρον διορατικών επιστημόνων της ψυχικής υγείας, της εκπαίδευσης, της ειδικής και διαπολιτισμικής παιδαγωγικής, της κοινωνικής υποστηρικτικής και της επαγγελματικής ανάπτυξης- υποστήριξης. Χωρίς αμφιβολία η παραπάνω τάση, που προβάλλεται πλέον ως συμπληρωματική μεθοδολογική και λειτουργική ανάγκη σε όλους τους χώρους που εφαρμόζεται συμβουλευτική, υποστηρίζεται και εξελίσσεται έχοντας ως γνώμονα και παρακαταθήκη τις κλασικές και σύγχρονες φιλοσοφικές παραδοχές του εξιστενσιαλισμού και της φαινομενολογίας. Οι θεωρίες αυτές υποστηρίζουν, ότι ο ανθρώπινος ψυχισμός αλλά και η διανοητική- κοινωνική του συγκρότηση, δεν είναι παρά η σύνθετη και πολυσχεδής εκφορά της υπαρξιακής ταυτότητας, στην οποία σχεδόν συγκρουσιακά επισωρεύονται, επιδρούν και διαμορφώνονται εγγενείς τάσεις, βιωματικές και ιστορικές εμπειρίες καθώς και συλλογικές ή ατομικές, πολιτιστικές, πολιτικές και κοινωνικές πιέσεις, εκτιμήσεις και αντιδράσεις.

Υπαρξισμός

Βλέπε

ΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ

363) Ποταμιάνου Ελένη. Ο σχηματισμός του υποκειμένου στη νεότερη φιλοσοφία. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2004.

Κεντρικό άξονα στη νεότερη φιλοσοφία αποτελεί η έννοια του υποκειμένου, η οποία συνδέεται πρωτίστως με τον ορθολογισμό, καθώς θεμελιώνεται στο καρτεσιανό cogito. Εγκαταλείποντας τη σχολαστική παράδοση, ο Καρτέσιος, οδηγεί τη φιλοσοφία σε μια καινούργια οδό στην οποία το υποκείμενο κατακτά το δικαίωμα του πρωταγωνιστή, κυριαρχεί στη σκηνή και διατηρείται σταθερά σε αυτή την προνομιακή θέση από τον 17ο έως και τον 20ό αιώνα. Για να εξεταστούν ο ρόλος του υποκειμένου και οι μετασχηματισμοί του στη νεότερη φιλοσοφία, στην παρούσα μελέτη επιχειρείται πρώτα η διερεύνηση των καταβολών του καρτεσιανού εγχειρήματος, εκεί όπου εντοπίζεται αρχικά ο σχηματισμός του υποκειμένου: τη στιγμή δηλαδή της ανάδυσής του σε ένα “Εγώ που σκέπτεται”, το οποίο δεν καθιερώνεται μόνο στα πεδία του φιλοσοφικού στοχασμού, αλλά προβάλλεται εξίσου στα πεδία της επιστήμης, εκεί όπου θα κυριαρχήσει το κρίσιμο και πολυσήμαντο ερώτημα των ορίων της γνώσης.

Υποκειμενισμός

Βλέπε

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ

ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΛΟΓΙΑ

364) Husserl, Edmund. Φαινομενολογία. Αθήνα: Κριτική, 2005.

“Ένα ιστορικό ντοκουμέντο, πού φωτίζει πτυχές της φαινομενολογικής φιλοσοφίας, η οποία εξακολουθεί να προσδιορίζει μεγάλο μέρος της σύγχρονης φιλοσοφικής σκέψης. Τα κείμενα που προσφέρονται εδώ ως ορισμοί της φαινομενολογίας αναδεικνύουν την εσωτερική ένταση της τέχνης δύο μεγάλων φιλοσόφων του 20ού αιώνα. Ο Husserl, επιχειρώντας να χαρτογραφήσει και να κάνει προσιτή την εσωτερική διαδρομή του στοχασμού του, ενδιαφέρεται να καταδείξει πως η υπερβατολογική φαινομενολογία του υπερβαίνει τις παραδοσιακές οντολογικές και γνωσιακές διαμάχες. Ο Heidegger, από την άλλη, δράττεται της ευκαιρίας για να καταθέσει τους ενδοιασμούς του, και να δώσει το στίγμα του δικού του, νεότευκτου τότε φιλοσοφικού στοχασμού. Τόσο στη συνεισφορά του στην τρίτη εκδοχή, όσο και στα marginalia, αλλά και στην επιστολή του προς τον Husserl διακρίνουμε την προσπάθεια του να διακόψει οριστικά τους δεσμούς με την φαινομενολογία του δασκάλου τού, αναζητώντας επίμονα τα τεκμήρια που θα την κατατάξουν στην παραδοσιακή μεταφυσική.

ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΣ

365) Skinner, Quentin. Η ελευθερία προτιμότερη από τον φιλελευθερισμό. Αθήνα: Καρδαμίτσα, 2003.

Τούτο το δοκίμιο ενός κορυφαίου, σε διεθνές επίπεδο, ιστορικού είναι μια μείζων επιστημονική συμβολή συνοδευόμενη από πλήρη τεκμηρίωση. η οποία στο πρώτο μέρος της επιζητεί να ανασκάψει, και να δικαιώσει, τη νέο-ρωμαϊκή θεωρία για τους ελεύθερους πολίτες και τις ελεύθερες πολιτείες όπως αναπτύχθηκε στη Βρετανία των πρώιμων Νεότερων Χρόνων. Η ανάλυση αυτή οδηγεί σε μια ρωμαλέα υπεράσπιση της φύσης, των προθέσεων και των στόχων της ιστορίας της διάνοησης και της ιστορίας των ιδεών

366) Sandel, Michael J. Ο φιλελευθερισμός και τα όρια της δικαιοσύνης. Αθήνα: Πόλις, 2003.

Αν η δεκαετία του '70 είναι η εποχή της άνθησης φιλελεύθερων και ισοκρατικών θεωριών, η δεκαετία του '80 εκδηλώνει τάσεις ανατροπής των βασικών αξιωμάτων του φιλελευθερισμού και την επιθυμία επιστροφής σε νεο-ρομαντικές αντιλήψεις. Στο επίκεντρο αυτής της διαμάχης βρίσκεται το έργο του Rawls που έχει καθιερωθεί ως η πλέον εμπειριστατωμένη στην εποχή μας προσπάθεια διατύπωσης μιας φιλελεύθερης ηθικοπολιτικής θεωρίας. Η κριτική τάση των “κοινοτιστών” χαρακτηρίζεται από την πρόταξη του ιδιαίτερου απέναντι στο καθολικό και προπαντός της ζώσας κοινότητας απέναντι σε μια αφηρημένη ατομικότητα. Από τους κοινοτιστές ο Michael Sandel έχει διατυπώσει την πλέον εμβριθή αλλά και κομψή κριτική στη θεωρία της Δικαιοσύνης του θέτοντας σε αμφισβήτηση την πρωτοκαθεδρία του ορθού έναντι του αγαθού και της δικαιοσύνης έναντι της συλλογικής ωφέλειας.

Φιλελεύθερος

Βλέπε

ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΣ

Φιλολογία, κλασσική

Βλέπε

ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Φιλολογία, συγκριτική

Βλέπε

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ-- ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

367) Ζουράρις, Κώστας. Νυν... αιωρούμαι. Αθήνα: Αρμός, 2003.

Το γεγονός άλλωστε πως, πολύ λιγότερο από ιστορικός, ο Θουκυδίδης είναι πολιτικός φιλόσοφος, αποδεικνύεται και από το ίδιο το αντικείμενο των Ιστοριών του. Ο ανηλεής αυτός στοχαστής δεν επέλεξε, όπως δια μακρών εξηγεί στην εισαγωγή του τον οποιονδήποτε πόλεμο ως αντικείμενο του έργου του, άρα αδίκως του προσάπτουν πως ασχολήθηκε μόνον με την στρατιωτική ιστορία, αδιαφορώντας για την οικονομική ή την κοινωνική. Επέλεξε την στιγμή της κρίσης, την στιγμή κατά την οποία έμπαιναν υπό έλεγχο, οι αντοχές του συστήματος της αρχαιοελληνικής πόλεως. Της πόλεως ως καθολικό ελληνικό υπόδειγμα κοινωνικής, οικονομικής, ιδεολογικής, καλλιτεχνικής, πνευματικής και θρησκευτικής οντότητας, άρα όχι ειδικά της δημοκρατίας, σε προτελευταία ανάλυση βεβαίως, τίποτα παραπάνω από μία διευρυμένη ολιγαρχία.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

368) Μακρής, Νίκος. Αποκάλυψη της φιλοσοφίας. Αθήνα: Δρόμων, 2004.

Η φιλοσοφική μέριμνα είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τις βαθύτερες αναζητήσεις των ανθρώπων όλων των εποχών. Είμαστε βέβαιοι πως τα προβλήματα τα οποία τίγονται στις σελίδες που ακολουθούν δεν είναι μόνο προβλήματα τα οποία απασχολούν όλους όσοι μετείχαν στις εκτενείς συζητήσεις του *Φιλοσοφικού Καφενείου*. Αγκαλιάζουν τους βαθύτερους προβληματισμούς όλων των συνειδήσεων και γι' αυτό προσφέρονται ως οικείος διάλογος περισσότερο και ελάχιστα ως προσωπικές θεωρήσεις.

369) Πανεθνητάκης, Γιάννης. Ο κόσμος με τις κρυμμένες σημασίες. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2005.

Από τα κεφάλαια του βιβλίου ανοίγεται ένας ορίζοντας ερωτήσεων πάνω σε θέματα που ενδιαφέρουν τα οδοιπορικό του βίου μας, Προσπαθήσαμε να εξειδικεύσουμε σε συγκεκριμένα θέματα τις μεγάλες γενικεύσεις που είχαν γίνει πάγιοι ορισμοί στις θεωρίες, δηλαδή να μεταπείσουμε και να απλοποιήσουμε τις έννοιες της κατηγορίας του είδους, της εργασίας, της νόησης, του λόγου, της ιδέας, της αντίθεσης, της εναντίωσης, του συμβόλου και να τοποθετήσουμε σε νέες αφετηρίες.\

370) Νικητάρá, Χριστίνα. Για την σιωπή για την αγάπη. Αθήνα: Έλλην, 2003.

Στη ρύμη του καθημερινού λόγου διατηρείται ανοιχτό το κεφάλαιο της σιωπής. Διαπιστώνουμε την αγωνία της σιωπής στη διαπόμπευση της επικοινωνίας, τη χαρούμενη έξαρσή της, στη συνάντηση του αγαπημένου προσώπου, τη ζωντανή καρδιά της σιωπής στον υπαρξιακό πόνο και στο θάνατο, το στοχαστικό λόγο της

σιωπής στο παραλήρημα της ευτυχίας. Κάθε μορφή και έκφρασή της παρατείνουν στο άπειρο τις συνιστώσες της ύπαρξης.

371) Ouspensky, Peter D. Tertium organum. Αθήνα: Πύρινος κόσμος, 2005.

Στο βιβλίο αυτό, ο Ouspensky θέτει στον εαυτό του και στους αναγνώστες κάποια καίρια ερωτήματα που απασχολούν την ανθρώπινη σκέψη εδώ και χιλιάδες χρόνια. Τα προβλήματα του χώρου, του χρόνου, της κίνησης, της αιτιότητας, της ελεύθερης βούλησης και του πεπρωμένου. Ο συγγραφέας αναπτύσσει το θέμα του χρησιμοποιώντας τη γλώσσα της κοινής λογικής και της καθημερινότητας. Οι παρομοιώσεις και οι εκφράσεις του είναι οικείες, παρμένες από τη ζωή. Καλεί τον αναγνώστη να συλλογιστεί μαζί του και τον οδηγεί μακριά από τη ζούγκλα των φιλοσοφικών συστημάτων και μεταφυσικών θεωριών για να στοχαστεί και να προσπαθήσει να κατανοήσει τα αρχέγονα μυστήρια και τα αινίγματα του κόσμου. Ο Ouspensky παρουσιάζει μια νέα λογική, τη λογική της ενόρασης, ανατρέποντας τους παλιούς τρόπους σκέψης και τις πλάνες, κερδίζοντας έτσι μια θέση στην ιεραρχία των φιλοσόφων. Ο Ouspensky χειρίζεται τις ιδέες του με έναν ορθολογικό και μαθηματικό τρόπο, δημιουργώντας τη βάση για μια κοινή πορεία φιλοσοφίας και επιστήμης, που θα βγάλει τον άνθρωπο από τη σημερινή σύγχυση και θα τον οδηγήσει σε έναν φωτεινό κόσμο.

372) Θεόπη, Παρισάκη. Φιλοσοφία και τέχνη. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ζήτρος, 2004.

Η εργασία αυτή είναι προϊόν σύνθεσης διδασκαλίας και έρευνας. Το πρώτο μέρος του βιβλίου περιλαμβάνει την επεξεργασμένη μορφή μιας σειράς από παραδόσεις της συγγραφέως στο Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής του Α.Π.Θ., με τις οποίες επιχειρεί να σκιαγραφήσει τον αισθητικό προβληματισμό του 17^{ου} αιώνα, έκφραση, πρώτιστα, του ορθολογιστικού πνεύματος του κλασικισμού και του ιδεώδους της αντικειμενικότητας του ωραίου. Παράλληλα, η μακρόχρονη ερευνητική ενασχόληση της με την αγγλική αισθητική του 18^{ου} αιώνα την οδήγησε στη διαπίστωση ότι η διαμόρφωση της νέας αισθητικής του γούστου στην Αγγλία από τις αρχές του 18^{ου} αιώνα και εξής, την οποία προαναγγέλλουν τάσεις αντίδρασης προς τον κλασικισμό ήδη από το 17^ο αιώνα, δεν αποτελεί ρήγμα ασυνέχειας προς την προγενέστερη κλασικιστική θεωρία, παρά τον εκ διαμέτρου αντίθετο προσανατολισμό της.

373) Καστοριάδης, Κορνήλιος. Ανθρωπολογία, πολιτική, φιλοσοφία. Αθήνα: Ύψιλον, 2005.

Το βιβλίο αυτό περιέχει τις πέντε διαλέξεις που έδωσε ο Κ. Καστοριάδης στην Αλεξανδρούπολη τον Μάρτιο του 1993 με τα εξής θέματα: Η συμβολή της ψυχανάλυσης στην κατανόηση της γένεσης της κοινωνίας. Η παιδεία σε μια δημοκρατική κοινωνία, Αισχύλεια ανθρωπογονία και Σοφόκλεια αυτοδημιουργία του ανθρώπου, Οικολογία και πολιτική και Ψευδοχάος, Χάος και Κόσμος. Κείμενα που απασχολούν μόνιμα τον μεγάλο έλληνα φιλόσοφο σε θέματα που αγγίζουν τα καθημερινά και παγκόσμια προβλήματα: οικολογία, πολιτική, σχέση ατομικής ψυχής

και κοινωνικής θέσμησης, παιδεία και σύνδεση με την αρχαία ελληνική δημοκρατική παράδοση.

374) Wilber, Ken. Μια θεωρεία για τα πάντα. Αθήνα: Κυβέλη, 2003.

Μια ολοκληρωμένη θεώρηση επιχειρεί να συμπεριλάβει την ύλη, το σώμα, την διάνοια, την ψυχή και το πνεύμα, όπως εμφανίζονται στον εαυτό, στην κουλτούρα και στην φύση. Είναι μια θεώρηση που επιχειρεί να είναι εκτενής ισορροπημένη περιεκτική. Μια θεώρηση που αγκαλιάζει επομένως την επιστήμη, την τέχνη και τα ήθη, που συμπεριλαμβάνει εξίσου διάφορους κλάδους, από την φυσική ως την πνευματικότητα, από την βιολογία ως την αισθητική, από την κοινωνιολογία ως την στοχαστική προσευχή.

375) Popper, Karl Reimund Sir (1902-) Όλοι οι άνθρωποι είναι φιλόσοφοι. Αθήνα: Μελάι, 2004.

Σύμφωνα με την αντίληψη του Popper, όλοι οι άνθρωποι είναι φιλόσοφοι γιατί στοχάζονται τα θεμελιώδη ζητήματα της ζωής. Η βαθύτερη ανθρωπιστική φιλοσοφία του προϋποθέτει βέβαια σε συμφωνία με τη σωκρατική τα προσέγγιση ,την αλήθεια, γνωρίζει όμως ότι οι άνθρωποι μπορούν να την πλησιάζουν πάντοτε μόνο βήμα-βήμα, μέσω δοκιμής και λάθους, και υποβάλλοντας ακριβώς σε κριτική τις γνώσεις των άλλων και τις δικές τους.

376) Brownie, Neil M. Οδηγός κριτικής σκέψης. Αθήνα: Πατάκη, 2004.

Ο σύγχρονος άνθρωπος κατακλύζεται σε καθημερινή βάση από αλληλοαντικρουόμενους ισχυρισμούς. Ποιόν πρέπει να πιστέψουμε; Πως μπορούμε να ελέγξουμε την εγκυρότητα όσων λέγονται; Πώς μπορούμε να διαμορφώσουμε προσωπική άποψη; Το βιβλίο αυτό απαντά στα παραπάνω ερωτήματα και προτείνει μια μέθοδο κριτικής ανάγνωσης και ακρόασης που οικοδομείται πάνω σε μια σειρά κριτικών ερωτήσεων, τις οποίες το σκεπτόμενο άτομο καλείται να απαντήσει προκειμένου να αξιολογήσει τα επιχειρήματα των άλλων.

377) Σκανάτοβιτς, Τάκης. Απρόοπτη πρόζα. Αθήνα: Ιωλκός, 2004.

Έργο αποκαλυπτικό. Κράμα πεζού και ποιητικού λόγου, όπου οι σκέψεις εκτίθενται εκκινώντας από τη βάση μιας ανάβαθης φιλοσοφικότητας με ανεκδοτολογική, αφηγηματική παρουσίαση φάσεων της σύγχρονης πραγματικότητας, και προχωρούν με crescendo απ' τα ρηγά προς τα βαθύτερα, αναπτυσσόμενες μέσω μιας δοκιμιακής τοποθέτησης κοσμικής ιδεοσοφίας και μεταφυσικής έως την υψηλότερη έξαρση: τον κολοφώνα ενός λυρικού σουρεαλιστικού δεκάπτυχου.

378) Βιρβιδάκης, Στέλιος. Η χρήση παραδειγμάτων στη φιλοσοφία. Αθήνα: Εκκρεμές, 2005.

Οι φιλόσοφοι πάντα χρησιμοποιούσαν παραδείγματα στα κείμενα του και στη διδασκαλία τους και συνεχίζουν ακόμη να τα χρησιμοποιούν. Σε μερικές φιλοσοφικές παραδόσεις η χρήση παραδειγμάτων είναι πιο συχνή από ότι σε άλλες, αλλά αποδεικνύεται δύσκολο, αν όχι αδύνατο, να εντοπίσει κανείς φιλοσόφους που δεν καταφεύγουν σε παραδείγματα για την αρτιότερη παρουσίαση των απόψεων τους; Παρόλο όμως που τα παραδείγματα φαίνεται να είναι απαραίτητα στη φιλοσοφία, τα ερωτήματα σχετικά με τη σημασία της χρήσης τους δεν έχουν συζητηθεί αρκετά.

379) Πάρε το κόκκινο χάπι. [χ.τ.]: Publish, 2003.

Το βιβλίο αυτό είναι ένα συναρπαστικό ταξίδι στο εσωτερικό του Μάτριξ. Προκαλεί τη σκέψη και ανοίγει διάπλατα τις πόρτες του μυαλού. Εξετάζει τις τεχνολογικές προκλήσεις, το θρησκευτικό συμβολισμό και τα φιλοσοφικά διλήμματα όπως παρουσιάζονται στην ταινία. Φημισμένοι επιστήμονες, τεχνολόγοι ακαδημαϊκοί κοινωνικοί σχολιαστές και συγγραφείς επιστημονικής φαντασίας προσφέρουν ο κάθε ένας τη δική του τολμηρή οπτική.

380) Μανιάτης, Γιώργος. Ρίχαρντ Βάγκνερ. Αθήνα: Πολύτροπον, 2003.

Ο συγγραφέας εξετάζει τις φιλοσοφικές, αισθητικές και πολιτικές αντιλήψεις του Ρ.Βαγκνερ, όπως εκφράζονται στην τόσο σημαντική και ριζοσπαστική καλλιτεχνική του δημιουργία. Αντικρούει την εικόνα του συνθέτη, που κατασκεύασες η εθνικιστική και ναζιστική προπαγάνδα, ως μονοδιάστατη, άδικη και μη τεκμηριωμένη. Ανασυνθέτει επίσης τις αισθητικές και πολιτικές συζητήσεις του 19^{ου} αιώνα καταδεικνύοντας τη σημασία και την επικαιρότητα τους για την εποχή μας.

381) Badiou, Alain. Περιστάσεις. Αθήνα: Άγρα, 2005.

Τι μπορεί να κάνει η φιλοσοφία για την πολιτική; Τίποτα, έτσι ακούγεται από παντού. Αντιθέτως, λέει ο Alain Badiou, η φιλοσοφία δεν παύει να συναντιέται με την πολιτική, σε συναντήσεις που αποτελούν επίσης τις 'περιστάσεις' αυτές που σχηματίζουν και τον παρόντα τόμο. Ο Badiou υπενθυμίζει ότι για τον φιλόσοφο μια περίπτωση δεν είναι αναγκαστικά αυτό που απασχολεί τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων. Αντιθέτως, είναι αυτό που κρίνει τη σπουδαιότητα των επερχομένων. Με άλλα λόγια, είτε πρόκειται, όπως συμβαίνει εδώ, για τις εκλογές Σιράκ/Λεπέν, για τις σχέσεις της Γερμανίας με τη Γαλλία, το φιλοσοφείν συνίσταται στη διαύγεια της απόστασης ανάμεσα στη σκέψη και την εξουσία (η γνώση του εάν μπορούμε να διασχίσουμε αυτή την απόσταση), στον εντοπισμό της αξίας της εξαίρεσης (η γνώση του εάν το συμβάν οδηγεί στη ρήξη). Σε τελευταία ανάλυση, να φιλοσοφείς σημαίνει να διαλέγεις.

382) Κονδύλης, Παναγιώτης. Παλιά και νέα θεότητα. Αθήνα: Έρασμος, 2003.

Πολλά γράφτηκαν από τη δημοσίευση της συζήτησης που ενέπλεξε κείμενα των Κονδύλη, Λυκιαρδόπουλου και Ροζάνη, και ακόμη περισσότερα ειπώθηκαν σχετικά με τις θέσεις του προσανατολισμούς και την αξία αυτής της συζήτησης. Το βέβαιο είναι ότι η συζήτηση δημιούργησε ένα χώρο ιδεών και αντιπαραθέσεων που ακόμη περιμένει τους αποδέκτες του και τους άλλους συνομιλητές που θα τον διανοίξουν σε άλλα πεδία, μα πάντα με τον ίδιο ενθουσιασμό και το ίδιο πάθος. Αυτόν τον σκοπό άλλωστε επιδιώκει και η παρούσα έκδοση.

383) Blackburn, Simon. Λαγνεία. Αθήνα: Νεφέλη, 2005.

Ο Simon Blackburn έγραψε ένα σοφό και απολαυστικό βιβλίο με θέμα τη λαγνεία ίσως το πιο σκανδαλώδες αλλά και θελκτικό από τα "επτά θανάσιμα αμαρτήματα". Οι πλούσιες αλλά πάντα ακριβείς αναφορές του συγγραφέα στους αρχαίους κλασσικούς, και όχι μόνο προσδίδουν στη μελέτη αυτή εγκυρότητα και την καθιστούν εξαιρετικά ενδιαφέροντα και προκλητική. (Ο συγγραφέας των έργων 'The passions', 'About love'. Ο συγγραφέας μας χαρίζει μια γοητευτική εκδοχή της λαγνείας σε ένα πυκνό και ευφυές κείμενο. Αποδωμόντας τα κοινωνικά στερεότυπα, τις προκαταλήψεις και τα ψεύδη που σχετίζονται με τον σεξουαλικό πόθο, ο γνωστός φιλόσοφος Simon Blackburn υμνεί το 'θανάσιμο αμάρτημα' ως άλλη όψη της ορμής για ζωή.

384) Δελλής, Ι. Γ. Φιλοσοφική συμβουλευτική. Αθήνα: Τυπωθήτω, 2005.

Μέσα στο υπαρξιακό χάος των μεταμοντέρνων κοινωνιών του λεγόμενου "πρώτου κόσμου" εμφανίστηκε, εδώ και λίγες δεκαετίες, ένα νέο επάγγελμα: η "Φιλοσοφική Συμβουλευτική". Επαγγελματίες των οποίων ο βασικός εξοπλισμός δεν είναι ψυχολογικός, αλλά φιλοσοφικός, δέχονται ως "πελάτες" μέσους ανθρώπους, σκύβουν πάνω στα προβλήματά τους και προτείνουν, ακολουθώντας συγκεκριμένες μεθόδους, "λύσεις" βγαλμένες από τον θησαυρό της σκέψης των φιλοσόφων σύγχρονων και παλαιότερων. Πόσο αποτελεσματική, αλλά και θεμιτή, είναι μια τέτοια διαδικασία; Τι μπορεί να προσφέρει ηλεκτρονικό μας αλλά και τι παγίδες κρύβει, ίσως, για τον σύγχρονο άνθρωπο; Και πρόκειται για κάτι τόσο "καινούργιο" όσο φαίνεται εκ πρώτης όψεως, ή για κάτι που έχει ρίζες στην αρχαία φιλοσοφία; Τέλος, μπορεί να θεωρηθεί αυτόνομος κλάδος της Φιλοσοφίας, όπως ισχυρίζονται Πολλοί από αυτούς που την ασκούν, ή χρειάζονται κι άλλα βήματα εξέλιξης; Σε τι διαφέρει η "φιλοσοφικός σύμβουλος" από τον ψυχολόγο, που προσφέρει παρεμφερή βοήθεια; Με αυτά τα ερωτήματα καταπιάνεται ο συγγραφέας, αυτού του βιβλίου.

385) Καιμάκης, Παύλος. Φιλοσοφία και μουσική. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2005.

Σε έναν κατεξοχήν μουσικό πολιτισμό όπως είναι ο αρχαιοελληνικός, η παρουσία της μουσικής είναι έντονη όχι μόνο στις καθημερινές εκδηλώσεις της ζωής αλλά και στη φιλοσοφία. Οι πρώτες αναφορές στη μουσική βρίσκονται στους προσωκρατικούς και

ο σχετικός προβληματισμός συνεχίζεται μέχρι τους νεοπλατωνικούς φιλοσόφους. Στο βιβλίο αυτό παρουσιάζονται οι απόψεις του Πυθαγόρα και των μαθητών του, που συσχέτισαν για πρώτη φορά τη μουσική με τα μαθηματικά, ακολουθεί ο Πλάτων, στο έργο του οποίου η μουσική κατέχει πρωταρχικό ρόλο, ο Αριστοτέλης, που με την κριτική του δίνει διαφορετικό περιεχόμενο στις θέσεις του Πλάτωνα, και τέλος ο Πλωτίνος, που μας οδηγεί προς τις τελευταίες σελίδες της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας. Θέματα που εξετάζονται, μεταξύ άλλων, είναι η σημασία της αρμονίας στην αρχαία ελληνική μουσική, ο ρόλος της μουσικής στην εκπαίδευση, η σχέση της μουσικής με την πολιτική και την ηθική, και η διάκριση ανάμεσα στη νοητή και την αισθητική μουσική.

386) Στείρης, Γεώργιος. Φιλοσοφία και κόσμος. Αθήνα: Καρδαμίτσα, 2005.

Στη μελέτη αυτή προτάσσεται μια αναφορά στην αντίληψη του κόσμου που διαμορφώθηκε στην κλασική αρχαιότητα, καθώς κρίνεται σκόπιμο να παρουσιαστεί η γένεση του κοσμολογικού στοχασμού. Στη συνέχεια, εξετάζονται αναλυτικά οι απόψεις του Αριστοτέλη και του Πτολεμαίου για τον κόσμο, με έμφαση στο σύστημα τους για τη λειτουργία του σύμπαντος. Η διαμάχη μεταξύ των δυο αυτών συστημάτων έμελλε να σημαδέψει την πορεία της σκέψης για πολλούς αιώνες. Ύστερα παρουσιάζονται οι κοσμολογικές θέσεις από την εποχή του Αυγουστίνου έως και το 12^ο αι., ενώ αμέσως μετά η σκυτάλη περνά στον αραβικό και ιουδαϊκό στοχασμό, χωρίς τους οποίους η εξέλιξη στον τομέα της κατανόησης του 13^{ου} και του 14^{ου} αι., εξετάζοντας τις ιδέες σημαντικών στοχαστών παράλληλα προς την πρόοδο της αστρονομίας, με την οποία εξάλλου ήταν στενά συνδεδεμένη η κοσμολογία την εποχή εκείνη.

387) Deleuze, Gilles. Τι είναι φιλοσοφία. Αθήνα: Καλέντης, 2004.

Η φιλοσοφία δεν είναι ούτε ενατένιση, ούτε αναστοχασμός, ούτε επικοινωνία, ον και κάποια στιγμή κατάφερε να πιστέψει ότι είναι πότε το ένα, πότε το άλλο, λόγω της ικανότητας που έχει ο κάθε πνευματικός κλάδος να γεννά τις ίδιες του τις αυταπάτες και να κρύβεται πίσω από ένα σύννεφο ομίχλης το οποίο εκπέμπει επί τούτου. Δεν είναι ενατένιση, επειδή ενατένιση είναι τα ίδια τα πράγματα καθ' όσον τα βλέπουμε μέσα από την δημιουργία των ίδιων τους των εννοιών. Επίσης, δεν είναι αναστοχασμός αφού κανείς δεν χρειάζεται την φιλοσοφία για να αναστοχαστεί πάνω σε κάτι: νομίζουμε ότι δίνουμε πολλά στην φιλοσοφία με το να την κάνουμε τέχνη του αναστοχασμού, της αποστερούμε, όμως, τα πάντα, αφού ούτε οι μαθηματικοί περίμεναν ποτέ τους φιλοσόφους, για να αναστοχαστούν πάνω στα μαθηματικά, ούτε οι καλλιτέχνες, για να αναστοχαστούν πάνω στη ζωγραφική ή στην μουσική.

388) Baggini, Julian. Τα εργαλεία του φιλοσόφου. Αθήνα: Καστανιώτη, 2005.

Τα εργαλεία του φιλοσόφου παρέχουν όλο τον απαραίτητο διανοητικό εξοπλισμό που επιτρέπει σε κάποιον να λάβει μέρος σε μια φιλοσοφική συζήτηση, να επιδοθεί σε μια ανάγνωση ή σε έναν φιλοσοφικό στοχασμό. Καθιστά τις βασικές φιλοσοφικές έννοιες προσβάσιμες σε φοιτητές, με ένα ασυνήθιστα συνοπτικό και εύληπτο σχήμα. Το

καθένα από τα 87 λήμματα του εξηγεί πώς μπορεί κανείς να αξιοποιήσει με ακρίβεια και αποτελεσματικότητα μια σημαντική έννοια ή μια τεχνική ανάπτυξης επιχειρηματολογίας. Ξεκινώντας από τις βασικές αρχές της επιχειρηματολογίας, το βιβλίο απλώνεται στα εργαλεία της αξιολόγησης και της κριτικής, καθώς επίσης και στα όρια της επιχειρηματολογίας και σε ορισμένες μορφές ριζοσπαστικής κριτικής της καθιερωμένης φιλοσοφικής μεθοδολογίας. Γραμμένα με συναρπαστικό ύφος, τα λήμματα διανθίζονται με ζωντανά και απτά παραδείγματα, ενώ συνοδεύονται και με υποδείξεις για πρόσθετη μελέτη.

389) Merleau- Ponty, Claire. Σημεία. Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 2005.

Φαινομενολόγος αλλά και διαλεκτικός υπαρξιστής αλλά και μαρξιστής, ο συγγραφέας ορίζει την φιλοσοφία ως περιγραφή της αρχικής επαφής μας με τον κόσμο, δηλαδή ως ανάλυση της αντίληψης. Ξεκινώντας από εδώ, όπου δεν έχουν διαχωρισθεί το σώμα και το πνεύμα, κατακτά μια οπτική γωνία υπό την οποία παύουν να χωρίζονται η γλώσσα ως εκφορά και ως νόημα, η οικονομία και η πολιτική, η εμπειρία και η επιστήμη, το φαινόμενο και το ον στην πολιτική στράτευση και την πολιτική εξουσία. Στη συλλογή φιλοσοφικών δοκιμίων “Σημεία” δοκιμάζει το θεωρητικό αυτό εργαλείο σε διάφορα πεδία: ζωγραφική και λογοτεχνία, γλωσσολογία, κοινωνιολογία, ανθρωπολογία, ιστορία της φιλοσοφίας, σχέση της φιλοσοφίας με το βιωμένο σώμα, τον βιωμένο χρόνο, την ατομικότητα, την εξουσία. Μέσα από αυτή τη σειρά αυτοτελών μελετημάτων διαφαίνεται, η αυθυπέμβαση της φαινομενολογίας προς την κατεύθυνση μιας διαλεκτικής θεωρίας του ανθρώπου.

390) Μπιτσάκης, Ευτύχης Ι. Δρόμοι της διαλεκτικής. Αθήνα: Άγρα, 2003.

Η διαλεκτική αντίληψη της φύσης και της κοινωνίας αναπτύσσεται -ή πρέπει να αναπτύσσεται- σε ενδογενή αλληλεπίδραση με το γίνεσθαι των επιστημών και το σύνολο της κοινωνικής πρακτικής. Τι σημαίνει όμως διαλεκτική; Στην ελληνική αρχαιότητα σήμαινε κυρίως την τέχνη της συζήτησης. “Ήδη όμως στους Προσωκρατικούς, και κυρίως στον Ηράκλειτο, αναδεικνύεται η γνωσιολογική και η οντολογική συνιστώσα της διαλεκτικής. Η τριπλή όψη -μέθοδος, θεωρία της γνώσης, θεωρία του είναι- υπάρχει ήδη ρητά στην εγελιανή φιλοσοφία και στο έργο των κλασικών του μαρξισμού. Διαλεκτική σημαίνει μελέτη της κίνησης, τόσο της φύσης και της κοινωνίας όσο και της γνώσης. Στην υλιστική διαλεκτική η μέθοδος, η θεωρία της γνώσης και η θεωρία του είναι συνιστούν όψεις μιας αδιαίρετης ολότητας, χωρίς να ταυτίζονται. Το βιβλίο αυτό επιχειρεί να διαπραγματευθεί ορισμένα βασικά και επίκαιρα προβλήματα με βάση το έργο των κλασικών του μαρξισμού αλλά και νεότερων μαρξιστών και -προφανώς- τα δεδομένα των επιστημών της εποχής μας.

391) Καρακώστας, Ιωάννης Μ. Αμφικτυονική φιλοσοφία. Αθήνα: Δωδώνη, 2003.

Το μέλλον της ανθρωπότητας ανήκει πια στη Φιλοσοφία και στην Επιστήμη. Η Φιλοσοφία ανοίγει δρόμους, που η Επιστήμη με την Τεχνολογία έπονται, όμως αν παρεκκλίνουν της ορθότητας, η Φιλοσοφία τις φρενάρει, γιατί είναι η μόνη που αποτελεί το φύλακα άγγελο της ανθρώπινης ύπαρξης. Ειδικότερα, η Αμφικτυονική Φιλοσοφία, σήμερα, στον ταραγμένο, αλλοπρόσαλλο και απειλητικό κόσμο, που ζούμε, είναι το σωτήριο βάλεσμα για το ανθρώπινο γένος. Η διαίρεση του πλανήτη δεν είναι ανθρωπολογική, αλλά γεωγραφική και, ως εκ τούτου, δεν χωρίζει από τους λαούς, οι οποίοι πρέπει να ζουν τον Αμφικτυονικό κόσμο του "Εμείς", στον ιδεατό και δυνάμενο να πραγματοποιηθεί κόσμο της Οικουμενικής Συνύπαρξης.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης
ΑΛΗΘΕΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε επίσης
ΑΝΑΛΥΣΗ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε επίσης
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
ΠΛΟΥΡΑΛΙΣΜΟΣ (ΘΕΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ)
ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης
ΓΝΩΣΗ, ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε Επίσης
ΕΡΜΗΝΕΙΑ (ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε επίσης
ΗΘΙΚΗ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
Βλέπε Επίσης
ΛΟΓΙΚΗ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
Βλέπε Επίσης
ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
Βλέπε επίσης
ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
Βλέπε επίσης
ΝΕΟΠΛΑΤΩΝΙΣΜΟΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
Βλέπε επίσης
ΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
Βλέπε επίσης
ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
Βλέπε επίσης
ΤΕΧΝΕΣ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
Βλέπε επίσης
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΜΥΑΛΟΥ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
Βλέπε επίσης
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΙΝΔΙΚΗ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
Βλέπε επίσης
ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Βλέπε επίσης

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ—ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ

392) Λαμπρίδη, Έλλη. Εισαγωγή στη φιλοσοφία. Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών, 2004.

Με την ‘‘Εισαγωγή στη φιλοσοφία’’, η γνωστή φιλόσοφος Έλλη Λαμπρίδη παρουσιάζει μια νέα πλευρά της εργασίας της. Αποφεύγοντας τη συνηθισμένη κατάληξη των λεγόμενων ‘‘Εισαγωγών’’ σε ιστορική ή άλλη απαρίθμηση των κατά καιρούς φιλοσοφικών συστημάτων, διερευνά θεμελιακά προβλήματα για τη θέση της φιλοσοφίας ανάμεσα στις άλλες νοητικές ενέργειες του ανθρώπου, δείχνει τους περιορισμούς που επιβάλλονται στα διάφορα συστήματα είτε από την προσωπικότητα είτε από τη διάχυτη κοσμοθεωρία της εποχής, όπου αναφάνηκαν, και προσπαθεί να καθορίσει την θέση τους απέναντι στην επιστήμη, κυρίως τη φυσική και μαθηματική επιστήμη.

393) Μαρκής, Δημήτριος. Μαθήματα εισαγωγής στη φιλοσοφία. Αθήνα: Πολύτροπον, 2005.

Η μύηση στα μυστήρια του φιλοσοφείν μόνο προφορικά μπορεί να επιτελεσθεί, και έτσι επιτελέσθηκε με τις παραδόσεις που παρουσιάζονται εδώ. Η σύννοσή τους τώρα με τα μέσα της γραφής στοχεύει στο να διασώσει ίχνη αυτής της μύησης, με έναν γραπτό λόγο. Μόνον έτσι όμως οριστικοποιείται το σχήμα των παραδόσεων, δίνεται η τελειωτική τους μορφή. Η τέλεια παράδοση είναι η νεκρή παράδοση, δεν είναι η ζωντανή φλόγα της ομιλίας. Έτσι, με το παρόν βιβλίο, ο συγγραφέας κατά την διάρκεια της ακαδημαϊκής του καριέρας, προσπαθεί να εξασφαλίσει την δικιά του μετάβαση στον άλλο κόσμο της Βαλχάλας, της ιδεατής κοινοπολιτείας των φιλοσόφων. Τελικά φαίνεται, πως και η δικιά του εισαγωγή επιτελείται υπό την σκιά του Πλάτωνος.

394) Δελλής, Ι. Γ. Εισαγωγή στη φιλοσοφία Ι. Αθήνα: Τυπωτήτω, 2004.

Το βιβλίο αυτό γράφτηκε με στόχο να βοηθήσει τον αναγνώστη να έρθει σε πρώτη επαφή με τον φιλοσοφικό στοχασμό. Εξετάζει το οικουμενικό και διαχρονικό πνευματικό γεγονός της φιλοσοφίας σε σχέση με τα άλλα στοιχεία του ανθρώπινου πολιτισμού, και δείχνει ότι η φιλοσοφία δεν είναι μόνο έκφραση πολιτισμού αλλά και το μέσο με το οποίο κρίνονται και αξιολογούνται τα υπόλοιπα πολιτιστικά στοιχεία. Με αυτό τον τρόπο, και όχι μόνο, η φιλοσοφία παρεμβαίνει στο ‘‘γίγνεσθαι’’ της ιστορίας και του πολιτισμού. Αν η ενασχόληση με τη φιλοσοφία ήταν στο παρελθόν μια γοητευτική πνευματική διαδικασία, σήμερα εμφανίζεται ως πνευματική ανάγκη υπαγορευμένη από την παθητικότητα και την κριτική αποδιοργάνωση του ανθρώπου.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ-- ΕΛΛΑΔΑ-- ΒΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

395) Παπακωνσταντίνου, Αναστάσιος Α. Φιλοσοφικά ρεύματα και φιλοσοφία του δικαίου στην αρχαιότητα και στον μεσαίωνα. Αθήνα: Κυριακίδη, 2004.

Πρώτη φιλοδοξία του συγγραφέα είναι να παραθέσει τα βιογραφικά στοιχεία των σπουδαιότερων φιλοσόφων της αρχαίας και μεσαιωνικής εποχής, έτσι ώστε να διευκολύνει τους ιστορικούς της φιλοσοφίας του μέλλοντος να γνωρίσουν καλύτερα τον τρόπο σκέψης, όσο και την προσωπικότητα των μεγάλων σοφών του παρελθόντος. Η δεύτερη του επιδίωξη είναι να παρουσιάσει μια καλή εισαγωγή στα κυριότερα φιλοσοφικά ρεύματα των δυο τόσο σημαντικών περιόδων για την εξέλιξη της ανθρώπινης σκέψης, της αρχαιότητας και του Μεσαίωνα. Η τρίτη του προσπάθεια είναι να παρουσιάσει μια καθαρή και συνεκτική εικόνα της φιλοσοφίας του δικαίου, από την πρώτη στιγμή της γενέσεως μέσα στο χρόνο, έως την ύστερη μεσαιωνική εποχή.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ—ΙΣΤΟΡΙΑ

396) Wittgenstein, Ludwig. Περί τέχνης και αισθητικής. [χ.τ.]: Ιδιωτική έκδοση, 2003.

Στο βιβλίο αυτό περιέχονται οι σκέψεις το Wittgensten γύρω από την τέχνη και την αισθητική. Ο ίδιος δεν είχε σκεφτεί ποτέ να τις συγκεντρώσει σε ένα ενιαίο πόνημα. Πίστευε αφενός ότι όσα θα έγραφε δεν θα αρκούσαν ούτε για προλεγόμενα στο τεράστιο αυτό θέμα, αφ' ετέρου ότι όσα και αν έλεγε δεν θα μπορούσαν αν εξηγήσουν τη σημασία, το σπουδαίο ρόλο, που η τέχνη και ιδιαίτερα η μουσική είχε παίξει στη ζωή του. Οπότε δεν μπορούσε και να ελπίζει ότι θα τον καταλάβαινε κανείς...

397) Τράνταρη, Μάρα –Σωτηρία. Ιστορία της φιλοσοφίας β τόμος. Αθήνα: Ηρόδοτος, 2005.

Στο δεύτερο τόμο, με αφετηρία το τέλος της βυζαντινής φιλοσοφίας και με κύρια χαρακτηριστικά τη στροφή και το ενδιαφέρον στην κλασσική αρχαιότητα (αναγέννηση,) εξετάζεται η μακρά περίοδος της νεοελληνικής φιλοσοφίας με τους σημαντικούς εκπροσώπους της κατά την περίοδο του νεοελληνικού διαφωτισμού, Έμφασης δίνεται στη φιλοσοφία ως βασική προϋπόθεση στην παιδεία και στην εκπαίδευση από το 16^ο ως το 19^ο αιώνα και επιχειρείται μια καλή προσέγγιση της φιλοσοφίας σήμερα.

398) Σκέψεις 2002-2003. [χ.τ.] Ιδιωτική Έκδοση, 2003.

Η Σκέψεις είναι έκδοση φιλοσοφίας και Διεπιστημονικής έρευνας. Αρχές της η κριτική και η αναζήτηση. Αποτελεί διεθνές βήμα για μελέτες που ανεξάρτητα από το καθ' ύλη περιεχόμενο τους, αποκαλύπτουν τα αδιέξοδα στα οποία οδηγείται η νόησης, οσάκις εμπλέκεται σε δογματικές αντιπαραθέσεις και προβαίνει σε μονομερείς σύνθεσης. Η Σκέψεις σέβεται την πνευματική παράδοση, τοποθετεί όμως την αλήθεια στον συνεχή έλεγχο των αξιολογικών και των ερευνητικών αρχών.

399) Φάτση, Βιργινία. Ο άνθρωπος. Αθήνα: Κυβέλη, 2003.

Η επιβεβαίωση της ύπαρξης του Θεού Θα έλθει από εκεί που ξεκίνησε η μεγαλύτερη αμφισβήτησή του. Από την επιστήμη. Και επομένως η σχέση του Ανθρώπου με τον Θεό θα γίνει λιγότερο μεταφυσική και πολύ περισσότερο φυσική και καθημερινή. Το βιβλίο αυτό από την πρώτη μέχρι και την τελευταία του εμπνευσμένο, ανοίγει τον δρόμο προς αυτήν την κατεύθυνση.

400) Παπακωνσταντίνου, Αναστάσιος Α. Φιλοσοφικά ρεύματα και φιλοσοφία του δικαίου στην αρχαιότητα και στον μεσαίωνα. Αθήνα: Κυριακίδη, 2004.

Πρώτη φιλοδοξία του συγγραφέα είναι να παραθέσει τα βιογραφικά στοιχεία των σπουδαιότερων φιλοσόφων της αρχαίας και μεσαιωνικής εποχής, έτσι ώστε να διευκολύνει τους ιστορικούς της φιλοσοφίας του μέλλοντος να γνωρίσουν καλύτερα τον τρόπο σκέψης, όσο και την προσωπικότητα των μεγάλων σοφών του παρελθόντος. Η δεύτερη του επιδίωξη είναι να παρουσιάσει μια καλή εισαγωγή στα κυριότερα φιλοσοφικά ρεύματα των δυο τόσο σημαντικών περιόδων για την εξέλιξη της ανθρώπινης σκέψης, της αρχαιότητας και του Μεσαίωνα. Η τρίτη του προσπάθεια είναι να παρουσιάσει μια καθαρή και συνεκτική εικόνα της φιλοσοφίας του δικαίου, από την πρώτη στιγμή της γενέσεως μέσα στο χρόνο, έως την ύστερη μεσαιωνική εποχή.

401) Χρύσης, Αλέξανδρος Α. Φιλοσοφία της ιστορίας. Αθήνα: Κριτική, 2004.

Στο βιβλίο αυτό ο αναγνώστης έχει τη δυνατότητα για μια πρώτη, εισαγωγικού χαρακτήρα, προσέγγιση σημαντικών φιλοσοφικών ερμηνειών της Ιστορίας, που διατυπώθηκαν από τους χρόνους της ελληνικής αρχαιότητας μέχρις εκείνους της ευρωπαϊκής νεωτερικότητας. Ξεκινώντας με τη διατύπωση των βασικών ερωτημάτων της Φιλοσοφίας της Ιστορίας και εντοπίζοντας τις απαρχές της στην αρχαία ελληνική γραμματεία, ο συγγραφέας συνεχίζει με θεολογικές αναγνώσεις της Ιστορίας όπως αυτές του Αυγουστίνου και του Bossuet και, μετά από ένα σύντομο οδοιπορικό σε σημαίνοντες διανοητές της Αναγέννησης και του Ευρωπαϊκού Διαφωτισμού, εστιάζει τελικά την ανάλυσή του στην κριτική θεώρηση των φιλοσοφικοϊστορικών συνθέσεων των Kant, Herder, Hegel και Marx.

402) Τριαντάρη- Μαρά, Σωτηρία. Ιστορία της φιλοσοφίας I από την αρχαιότητα στον Μεσαίωνα. Αθήνα: Ηρόδοτος, 2005.

Στον πρώτο τόμο της δίτομης ιστορίας της φιλοσοφίας, που καλύπτει δύομισι χιλιάδες αιώνες, παρατίθεται αρχικά μια σύντομη εισαγωγή για την προέλευση, τον ορισμό και τη σχέση της φιλοσοφίας με τις άλλες επιστήμες, καθώς και τη διαίρεση της σε περιόδους. Ακολουθεί μια συνοπτική αναφορά στην ινδική και κινεζική φιλοσοφία, όπου εντοπίζονται διαφορές και ομοιότητες με την αρχαία ελληνική φιλοσοφία (προσωκρατική- σωκρατική φιλοσοφία- πρώτη σοφιστική). Γίνεται εκτενής και ξεχωριστός λόγος για τη ζωή, το έργο και το φιλοσοφικό στοχασμό των

δυο μεγάλων φιλοσόφων, του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη. Σημαντική θεωρείται η επίδραση των δυο φιλοσόφων στους εκπροσώπους της ελληνιστικής εποχής, κατά τη διάρκεια της οποίας άκμασαν τα τρία μεγάλα φιλοσοφικά συστήματα ο επικουρισμός, ο στωικισμός και ο σκεπτικισμός.

403) Pears, David. Ιστορία της δυτικής φιλοσοφίας. Αθήνα: Νεφέλη, 2005.

Μια έγκυρη και εξαιρετικά ενδιαφέρουσα ιστορία της φιλοσοφίας προορισμένη για τον μέσο αναγνώστη, η "ιστορία της δυτικής φιλοσοφίας του πανεπιστημίου της Οξφόρδης" παρακολουθεί την ιστορία της δυτικής φιλοσοφίας από τις απαρχές της στην αρχαιότητα έως σήμερα, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στο πνευματικό περιεχόμενο αυτής της εξέλιξης. Το βιβλίο προσφέρει λεπτομερή καταγραφή της ζωής και του έργου όλων των μειζόνων στοχαστών ανά τους αιώνες από τον Σωκράτη και τον Πλάτωνα ως τον Αριστοτέλη, από τον Άγιο Αυγουστίνο ως τον Θωμά τον Ακινάτη, από τον Ντεκάρτ, τον Λόκ και τον Χιούμ ως τον Κάντ, τον Φίχτε και τον Χέγκελ, η ανά χείρας ιστορία διατρέχει τους αιώνες φτάνοντας ως τους σύγχρονους στοχαστές όπως ο Σάρτρ και ο Βιτγκενστάιν, ενώ παράλληλα διερευνά με λεπτομερή και άκρως διαφωτιστικό τρόπο θεμελιώδεις έννοιες, δόγματα και σχολές σκέψης τόσο της αγγλο-αμερικανικής όσο και της ηπειρωτικής παράδοσης.

404) Lowy, Michael. Walter Benjamin: Προμήνυμα κινδύνου μια ανάγνωση των θέσεων "για τη φιλοσοφία της ιστορίας". Αθήνα: Πλέθρον, 2004.

Οι "Θέσεις για τη φιλοσοφία της ιστορίας" (1940) του Walter Benjamin είναι ένα από τα πιο σημαντικά κείμενα του 20^{ου} αιώνα. Κείμενο υπαινικτικό, σιβυλλικό, του οποίου ο ερμητισμός είναι διάσπαρτος από εικόνες και αλληγορίες, παραδοξολογίες και ενοράσεις. Ο Michael Lowy δεν επιδιώκει τόσο να ασκήσει κριτική στις "θέσεις", όσο προσπαθεί να τις κατανοήσει. Η προτεινόμενη ανάγνωση δεν έχει στόχο να θεωρηθεί η πιο σωστή ή η πιο επιστημονική. Απλώς εκεί που άλλες βλέπουν μόνο αντιφάσεις ή αμφισημίες αυτή αποσαφηνίζει τη θεμελιώδη συνάφεια που έχει δομηθεί από τον Benjamin ανάμεσα σε τρεις ετερογενείς λόγους: τον γερμανικό ρομαντισμό, τον εβραϊκό μεσσιανισμό και τον επαναστατικό μαρξισμό.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ-- ΛΕΞΙΚΑ

405) Πελεργίδης, Θεοδόσιος. Λεξικό της Φιλοσοφίας. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2004.

Στο λεξικό αυτό ακόμη παρουσιάζονται η ζωή, η δράση και τα έργα των εισηγητών και των εννοιών, των θεωριών των σχολών και των ρευμάτων, που συνθέτουν το περιεχόμενο της φιλοσοφίας, έτσι ώστε ο αναγνώστης να είναι σε θέση όχι μόνο να πληροφορηθεί σ τι συνιστάται ότι αποκαλείται φιλοσοφία, αλλά και να συναισθανθεί το πώς, κάτω από ποιες συνθήκες, με ποιες προθέσεις με ποιο προσωπικό αγώνα, με πόσο ψυχικό σθένος διαμορφώθηκε ένας από τους πιο σημαντικούς τομείς του πολιτισμού μας.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ-- ΛΟΓΟΙ, ΔΟΚΙΜΙΑ, ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

406) Βασιλόπουλος, Περικλής. Δοκίμιο για το κοινωνικό είναι. Σκόπελος: Νησίδες, 2003.

Το ιστορικό πλαίσιο, μέσα στο οποίο δημοσιεύεται τούτο το σύντομο φιλοσοφικό έργο του Βασιλόπουλου, είναι αυτό που διαμορφώνει η τρέχουσα πολιτική και στρατιωτική ηγεμονία μιας καπιταλιστικής κοινωνίας που αυτοπροσδιορίζεται ως το τέλος της ιστορίας, η σύγκρουση των πολιτισμών κτλ. Το θεωρητικό περιεχόμενο του δοκιμίου είναι ότι για να υπάρξει ιστορική ανάδειξη του κοινωνικού είναι, χρειάζεται διαύγεια των στόχων, κι αυτή είναι προϋπόθεση για μια πιθανή ολοκλήρωση της σημερινής ανθρώπινης ατομικότητας.

407) Πανεθνητάκης, Γιάννης. Ο κόσμος με τις κρυμμένες σημασίες. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2005.

Από τα κεφάλαια του βιβλίου ανοίγεται ένας ορίζοντας ερωτήσεων πάνω σε θέματα που ενδιαφέρουν τα οδοιπορικά του βίου μας, Προσπαθήσαμε να εξειδικεύσουμε σε συγκεκριμένα θέματα τις μεγάλες γενικεύσεις που είχαν γίνει πάγιοι ορισμοί στις θεωρίες, δηλαδή να μεταπείσουμε και να απλοποιήσουμε τις έννοιες της κατηγορίας του είδους, της εργασίας, της νόησης, του λόγου, της ιδέας, της αντίθεσης, της εναντίωσης, του συμβόλου και να τοποθετήσουμε σε νέες αφετηρίες.

408) Πάρε το κόκκινο χάπι. [χ.τ.]: Publish, 2003.

Το βιβλίο αυτό είναι ένα συναρπαστικό ταξίδι στο εσωτερικό του Μάτριξ. Προκαλεί τη σκέψη και ανοίγει διάπλατα τις πόρτες του μυαλού. Εξετάζει τις τεχνολογικές προκλήσεις, το θρησκευτικό συμβολισμό και τα φιλοσοφικά διλήμματα όπως παρουσιάζονται στην ταινία. Φημισμένοι επιστήμονες, τεχνολόγοι ακαδημαϊκοί κοινωνικοί σχολιαστές και συγγραφείς επιστημονικής φαντασίας προσφέρουν ο κάθε ένας τη δική του τολμηρή οπτική.

409) Pasintra, Rasi. Κρισναμούρτι και τέταρτος δρόμος. Αθήνα: Κυβέλη, 2003.

Με αυτό το βιβλίο επιχειρούνται συγκρίσεις και σχολιασμοί, ίσως για πρώτη φορά, ανάμεσα σε τρεις φιλοσοφικές θεωρήσεις για την εσωτερική εξέλιξη του ανθρώπου, με απώτερο σκοπό να δημιουργηθούν ερωτηματικά και να βρεθούν κοινά σημεία μεταξύ τους. Πρόκειται για τις φιλοσοφικές θεωρήσεις του Κρισναμούρτι των Γκουρτζιέφ- Ουσπένσκυ και των αγίων ερημιτών πατέρων της εκκλησίας από το Γεροντικό.

410) Νικηταρά, Χριστίνα. Για την σιωπή για την αγάπη. Αθήνα: Έλλην, 2003.

Στη ρύμη του καθημερινού λόγου διατηρείται ανοιχτό το κεφάλαιο της σιωπής. Διαπιστώνουμε την αγωνία της σιωπής στη διαπόμπευση της επικοινωνίας, τη χαρούμενη έξαρσή της, στη συνάντηση του αγαπημένου προσώπου, τη ζωντανή καρδιά της σιωπής στον υπαρξιακό πόνο και στο θάνατο, το στοχαστικό λόγο της σιωπής στο παραλήρημα της ευτυχίας. Κάθε μορφή και έκφρασή της παρατείνουν στο άπειρο τις συνιστώσες της ύπαρξης.

Φιλοσοφία-- μεθοδολογία

Βλέπε

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ-- ΟΡΟΛΟΓΙΑ

411) Πελεγρίδης, Θεοδόσιος. Λεξικό της Φιλοσοφίας. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2004.

Στο λεξικό αυτό ακόμη παρουσιάζονται η ζωή, η δράση και τα έργα των εισηγητών και των εννοιών, των θεωριών των σχολών και των ρευμάτων, που συνθέτουν το περιεχόμενο της φιλοσοφίας, έτσι ώστε ο αναγνώστης να είναι σε θέση όχι μόνο να πληροφορηθεί σ τι συνιστάται ότι αποκαλείται φιλοσοφία, αλλά και να συναισθανθεί το πώς, κάτω από ποιες συνθήκες, με ποιες προθέσεις με ποιο προσωπικό αγώνα, με πόσο ψυχικό σθένος διαμορφώθηκε ένας από τους πιο σημαντικούς τομείς του πολιτισμού μας.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ-- ΠΡΩΤΑ ΕΡΓΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1800

412) Πλωτίνος. Εννέας Τρίτη. Αθήνα: Κέντρο ερευνών της ελληνικής και λατινικής γραμματείας, 2004.

Στην Τρίτη Εννεάδα του ο Πλωτίνος ασχολείται με ορισμένα από τα κεντρικότερα ζητήματα της φιλοσοφίας του και κυρίως με θέματα που σχετίζονται με το πώς οι ανώτερες υποστάσεις της οντολογίας του εκφράζονται και επενεργούν στον χώρο του αισθητού κόσμου. Εξετάζει κοσμικές δυνάμεις όπως είναι Πρόνοια και η Ειμαρμένη, μέσω των οποίων ρυθμίζεται η φυσική αιτιότητα ή ο κοσμικός έρωτας, ο οποίος μεταστρέφει και κατευθύνει τις ψυχές προς την πληρότητα του νοητού. Ερευνά επίσης το ρόλο της απαθούς ύλης, καθώς και της αιωνιότητας και του χρόνου κατά τη συγκρότηση και τη διευθέτηση των αισθητών σωμάτων, ενώ τελικά επιχειρεί ανασκόπηση όλης της αναγωγικής πορείας, η οποία οδηγεί από τις κατώτερες εκδηλώσεις της φύσης ως τη θέαση των νοητών όντων και την ένωση με την υπέρτατη αρχή τους.

413) Διογένης, ο Οϊνοανδέας. Οι πολύτιμες πέτρες της φιλοσοφίας. Αθήνα: Θύραθεν, 2003.

Ένα ακόμη "βιβλίο" για την αρχαιότητα έχει σωθεί. Η ελληνική πόλη Οϊνόανδα απέκτησε μια παγκόσμια αποκλειστικότητα: στο κέντρο της υπήρχε ένα υπερφυσικό βιβλίο, συνολικής επιφάνειας 100 τ.μ., με όλες τις σελίδες του ανοιχτές για τον καθένα που θα είχε τη διάθεση να το διαβάσει. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη επιγραφή στον κόσμο. Συγγραφέας, ο μαχητικός προπαγανδιστής της επικούρειας φιλοσοφίας Διογένης ο Οϊνοανδέας που, όπως γράφει ο ίδιος έκανε μια χειρονομία αγάπης όχι μόνο προς τους συμπολίτες του αλλά και προς τις μέλλουσες γενιές.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

414) Ferry, Luk. Τι είναι ο άνθρωπος. Αθήνα: Κριτική, 2005.

Τα τελευταία χρόνια, η βιολογία μας καλεί, ανεξάρτητα από τις ιδεολογικές μας ευαισθησίες, να επανεξετάσουμε τη σχέση ανάμεσα στην κληρονομικότητα και στο περιβάλλον. Οι συγγραφείς καταπιάνονται με το δύσκολο εγχείρημα να διατυπώσουν με τρόπο απλό και παιδαγωγικό τα πλέον θεμελιώδη και ενδιαφέροντα ζητήματα του κλάδου (φιλοσοφία και βιολογία) τους σε μια κοινή βάση γνώσεων. Καρπός του εγχειρήματος αυτού είναι η απάντηση στο ερώτημα για τη θέση του ανθρώπου μέσα στο βασίλειο της φύσης.

415) Καστοριάδης, Κορνήλιος. Φιλοσοφία και Επιστήμη. Αθήνα: Ευρασία, 2004.

Ο Κορνήλιος Καστοριάδης υπήρξε αναντίρρητα ένας από τους πιο σημαντικούς στοχαστές του εικοστού αιώνα, ένας βαθύνους και οξυδερκής μελετητής της κοινωνίας και της πολιτικής, αλλά και της ψυχανάλυσης και της επιστήμης. Η άρρηκτη σχέση φιλοσοφίας και επιστήμης, η σημασία της συνειδητοποίησης αυτής της σχέσης αλλά και των διακριτών ρόλων της φιλοσοφίας και της επιστήμης στην κοινωνία και κατ' επέκταση στην ιστορία του ανθρώπινου πολιτισμού, καθώς και η αγωνία του Καστοριάδη για τους προσανατολισμούς και την πορεία αυτών των δυο πνευματικών δραστηριοτήτων στην εποχή μας, αποτελούν τα κεντρικά ζητήματα που θίγονται στον εκτενή και γόνιμο διάλογο του φιλοσόφου

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Βλέπε Επίσης

ΕΠΙΣΤΗΜΗ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ—ΕΛΛΑΔΑ

416) Κάλφας, Βασίλης. Φιλοσοφία και επιστήμη στην αρχαία Ελλάδα. Αθήνα: Πόλις, 2005.

Το βιβλίο παρακολουθεί την παράλληλη ανάπτυξη και την αλληλεπίδραση φιλοσοφίας και επιστήμης στην αρχαία Ελλάδα. Προσπαθεί να προσδιορίσει με ποιον τρόπο κατοχυρώνει την αυτονομία της η αρχαία ελληνική επιστήμη, τι είδους σχέσεις διατηρεί με τη φιλοσοφία, αλλά και πώς οριοθετείται από τις διαδεδομένες ψευδοεπιστήμες (αστρολογία, ονειροκριτική) της ύστερης αρχαιότητας. Η ιστορική περίοδος που καλύπτει ξεκινά από τα χρόνια του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη και φθάνει μέχρι το τέλος της ελληνικής αρχαιότητας. Φιλοδοξία του βιβλίου είναι να φέρει στο προσκήνιο εκείνες τις ιδιαίτερες περιστάσεις κατά τις οποίες παρατηρείται ένταση ανάμεσα στους κλάδους της γνώσης και αναδεικνύεται η σημασία του καθορισμού των σχέσεων επιστήμης και φιλοσοφίας.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ-- ΕΛΛΑΔΑ

Βλέπε επίσης

ΕΠΙΣΤΗΜΗ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

417) Rubenstein, Richard E. Τα τέκνα του Αριστοτέλη. Αθήνα: Εκδοτικός Οίκος Α. Α. Λιβάνη, 2004.

Το μεσαίωνα και την πρώτη περίοδο την Αναγέννησης, παρατηρήθηκε έξαρση στη μελέτη του έργου του Αριστοτέλη, γεγονός που βρήκε την τέλεια έκφραση του στο έργο του Θωμά Ακινάτη. Αυτός χρησιμοποίησε τις θεωρίες του Αριστοτέλη περί ακινήτου κινούντος και πρώτου αιτίου για να θεμελιώσει τη θεωρία του για την ύπαρξη του Θεού. Το έργο "Τα τέκνα του Αριστοτέλη" καταδεικνύει την επίδραση του Αριστοτέλη στον ισλαμισμό, τον ιουδαϊσμό αλλά κυρίως στο χριστιανισμό. Έτσι, ο συγγραφέας με τη ζωντανή αφήγηση, τη βαθιά γνώση και την τεκμηριωμένη ιστορική ανάλυση καθιστά το έργο του μια εξαιρετική μελέτη της ιστορίας των ιδεών.

418) Kant, Immanuel. Η διένεξη των σχολών. Αθήνα: Σαββάλας, 2004.

Το βιβλίο του μεγάλου φιλοσόφου του διαφωτισμού. Η διένεξη των σχολών αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα κείμενα της πνευματικής ιστορίας της νεωτερικότητας εν γένει. Γεννημένο μέσα από τις αντιπαραθέσεις που προϋδέασαν και συνόδευσαν τη Γαλλική Επανάσταση, το βιβλίο αυτό του Kant περιέχει την πρώτη ρητή θεωρία περί νεωτερικού πανεπιστημίου όσο και την πρώτη φιλοσοφική διατύπωση περί της αστικής δημοσιότητας - θέματα που δύο αιώνες αργότερα παραμένουν επίκαιρα. Πρόκειται για σπονδυλωτό έργο που αποτελείται από τρία κείμενα, στα οποία αναλύονται οι σχέσεις της φιλοσοφικής σχολής αντιστοίχως με τη θεολογία, τη

νομική και την ιατρική. Οι «ακαδημαϊκοί» αυτοί συσχετισμοί αποτελούν αφορμή για τον φιλόσοφο του Καθαρού Λόγου να προβεί σε γενικότερο επίπεδο κοινωνικής και πολιτικής θεωρίας αντιμετωπίζοντας τα ζητήματα του δημοσίου ελέγχου της εξουσίας, του ρόλου της επιστημονικής γνώσης στη σύγχρονη κοινωνία και της θέσης του πανεπιστημίου σε μια κοινωνία που βασίζεται στην επιδίωξη του ατομικού οφέλους.

419) Λάος, Νικόλαος Κ., 1974- . Γνωσιακή επιστήμη, φιλοσοφία και ορθόδοξη θεολογία. Αθήνα: Δίαυλος, 2005.

Η γνωσιακή επιστήμη μελετά τον ανθρώπινο νου ως δομή στην οποία εισρέουν αισθητηριακά ερεθίσματα και από την οποία εκρέουν σημασίες. Κατά συνέπεια, ο άνθρωπος ζώντας σ' έναν κόσμο σημασιών και σκοπιμοτήτων, αναγωγικά, φθάνει στα ακόλουθα ερωτήματα: Ποιο είναι το κριτήριο της σημασίας; Ποιο είναι το μέτρο της αλήθειας; Τα ερωτήματα αυτά βρίσκονται στο επίκεντρο και του φιλοσοφικού στοχασμού. Η φιλοσοφία είναι μια επιλογή της συνείδησης για ελεύθερη ζήτηση της αλήθειας ως κριτηρίου της σημασίας με σκοπό την ανεύρεση του εσχάτου νοήματος του 'είναι'. Η ορθόδοξη θεολογία, τέλος, κατανοεί την αλήθεια, κριτήριο της σημασίας, όχι ως ιδέα αλλά ως πρόσωπο, και συγκεκριμένα ως τον αποκεκαλυμμένο ένσαρκο Λόγο του Θεού. Η αναζήτηση της αλήθειας καθίσταται ως εκ τούτου καλλιέργεια προσωπικής σχέσης με τον Θεό.

Φιλοσοφία και κομμουνισμός

Βλέπε

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Φιλοσοφία και τέχνη

Βλέπε

ΤΕΧΝΕΣ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Φιλοσοφία και ψυχανάλυση

Βλέπε

ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

420) Τερζάκης, Φώτης. Αποσπάσματα μιας φιλοσοφίας της φύσης. Αθήνα: Futura, 2003.

Η γνώση είναι περιορισμένη κατασκευή με ασυνεχή ψηφία, ο κόσμος κυλάει ενιαίος και αδιατάρακτος μέσα στην άπειρη συνέχειά του, η φιλοσοφία δεν μπορεί να έχει άλλη σχέση με τη φύση από μια στιγμιαία και πάντοτε ατελή απόπειρα να συλλάβει λίγες μεμονωμένες όψεις και πτυχές της, όπως το αναβόσβησμα ενός φάρου στο

σκοτάδι. Αν οι ισχνές ακτίνες του φωτός πέσουν περιστροφικά και σε ελεγχόμενες χρονικές αποστάσεις μεταξύ τους μπορεί ίσως κάποιος να μαντέψει με όχι πολύ μεγάλη παραμόρφωση τη γενική μορφολογία του τοπίου. Γι' αυτό και μια συστηματική φιλοσοφία δεν είναι νοητή σήμερα, έξω από επαναλαμβανόμενες και αποσπασματικές απόπειρες να φωτιστεί από διάφορες πλευρές εκείνο που αναπαύεται άρρητο στο βάθος.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΜΥΑΛΟΥ

421) Sellars, Wilfrid. Ο εμπειρισμός και η φιλοσοφία του νου. Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 2005.

Ο αμερικανός φιλόσοφος Γουίλφριντ Σέλλαρς, με το βιβλίο του “Ο εμπειρισμός και η φιλοσοφία του νου”, άλλαξε τη ροή της “αναλυτικής” φιλοσοφίας, δείχνοντας ότι δεν έχει νόημα να θεμελιώνουμε τη γνώση σε υποτιθέμενα “άμεσα αισθητηριακά δεδομένα”, όπως ήθελε ο εμπειρισμός από τον Λόκ και τον Χιούμ μέχρι τον Ράσελ και τον Έιερ. Τα δεδομένα των αισθήσεων δεν είναι ποτέ άμοιρα εννοιών, δεν είναι απροϋπόθετα. Εγγράφονται σε ένα ενιαίο πλαίσιο, το οποίο είναι, σε τελική ανάλυση, προϊόν της κοινωνίας. Η “εμπειρία” στην οποία “πατά” η γνώση, μετά το βιβλίο του Σέλλαρς λογίζεται πλέον και στην αναλυτική παράδοση ως σύνθεση αισθήσεων και εννοιών, όπως υποστήριζε ήδη ο Καν.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΜΥΑΛΟΥ

Βλέπε Επίσης

ΓΝΩΣΙΑΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΜΥΑΛΟΥ

Βλέπε Επίσης

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

422) Chomsky, Noam. Οι νέοι ορίζοντες στη μελέτη της γλώσσας και του νου. Αθήνα: Πατάκη, 2005.

Το βιβλίο αυτό αποτελεί εξέχουσα συμβολή στη φιλοσοφική μελέτη της γλώσσας και του νου από έναν από τους πιο σημαίνοντες διανοητές της εποχής μας. Με μια σειρά διεισδυτικών δοκιμίων ο Noam Chomsky παρεμβαίνει στη σύγχυση και στην προκατάληψη που έχουν προκληθεί στη μελέτη της γλώσσας και του νου, προτείνοντας νέες λύσεις σε παραδοσιακά φιλοσοφικά ερωτήματα και εισάγοντας νέες προοπτικές σε ζητήματα γενικότερου ενδιαφέροντος, που εκτείνονται από το

πρόβλημα του νου-σώματος μέχρι την ενοποίηση των επιστημών.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Βλέπε επίσης

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ

423) Arrendt, Hannah (1906-1975). Για την επανάσταση. Σκόπελος: Νησίδες, 2005.

Το βιβλίο αυτό κυκλοφόρησε στις Η.Π.Α. το 1963.

Κατά την Arrendt, που έχει βαθιά γνώση του παρελθόντος, ο πόλεμος και η επανάσταση είναι τα δύο κεντρικά πολιτικά ζητήματα του 20^{ου} αιώνα. Η επανάσταση, είναι το κλειδί για την κατανόηση του κόσμου μας. Στο βιβλίο της, κλασική αναλύσει αυτού του σχετικά πρόσφατου πολιτικού φαινομένου, εξετάζει τις βασικές αρχές όλων των επαναστάσεων, το κοινωνικό ζήτημα, την επιδίωξη της ευτυχίας των ανθρώπων.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ

424) Schonborn, Felizitas Von. Δαλάι Λάμα συμπόνια και σοφία. Αθήνα: Κριτική, 2005.

Η συζήτηση του Δαλάι Λάμα με την Φελιτσιτάς Φον Σενμπορν συμπυκνώνει τη σοφία του πνευματικού ηγέτη του Θιβέτ και του Θιβετιανού βουδισμού. Στρέφεται γύρω από το ζήτημα της προσωπικής ευτυχίας που δεν είναι παρά το νόημα της ζωής, αλλά και από ζητήματα οικολογίας και παγκόσμιας ειρήνης, Ένα βιβλίο που μας βοηθά να βρούμε την ευτυχία, γιατί μας μαθαίνει να σκεφτόμαστε με την καρδιά μας.

425) Yokonanda, Paramahansa. Εσωτερική ειρήνη. Αθήνα: Πύρινος Κόσμος, 2003.

Για εκείνους που πιστεύουν ότι το στρες και η νευρικότητα είναι αναπόφευκτα γεγονότα της σύγχρονης ζωής, ένας από τους επιφανείς πνευματικούς δασκάλους, ο Παραμαχάνσα Γιογκανάντα, θυμίζει ότι μέσα στον καθένα από εμάς υπάρχει ένας εσωτερικός πυρήνας ειρήνης, στον οποίο μπορούμε να καταφύγουμε. Το βιβλίο αυτό μας δείχνει πώς να ξεπερνάμε το φόβο, την ανησυχία, την αργή, τη νευρικότητα, τη δυσθυμία και πώς να παραμένουμε ήρεμοι και να βιώνουμε την ομορφιά κάθε στιγμής.

426) Osho. Ο σπόρος του Σινάπιου. [χ.τ.]: [χ.ε.], 2003.

Το «Κατά Θωμά Ευαγγέλιο» χρονολογείται από Τις αρχές της (χριστιανικής εποχής και ανακαλύφθηκε το 1945 σε μια σπηλιά στο Ναγκ Χαμμάντ της Αιγύπτου. Αποτελείται από 114 αποφθέγματα του Ιησού, όπως έχουν καταγράψει από τον Απόστολο Θωμά. Σε αυτή τη σειρά ομιλιών ο Osho βγάζει αυτούς τους στίχους από το στενό χριστιανικό τους πλαίσιο και τους χρησιμοποιεί ως σπόρο. με πολλά επίπεδα εμπειρίας. φιλοσοφία. επιστήμη, θρησκεία γέννηση, θάνατο, αγάπη, φόβο, θυμό, καθώς αναμινύει τη σοφία τους με τη ζωή του σύγχρονου αναζητητή.

427) Rasindra, Rasi. Κρισναμούρτι 2 πουλιά πάνω σε ένα δέντρο. Αθήνα: Κυβέλη, 2003.

Υπήρχε ο Κρισναμούρτι, Το δοχείο των μεγάλων αποκαλύψεων από το άνω, αλλά επίσης ο Κρισναμούρτι ο άνθρωπος. που υπόκειντο στις προσωπικές του περιοριστικές συνθήκες, στις επιθυμίες και στις ανάγκες του. Μπορεί να ειπωθεί ότι η ικανότητα να διαχωρίζουμε τον εσώτερο ή ανώτερο Εαυτό από τον χαμηλότερο εαυτό, είναι σημείο πνευματικής εξέλιξης. Αλλά η ικανότητα να ενώνουμε αυτά τα δύο μέρη, σκόπιμο και ελεύθερα, είναι ένδειξη θείας σοφίας και ενσάρκωσης.

428) Mevlenbeld, Ben. Βουδιστικός συμβολισμός στα Θιβετιανά τανγκά. Αθήνα: Κέδρος, 2003.

Στην προσεγμένη και καλαίσθητη αυτή εικονογραφημένη έκδοση παρατίθεται και επεξηγεται; μια σειρά από σκηνές, παραστάσεις και Θέματα του Βουδισμού, τα οποία απαντούν συχνά στα Θιβετιανά τανγκά, και δίνουν το τεχνικό, Θρησκευτικό και εικονογραφικό υπόβαθρο αυτών των έργων. Το πιο σημαντικό όμως Σχετικές Κατηγορίες είναι ότι αποτυπώνεται εύστοχα η μακρόχρονη καλλιτεχνική παράδοση των τανγκά που έχει μαγέψει τόσο την Ανατολή όσο και την Δύση.

429) Yogananda, Paramahansa. Η επιστήμη της θρησκείας. Αθήνα: Πύρινος Κόσμος, 2003.

Η Επιστήμη της Θρησκείας απομακρύνει τα πέπλα του δόγματος και της τυπικότητας και ανακαλύπτει ότι οι απαντήσεις στις ερωτήσεις της επιστήμης και της θρησκείας βρίσκονται στην επέκταση της συνειδητότητας. Η ουσιαστική προσέγγιση του Γιογκανάντα προσδιορίζει ξανά τη θρησκεία σε μια βάση η οποία είναι ταυτόχρονα οικουμενική και άκρως προσωπική. Περιγράφει τις μεθόδους με τις οποίες μπορεί να επιτευχθεί μια τέτοια κατάσταση διευρυμένης συνειδητότητας και εξετάζει την αποτελεσματικότητα των διαφόρων προσεγγίσεων.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΑΡΧΑΙΑ

430) Λουκιανός, ο Σαμοσατεύς. Σάτιρα φιλοσοφίας και φιλοσοφούντων. Θεσσαλονίκη: Ζήτρος, 2005

Ο δεύτερος τόμος του Λουκιανού περιλαμβάνει τα λουκιάνεια έργα που έχουν ως κύριο θέμα τη "Σάτιρα φιλοσοφίας και φιλοσοφούντων": "Βίων πράσις", "Αναβιούντες ή Αλιεύς", "Συμπόσιον ή Λαπίθαι", "Δραπέται", και δυο "Νεκρικούς διαλόγους" στους οποίους διακωμωδούνται φιλόσοφοι. Προηγείται μια εισαγωγή, όπου παρουσιάζεται η κατάσταση της φιλοσοφίας κατά τον δεύτερο μεταχριστιανικό αιώνα, οι διάφορες απόψεις που υποστηρίχτηκαν για τη σχέση του Λουκιανού με τη φιλοσοφία, καθώς και η αντιμετώπιση των φιλοσόφων στα λουκιάνεια έργα.

431) Scheler, Max. Φύση και μορφές της συμπάθειας. Αθήνα: Καστανιώτη, 2003.

Το πρόβλημα της συμπάθειας αποτελεί σημαντική πτέρυγα στο οικοδόμημα του Scheler καθότι άπτεται των ηθικό-μεταφυσικών ερευνών του. Γνωρίζουμε τον άλλον προ-λογικά, εναισθητικά, ορθολογικά; Κατά πόσο η αμοιβαία αντανάκλαση των ψυχικών καταστάσεων αποτελεί ένδειξη φιλαλληλίας, εγγύτητας ή ετερότητας; Χωρίς υπερβολή ο Scheler ασκεί κριτική σε όλες σχεδόν τις θεωρίες περί διυποκειμενικότητας που εκφράστηκαν έως το πρώτο τέταρτο του 20ού αιώνα (Κάντ, Νίτσε, Χέγκελ, Χιούμ, Μιλ, Σοπενχάουερ, Μπεζόν κτλ.

432) Πλεύρης, Κωνσταντίνος. Ο Σωκράτης μπροστά στον θάνατο. Αθήνα: Ηλεκτρον, 2003.

Με το βιβλίο αυτό ο συγγραφέας απλοποιεί τα πράγματα και δίδει τις πραγματικές διαστάσεις της προσωπικότητας και της διδασκαλίας του Σωκράτη. Πρόκειται για ένα χρησιμότερο και αποκαλυπτικό έργο για όλους τους Έλληνες, νέους και μεγαλύτερους, αφού όλοι έπεσαν θύματα της ανεπάρκειας του εκπαιδευτικού συστήματος της χώρας μας

433) Σιάσος, Λάμπρος. Κι αν το πραγματικό δεν είναι αληθές. Αθήνα: Αρμός, 2003.

Ποια πράγματα είναι του νου και ποια του φωτός; Εκτός των ψηλαφητών υπάρχουν και άλλης συστάσεως ή χωροθέτησης πράγματα; Ποια είναι τα πράγματα του νου; Ευρίσκονται μέσα στον νου ή είναι ποιήματά του; Όλοι οι νόες ποιούν πράγματα; Κι όταν τα ποιήματα του νου μειγνύονται με τα φυσικά ή του Θεού τα πράγματα, πώς διακρίνονται;

434) Wilde, Oscar (1854-1900). Στοχασμοί. Αθήνα: Γκοβόστης, 2003.

Στο βιβλίο αυτό: Η άνοδος της ιστορικής κριτικής. Η αλήθεια των προσωpeiών, η παρακμή του ψεύδους. Πένα, πινέλα και δηλητήριο, το πορτρέτο του κυρίου W.H., η ψυχή του ανθρώπου κάτω από το σοσιαλισμό, ο κριτικός ως καλλιτέχνης, η περίπτωση του δεσμοφύλακα Μάρτιν κάποιες βαρβαρότητες από τη ζωή στις φυλακές και για την αναμόρφωση των φυλακών.

435) Hadot, Pierre. Αρχαία φιλοσοφία εγκώμιον. Αθήνα: Εξάντας, 2004.

Διατρέχοντας την ιστορία της ελληνιστικής και ρωμαϊκής σκέψης, ο Pierre Hadot προσεγγίζει μια σειρά από μείζονα ουσιαστικά και μεθοδολογικά ζητήματα: το φαινόμενο του φιλοσοφείν στην αρχαιότητα, όπως προκύπτει από τα κοινά χαρακτηριστικά των φιλοσοφικών σχολών, τις πνευματικές ασκήσεις, εγγενείς στην πρόσληψη της φιλοσοφίας ως επιλογής και τρόπου ζωής του φιλοσόφου, τη στενή σχέση των φιλοσοφικών κειμένων με την παιδευτική διαδικασία και τον προφορικό λόγο γενικότερα την παρακολούθηση της τύχης, διαμέσου των εποχών, ορισμένων φιλοσοφικών έργων, θεμάτων και αξιωμάτων.

436) Roberts John. Σχετικά με τη φιλοσοφία της καθημερινής ζωής. [χ.τ.]: Futura, 2003.

Το να φιλοσοφείς την καθημερινότητα ισοδυναμεί με το να αποφασίζεις κάθε φορά τη σχέση σου μαζί της. Επίσης, το να ζεις και να βιώνεις την καθημερινότητα σημαίνει τις περισσότερες φορές ότι ταλαντεύεται ανάμεσα στην αλλοτριωμένη έκπτωση της, από τη μία μεριά και τη δημιουργική αισθητική ένωση της θεωρίας με την πράξη, από την άλλη. Στο κείμενο αυτό, η γενεαλογική μέθοδος αναδεικνύει κυρίως τη θεματοποίηση του προβλήματος της καθημερινότητας ως πρόβλημα της φιλοσοφίας.

437) Κεσσίδης, Θεοχάρης. Από τον μύθο στο λόγο. Αθήνα: Γόρδιος, 2004.

Το παρόν βιβλίο πραγματεύεται τη διαμόρφωση της ελληνική φιλοσοφικής σκέψης και την εμφάνιση της στους κόπους του ασυνείδητου, κατά τη μετάβαση από τον μύθο στον λόγο. Στην παγκόσμια ιστοριοφιλοσοφική βιβλιογραφία, το ζήτημα του μηχανισμού μετάβασης από τον μύθο στον λόγο σχεδόν δεν διερευνάται. Η παρούσα εργασία κάνει μια προσπάθεια να καλύψει αυτό το κενό.

438) Long, A.A. Οι προσωκρατικοί φιλόσοφοι. Αθήνα: Παπαδήμας, 2005.

Κάθε τόμος της παρούσας σειράς εγχειριδίων του Cambridge τα οποία πραγματεύονται μείζονες φιλοσόφους περιλαμβάνει εξειδικευμένες μελέτες, η εκπόνηση των οποίων ανατέθηκε σε διεθνή ομάδα ερευνητών. Περιέχει χρήσιμη βιβλιογραφία και μπορεί να χρησιμεύσει ως έργο αναφοράς τόσο για τον σπουδαστή όσο και για τον μη ειδικό. Ένας από τους βασικούς στόχους στην σειρά των εγχειριδίων είναι να διασκεδάσει τους δισταγμούς που συχνά νιώθουν οι

αναγνώστες, όταν έρχονται σε επαφή με το έργο ενός δυσσερμήνευτου αλλά και προκλητικού στοχαστή.

439) Fearn, Nicholas. Ο Ζήνωνας και η γελώνα. Αθήνα: Λιβάνης, 2003.

Το βιβλίο αυτό είναι ένας πνευματώδης και έξυπνος οδηγός, που σας ξεναγεί στις μεγαλύτερες φιλοσοφικές ιδέες και στο πώς να τις εφαρμόσετε στη ζωή σας. Δεν εξηγείται απλώς ποιος ήταν ο κάθε φιλόσοφος και ποιες ήταν οι ιδέες του αλλά πώς κατέληξε σε αυτές. Ο Νικόλας Φιρν παρουσιάζει τη φιλοσοφία σαν μια συλλογή εργαλείων-από το ξυράφι του Όκαμ μέχρι το δικράνι του Χιουμ, το καθένα από τα οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε ποικίλες δυσχερείς καταστάσεις. Γραμμένο σε εικοσιπέντε σύντομα κεφάλαια που το καθένα μπορεί να διαβαστεί οποιαδήποτε στιγμή.

440) Strawson, Peter Frederick. Σκεπτικισμός και φυσιοκρατία: ορισμένες ποικιλίες. Αθήνα: Εκκρεμές, 2003.

Το παρόν βιβλίο, που βασίζεται στη σειρά διαλέξεων Woodbrige του 1983, αποτελεί μια εξαιρετική σύννοψη των πιο πρόσφατων τοποθετήσεων του Βρετανού φιλοσόφου στον χώρο της γνωσιολογίας, της οντολογίας, της φιλοσοφίας της γλώσσας αλλά και της ηθικής. Η σημαντικότερη όμως συμβολή του στις σύγχρονες αναζητήσεις συνιστώνται στη διαμόρφωση μια νέας αντίληψης του φιλοσόφου.

441) Μανουσάκης, Γιώργος. Συνομιλίες με τον Αριστοτέλη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2003.

Μέσω εκτενούς διαλόγου μεταξύ του φοιτητή Αλεξάνδρου Μέγα και του Αριστοτέλη παρουσιάζονται η προσωπικότητα και τα επιτεύγματα του Μ. Αλεξάνδρου, η ζωή και το έργο του Αριστοτέλη και άλλων αρχαίων Ελλήνων φιλοσόφων. Επίσης γίνεται συζήτηση για τη δημοκρατία, τη δουλεία τα συμπόσια και την ομοφυλοφιλία στην Αρχαία Ελλάδα. Όλες αυτές οι γνώσεις παρέχονται και σχολιάζονται κατά έναν απόλυτα κατανοητό, ευχάριστο και εύληπτο τρόπο.

442) Παπαδόπουλος, Νίκος. Παγκόσμια σοφία τα λόγια της ζωής. Αθήνα: Μπίμπης, 2003.

Λόγια διάσημων προσωπικοτήτων σοφών και δασκάλων. Λόγια με βάθος που μας κατευθύνουν με απλότητα και σαφήνεια δίνουν στη ζωή μας νόημα, ομορφιά και αξιοπρέπεια. μια αστείρευτη πηγή εμπειριών και σοφίας για τη γέννηση, τη ζωή, τη φιλία το καλό και το κακό, την πίστη και τη θρησκεία, τα γηρατειά και το θάνατο.

443) Panchenko, Dmitri. Θαλής. Αθήνα: Ευρασία, 2005.

Ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι ο Θαλής ήταν τόσο φιλόσοφος όσο και επιστήμονας και μπορεί να θεωρηθεί ως ο άνθρωπος που θεμελίωσε ένα νέο τρόπο να μιλάμε για

πράγματα που είναι αδύνατον να παρατηρηθούν. Ακολουθώντας τον Karl Popper υποστηρίζει ότι ο Θαλής θεμελίωσε την κριτική παράδοση και η παρουσία του σημάδεψε τη μετάβαση από τη διατύπωση ανεύθυνων αποφάνσεων, οι οποίες βασίζονται σε λογικά επιχειρήματα. Ενώ, όμως, ο Popper αποδίδει αυτή την εξέλιξη στην προσωπικότητα του Θαλή, ο συγγραφέας εξετάζει και τους κοινωνικό-πολιτικούς παράγοντες της εποχής.

444) Irwin, Terence. Η κλασική σκέψη. Αθήνα: Πολύτροπον, 2005.

Καλύπτοντας πάνω από χίλια χρόνια από τον Όμηρο ως τον Άγιο Αυγουστίνο, η κλασική σκέψη πραγματεύεται ένα τεράστιο πεδίο ζητημάτων, με τρόπο συνοπτικό, διαυγή και συναρπαστικό. Στο βιβλίο εξετάζονται οι σημαντικότερες φιλοσοφικές σχολές της αρχαιότητας -οι Προσωκρατικοί, ο Σωκράτης, ο Πλάτων, ο Αριστοτέλης, ο Στωικισμός, ο Επικουρισμός, ο Νεοπλατωνισμός- καθώς και άλλοι σημαντικοί διανοητές, όπως οι τραγικοί ποιητές, οι ιστορικοί και οι συγγραφείς ιατρικών πραγματειών της αρχαίας Ελλάδας, αλλά και οι πρώτοι συγγραφείς του Χριστιανισμού. Ο Irwin συζητά ζητήματα φιλοσοφικού ενδιαφέροντος, όπως η ηθική, η θεωρία της γνώσης, η φιλοσοφία του νου και η φιλοσοφική θεολογία εντός του πνευματικού και ιστορικού πλαισίου τους. Το βιβλίο καλύπτει πολλές από τις σημαντικότερες περιοχές της αρχαίας σκέψης και τονίζει την ποικιλομορφία και τη συνέχεια της φιλοσοφικής σκέψης μετά τον Αριστοτέλη.

445) Gadamer, Hans- Georg. Η απαρχή της φιλοσοφίας. Αθήνα: Πατάκης, 2005.

Η μελέτη της απαρχής της φιλοσοφίας “δεν παρουσιάζει απλώς ιστορικό ενδιαφέρον. Αγγίζει επίκαιρα προβλήματα του δικού μας πολιτισμού, ο οποίος βρίσκεται σε μια φάση ανατροπής αλλά και αβεβαιότητας και ανασφάλειας και ως εκ τούτου επιχειρεί να συνδεθεί με εντελώς διαφορετικούς πολιτισμούς, οι οποίοι, σε αντίθεση με τον δυτικό, δεν έχουν εκπηδήσει από τον ελληνικό πολιτισμό”. Η υποδειγματική εφαρμογή των εργαλείων της ερμηνευτικής στη μελέτη της φιλοσοφίας των προσωκρατικών από τον Χανς-Γκέοργκ Γκάνταμερ συμβάλλει αποφασιστικά στον αυτοπροσδιορισμό του σύγχρονου κόσμου, αναδεικνύοντας αξιοποιήσιμες δυνατότητες προαγωγής του φιλοσοφικού στοχασμού. Επιπλέον, η μελέτη της απαρχής της φιλοσοφίας αποδεικνύεται ότι υπηρετεί ουσιαστικά τον στόχο της διαρκούς επανεύρεσης της λογικής-οντολογικής αρχής της.

446) Ανδριόπουλος – Αραμπατζής, Δημήτριος. Αριστοτέλης. Αθήνα: Παπαδήμας, 2003.

Οι είκοσι πέντε ομόκεντρες μελέτες του τόμου, γραμμένες από πανεπιστημιακούς καθηγητές, εστιάζονται στα καίρια θέματα της αριστοτελικής σκέψης και υπογραμμίζουν τη σημασία και τις επιδράσεις τους στη φιλοσοφία, τις επιστήμες και εν γένει του πολιτισμικού μας γίγνεσθαι. Η έκδοση αυτή, μάλιστα, πραγματοποιείται σε μια εποχή αναβίωσης της αριστοτελικής φιλοσοφίας σε διεθνή κλίμακα, επανερμηνείας, επαναξιολόγησης και πολλαπλής αξιοποίησής της με την αναζήτηση λύσεων ηλεκτρονικό μας των τραγικών αδιεξόδων του σύγχρονου ανθρώπου. Το

περιεχόμενο του τόμου πλουτίζει τη φιλοσοφική σκέψη, ενεργοποιεί τον διεπιστημονικό διάλογο, διευρύνει το φάσμα των ερευνητικών προοπτικών και προσφέρει στο μελετητή της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφικής γραμματείας ένα σύγχρονο και έγκυρο βοήθημα.

447) Μπενάκης, Λίνος. Αρχαία ελληνική φιλοσοφία. Αθήνα: Παρουσία, 2004.

Παλιές και νεότερες ιστοριογραφικές και ερευνητικές εργασίες που ήταν διασκορπισμένες; Σε ποικίλες εκδόσεις συγκεντρώνει στον τόμο αυτό ο συγγραφέας. Είναι εργασίες στην αρχαία ελληνική φιλοσοφία. Ο ιστορικός της φιλοσοφίας εξηγεί πως πεποιθήση του είναι ότι ἡ σπουδή της ελληνικής φιλοσοφίας, δεν μπορεί και δεν πρέπει να είναι αποσπασματική και περιορισμένη σε συμβατικά χρονικά πλαίσια, αλλά είναι τότε μόνον έγκυρη και αποδοτική, όταν συμβαδίζει με τη συνειδητοποίηση της αδιάκοπης συνέχειας της ελληνικής φιλοσοφίας από την αρχαιότητα ως το τέλος του Βυζαντίου και πέρα απ' αυτό, παρά και πέρα από τις διακυμάνσεις και συναρτήσεις με ιστορικές περιόδους μεγαλύτερης ή μικρότερης ακμής και παρακμής'. Οι δεκατέσσερις εργασίες που έχουν συγκεντρωθεί στον τόμο καλύπτουν κυρίως τη μετακλασική περίοδο της ελληνικής φιλοσοφίας.

448) Γαληνός, Singer, P. N. Για της ψυχής τα πάθη και τα λάθη. Αθήνα: Θύραθεν, 2003.

Ο Γαληνός, άνθρωπος μαχητικός και εριστικός, δηκτικός περήφανος για τις γνώσεις, τις ανατομικές έρευνες, την πείρα και τις επιτυχίες του, σύμφωνος με το πνεύμα όλων των ελληνιστικών φιλοσοφιών, δεν αναγνώριζε καμία διάκριση μεταξύ ηθικής θεωρίας και πράξης: σε κάθε περίπτωση, ο καθένας είναι αυτό που πράττει, και πράττει αυτό που είναι -ασχέτως τι μπορεί να ισχυρίζεται, προφορικά ή γραπτά· και είχε την αξίωση, οι γιατροί να είναι φιλόσοφοι και όχι απλοί επαγγελματίες.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΑΡΧΑΙΑ-- ΕΛΛΗΝΙΚΗ

449) Rubenstein, Richard E. Τα τέκνα του Αριστοτέλη. Αθήνα: Εκδοτικός Οίκος Α. Α. Λιβάνη, 2004.

Το μεσαίωνα και την πρώτη περίοδο την Αναγέννησης, παρατηρήθηκε έξαρση στη μελέτη του έργου του Αριστοτέλη, γεγονός που βρήκε την τέλεια έκφραση του στο έργο του Θωμά Ακινάτη. Αυτός χρησιμοποίησε τις θεωρίες του Αριστοτέλη περί ακινήτου κινούντος και πρώτου αιτίου για να θεμελιώσει τη θεωρία του για την ύπαρξη του Θεού. Το έργο "Τα τέκνα του Αριστοτέλη" καταδεικνύει την επίδραση του Αριστοτέλη στον ισλαμισμό, τον ιουδαϊσμό αλλά κυρίως στο χριστιανισμό. Έτσι, ο συγγραφέας με τη ζωντανή αφήγηση, τη βαθιά γνώση και την τεκμηριωμένη ιστορική ανάλυση καθιστά το έργο του μια εξαιρετική μελέτη της ιστορίας των ιδεών.

450) Panchenko, Dmitri. Θαλής. Αθήνα: Ευρασία, 2005.

Ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι ο Θαλής ήταν τόσο φιλόσοφος όσο και επιστήμονας και μπορεί να θεωρηθεί ως ο άνθρωπος που θεμελίωσε ένα νέο τρόπο να μιλάμε για πράγματα που είναι αδύνατον να παρατηρηθούν. Ακολουθώντας τον Karl Popper υποστηρίζει ότι ο Θαλής θεμελίωσε την κριτική παράδοση και η παρουσία του σημάδεψε τη μετάβαση από τη διατύπωση ανεύθυνων αποφάνσεων, οι οποίες βασίζονται σε λογικά επιχειρήματα. Ενώ, όμως, ο Popper αποδίδει αυτή την εξέλιξη στην προσωπικότητα του Θαλή, ο συγγραφέας εξετάζει και τους κοινωνικό-πολιτικούς παράγοντες της εποχής.

451) Μάνος, Ανδρέας. Εν και πολλά. Αθήνα: Γρηγόρης, Μ.Π., 2004.

Από του Ενός στα πολλά κι από των πολλών στο Έν, ιδού η καθοδική και η ανοδική πορεία των υποστάσεων. Η μόνη, η πρόοδος και η επιστροφή. Το γιατί και το για τη συμπλέκονται ρίχνοντας ριπές φωτός στη διαύγαση τού όντως. Το μετέχον, σε μια καίρια στιγμή εγρήγορσης, φέρεται προς το μετεχόμενον, το οποίο κοσμεείται με τέτοια χαρακτηριστικά, ώστε να μην κινεί μονάχα ως ερώμενον, αλλά και ως ερών. Βρισκόμαστε στην περίοδο, όπου ο φιλοσοφικός λόγος αναλύσκει λαμβάνοντας τη μορφή μιας γιγαντομαχίας περί της ουσίας. Θα ρθει πολύ αργότερα ή ώρα, όταν το φιλοσοφείν θα εστιάσει την προσοχή του στο νόημα του όντος.

452) Λύτας, Χάρης. Λάθε βιώσας. Αθήνα: Κέδρος, 2004.

Τι φέρνει την ευτυχία; Παραπλανητικό το ερώτημα, θα έλεγε ο Επίκουρος, γι' αυτό και αιώνια βασανιστικό. Αφού σημασία δεν έχει τι φέρνει την ευτυχία, αλλά τι είναι ευτυχία. Αυτό δε χρειάζεται και πολλή ανάλυση. Η ευτυχία δεν μπορεί να είναι τίποτα λιγότερο και τίποτα περισσότερο από τη σταθερά καλή διάθεση, αυτήν που βιώνεις μόνιμα και όχι παροδικά. Γιατί το μεγάλο πρόβλημα είναι η διάρκεια το θέμα είναι να διατηρείς τη διάθεση σου ακμαία κάθε μέρα. Και ο Επίκουρος, επίκαιρος όσο ποτέ, φωνάζει με όλη τη δύναμη του πνεύματος του ότι είναι στο χέρι του κάθε ανθρώπου η εξασφάλιση αυτής της διάρκειας, που σημαίνει καθημερινότητα με ψυχική γαλήνη.

Φιλοσοφία, αρχαία -- ελληνική

Βλέπε

ΝΕΟΠΛΑΤΩΝΙΣΜΟΣ

ΣΚΕΠΤΙΚΟΙ (ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ)

ΣΤΩΙΚΟΙ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΑΡΧΑΙΑ

Βλέπε επίσης

ΝΕΟΠΛΑΤΩΝΙΣΜΟΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΑΡΧΑΙΑ

Βλέπε επίσης

ΣΚΕΠΤΙΚΟΙ (ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΑΡΧΑΙΑ

Βλέπε επίσης

ΣΤΩΙΚΟΙ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΓΑΛΛΙΚΗ

453) Derrida , Jacques. Συνομιλίες για το αύριο. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2004.

Από τι θα αποτελείται το αύριο: ρωτά ο Βίκτωρ Ουγκώ. Ένας φιλόσοφος και μία ιστορικός απαντούν στη διάρκεια ενός πυκνού και απαιτητικού διαλόγου. Γιατί αποφάσισαν να γράψουν από κοινού τούτο το βιβλίο; Λόγω μια μακράς φιλίας, εν ονόματι μιας κοινής ιστορίας, δυνάμει τη ποιότητας μιας αδιάκοπης συνομιλίας που άρχισε στα τέλη της δεκαετίας του 1960, όταν η νεαρή φοιτήτρια ανακάλυψε πόσο σημαντικός ήταν αυτός ο μεγαλύτερος της κατά 15 χρόνια στοχαστής όπου αφύπνιζε, μαζί με άλλους, το κριτικό πνεύμα μιας ολόκληρης γενιάς.

454) Diderot, Denis. Φιλοσοφικές σκέψεις. Αθήνα: Ζήτρος, 2003.

Ρητορεύουμε ασταμάτητα κατά των παθών. Τους καταλογίζουμε τα βάσανα του ανθρώπου και ξεχνούμε πως είναι επίσης πηγή όλων των απολαύσεων. Αποτελούν ένα στοιχείο της συγκρότησής του, για το οποίο δεν μπορούμε να πούμε ούτε πάρα πολλά καλά ούτε πάρα πολλά κακά. Όμως αυτό που με κάνει να αγανακτώ, είναι ότι δεν τα βλέπουμε ποτέ, παρά μόνον από την κακή τους πλευρά...

455) Quignard, Pascal. Ο λόγος. Αθήνα: Μελάι, 2004.

Ο Μάρκος Πόρκιος Λάτρων γεννήθηκε στην Κόρσουα. Όταν ήταν παιδί, έχασε την μνήμη του για έξι μέρες. Η κλοτσιά μιας δαμάλας κόντεψε να τον σκοτώσει, έτσι που όταν πέρασε τα σαράντα άρχισε να γίνεται περίεργος. Περισσότερο απ' όλα του άρεσε να κυνηγάει με ακόντιο. Στα γεράματα του ισχυρίζονταν ότι στη ζωή του είχε αγαπήσει: τη φωνή, τη συνουσία, το δάσος. Καμιά φορά πρόσθετε και τα βιβλία. Εξόριστος στην Ισπανία, αυτοκτόνησε.

456) Rosset, Clement. Η αρχή της ωμότητας. Αθήνα: Καστανιώτη, 2003.

Ο συγγραφέας, αναγνωρίζοντας μεγάλη ορθότητα στην παρατήρηση του Ερνέστο Σάμπατο ότι μια θεωρία οφείλει να είναι ανελέητη και στρέφεται κατά του δημιουργού της αν εκείνος δεν αντιμετωπίζει και τον ίδιο του τον εαυτό με ωμότητα, διερωτάται αν θα μπορούσαμε να προβάλλουμε ένα συγκεκριμένο αριθμό αρχών σε οποίες διέπουν την ηθική ωμότητα, ηθική της οποίας ο σεβασμός ή η ασέβεια

προάγουν ή υπονομεύουν κάθε φιλοσοφικό έργο..

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ

457) Krishnamurti, Jiddu. Αγάπη, ελευθερία και δράση. Αθήνα: ΣώμαΝους, 2005

Στα κείμενα αυτά ο Κρισναμούρτι αναφέρεται σε ένα είδος ολικής επίγνωσης πέρα από τις νοητικές λειτουργίες. Με την ευθύτητα που τον χαρακτηρίζει, ερευνά θέματα όπως τη σημασία που έχει να ελευθερωθεί ο νους από την ίδια του τη διαμόρφωση, τη δυνατότητα να γνωρίσει κανείς την αλήθεια ζώντας μέσα στην καθημερινή ζωή και το αδιάσπαστο της ελευθερίας, της αγάπης και της δράσης, κάτι που δίνεται με εξαιρετική σαφήνεια σε απάντηση ερώτησης για το "αν μπορεί κανείς να είναι ολοκληρωτικά ελεύθερος, ζώντας σ' αυτόν το δολοφονικό κόσμο, που ζούμε", όπου μεταξύ άλλων αναφέρει: "Γίνε ελεύθερος και τότε θα αγαπάς σ' οποιαδήποτε κοινωνία ή πολιτισμό κι αν βρίσκεσαι."

458) Marx, Karl (1818-1883) Θέσεις για τον Φούερμπαχ. Αθήνα: Ερατώ, 2004.

Ο αντικειμενικός κόσμος και η ανθρώπινη δραστηριότητα, η σχέση ύλης και νόησης, οι θεωρίες, οι νοοτροπίες και οι κοινωνικές μορφές, η γνώση και η πράξη, η ερμηνεία και η μεταβολή του κόσμου από τη φιλοσοφία, τίθενται με τον πιο σαφή και άμεσο τρόπο στις λίγες αυτές γραμμές που άλλαξαν δραματικά τον κόσμο και είναι βέβαιο πως θα τον αλλάξουν συνεχώς όσο υπάρχουν άνθρωποι διατεθειμένοι να ρισκινδυνέψουν τη σχέση τους με τον κόσμο και τον εαυτό τους.

459) Friedrich, Schiller. Καλλίας η περί του κάλλους. Αθήνα: Πόλις, 2005.

Ο Καλλίας κατέχει περίοπτη θέση στο φιλοσοφικό έργο του Σίλερ, καθ' όσον εδώ εκτίθενται με ξεχωριστή σαφήνεια και εξαντλητική συνέπεια τα θεμέλια της θεωρίας του περί του ωραίου, στα οποία στηρίζονται και οι μεταγενέστερες αισθητικές του μελέτες. Το θέμα που πραγματεύεται αφορά στη δυνατότητα ανεύρεσης μιας αντικειμενικής αρχής της ωραιότητας και κατ' επέκταση ενός αντικειμενικού κριτηρίου για το τι είναι ωραίο.

460) Hegel, Georg Wilhelm Friedrich (1770-1831). Βασικές κατευθύνσεις της φιλοσοφίας του δικαίου. Αθήνα: Δωδώνη, 2004.

Ο Hegel πραγματεύεται σε 360 παραγράφους, μεταξύ άλλων : τη σχέση φυσικού και θετικού δικαίου, την αλληλεξάρτηση δικαίου και περιβάλλοντος, τη διαφορά μεταξύ εξήγησης και δικαιολόγησης των νομικών θεσμών, την αυτονομία της βουλήσεως, τη συμβολική και τη χρηστική άποψη της ιδιοκτησίας, την ηθική από τη σκοπιά του άλλου ως ηθικότητα, τα στάδια της ηθικής συνειδητοποίησης, τα θεμέλια και τους μηχανισμούς της αστικής κοινωνίας, το σύστημα των αναγκών και τη διαχείριση των γνώμων μέσω πολιτικής, την κοινωνική πρόνοια και τη διαφήμιση, τις συγκρούσεις των τάξεων και την τυποποίηση της εργασίας, το πρόβλημα της παρουσίας των

νομών σε γραπτό κείμενο ή εθιμική αφήγηση την κριτική της δικαστικής λειτουργίας και την αξιολόγηση του θεσμού των ενόρκων, την εκκοσμίκευση και το ρόλο της εκκλησίας.

461) Nietzsche, Friedrich Wilhelm (1844-1900). Χαραυγή. Σκόπελος: Νησίδες, 2004.

Η Χαραυγή είναι το τέταρτο βιβλίο του Φρίντριχ Νιτς. Γραμμένο σε αφοριστικό ύφος προσπαθεί να αποκαλύψει, με όλη τη δηκτικότητα και την παραδοξότητα που χαρακτηρίζουν τη γραφή του μεγάλου φιλοσόφου, τα προσώπια και τις ψευδαισθήσεις των ευρωπαϊκών αξιών. Χάρη στις εμπνεύσει, τις διαπιστώσεις αλλά και τη λογοκριτική μέθοδο του, το έργο αυτό υπήρξε πηγή έμπνευσης για πολλούς σύγχρονους στοχαστές, από τον Σίγκμουντ Φρόυντ ως τον Μισέλ Φουκώ.

462) Nietzsche, Friedrich Wilhelm (1844-1900). Η χαρούμενη επιστήμη. Σκόπελος Νησίδες, 2005.

Η Χαρούμενη επιστήμη (1882 και 1887) είναι ένα από τα ωραιότερα βιβλία της ωριμότητας του Νίτσε, ένα βιβλίο που επιβεβαιώνει και ενισχύει τη ριζοσπαστική σκέψη του συγγραφέα του. Όλα τα μεγάλα θέματα του νιτσεικού στοχασμού παρελαύνουν στις σελίδες του: η γνώση, η αλήθεια, και η λογική, τη συνείδηση, η ηθική η θρησκεία και η τέχνη, η ανάλυση της παρακμής της Δύσης και τέλος η ιδέα της αιώνιας επιστροφής και το κοινωνικό πρόσταγμα του υπεράνθρωπου του Ζαρατούστρα.

463) Το ρομαντικό απόσπασμα. [χ.τ.]: Futura, 2003.

Ο παρών τόμος περιέχει μια ανθολογία κειμένων τριών εκ των επιφανέστερων εκπροσώπων του πρώιμου ρομαντισμού (Fruchromantik) ή, αλλιώς ρομαντισμού της Ιένας (Jenaer Romantik) που ονομάστηκε έτσι από τη μικρή αυτή πόλη, στην οποία βρίσκονταν συγκεντρωμένα τα μέλη του και η οποία τον καιρό εκείνο ήταν η πρωτεύουσα της γερμανικής φιλοσοφίας και γενέτειρα του γερμανικού ιδεαλισμού, καθώς δίδασκαν εκεί οι Χέγκελ, Φίχτε, Σέλλινγκ. Πρόκειται για κείμενα των Φρίντριχ φον Χάρντενμπεργκ (1772-1801), γνωστού με την επωνυμία Νον και των αδελφών Σλέγκελ (Φρίντριχ, 1772-1829 και Άουγκουστ Βίλχελμ Σλέγκελ, 1767-1845).

464) Schelling, W. J. Φιλοσοφία της αποκαλύψεως. Αθήνα: Ροές, 2004.

Τι κοινό μεταξύ Αθηνών και Ιεροσολύμων;” Και αλλού: “Τι κοινό μεταξύ φιλοσόφου και χριστιανού, του μαθητού της Ελλάδος και του μαθητού των ουρανών, του ανθρώπου των λόγων και του ανθρώπου των έργων, εκείνου που κατεδαφίζει και εκείνου που οικοδομεί, του φίλου και του εχθρού της πλάνης, του διαφθορέα της αλήθειας και του τηρητού και εκφραστού της, του κλέπτη και του φύλακά της;” Τα ερωτήματα του Τερτυλλιανού είναι, βεβαίως, ρητορικά· θεωρεί αυτονόητο πως δεν

υπάρχει τίποτε κοινό, η παραμικρή σχέση μεταξύ λόγου και πίστης, επιστήμης και θρησκείας. Ο Γερμανός φιλόσοφος Φ.Γ.Ι. Σέλλινγκ, δίνει τιτάνιο αγώνα να ενώσει τα διεστώτα. Παλεύει για να δείξει ότι Φιλοσοφία και Αποκάλυψη όχι μόνο δεν αναιρούν η μία την άλλη, αλλά αποτελούν η μία αναγκαίο όρο της άλλης. Από αυτόν, μάλιστα, τον αγώνα δεν μπορεί κανείς να διαχωρίσει την θέση του, κανείς δεν μένει αμέτοχος. Η Φιλοσοφία της Αποκαλύψεως είναι ένας αγώνας που διεξάγεται όχι μόνο μέσα στην ανθρώπινη συνείδηση, αλλά και στην φύση, την ιστορία, τους κόλπους αυτού τούτου του Θεού.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ—19^{ος} ΑΙΩΝΑΣ

465) Hayman, Ronald. Friedrich Nietzsche η τραγική ζωή μιας μεγαλοφυΐας. Αθήνα: Νεφέλη, 2005.

Από τις σημαντικότερες μορφές στην ιστορία της δυτικής φιλοσοφίας, ο Νίτσε άσκησε επίδραση εφάμιλλη, για πολλούς με εκείνη του Μάρξ ενός Φρόντ. Υπήρξε ένας μεγαλοφυής στοχαστής, οι ιδέες του οποίου δεν μπορούν να αποσπαστούν από την ίδια του τη ζωή. Μια ζωή απομόνωση γεμάτη διαψεύσεις και απογοητεύσεις, βασανισμένη από την ασθένεια που θα κορυφωθεί στην τρέλα στα σαράντα τέσσερα μόλις χρόνια του.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΙΝΔΙΚΗ

466) Vivekananda, Swami (1863-1902). Βετάντα η αριστοτελική φιλοσοφία του Ινδουισμού. Αθήνα: Ερωδιός, 2005.

Η Αριστοτελική ιδέα της θεϊκής αθανασίας της ανθρώπινης ψυχής είναι εμφανής στην Βεταντική φιλοσοφία του Ινδουισμού. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, μετά από του Έλληνες, οι Ινδοί υπήρξαν πλέον καλλιεργημένοι πνευματικά άνθρωποι που γνώρισε ποτέ ο κόσμος. Η πίστη στο ότι ο άνθρωπος είναι προικισμένος από το θεό με μια θεία και άυλη χρυσή είναι κάτι που δεν μπόρεσαν ποτέ να συλλάβουν οι Αιγύπτιοι, οι Ιουδαίοι, οι Βαβυλώνιοι, οι Πέρσες, οι Κινέζοι και οι άλλοι λαοί του κόσμου.

467) Pasintra, Rasi. Κρισναμούρτι και τέταρτος δρόμος. Αθήνα: Κυβέλη, 2003.

Με αυτό το βιβλίο επιχειρούνται συγκρίσεις και σχολιασμοί, ίσως για πρώτη φορά, ανάμεσα σε τρεις φιλοσοφικές θεωρήσεις για την εσωτερική εξέλιξη του ανθρώπου, με απώτερο σκοπό να δημιουργηθούν ερωτηματικά και να βρεθούν κοινά σημεία μεταξύ τους. Πρόκειται για τις φιλοσοφικές θεωρήσεις του Κρισναμούρτι, των Γκουρτζιέσφ- Ουσπένσκυ και των αγίων ερημιτών πατέρων της εκκλησίας από το Γεροντικό.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΙΝΔΙΚΗ

Βλέπε Επίσης
ΓΙΟΓΚΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΙΣΠΑΝΙΚΗ

468) Camps, Victoria. Δημόσιες αρετές. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2004.

Ο σημερινός πολίτης είναι προσηλωμένος στην ιδιωτική του ζωή και ενδιαφέρεται ελάχιστα για τα κοινά. Ωστόσο, η βελτίωση των όρων διαβίωσης απαιτεί ομαδικές κινητοποιήσεις, συμμετοχή στις δημοσιές αποφάσεις και τη βεβαιότητα ότι υπάρχουν προβλήματα και συμφέροντα που απασχολούν το σύνολο των πολιτών. Οι <<Δημόσιες Αρετές>> είναι ένας αναστοχασμός πάνω στις αξίες εικόνες που θεμελιώνουν την ανθρώπινη συμβίωση.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΚΙΝΕΖΙΚΗ

469) Han, Fei. Τα κείμενα. Αθήνα: Οδυσσέας, 2004.

Ο Χαν Τζου ήταν Κινέζος πρίγκιπας του οίκου που κυβερνούσε το κρατίδιο του Χαν. Ανήκε στη νομικίστικη σχολή και στα κείμενα του βρίσκουμε την πιο ολοκληρωμένη και συνεκτική ανάπτυξη των θεωριών της περίφημης αυτής φιλοσοφικής σχολής. Τα κείμενα του αποτελούν λαμπρό δείγμα της αρχαίας κινεζικής φιλοσοφίας. Θεωρούνται κλασσικά, αφού διαβάζονται αδιάλειπτα σε όλες τις εποχές. Οι υποδείξεις του για τη φύση και την άσκηση της εξουσίας, αλλά διατυπωμένες και σοφές διατηρούν μέχρι σήμερα τη ισχύ και τη φρεσκάδα τους.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΗ

470) Χρύσης, Αλέξανδρος Α. Ο Μάρξ και η εξέγερση στον κήπο του επίκουρου. Αθήνα: Γκοβόστης, 2003.

Σε αυτό το φιλοσοφικό δοκίμιο, μέσα από μια κριτική προσέγγιση της διδακτορικής διατριβής του Καρλ Μαρξ για τη διαφορά της δημοκρατίας και επικουρείας φυσικής φιλοσοφίας, αναδεικνύεται μια για αρκετούς άγνωστη και για άλλους υποτιμημένη πτυχή της μαρξικής θεωρίας για την επανάσταση και την ελευθερία.

Αντιμετωπίζοντας το νεανικό μαρξικό κείμενο ως κείμενο καμπής μάχης και αυτοσυνειδησίας, αλλά και ως πεδίο συνάντησης ρομαντικών και διαφωτιστικών μοτιβών, ο συγγραφέας επιδιώκει να μας φέρει κοντά σε έναν Μαρξ στοχαστή της εξέγερσης και του αυτοσχεδιασμού, για τον οποίο η ελευθερία δεν είναι το μελλοντικό βασίλειο που εγγυάται δήθεν ένας βαθύτερος νόμος της Ιστορίας αλλά το μεσοδιάστημα ανάμεσα στη δουλειά του χθες και ενδεχομένως σε εκείνη του αύριο.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ

471) Αργυροπούλου, Ρωξάνη. Προσεγγίσεις της νεοελληνικής φιλοσοφίας. Θεσσαλονίκη: Βάνιας, 2005.

Ο όρος νεοελληνική φιλοσοφία έχει γίνει πια αποδεκτός τα τελευταία χρόνια και ανοίγονται νέοι ορίζοντες για κριτική αποτίμηση και ισότιμη ενσωμάτωση της νεοελληνικής διάνοησης στο χώρο του ευρωπαϊκού στοχασμού. Στα μελετήματα που αναδημοσιεύονται εδώ αναδεικνύονται πτυχές του νεοελληνικού στοχασμού και αναλύονται ζητήματα από τη γνωσιολογία, τις θεωρίες για τη σημασία της θρησκείας της γλώσσας για τις αλληλεπιδράσεις φιλοσοφία και ιστορίας.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ-- 18^{ος} ΑΙΩΝΑΣ

472) Merleau, Pontu, Maurice. Εγκώμιο της φιλοσοφίας και άλλα δοκίμια. Αθήνα: Εκκρεμές, 2005.

Η φιλοσοφία που έχει μπει σε βιβλία έχει πάψει να επερωτά τους ανθρώπους. Ότι ασυνήθιστο και σχεδόν αβάσταχτο διαθέτει έχει κρυφτεί στην ευπρεπή ζωή των μεγάλων συστημάτων. Για να ξαναβρούμε ακέραιη τη λειτουργία του φιλοσόφου, πρέπει να θυμηθούμε ότι ακόμα και οι φιλόσοφοι –συγγραφείς που διαβάζουμε και που είμαστε δεν έπαψαν ποτέ να αναγνωρίζουν ως ταγό τους ένα άνθρωπο που δεν έγραφε, δεν δίδασκε, τουλάχιστον σε κρατικές έδρες, απευθυνόταν σε όποιους συναντούσε στον δρόμο και αντιμετώπιζε δυσκολίες με την κοινή γνώμη και τις αρχές πρέπει να θυμηθούμε τον Σωκράτη.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ-- ΙΣΤΟΡΙΑ

473) Αργυροπούλου, Ρωξάνη. Νεοελληνικός ηθικός και πολιτικός στοχασμός. Θεσσαλονίκη: Βάνιας, 2003.

Στην εποχή του Νεοελληνικού Διαφωτισμού και του Ρομαντισμού πραγματοποιείται η εδραίωση του φιλελευθερισμού στην Ελλάδα. Τα κείμενα αυτής της περιόδου διαπνέονται από ηθικές και πολιτικές ιδέες, οι οποίες έφεραν το ελληνικό έθνος κοντά σε καίρια ζητήματα. Οι ιδεολογικές ιδιαιτερότητες της πορείας του ελληνισμού προς την ηθική και πολιτική του αυτογνωσία αναδύονται στα κεφάλαια του βιβλίου αυτού.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗ

474) Honorato, Dalila. Ήθος και πάθος. [χ.τ.]; Fagotto, 2005.

Το βιβλίο αυτό ανιχνεύει την προσπάθεια του ανθρώπου να επικοινωνεί, Η ρητορική, η φυσιολογική, η ηθική, η ψυχολογία η εκγύμναση του σώματος και το πολιτικό μάρκετινγκ είναι όλα μέσα που χρησιμοποιεί για να πετύχει το στόχο του. Η

συγγραφέας, με το ιδιαίτερο προσωπικό της ύφους, πετυχαίνει να αποδώσει με ευχάριστο και ζωντανό τρόπο ένα δύσκολο ακαδημαϊκό θέμα.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΣΥΓΧΡΟΝΗ

475) Derrida, Jacques. Η λευκή μυθολογία. Αθήνα: Εστία, 2004.

Ο Ζακ Ντεριντά εισηγείται μια πρακτική της φιλοσοφίας ως αποκατασκευής (αποδόμησης) του θεολογικού χαρακτήρα παραδοσιακών εννοιών της, όπως η αμεσότητα της 'φωνής' και η έννοια του 'σημείου' στις οποίες στηρίζεται κάθε ιδεαλιστική φιλοσοφία. Μια τέτοια σκέψη κινδυνεύει πάντα να παρεξηγηθεί. Όταν αρνείται, στη 'Λευκή μυθολογία' (21971), την έννοια της μεταφοράς, επειδή ανήκει και αυτή σε εκείνες που χρήζουν αποκατασκευής, φίλοι και εχθροί θα σπεύσουν να συμπεράνουν ότι για τον Ντεριντά όλα είναι μεταφορές.. Δυο ειδικοί του φιλοσοφικού κλάδου σχολιάζουν το κείμενο.

476) Γεωργίου, Θεόδωρος Η φιλοσοφία ως κριτική κοινωνική θεωρεία.. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2004.

Στο κέντρο της θεωρητικής έρευνας του Θεόδωρου Γεωργίου βρίσκεται η μετάβαση από την κλασική μεταφυσική στη σύγχρονη επικοινωνιακή φιλοσοφία, μετάβαση που συμπίπτει με τον μετασχηματισμό του ίδιου του σκέπτεσθαι. Στις συνθήκες της σύγχρονης φιλοσοφίας ο τύπος του σκέπτεσθαι που επικρατεί είναι το 'σκέπτεσθαι μετά τη μεταφυσική', το οποίο συγκροτείται ως το γλωσσικό- επικοινωνιακό παράδειγμα του φιλοσοφείν. Στο βιβλίο ερευνώνται τέσσερις θεωρητικές κατευθύνσεις η φιλοσοφικά ρεύματα του 20^{ου} αιώνα, πρώτον από το επιστημονολογικό πρίσμα της ριζικής κριτικής της μεταφυσικής και δεύτερον, από την επιστημολογική σκοπιά της ανευρέσεως ενός νέου τύπου του σκέπτεσθαι

477) Leopardi, Giacomo. Περί τεχνών και γραμμάτων. Αθήνα: Printa, 2004.

Ποιο είναι το αντικείμενο της Τέχνης; Και ποια είναι η φύση του Ωραίου; Εξετάζοντας τα δύο αυτά θέματα, ο Λεοπάρντι εκθέτει τους συλλογισμούς τους πάνω στην Ποίηση, τη Μουσική, τη Ζωγραφική, την Αρχιτεκτονική κ.λπ. Τα κείμενά του δεν έχουν τη μορφή μιας ολοκληρωμένης και συστηματικής μελέτης. Αποτελούν το υλικό μιας αδιάκοπης έρευνας. Πράγματι, ο αναγνώστης παρακολουθεί την προσεκτική και λεπτομερειακή επεξεργασία μιας υπό διαμόρφωση σκέψης, η οποία, από την ίδια την τροχιά της, δεν θα μπορούσε να περιορισθεί στα στενά πλαίσια μιας θεωρίας της αισθητικής, όσο πρωτότυπη κι αν ήταν.

478) Ποταμιάνου Ελένη. Ο σχηματισμός του υποκειμένου στη νεότερη φιλοσοφία. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2004.

Κεντρικό άξονα στη νεότερη φιλοσοφία αποτελεί η έννοια του υποκειμένου, η οποία συνδέεται πρωτίστως με τον ορθολογισμό, καθώς θεμελιώνεται στο καρτεσιανό cogito. Εγκαταλείποντας τη σχολαστική παράδοση, ο Καρτέσιος, οδηγεί τη

φιλοσοφία σε μια καινούργια οδό στην οποία το υποκείμενο κατακτά το δικαίωμα του πρωταγωνιστή, κυριαρχεί στη σκηνή και διατηρείται σταθερά σε αυτή την προνομιακή θέση από τον 17^ο έως και τον 20^ο αιώνα. Για να εξεταστούν ο ρόλος του υποκειμένου και οι μετασχηματισμοί του στη νεότερη φιλοσοφία, στην παρούσα μελέτη επιχειρείται πρώτα η διερεύνηση των καταβολών του καρτεσιανού εγχειρήματος, εκεί όπου εντοπίζεται αρχικά ο σχηματισμός του υποκειμένου: τη στιγμή δηλαδή της ανάδυσής του σε ένα “Εγώ που σκέπτεται”, το οποίο δεν καθιερώνεται μόνο στα πεδία του φιλοσοφικού στοχασμού, αλλά προβάλλεται εξίσου στα πεδία της επιστήμης, εκεί όπου θα κυριαρχήσει το κρίσιμο και πολυσήμαντο ερώτημα των ορίων της γνώσης.

479) Cacciari, Massimo. Ο Θεός που χορεύει. Αθήνα: Καστανιώτη, 2004.

Ο συγγραφέας στα δοκίμια του αυτά, που πρωτοκυκλοφόρησαν στη Γαλλία την αυγή της νέας χιλιετίας, ο Cacciari, περπατώντας στα χνάρια της σκέψης του Νίτσε, βάζει στον εαυτό του ερωτήματα γύρω από την τέχνη και τις κατηγορίες της αλήθειας, του ψέματος, της ψευδαίσθησης, της ειρωνείας και της πρόκλησης. Ξεκινώντας από τις μεγάλες μορφές του μοντερνισμού, ο Cacciari προσπαθεί να εντοπίσει τη θέση της τέχνης στην πορεία του 20^{ου} αιώνα, διανθίζοντας το λόγο του με αναφορές στην αρχαία ελληνική Γραμματεία και Γλώσσα, στις ινδικές Βέδες και στις Ουπανισάδ, καθώς και στις τρεις μεγάλες ευρωπαϊκές γλώσσες, την ιταλική, την ισπανική και τη γερμανική, που πολλοί θεωρούν σύγχρονη επίσημη γλώσσα της φιλοσοφίας, λόγω της μεγάλης ακρίβειας της.

480) Popper, Karl. Η ένδεια του ιστορικισμού. Αθήνα: Ευρασία, 2005.

“Η ένδεια του ιστορικισμού” είναι δίχως αμφιβολία ένα από τα σημαντικότερα και περισσότερο συζητημένα έργα φιλοσοφίας και μεθοδολογίας των κοινωνικών επιστημών του 20^{ου} αιώνα, στο οποίο φανερώνονται η βαθύτητα, η σαφήνεια και ο πλούτος της πολιτικής και κοινωνικής σκέψης του Popper. Ο Popper παρουσιάζει και αναλύει τις παρανοήσεις στις οποίες είναι θεμελιωμένος ο ιστορικισμός, μέσα από μια ανηλεή κριτική των επιστημολογικών του προϋποθέσεων. Αν όμως στην “Ένδεια του ιστορικισμού” δει κανείς απλώς μια καινοτόμο πραγματεία αναφερόμενη στην επιστημολογία των κοινωνικών επιστημών, τότε ναι μεν θα έχει αντιληφθεί μια ουσιώδη άποψη του παρόντος έργου, θα έχει όμως διαφύγει το βαθύτερο πολεμικό της κίνητρο.

481) Bergson, Henry. Η δημιουργική εξέλιξη. Αθήνα: Πόλις, 2005.

Η συμβολή του έργου του Henry Bergson στην ανανέωση της φιλοσοφίας των αρχών του εικοστού αιώνα, καθώς και η επιρροή που άσκησε το έργο του στον στοχασμό μειζόνων φιλοσόφων, ψυχολόγων, λογοτεχνών, καλλιτεχνών, αλλά και επιστημολόγων ή θετικών επιστημόνων του εικοστού αιώνα (κυρίως στο πρώτο μισό του, και όχι μόνο στη Γαλλία) είναι αδιαμφισβήτητες. Στα πλαίσια μιας δυναμοκρατικής θεώρησης της πραγματικότητας, αναδεικνύονται ως θεμελιώδεις οι έννοιες της διάρκειας, της ενόρασης, των δύο ειδών μνήμης, της ζωτικής ορμής, της

ανοιχτής και κλειστής κοινωνίας, καθώς και της δυναμικής και στατικής θρησκείας. Εκλαμβάνοντας τη ζωή ως συνεχή δημιουργική διαδικασία, ο Bergson προτείνει κυρίως νέους τρόπους προσέγγισης του ζητήματος του χρόνου, της ελευθερίας, της αντίληψης και της εικόνας, της σχέσης ανάμεσα στην ψυχή και το σώμα ή, ακόμη, ανάμεσα στη φιλοσοφία και την επιστήμη.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΣΥΓΧΡΟΝΗ

Βλέπε επίσης

ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΣΥΓΧΡΟΝΗ

Βλέπε επίσης

ΥΠΑΡΞΙΣΜΟΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΣΥΓΧΡΟΝΗ-- 17ος ΑΙΩΝΑΣ

482) Woolhouse, R.S. Φιλοσοφία της επιστήμης Β' εμπειριστές. Αθήνα: Πολύτροπον, 2004.

Ποια είναι η πηγή της ανθρώπινης γνώσης και των ιδεών; Υπάρχουν διάφορα είδη γνώσης, που αποκτώνται με διαφορετικούς τρόπους; Ποια είναι η φύση της επιστήμης; Σ' αυτό το βιβλίο ο συγγραφέας εξετάζει τις απόψεις και τα επιχειρήματα αρκετών εκπροσώπων της φιλοσοφίας των νεότερων χρόνων, Bacon, Gassendi, Hobbes, Locke, που τείνουν να υπογραμμίσουν το ρόλο και τη σημασία που έχουν η εμπειρία και η παρατήρηση στις απαντήσεις που δίνονται σ' αυτά τα ερωτήματα.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΣΥΓΧΡΟΝΗ—18^{ος} ΑΙΩΝΑΣ

483) Woolhouse, R.S. Φιλοσοφία της επιστήμης Β' εμπειριστές. Αθήνα: Πολύτροπον, 2004.

Ποια είναι η πηγή της ανθρώπινης γνώσης και των ιδεών; Υπάρχουν διάφορα είδη γνώσης, που αποκτώνται με διαφορετικούς τρόπους; Ποια είναι η φύση της επιστήμης; Σ' αυτό το βιβλίο ο συγγραφέας εξετάζει τις απόψεις και τα επιχειρήματα αρκετών εκπροσώπων της φιλοσοφίας των νεότερων χρόνων, Bacon, Gassendi, Hobbes, Locke, που τείνουν να υπογραμμίσουν το ρόλο και τη σημασία που έχουν η εμπειρία και η παρατήρηση στις απαντήσεις που δίνονται σ' αυτά τα ερωτήματα.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΣΥΓΧΡΟΝΗ-- 20ος ΑΙΩΝΑΣ

484) Πενολίδης, Θεόδωρος. Μέθοδος και συνείδηση. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2004.

Το ερώτημα που απασχολεί στην παρούσα μελέτη τον Θεόδωρο Πενολίδη είναι εκείνο που τίθεται επανειλημμένα από ολόκληρη τη νεότερη φιλοσοφία: το ερώτημα

για την αληθή γνώση και τη μέθοδο που διασφαλίζει την επαρκή και πρόσφορη πρόσβαση της γνωστικής συνείδησης στο αντικείμενο. Η συνισταμένη των απαντήσεων του έγκειται στη διαπίστωση ότι η νεότερη φιλοσοφία αμφισβητεί μία καίρια προϋπόθεση της αριστοτελικής φιλοσοφίας: την προτεραιότητα της ύπαρξης έναντι της γνώσης, της υπόστασης έναντι της γνωρίζουσας συνείδησης.

485) Λαμπρίδη, Έλλη. Φανταστικός διάλογος με τον Wittgenstein. Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών, 2004

Το χειρόγραφο του Φανταστικού διαλόγου με τον Wittgenstein ανήκει στην συγγραφική περίοδο της δεκαετίας του 1950 και πιθανότατα στην τριετία 1956- 1958. Η ποιότητα του πρωτότυπου φιλοσοφικού λόγου της Έλλης Λαμπρίδη και της κριτικής σκέψης της είναι προφανής και όχι μόνο γιατί ένα δείγμα τους έχει περιληφθεί σε σοβαρή ξένη έκδοση με συμμετοχή σημαντικών ονομάτων της σύγχρονης Ευρωπαϊκής Φιλοσοφίας. Όσα έχουν σχέση με την κύρια θεματική του έργου και την σημασία και ακτινοβολία της φιλοσοφίας του Ludwig Wittgenstein αναλύονται στα μελετήματα των καθηγητριών Μ. Δραγώνα- Μονάχου και Μ. Βενιέρη, που πλαισιώνουν την πλήρη ελληνική έκδοση του έργου της Έλλης Λαμπρίδη. Και οι δυο προσφέρουν διεισδυτικές προσεγγίσεις στην προσωπικότητα και στο έργο των δυο φιλοσόφων.

486) Popper, Karl Reimund Sir (1902-) Όλοι οι άνθρωποι είναι φιλόσοφοι. Αθήνα: Μελάι, 2004.

Σύμφωνα με την αντίληψη του Popper, όλοι οι άνθρωποι είναι φιλόσοφοι γιατί στοχάζονται τα θεμελιώδη ζητήματα της ζωής. Η βαθύτερη ανθρωπιστική φιλοσοφία του προϋποθέτει βέβαια σε συμφωνία με τη σωκρατική τα προσέγγιση ,την αλήθεια, γνωρίζει όμως ότι οι άνθρωποι μπορούν να την πλησιάζουν πάντοτε μόνο βήμα-βήμα, μέσω δοκιμής και λάθους, και υποβάλλοντας ακριβώς σε κριτική τις γνώσεις των άλλων και τις δικές τους.

487) Jankenlevitch, Vladimir. Ηθική φιλοσοφία. Αθήνα: Ψυχογιός, 2003.

Η ηθική φιλοσοφία του V. Jankenlevitch αρνείται την ηθική της εξαγοράς και της μετάνοιας, μια κανονιστική δηλαδή ηθική, η οποία κατά βάση θέτει αξεπέραστους φραγμούς στην ελευθερία του ανθρώπινου όντος. Διότι το πρόβλημα του ηθικού όντος υπήρξε πάντα, και εξακολουθεί να είναι, η ελευθερία, η προϋπόθεση της οποίας είναι ο όρος εκ των ων ουκ άνευ της ηθικής. Και είναι ακριβώς γι' αυτόν το λόγο που το καλό το κακό, οι δύο πόλοι της κανονιστικής ηθικής, ακυρώνονται μέσα στην ηθική της ελευθερίας, αφού, όπως γράφει ο συγγραφέας, “αν το κακό καταστρέφεται από μόνο του, είναι γιατί στην πραγματικότητα το κακό δεν είναι βιώσιμο. Το κακό είναι, όπως η ίδια η διαστροφή, ένα αδιέξοδο. Μπορεί να ζήσει ένα διάστημα μέσω των αμφισημιών, των παρανοήσεων, των χιλιάδων συνενοχών που βρίσκει μέσα σε μια άρρωστη συνείδηση. Επιβιώνει επειδή καταφέρνει να περνά για το αντίθετό του”. Ο V. Jankenlevitch θέτει τη μεταηθική του σαν ένα pianissimo της φωνής της σιωπής και του τραγουδιού της ψυχής, όταν ο ηθικός χρόνος - ο χρόνος της κανονιστικής ηθικής - εξαφανίζεται, και ο άνθρωπος δρασκελίζει το χείλος της στιγμής υπερβαίνοντας τα όρια του πεπερασμένου πνεύματός του.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΣΥΓΧΡΟΝΗ-- 18ος ΑΙΩΝΑΣ

Βλέπε Επίσης

ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΣΥΓΧΡΟΝΗ-- 18ος ΑΙΩΝΑΣ

Βλέπε Επίσης

ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ-- ΓΑΛΛΙΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΣΥΓΧΡΟΝΗ-- 18ος ΑΙΩΝΑΣ

Βλέπε Επίσης

ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ-- ΕΛΛΑΔΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

488) Pasintra, Rasi. Κρισναμούρτι και τέταρτος δρόμος. Αθήνα: Κυβέλη, 2003.

Με αυτό το βιβλίο επιχειρούνται συγκρίσεις και σχολιασμοί, ίσως για πρώτη φορά, ανάμεσα σε τρεις φιλοσοφικές θεωρήσεις για την εσωτερική εξέλιξη του ανθρώπου, με απώτερο σκοπό να δημιουργηθούν ερωτηματικά και να βρεθούν κοινά σημεία μεταξύ τους. Πρόκειται για τις φιλοσοφικές θεωρήσεις του Κρισναμούρτι, των Γκουρτζιέσφ- Ουσπένσκυ και των αγίων ερημιτών πατέρων της εκκλησίας από το Γεροντικό.

489) Καστοριάδης, Κορνήλιος. Ανθρωπολογία, πολιτική, φιλοσοφία. Αθήνα:

Ύψιλον, 2005

Το βιβλίο αυτό περιέχει τις πέντε διαλέξεις που έδωσε ο Κ. Καστοριάδης στη Τ και την Αλεξανδρούπολη τον Μάρτιο του 1993 με τα εξής Θέματα: Η συμβολή της ψυχανάλυσης στην κατανόηση της γένεσης της κοινωνίας. Η παιδεία σε μια δημοκρατική κοινωνία, Αισχύλεια ανθρωπογονία και Σοφόκλεια αυτοδημιουργία του ανθρώπου, Οικολογία και πολιτική και Ψευδοχάος, Χάος και Κόσμος. Κείμενα που απασχολούν μόνιμα τον μεγάλο έλληνα φιλόσοφο σε θέματα που αγγίζουν τα καθημερινά και παγκόσμια προβλήματα: οικολογία, πολιτική, σχέση ατομικής ψυχής και κοινωνικής θέσμησης, παιδεία και σύνδεση με την αρχαία ελληνική δημοκρατική παράδοσή

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε επίσης

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ

490) Panchenko, Dmitri. Θαλής. Αθήνα: Ευρασία, 2005.

Ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι ο Θαλής ήταν τόσο φιλόσοφος όσο και επιστήμονας και μπορεί να θεωρηθεί ως ο άνθρωπος που θεμελίωσε ένα νέο τρόπο να μιλάμε για πράγματα που είναι αδύνατον να παρατηρηθούν. Ακολουθώντας τον Karl Popper υποστηρίζει ότι ο Θαλής θεμελίωσε την κριτική παράδοση και η παρουσία του σημάδεψε τη μετάβαση από τη διατύπωση ανεύθυνων αποφάνσεων, οι οποίες βασίζονται σε λογικά επιχειρήματα. Ενώ, όμως, ο Popper αποδίδει αυτή την εξέλιξη στην προσωπικότητα του Θαλή, ο συγγραφέας εξετάζει και τους κοινωνικό-πολιτικούς παράγοντες της εποχής.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ

Βλέπε Επίσης
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ

Βλέπε επίσης
ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ

ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ-- ΓΕΡΜΑΝΙΑ

491) Gadamer, Hans- Georg. Για τον Νίτσε. Αθήνα: Ίνδικτος, 2003.

Τρεις εξέχοντες Γερμανοί διανοητές καταθέτουν τους προβληματισμούς τους περί της περίπτωσης Νίτσε. Επισημαίνουν τον ριζοσπαστικό χαρακτήρα του ως στοχαστή και πεζογράφου, το ερμηνευτικό πρόβλημα που εγείρει ο λόγος του, το παρωδιακό στοιχείο και τη σωτήριο λειτουργία του, τη συγγενεία του συνολικά με τον διαφωτισμό, αλλά και με τις επιστήμες της ψυχής, τον κίνδυνο, τέλος που υπέφωσκε κατά το Μεσοπόλεμο, η διάσωση από τη παραποίηση να τον αφήσει έρμαιο του ακαδημαϊσμού.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ-- ΕΛΛΑΔΑ

492) Κανελλόπουλος, Παναγιώτης. Μεταφυσικής προλεγόμενα Αθήνα: Εστία, 2003.

Τα Μεταφυσικής Προλεγόμενα αποτελούν στην ουσία ένα εκτεταμένα επίμετρο στη δίτομη Ιστορία του Ευρωπαϊκού Πνεύματος, στο οποίο ο Κανελλόπουλος προσπαθεί να δημιουργήσει ένα κεντρικό ερμηνευτικό νήμα με βάση τη σύνδεση της επιστημολογίας με τη δυτική Θεολογία.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ, ΑΡΧΑΙΟΙ

493) Wilamowitz- Moellendorf, Ulrich von. Πλάτων. Αθήνα: Κάκτος, 2005.

Σκοπός του βιβλίου αυτού είναι να φέρει τον Πλάτωνα, τον άνθρωπο και τα έργα του, κοντά στον αναγνώστη, κι αυτό με τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα. Να κάνει κι άλλους ανθρώπους να εκτιμήσουν τα έργα του και την προσφορά του, γι' αυτό και απευθύνεται όχι μόνο σε ειδικούς, αλλά και σε όσους θέλουν να γνωρίσουν τα έργα του. Επιπλέον, ο συγγραφέας θέλει να δείξει τον Πλάτωνα που ανακάλυψε την επιστήμη και πολύ περισσότερο θέλει να δείξει τον ποιητή Πλάτωνα, γιατί ως ποιητής δημιούργησε όλα εκείνα που συναρπάζουν την ψυχή μέχρι και σήμερα ακόμη. Ο Πλάτωνας όσο κανένας άλλος απέδειξε πως το ποιητικό και επιστημονικό χάρισμα μπορούν να συμβαδίζουν και να στηρίζει το ένα το άλλο.

494) Diels, Hermann. Οι Προσωκρατικοί. Αθήνα: Παπαδήμας, 2005.

Η σκέψη των Προσωκρατικών αποτελεί για την έρευνα μία διαρκή πρόκληση και συγχρόνως ένα χώρο της ιστορίας της Φιλοσοφίας με εξαιρετικό ενδιαφέρον από πολλές πλευρές. Οποιαδήποτε αναφορά ή προσπάθεια προσέγγισης και ερμηνείας της σκέψης του αρχαϊκού ελληνισμού γενικότερα, που εξέθρεψε το στοχασμό των Προσωκρατικών, προϋποθέτει τη βαθιά γνώση της κοινωνίας και όλων των ανθρωπολογικών χαρακτηριστικών της. Κάθε πτυχή της σκέψης των μεγάλων εκείνων διανοητών απηχεί κοινωνικές διεργασίες και καταστάσεις πολιτικές στην ευρεία έννοια του όρου αυτού, όπως τον αντιλαμβάνονταν οι αρχαίοι Έλληνες φιλόσοφοι, δηλαδή τη ηθική διάσταση της κοινωνίας. Η φιλοσοφική έκφραση των προσωκρατικών φιλοσόφων συνιστά πνευματική πρωτοπορία για την εποχή τους και συνάμα αδιάφυστο τεκμήριο της προσπάθειας του αρχαϊκού ανθρώπου στον ελληνικό χώρο να υπερβεί τις κοινωνικές και θρησκευτικές κατεστημένες αγκυλώσεις και να θραύσει το περίβλημα της μυθικής εξήγησης του κόσμου

495) Παπαδογεώργος, Γεώργιος. Επιφανείς άνδρες στην αρχαία Ελλάδα. Αθήνα: Toubis, 2003.

Η έκδοση αυτή “σκιαγραφεί” το πορτρέτο των σημαντικότερων εκπροσώπων του αρχαίου ελληνικού πνεύματος - οι Έλληνες φιλόσοφοι, οι καλλιτέχνες, οι πολιτικοί, οι ρήτορες, οι ιστορικοί, αποτελούν αξιόλογα σημεία αναφοράς στα οποία ανατρέχει όχι μόνο η σύγχρονη επιστημονική κοινότητα αλλά και όποιος αναζητά την ουσία. Στόχος της είναι να εισαγάγει τον αναγνώστη στην αρχαία ελληνική σκέψη γι' αυτό και στις σελίδες του βιβλίου θα βρει κανείς συνοπτικά, κυρίως, στοιχεία για τη ζωή και το έργο των σπουδαιότερων εκπροσώπων της. Θα βρει ακόμη χαρακτηριστικές-αποφθεγματικές ρήσεις τους, τις οποίες σεβάστηκε κάθε εξέλιξη της ελληνικής γλώσσας από τους αρχαίους χρόνους μέχρι σήμερα. Σε μία εποχή που, κυριολεκτικά, κατακλύζεται από πληροφορίες, τα αποφθέγματα αυτά προκαλούν πάντα το ενδιαφέρον αφού, απαλλαγμένα από περιττό ευφυολογήματα, παραμένουν εντυπωσιακά επίκαιρα.

ΦΥΛΕΣ

496) Τσάλα Θεότιμος- Κασόμπο. Η προσέγγιση του Θείου κατά τη φιλοσοφία των Bantu της Αφρικής από την ψυχοκρατία στην ειδωλολατρία. Αθήνα: Σταμούλη α.ε., 2005.

Η προσέγγιση του Θείου, σύμφωνα με τη φιλοσοφία των Bantu της Αφρικής, σωστά διατυπωμένη με τις θεμελιώδεις βάσεις της ίδιας της αφρικανικότητας και ιδιαίτερα της Νεγρίτιδας, παραμένει η πιο ουσιαστική ανάπτυξη του αντικείμενου μας που εισάγει τη θεωρία της συγκίνησης, στο εσωτερικό μιας άλλης μεθοδολογικής αρχής, πιο αναλυμένης και ση της μεγάλης προσοχής των Bantu που παρουσιάζουν τον τρόπο σκέψης και τον τρόπο ζωής ως εσωτερικό παρά ως εξωτερικό. Η μεταφυσική και η θρησκεία των Bantu προσφέρει ένα οικοδομημένο σύνολο που συγκεντρώνει όλες τις κοινωνικές τεχνικές και οικονομικές δραστηριότητες και με αυτό συνάπτουν τις αρχές τους.

Φύση, φιλοσοφία της

Βλέπε

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

Φυσική επιστήμη

Βλέπε

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΦΥΣΙΚΗ-- ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

497) Selleri, Franco. Παράδοξα και πραγματικότητα. Αθήνα: Σαββάλας, 2004.

Ένας τρόπος για να κατανοήσουμε τη φύση της σύγχρονης φυσικής είναι να χρησιμοποιήσουμε ως σημείο εκκίνησης περιγραφές αυτής της επιστήμης που μας παρέχονται από διαφορετικούς επιστημολόγους, όπως οι Popper, Kuhn, Lakatos ή ακόμα και ο Feynabendyl. Αυτό το βιβλίο υπογραμμίζει του αυθαίρετο χαρακτήρα των αντιρρεαλιστικών επιλογών των θεμελιωτών της σύγχρονης θεωρίας των κβάντα (Bahr, Bonn, Paudi) αναδεικνύει τη σημασία των σχέσεων φυσικής- κουλτούρα, φυσικής- φιλοσοφίας, φυσικής- ιστορίας, με στόχο την κατανόηση της προέλευσης των ιδεών τους και οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι φιλοσοφικές επιλογές που υιοθετήθηκαν στην Κοπεγχάγη στο Scetingen διάβρωσαν σε βάθος τη θεωρία των κβάντα μέχρι του σημείου να κάνουν ορισμένες από τις προβλέψεις της ασύμβατες με τις πλέον άμεσες συνέπειες του τοπικού ρεαλισμού.

498) Ματιάτος, Ηρακλής. Φιλοσοφία φυσική και κοσμολογία. Αθήνα: Δωδώνη, 2003.

Η φιλοσοφία, η φυσική και η κοσμολογία έχουν κοινό αντικείμενο έρευνας: είναι ο αντικειμενικός κόσμος ή ο κόσμος που μας περιβάλλει. Σ αυτό το αντικείμενο έρευνας οι άνθρωποι δίνουν διάφορα ονόματα: ο κόσμος, η φύση, το Σύμπαν, το Είναι κλπ. αλλά πρόκειται για το ίδιο αντικείμενο πάντοτε γιατί δεν υπάρχει και άλλο.

Και ακριβώς γι αυτό δεν είναι δικαιολογημένο το να υπάρχει στους φιλοσόφους, στους φυσικούς και στους κοσμολόγους ασυμφωνία χαρακτήρων.

499) Cushing, James T. Φιλοσοφικές έννοιες στη φυσική. Αθήνα: Leader Books, 2003.

Το βιβλίο “Φιλοσοφικές έννοιες στη Φυσική” παρουσιάζει την ανάπτυξη της επιστήμης της Φυσικής σε σχέση με το ιστορικό και φιλοσοφικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αυτή συντελέστηκε. Μέσα από τις σελίδες του, δίνεται η ευκαιρία στον αναγνώστη να στοχαστεί σχετικά με τη φύση του επιστημονικού εγχειρήματος την οποία μπορεί να είχε προσεγγίσει νωρίτερα μέσα από το πρίσμα της παραδοσιακής ιστορίας της επιστήμης και μέσα από μια σειρά μαθημάτων στις φυσικές επιστήμες. Στόχος του είναι να εντυπώσει στον αναγνώστη τον ουσιαστικό ρόλο τον οποίο έχουν διαδραματίσει οι φιλοσοφικές θεωρήσεις σε ό,τι αφορά την επιστημονική πρακτική και την κατασκευή των επιστημονικών θεωριών. Αντίθετα με την αρκετά διαδεδομένη άποψη ότι η Φυσική και η Φιλοσοφία είναι απομακρυσμένες η μία από την άλλη, αυτό το βιβλίο περιγράφει τη συνεχή αλληλεπίδραση που είχαν και συνεχίζουν να έχουν. Μέσα στις σελίδες του βιβλίου η συζήτηση γι τα κύρια φιλοσοφικά ζητήματα εδράζεται στο συγκεκριμένο ιστορικό πλαίσιο και στο περιεχόμενο της αντίστοιχης επιστημονικής δραστηριότητας.

500) Μπιτσάκης, Ευτύχης Ι. Η δυναμική του ελαχίστου. Αθήνα: Δαίδαλος Ι. Ζαχαρόπουλος, 2003.

Η φυσική είναι κατεξοχήν φιλοσοφική επιστήμη. Στις οριακές της περιοχές θέτει και αντιμετωπίζει προβλήματα, τα οποία, σε ένα άλλο επίπεδο και με άλλη γλώσσα, αποτελούν θεμελιώδη οντολογικά ερωτήματα. Τέτοια, π.χ., είναι τα προβλήματα του χώρου, του χρόνου, της αιτιότητας, των δομών της ύλης, καθώς και τα προβλήματα της αστροφυσικής και της κοσμολογίας. Αλλά και η έρευνα ειδικών προβλημάτων σε περιοχές αιχμής παρουσιάζει γενικότερο επιστημολογικό, γνωσιοθεωρητικό και οντολογικό ενδιαφέρον. Η φυσική, εξάλλου, συνδέεται οργανικά με όλες τις φυσικές επιστήμες (χημεία, βιολογία κ.ά.). Έτσι, η ειδική έρευνα στη φυσική συνδέεται ενδογενώς με επιστημολογικά, διεπιστημονικά και φιλοσοφικά ερωτήματα.

Χειραφέτηση

Βλέπε

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Χόμπι

Βλέπε

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Χριστιανισμός και θρησκεία

Βλέπε

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

501) Χριστοδουλίδη- Μαζαράκη, Αγγελική. Herbert Marcuse. Αθήνα: Παπαζήσης, 2005.

Ο πραγματικός κόσμος του καθημερινού λόγου είναι ο κόσμος της πάλης για την ύπαρξη. Βέβαια, είναι ένας Κόσμος εντελώς συγκεχυμένος, θολός και σκοτεινός που οπωσδήποτε χρειάζεται περισσότερη καθαρότητα. Μπορούμε μάλιστα να πούμε ότι το ξεκαθάρισμα του μπορεί να έχει και θεραπευτικό αποτέλεσμα. Η φιλοσοφία θα πραγματοποιήσει αυτό το σκοπό, όταν απελευθερώσει τη σκέψη απ' το κατεστημένο του λόγου και της συμπεριφοράς, όταν δείξει καθαρά τον αρνητικό χαρακτήρα του 'κατεστημένου', όταν προβάλλει τις δικές της προοπτικές. Βέβαια, η φιλοσοφία δεν μπορεί ν' αντιταχθεί ή να προτείνει παρά με τη σκέψη. Είναι ουσιαστικά ιδεολογία, ο ιδεολογικός χαρακτήρας είναι η αληθινή μοίρα της φιλοσοφίας και κανένας επιστημονισμός, κανένας θετικισμός δεν μπορεί να τον ξεπεράσει. Όμως, με την ιδεολογική της προσπάθεια μπορεί να επιτελέσει μια θεραπευτική λειτουργία -μπορεί να δείξει την πραγματικότητα έτσι όπως είναι και να δείξει ακόμη αυτό που η πραγματικότητα εμποδίζει να υπάρξει.

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ

502) Ιεροδιάκονου, Χαράλαμπος Σ. Ψυχολογικά θέματα στον Αριστοτέλη. Αθήνα: Τυποφιλία/ Μαστορίδης, 2004.

Στο βιβλίο αυτό σταχυολογούνται τα αρχαία κείμενα που έχουν σχέση με τα σημερινά ενδιαφέροντα στην ψυχική υγεία, από τις πραγματείες του φιλοσόφου: Περί ψυχής, περί μνήμης, περί ύπνου και περί ενυπνίων. Αυτό έχει οδηγήσει σε ορισμένες ενότητες που συνιστούν κεφάλαια: Σχέσεις Ψυχής-Σώματος, Ψυχικές Λειτουργίες, Αισθητηριακή αντίληψη-αισθήσεις, Σκέψη-νους, νόηση, Μνήμη, Ύπνος-Όνειρα και "Τι εστί Ψυχή;". Γίνεται σχολιασμός των προβληματισμών που θέτει ο Αριστοτέλης και η σύγκριση που απ' εκεί προκύπτει (ως παραλληλισμός, αντιστοιχία ή και αντίθεση) προς τις σημερινές γνώσεις της ψυχιατρικής και ψυχανάλυσης αποκαλύπτει σημαντικές διαπιστώσεις.

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ

Βλέπε επίσης

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ, ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ

ΨΥΧΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

503) Egan, Kieran. Ο πεπαιδευμένος νους. Αθήνα: Ατραπός- Περιβολάκι, 2005.

Το βιβλίο αυτό αποτελεί μια εναλλακτική πρόταση για την εκπαιδευτική διαδικασία που επικεντρώνεται στο χώρο του σχεδιασμού των αναλυτικών προγραμμάτων και

της διδασκαλίας. Η εκπαίδευση, με την έμφαση που έχει δοθεί στην αποκαλούμενη λογικό- μαθηματική σκέψη, αν όχι αγνόησε, παραμέλησε το άλλο είδος σκέψης, δηλαδή το αφηγηματικό. Με βάση το μοντέλο του Egan ο αφηγηματικός τρόπος σκέψης αποκτά σημαντική θέση στο αναλυτικό πρόγραμμα και τη διδασκαλία. Έτσι η ανάπτυξη των διαφόρων ειδών της κατανόησης μέσα από τη χρήση των συγκεκριμένων νοητικών εργαλείων μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές και να κατανοήσουν έννοιες προερχόμενες από τα διάφορα γνωστικά αντικείμενα αλλά και να αναπτύξουν κριτική σκέψη.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

504) Φαράντου, Μέγα .Δρόμοι σιωπής στην κοινωνική απαξίωση. Αθήνα: Έσοπτρον, 2003.

Το παρόν βιβλίο περιλαμβάνει καίρια και επίκαιρα Θέματα εκ των χώρων της Θρησκείας, της Θεολογίας, της Επιστήμης του Πολιτισμού και της Πολιτικής, της ατομικής ψυχολογίας, με βάση τα πορίσματα της Νευροβιολογίας κ.ά σε μια υπεύθυνη παρουσίαση και κριτική αντιπαράθεση, υπό το πρίσμα κυρίως των ανθρωπιστικών αξιών του ελληνοχριστιανισμού.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε επίσης

**ΓΝΩΣΗ, ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ**

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε επίσης

ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Βλέπε επίσης

ΨΥΧΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ, ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ

505) Ουλής, Παναγιώτης. Φιλοσοφία της επιστημονικής ψυχοπαθολογίας. Αθήνα: Leader Books, 2004.

Υπάρχουν άραγε και σε τι συνίστανται οι ψυχικές νόσοι; Υφίστανται άραγε νομοτέλειες της ανθρώπινης ψυχοπαθολογίας και σε τι συνίσταται η αιτιότητά της; Ποια είναι και πώς προσδιορίζεται η σημασία των εννοιών και προτάσεων της επιστημονικής Ψυχοπαθολογίας; Τι είναι τα ψυχοπαθολογικά δεδομένα και οι ψυχοπαθολογικές υποθέσεις και θεωρίες; Σε τι συνίσταται και πώς διενεργείται ο έλεγχος των ψυχοπαθολογικών υποθέσεων και θεωριών; Σε τι συνίσταται και πώς διενεργείται η επιστημονική εξήγηση της ανθρώπινης ψυχοπαθολογίας; Στο παρόν

βιβλίο επιχειρείται ακριβώς η αυστηρή διατύπωση και η εξίσου αυστηρή παροχή σαφών απαντήσεων στα προηγούμενα ερωτήματα, οντολογικά, σημασιολογικά και επιστημολογικά, αντίστοιχα. Ως γνωστόν, τόσο η Κλινική Ψυχολογία, όσο και η Ψυχοθεραπεία και η Ψυχιατρική, εδράζονται στην επιστήμη της Ψυχοπαθολογίας. Εξάλλου η Φιλοσοφία της επιστημονικής Ψυχοπαθολογίας συνιστά εφαρμοσμένο κλάδο της Γενικής Φιλοσοφίας της Επιστήμης.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ, ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ

Βλέπε επίσης

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ

ALEMBERT, JEAN LE ROND D' , 1717 – 1783

506) D'alembert, Jean Le Rond. Προεισαγωγικός λόγος στην εγκυκλοπαίδεια. Αθήνα: Πόλις, 2005.

Τον 18^ο αιώνα , οι σημαντικότεροι Γάλλοι επιστήμονες και φιλόσοφοι με επικεφαλής τον Ντιντερό και τον Νταλαμπέρ αναλαμβάνουν τη σύνταξη ενός φιλόδοξου επιστημονικού και εκπαιδευτικού έργου της Εγκυκλοπαίδειας. Το αποτέλεσμα υπερβαίνει κατά πολύ τους αρχικούς στόχους. Έχουμε στα χέρια μας το εμβληματικό κείμενο του γαλλικού διαφωτισμού, του φιλοσοφικού και πολιτικού αυτού ρεύματος που επηρέασε καθοριστικά τη νεωτερικότητα

DESCARTES, REN, 1596- 1650

507) Cottingham, John. Φιλοσοφία της επιστήμης Α΄ Ορθολογιστές. Αθήνα: Παρατηρητής, 2003.

Ο συγγραφέας ανιχνεύει τις προσπάθειες των τριών μεγάλων ορθολογιστών φιλοσόφων, του Descartes, του Spinoza και του Leibniz, να συγκροτήσουν μια νέα αντίληψη για το φυσικό κόσμο και να επινοήσουν συστήματα φιλοσοφίας που θα παράσχουν μια ενιαία κατανόηση της πραγματικότητας.

DISRAELI, BENJAMIN, EARL OF BEACONSFIELD, 1804- 1881

508) Berlin, Isaiah. Κόντρα στο ρεύμα. [χ.τ.]: Αιζαία, 2003.

Τα δοκίμια αυτού του τόμου δεν είναι γραμμένα από μια συγκεκριμένη σκοπιά. Στόχος τους δεν είναι η εικονογράφηση ή η στήριξη κάποιας ιστορικής ή πολιτικής Θεωρίας, δόγματος ή ιδεολογίας. Ο Μπερλίν γράφει για φυσιογνωμίες εντελώς διαφορετικές μεταξύ τους, όπως ο Μαρξ ο Ντισραέλι, ο Σορέ κ.ά. και για θέματα τόσο απομακρυσμένα φαινομενικά μεταξύ τους όσο ο εθνικισμός και η γνωσιοθεωρία...

FEUERBACH, LUDWIG, 1804- 1872

509) Marx, Karl (1818-1883) Θέσεις για τον Φούερμπαχ. Αθήνα: Ερατώ, 2004.

Ο αντικειμενικός κόσμος και η ανθρώπινη δραστηριότητα, η σχέση ύλης και νόησης, οι θεωρίες, οι νοοτροπίες και οι κοινωνικές μορφές, η γνώση και η πράξη, η ερμηνεία και η μεταβολή του κόσμου από τη φιλοσοφία, τίθενται με τον πιο σαφή και άμεσο τρόπο στις λίγες αυτές γραμμές που άλλαξαν δραματικά τον κόσμο και είναι βέβαιο πως θα τον αλλάξουν συνεχώς όσο υπάρχουν άνθρωποι διατεθειμένοι να ρισκοκινδυνέψουν τη σχέση τους με τον κόσμο και τον εαυτό τους.

GRAMSCI, ANTONIO 1891- 1937

510) Καραμπελιάς, Γιώργος. Αντόνιο Γκράμσι φιλοσοφία της πράξης και συγχρόνως ηγεμόνας. Αθήνα: Εναλλακτικές εκδόσεις, 2004.

Η απόκλιση- παρέκκλιση, η παρέγκλιση του Επίκουρου, είναι συστατική του κόσμου μας. Μια απόκλιση από τις ευθείες τροχιές των ατόμων, που θα χάνονταν στο άπειρο, επιτρέπει στον κόσμο να συγκροτηθεί, στην ύλη να πορευτεί προς διαρκώς πολυπλοκότερες συγκροτήσεις στο σύμπαν και στη ζωή να υπάρξουν. Η δημιουργός παρέκκλιση είναι το θεμέλιο του κόσμου και η αιτία για την εμφάνιση του ανθρώπου ως είδους, και της ιστορίας του ως δημιουργίας. Η ιδιαίτερη οπτική αυτού του δοκιμίου εδράζεται στην προσπάθεια συνδυασμού δυο διαστάσεων, της ρομαντικής και της μετα-σιανικής. Μια επαναστατική και επίκαιρη εκδοχή του ρομαντισμού είναι όχι μόνον απαραίτητη για την ίδια την επιβίωση του ανθρώπου, αλλά έρχεται σε αντίθεση και θα πρέπει να υπερβεί οποιαδήποτε μεσσιανική εσχατολογία.

HEGEL, GEORG WILHELM FRIEDRICH, 1770-1831

511) Το ρομαντικό απόσπασμα. [χ.τ.]: Futura, 2003.

Ο παρών τόμος περιέχει μια ανθολογία κειμένων τριών εκ των επιφανέστερων εκπροσώπων του πρώιμου ρομαντισμού (Fruchromantik) ή, αλλιώς ρομαντισμού της Ιένας (Jenaer Romantik) που ονομάστηκε έτσι από τη μικρή αυτή πόλη, στην οποία βρίσκονταν συγκεντρωμένα τα μέλη του και η οποία τον καιρό εκείνο ήταν η πρωτεύουσα της γερμανικής φιλοσοφίας και γενέτειρα του γερμανικού ιδεαλισμού, καθώς δίδασκαν εκεί οι Χέγκελ, Φίχτε, Σέλλινγκ. Πρόκειται για κείμενα των Φρίντριχ φον Χάρντενμπεργκ (1772-1801), γνωστού με την επωνυμία Νον και των αδελφών Σλέγκελ (Φρίντριχ, 1772-1829 και Άουγκουστ Βίλχελμ Σλέγκελ, 1767-1845).

HEGEL, GEORG WILHELM FRIEDRICH, 1770-1831 -- ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗ ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΗ

512) Ψυχοπαίδης, Κοσμάς.. Χέγκελ. Αθήνα: Πόλις, 2003.

Ο συγγραφέας εξετάζει ορισμένα σημαντικά μοτίβα που σημάδεψαν την πορεία της εγελιανής σκέψης από τα πρώτα φιλοσοφικά κείμενα της Βέρνης μέχρι και τις αναλύσεις της Φαινομενολογίας του Πνεύματος. Τα μοτίβα αυτά αφορούν τις διαφορετικές σημασίες που έλαβε η διαλεκτική μέθοδος κατά την εξέλιξη αυτή, οπότε αφορούν και το πρόβλημα της γένεσης της εγελιανής διαλεκτικής καθώς και το πρόβλημα της διαλεκτικής συγκρότησης της έννοιας της κοινωνίας και της πολιτικής.

HUME, DAVID, 1711- 1776

513) Quinton, Anthony. Χιούμ. Αθήνα: Ενάλιος, 2005.

Συνοπτική, σαφής κι όμως εκπληκτικά περιεκτική, η συναρπαστική εισαγωγή του Άντονι Κούντον αποκαλύπτει -σε όλο τους το φάσμα- τα αξιόλογα επιτεύγματα του Χιούμ για το ευρύτερο αναγνωστικό κοινό, προς το οποίο επιθυμούσε πάντοτε ο ίδιος να απευθύνεται. Υπαιτιότητα, διορατικότητα, αντίληψη, ιστορία, θρησκεία, οικονομικά, αισθητική και ψυχολογία. Ο Χιούμ εξερεύνησε όλα αυτά τα πεδία συμβάλλοντας σημαντικά στο καθένα από αυτά. Υπήρξε ο μεγαλύτερος φιλόσοφος της Βρετανίας.

KRISHNAMURTI, JIDDU 1895- 1986

514) Rasindra, Rasi. Κρισναμούρτι 2 πουλιά πάνω σε ένα δέντρο. Αθήνα: Κυβέλη, 2003.

Υπήρχε ο Κρισναμούρτι, Το δοχείο των μεγάλων αποκαλύψεων από το άνω, αλλά επίσης ο Κρισναμούρτι ο άνθρωπος. που υπόκειντο στις προσωπικές του περιοριστικές συνθήκες, στις επιθυμίες και στις ανάγκες του. Μπορεί να ειπωθεί ότι η ικανότητα να διαχωρίζουμε τον εσώτερο ή ανώτερο Εαυτό από τον χαμηλότερο εαυτό, είναι σημείο πνευματικής εξέλιξης. Αλλά η ικανότητα να ενώνουμε αυτά τα δύο μέρη, σκόπιμο και ελεύθερα, είναι ένδειξη θείας σοφίας και ενσαρκώσεις.

515) Pasintra, Rasi. Κρισναμούρτι και τέταρτος δρόμος. Αθήνα: Κυβέλη, 2003.

Με αυτό το βιβλίο επιχειρούνται συγκρίσεις και σχολιασμοί, ίσως για πρώτη φορά, ανάμεσα σε τρεις φιλοσοφικές θεωρήσεις για την εσωτερική εξέλιξη του ανθρώπου, με απώτερο σκοπό να δημιουργηθούν ερωτηματικά και να βρεθούν κοινά σημεία μεταξύ τους. Πρόκειται για τις φιλοσοφικές θεωρήσεις του Κρισναμούρτι ,των Γκουρτζίεφ- Ουσπένσκυ και των αγίων ερημιτών πατέρων της εκκλησίας από το Γεροντικό.

LEIBNIZ, GOTTFRIED WILHELM FREIHER VON, 1646-1716

516) Cottingham, John. Φιλοσοφία της επιστήμης Α Ορθολογιστές. Αθήνα: Παρατηρητής, 2003.

Ο συγγραφέας ανιχνεύει τις προσπάθειες των τριών μεγάλων ορθολογιστών φιλοσόφων, του Descartes, του Spinoza και του Leibniz, να συγκροτήσουν μια νέα αντίληψη για το φυσικό κόσμο και να επινοήσουν συστήματα φιλοσοφίας που θα παράσχουν μια ενιαία κατανόηση της πραγματικότητας.

LOCK, JOHN 1632-1704

517) Ayers, Michael. Τζόν Λόκ. Αθήνα: Ενάλιος, 2004.

Ό,τι αντιπροσωπεύει το όνομα του Νεύτωνα για τη φυσική του δέκατου έβδομου αιώνα, αντιπροσωπεύει και το όνομα του Λόκ για τη φιλοσοφία. Η επανάσταση που προκάλεσαν αυτοί οι δύο κολοσσοί έθεσε τα πνευματικά θεμέλια του σύγχρονου κόσμου. Ωστόσο, η δική μας σύγχρονη και γρήγορη εποχή έθεσε τη συνεισφορά του Λόκ υπό αμφισβήτηση εξαιτίας της φλύαρης ρητορικής του κάτι της ασάφειας της σκέψης του. Αυτό το συναρπαστικό εγχειρίδιο επανατοποθετεί ένα υποτιμημένο στοχαστή στη σωστή του θέση, ακριβώς στο κέντρο της σύγχρονης φιλοσοφικής έρευνας. Με αφορμή την εμπνευσμένη επανέκδοση του Δοκιμίου περί Ανθρώπινης Νοήσεως, ο Μάικλ Αιερς εξηγεί την ιστορική σπουδαιότητα της φιλοσοφικής σκέψης του Λόκ και την αδιάλειπτη δύναμη της να προκαλεί και να επιβάλλεται.

MACHIAVELLI, NICCOLO, 1469 – 1527

518) Machiavelli, Nicholo. Ο ηγεμόνας. [χ.τ.]: Άτροπος, 2003.

Ακόμη και στις μέρες μας, όπου η εξουσία χαρακτηρίζεται από αμοραλισμό, άλλοτε εμφανέστατο και άλλοτε επιμελώς αποκρυπτόμενο, το κείμενο μπορεί να θεωρηθεί ανατρεπτικό. Αντί όμως να ενοχλεί το Κείμενο του Μακιαβέλι, που ανατέμνει και αποδεικνύει αυτό τον αμοραλισμό, δεν είναι προτιμότερο η ενόχληση να στραφεί εναντίον αυτών που τον εφαρμόζουν και κρατούν σήμερα, όπως και στο παρελθόν, στα χέρια τους την τύχη του κόσμου;

519) Παππά, Ελένη. Μακιαβέλλι η Μάρξ. Αθήνα: Άγρα, 2005.

Έζησα το μεγαλύτερο μέρος του 20^{ου} αιώνα, τις μεγάλες του ώρες και τις αντίστροφες από ότι περιμέναμε ανατροπές του. Παρακολουθώ, ως θεατής πλέον, τη γενιά των νέων του αιώνα που μεγαλώνει μαζί τους. Ωστόσο, δεν ανήκω στους απαισιόδοξους. Αφιερωμένα στη μνήμη του αιώνα που πέθανε είναι αυτά μου τα κείμενα. Ενός αιώνα όπου ο σοσιαλισμός υποσχέθηκε πως θα αλλάξει τη ζωή των ανθρώπων σ' όλη τη γη, νίκησε στους πολέμους και ηττήθηκε στην ειρήνη.

520) Νικολαΐδης, Θεοδόσιος. Είδωλα του Μακιαβέλλι. Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 2003.

Η έννοια «μακιαβελλισμός» δεν προκύπτει άμεσα από το έργο του Μακιαβέλλι· ο Θεοδόσιος Νικολαΐδης, στην παρούσα μελέτη ιστορίας των ιδεών, δείχνει πώς προέκυψε: από τον αγώνα των γεγονότων για αναγνώριση και με αφορμή την φλωρεντινή καταγωγή της Αικατερίνης των Μεδίκων, βασίλισσας της Γαλλίας που κρίθηκε ένοχη για τη σφαγή των. Ενώ οι “μοναρχομάχοι” έπλασαν την αρνητική έννοια “μακιαβελλισμός” ως αντίθετο είτε μιας πρώιμης έννοιας ανεξιθρησκείας είτε μιας πρώτης έννοιας εθνικισμού θα ασπασθούν την συγκεκριμένη αρνητική έννοια. Ο Νικολαΐδης εξηγεί την παράξενη αυτή μεταβολή. Οι αντιμακιαβελλικοί είχαν ορίσει με αριστοκρατικό τρόπο την ανοχή και το έθνος. Ο φιλόσοφος στο μεταξύ είχε πλάσει την νεωτερική έννοια της κυριαρχίας, που κατατάσσει και τους ευγενείς στους υπηκόους.

MARCUSE, HERBERT, 1898 –

521) Χριστοδουλίδη- Μαζαράκη, Αγγελική. Herbert Marcuse. Αθήνα: Παπαζήσης, 2005.

Ο πραγματικός κόσμος του καθημερινού λόγου είναι ο κόσμος της πάλης για την ύπαρξη. Βέβαια, είναι ένας Κόσμος εντελώς συγκεχυμένος, θολός και σκοτεινός που οπωσδήποτε χρειάζεται περισσότερη καθαρότητα. Μπορούμε μάλιστα να πούμε ότι το ξεκαθάρισμα του μπορεί να έχει και θεραπευτικό αποτέλεσμα. Η φιλοσοφία θα πραγματοποιήσει αυτό το σκοπό, όταν απελευθερώσει τη σκέψη απ’ το κατεστημένο του λόγου και της συμπεριφοράς, όταν δείξει καθαρά τον αρνητικό χαρακτήρα του ‘κατεστημένου’, όταν προβάλλει τις δικές της προοπτικές. Βέβαια, η φιλοσοφία δεν μπορεί ν’ αντιταχθεί ή να προτείνει παρά με τη σκέψη. Είναι ουσιαστικά ιδεολογία, ο ιδεολογικός χαρακτήρας είναι η αληθινή μοίρα της φιλοσοφίας και κανένας επιστημονισμός, κανένας θετικισμός δεν μπορεί να τον ξεπεράσει. Όμως, με την ιδεολογική της προσπάθεια μπορεί να επιτελέσει μια θεραπευτική λειτουργία -μπορεί να δείξει την πραγματικότητα έτσι όπως είναι και να δείξει ακόμη αυτό που η πραγματικότητα εμποδίζει να υπάρξει

MARX, KARL, 1818 – 1883

522) Berlin, Isaiah. Κόντρα στο ρεύμα. [χ.τ.]: Αιζαία, 2003.

Τα δοκίμια αυτού του τόμου δεν είναι γραμμένα από μια συγκεκριμένη σκοπιά. Στόχος τους δεν είναι η εικονογράφηση ή η στήριξη κάποιας ιστορικής ή πολιτικής Θεωρίας, δόγματος ή ιδεολογίας. Ο Μπερλίν γράφει για φυσιογνωμίες εντελώς διαφορετικές μεταξύ τους, όπως ο Μαρξ ο Ντισραέλι, ο Σορέ κ.ά. και για θέματα τόσο απομακρυσμένα φαινομενικά μεταξύ τους όσο ο εθνικισμός και η γνωσιοθεωρία...

523) Χρύσης, Αλέξανδρος Α. Ο Μάρξ και η εξέγερση στον κήπο του επίκουρου. Αθήνα: Γκοβόστης, 2003.

Σε αυτό το φιλοσοφικό δοκίμιο, μέσα από μια κριτική προσέγγιση της διδακτορικής διατριβής του Καρλ Μαρξ για τη διαφορά της δημοκρατίας και επικούρειας φυσικής φιλοσοφίας, αναδεικνύεται μια για αρκετούς άγνωστη και για άλλους υποτιμημένη πτυχή της μαρξικής θεωρίας για την επανάσταση και την ελευθερία.

Αντιμετωπίζοντας το νεανικό μαρξικό κείμενο ως κείμενο καμπής μάχης και αυτοσυνειδησίας, αλλά και ως πεδίο συνάντησης ρομαντικών και διαφωτιστικών μοτιβών, ο συγγραφέας επιδιώκει να μας φέρει κοντά σε έναν Μαρξ στοχαστή της εξέγερσης και του αυτοσχεδιασμού, για τον οποίο η ελευθερία δεν είναι το μελλοντικό βασίλειο που εγγυάται δήθεν ένας βαθύτερος νόμος της Ιστορίας αλλά το μεσοδιάστημα ανάμεσα στη δουλειά του χθες και ενδεχομένως σε εκείνη του αύριο.

524) Παππά, Ελένη. Μακιαβέλλι η Μάρξ. Αθήνα: Άγρα, 2005.

Έζησα το μεγαλύτερο μέρος του 20^{ου} αιώνα, τις μεγάλες του ώρες και τις αντίστροφες από ότι περιμέναμε ανατροπές του. Παρακολουθώ, ως θεατής πλέον, τη γενιά των νέων του αιώνα που μεγαλώνει μαζί τους. Ωστόσο, δεν ανήκω στους απαισιόδοξους. Αφιερωμένα στη μνήμη του αιώνα που πέθανε είναι αυτά μου τα κείμενα. Ενός αιώνα όπου ο σοσιαλισμός υποσχέθηκε πως θα αλλάξει τη ζωή των ανθρώπων σ' όλη τη γη, νίκησε στους πολέμους και ηττήθηκε στην ειρήνη.

NIETZSCHE, FRIEDRICH WILHELM, 1844- 1900

525) Foucault, Michel. Τρία κείμενα για τον Νίτσε. Αθήνα: Πλέθρον, 2004

Αρκεί μονάχα οι άνθρωποι επί των άλλων ανθρώπων, για να γεννηθεί η διαφοροποίηση των αξιών. Αρκεί ορισμένες τάξεις να κυριαρχούν επί των άλλων τάξεων για να γεννηθεί η ιδέα της ελευθερίας. Αρκεί οι άνθρωποι να ιδιοποιηθούν και να καθυποτάξουν τα πράγματα που χρειάζονται για να ζήσουν, αρκεί να τους επιβάλλουν μια διάρκεια που τα ίδια τα πράγματα δεν διαθέτουν ή να τα αφομοιώσουν δια της βίας, και ιδού η γένεση της λογικής. Η σχέση κυριαρχίας δεν είναι "σχέση", όπως ακριβώς ο τόπος όπου ασκείται η κυριαρχία δεν είναι τόπος. Αυτός ακριβώς είναι ο λόγος για τον οποίο, σε κάθε στιγμή της ιστορίας, η "σχέση" κυριαρχίας παγιώνεται σε ένα ορισμένο τελετουργικό σχήμα, επιβάλλει υποχρεώσεις και δικαιώματα, συστήνει διαδικαστικές πρακτικές. Εγχαράσσει σημάδια, εντυπώνει αναμνήσεις στα πράγματα, ακόμη και στα σώματα, αναλαμβάνει τη διαχείριση των χρεών.

526) Hayman, Ronald. Friedrich Nietzsche η τραγική ζωή μιας μεγαλοφυΐας. Αθήνα: Νεφέλη, 2005.

Από τις σημαντικότερες μορφές στην ιστορία της δυτικής φιλοσοφίας, ο Νίτσε άσκησε επίδραση εφάμιλλη, για πολλούς με εκείνη του Μάρξ ενός Φρόντ. Υπήρξε

ένας μεγαλοφυής στοχαστής, οι ιδέες του οποίου δεν μπορούν να αποσπαστούν από την ίδια του τη ζωή. Μια ζωή απομόνωση γεμάτη διαψεύσεις και απογοητεύσεις, βασανισμένη από την ασθένεια που θα κορυφωθεί στην τρέλα στα σαράντα τέσσερα μόλις χρόνια του.

527) Gillespie, Michael Allen. Ο μηδενισμός πριν από τον Νίτσε. Αθήνα: Πατάκη, 2004.

Σ' αυτό το έργο του, ο Michael Gillespie, υποστηρίζει ότι ο Νίτσε παρανόησε τον μηδενισμό και ότι η δική του παρανόηση αποπροσανατόλισε σχεδόν το σύνολο των μεταγενέστερων στοχαστών που ασχολήθηκαν με το θέμα. Αναπλάθοντας τις πνευματικές καταβολές του μηδενισμού πριν πάρει την τελική του μορφή από τον Νίτσε, ο Gillespie εστιάζει την προσοχή του σε αποφασιστικές καμπές της εξέλιξης του μηδενισμού, από τον Όκκαμ και τη νομιναλιστική επανάσταση μέχρι τον Καρτέσιο, τον Φίχτε, τους Γερμανούς Ρομαντικούς, τους Ρώσους μηδενιστές και τον ίδιο τον Νίτσε. Η ανάλυση του αποδεικνύει ότι ο μηδενισμός δεν είναι το αποτέλεσμα του θανάτου του Θεού, όπως πίστευε ο Νίτσε, αλλά η συνέπεια μιας νέας ιδέας για τον Θεό, ένα Θεό της βούλησης, ο οποίος αντιστρέφει όλα τα αιώνια κριτήρια για την αλήθεια και τη δικαιοσύνη. Για να κατανοήσει κανείς το μηδενισμό, θα πρέπει να κατανοήσει πως αυτή η ιδέα του Θεού δημιούργησε μια νέα αντίληψη για τον άνθρωπο και τη φύση, που θέτει τη βούληση στη θέση του Λόγου και την ελευθερία στη θέση της αναγκαιότητας και της τάξης.

528) Nietzsche, Friedrich Wilhelm. Ο Νίτσε και η πολιτική. Σκόπελος: Νησίδες, 2004.

Τι υπερασπίζεται η φιλοσοφία του Νίτσε; Τη δημοκρατία ή τον ολοκληρωτισμό; Αν κάνει το πρώτο, τότε πώς εξηγείται η σχετικά πρόσφατη τεράστια εκμετάλλευση της από τους ναζί και τους εκπροσώπους του επίσημου σοβιετικού καθεστώτος; Αν κάνει το δεύτερο, γιατί εξακολουθεί να εμπνέει και να προκαλεί τους δημοκράτες στοχαστές όλων των αποχρώσεων; Και που τον κατατάσσει η δριμεία κριτική του στο κράτος; Σ αυτά τα ερωτήματα προσπαθούν να απαντήσουν τα κείμενα του παρόντος βιβλίου, παρουσιάζοντας και διερευνώντας τόσο τη σκέψη του ίδιου του Νίτσε όσα και την πρόσληψη της από διάφορα φιλοσοφικά και ιδεολογικά ρεύματα του κοντινού παρελθόντος και του παρόντος.

529) Gadamer, Hans- Georg. Για τον Νίτσε. Αθήνα: Ίνδικτος, 2003.

Τρεις εξέχοντες Γερμανοί διανοητές καταθέτουν τους προβληματισμούς τους περί της περίπτωσης Νίτσε. Επισημαίνουν τον ριζοσπαστικό χαρακτήρα του ως στοχαστή και πεζογράφου, το ερμηνευτικό πρόβλημα που εγείρει ο λόγος του, το παρωδιακό στοιχείο και τη σωτήριο λειτουργία του, τη συγγενεία του συνολικά με τον διαφωτισμό, αλλά και με τις επιστήμες της ψυχής, τον κίνδυνο, τέλος που υπέφωσκε κατά το Μεσοπόλεμο, η διάσωση από τη παραποίηση να τον αφήσει έρμαιο του ακαδημαϊσμού.

530) Μιράσγεζη, Αθήνα Δ. Η αισθητική μετα τον Nietzsche. Αθήνα: Ευρυδίκη, 2004.

Ο Nietzsche ανατρέπει την πλατωνική καταδίκη της τέχνης και φθάνει στο αντίθετο άκρο. Κάνει αισθητική τη φιλοσοφία. Δίνει δηλαδή το προβάδισμα στην αισθητική έναντι της φιλοσοφίας. Θεωρεί την Τέχνη ως αλήθεια. Για τον Nietzsche ο καλλιτέχνης είναι ένας “αναζητητής αλήθειας. Άρα, ο φιλόσοφος πρέπει με τη σειρά του να γίνει καλλιτέχνης -για να αναζητήσει την αλήθεια, που είναι πια το έργο του καλλιτέχνη. Καταλαβαίνουμε τώρα πως η φιλοσοφία πρέπει με τη σειρά της να γίνει αισθητική. Στην Αισθητική μετά Nietzsche, το ‘μετά’ δεν είναι χρονικό αλλά δηλώνει σχέση αιτίου και αποτελέσματος. Αν ο Nietzsche έκανε τη φιλοσοφία Αισθητική, αυτό σημαίνει πως με τον Nietzsche η αισθητική έφτασε στο τελειώμά της. Ξεπέρασε τον εαυτό της και έγινε η Φιλοσοφία· ξεπέρασε τον εαυτό της και έγινε η Ζωή. Ολοκληρώθηκε.

POPPER, KARL RAIMUND, SIR, 1902 –

531) Edmonds & Eidinow. Η οργή του Βιτγκενστάιν. Αθήνα: Πατάκη, 2004

Η οργή του Βιτγκενστάιν κινείται με άνεση μεταξύ φιλοσοφικού δοκιμίου, ιστορικής μελέτης, βιογραφίας και ρεπορτάζ. Πραγματεύεται ένα ευρύτατο φάσμα ζητημάτων, από το ποια είναι η κοινωνική Θέση των “αφομοιωμένων” Εβραίων στη Βιέννη του τέλους του 19ου αιώνα, μέχρι το τι συμβαίνει στην ανθρώπινη μνήμη υπό συνθήκες πίεσης. Μας ξεναγεί επίσης στο Πανεπιστήμιο του Κέιμπριτζ και μας συστήνει την εκκεντρική ομάδα φιλοσόφων του - συμπεριλαμβανομένου του Μπέρτραντ Ρόσσελ. Πρωταγωνιστές της Ιστορίας, υπερήφανοι, ευέξαπτοι, και μνημειώδεις.

RUSEL, BERNARD, 1782-1970

532) Monk, Ray. Ράσελ. Αθήνα: Ενάλιος, 2004.

Ο Μπέρτραντ Ράσελ πίστευε πως τα μαθηματικά μπορούν να πετύχουν εκεί που η φιλοσοφία απέτυχε, ανάγοντας τη σκέψη από την αμφιβολία και τις αντιφάσεις. Οι μαθηματικές έρευνες του κατάφεραν να επιλύσουν με άνεση μερικά από τα πιο ανεξιχνίαστα προβλήματα της φιλοσοφίας. Ωστόσο, αν και τα μαθηματικά μπορεί να ήταν για εκείνον μια λυτρωτική ερωμένη στην οποία δεν μπορούσε να βασιστεί...Εξερευνώντας το έργο ενός από τους αδιαμφισβήτητους γίγαντες του 20ού αιώνα, ο ευχάριστα ξεκάθαρος και ευανάγνωστος οδηγός του Monk, αφηγείται την πίστη και μια συναρπαστικά ανθρώπινη ιστορία: μια συγκλονιστική ιστορία αγάπης και απώλειας, εκστατικού θριάμβου και βαθιάς απογοήτευσης.

SARTRE, JEAN PAUL, 1905 – 1980

533) Sartre, Jean Paul. Οι λέξεις. Αθήνα: Άγρα, 2003.

Στο βιβλίο αυτό ο Σάρτρ αφηγείται την παιδική του ηλικία και εξηγεί πως μέσα από τις λέξεις και την ανάγνωση, ανακάλυψε την ύπαρξη, Σταδιακή οικοδόμηση μιας εικόνας του εαυτού όπου κυριαρχεί μια ναρκισσιστική προβληματική, την οποία ωστόσο ο συγγραφέας αρνείται, ενώ οι έννοιες του ατομικού και του καθολικού αποτελούν τις θεμελιώδεις ιδέες του πονήματος

SCHLEGEL, FRIEDRICH VON, 1772-1829

534) Το ρομαντικό απόσπασμα. [χ.τ.]: Futura, 2003.

Ο παρών τόμος περιέχει μια ανθολογία κειμένων τριών εκ των επιφανέστερων εκπροσώπων του πρώιμου ρομαντισμού (Fruchromantik) ή, αλλιώς ρομαντισμού της Ιένας (Jenaer Romantik) που ονομάστηκε έτσι από τη μικρή αυτή πόλη, στην οποία βρίσκονταν συγκεντρωμένα τα μέλη του και η οποία τον καιρό εκείνο ήταν η πρωτεύουσα της γερμανικής φιλοσοφίας και γενέτειρα του γερμανικού ιδεαλισμού, καθώς δίδασκαν εκεί οι Χέγκελ, Φίχτε, Σέλλινγκ. Πρόκειται για κείμενα των Φρίντριχ φον Χάρντενμπεργκ (1772-1801), γνωστού με την επωνυμία Νον και των αδελφών Σλέγκελ (Φρίντριχ, 1772-1829 και Άουγκουστ Βίλχελμ Σλέγκελ, 1767-1845).

SCHOPENHAUER, ARTHUR, 1788-1860

535) Τσέτσος, Μάρκος. Βούληση και ήχος. Αθήνα: Εστία, 2004.

Είναι γνωστό πόσο εκθειάζει την τέχνη και ιδιαίτερα τη μουσική η φιλοσοφία της βούλησης του Σοπενχάουερ, η καλλιτεχνική φιλοσοφία κατ'εξοχήν, όπως την έλεγε ο Τόμας Μάνν. Μόνον η μουσική μας γλιτώνει από τα δεσμά της εξατομίκευσης και της αυτοσυντήρησης επειδή μας φανερώνει απροκάλυπτα την ίδια την ουσία του κόσμου : τη βούληση, χωρίς τη διαμεσολάβηση εννοιών ή παραστάσεων, Πως είναι δυνατόν, όμως να συναρτάται τόσο στενά η αισθητική με την πρώτη φιλοσοφία όσο σε αυτό το έγγραφο; Τις προϋπόθεσης αυτού του τόσο σύγχρονου τύπου σκέψης ελέγχει ο Μάρκος Τσέτσος εξετάζοντας κριτικά το όλον της "ανορθολογιστικής" φιλοσοφίας του Σοπενχάουερ : από τη γνωσιοθεωρία στη φιλοσοφία της φύσης στη μεταφυσική του συναισθήματος και στην ηθική. Κάθε μελέτη αντιστοιχεί θεματικά σε ένα από τα βιβλία του "Ο κόσμος ως βούληση και παράσταση" του κατ' ουσίαν μοναδικού έργου του Σοπενχάουερ, γιατί το βιβλίο αυτό είναι μια εισαγωγή τόσο στη μουσική αισθητική του Σοπενχάουερ όσο και στη φιλοσοφία στο σύνολο της.

SELLARS, WILFRID. ΕΜΠΕΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΜΥΑΛΟΥ

536) Sellars, Wilfrid. Ο εμπειρισμός και η φιλοσοφία του νου. Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 2005.

Ο αμερικανός φιλόσοφος Γουίλφριντ Σέλλαρς, με το βιβλίο του “Ο εμπειρισμός και η φιλοσοφία του νου”, άλλαξε τη ροή της “αναλυτικής” φιλοσοφίας, δείχνοντας ότι δεν έχει νόημα να θεμελιώνουμε τη γνώση σε υποτιθέμενα “άμεσα αισθητηριακά δεδομένα”, όπως ήθελε ο εμπειρισμός από τον Λόκ και τον Χιούμ μέχρι τον Ράσσελ και τον Έιερ. Τα δεδομένα των αισθήσεων δεν είναι ποτέ άμοιρα εννοιών, δεν είναι απροϋπόθετα. Εγγράφονται σε ένα ενιαίο πλαίσιο, το οποίο είναι, σε τελική ανάλυση, προϊόν της κοινωνίας. Η “εμπειρία” στην οποία “πατά” η γνώση, μετά το βιβλίο του Σέλλαρς λογίζεται πλέον και στην αναλυτική παράδοση ως σύνθεση αισθήσεων και εννοιών, όπως υποστήριζε ήδη ο Καν.

SPINOZA, BENEDICUS DE, 1632-1677

537) Cottingham, John. Φιλοσοφία της επιστήμης Α΄ Ορθολογιστές. Αθήνα: Παρατηρητής, 2003.

Ο συγγραφέας ανιχνεύει τις προσπάθειες των τριών μεγάλων ορθολογιστών φιλοσόφων, του Descartes, του Spinoza και του Leibniz, να συγκροτήσουν μια νέα αντίληψη για το φυσικό κόσμο και να επινοήσουν συστήματα φιλοσοφίας που θα παράσχουν μια ενιαία κατανόηση της πραγματικότητας.

WEBER, MAX, 1864- 1920 -- ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

538) Colliot- Thelene, Catherine. Ο Max Weber και η ιστορία. Αθήνα: Πατάκη, 2005.

Θα μπορούσε ποτέ να ενδιαφέρει ένα μελετητή της φιλοσοφικής σκέψης το έργο ενός κοινωνιολόγου ο οποίος τοποθετεί ρητά το γνωστικό του εγχείρημα έξω από τα όρια της φιλοσοφίας; Κι όμως, το έργο του Μαξ Βέμπερ δεν αποτελεί άσκηση ενός ακραίου θετικισμού, όπως πολύ συχνά πιστεύεται. Ο προβληματισμός που ενυπάρχει σ’ αυτό σχετικά με τη μεθοδολογία μιας ιστορικής επιστήμης καθαρά εμπειρικής έχει τις ρίζες του σε μια θεωρία της νεωτερικότητας, αποτελεί παρέμβαση στη διαμάχη ιστορικών και οικονομολόγων της εποχής του Βέμπερ και οφείλει πολλά στη σκέψη του Μαρξ και του Νίτσε. Υπό ποιες προϋποθέσεις μπορεί κανείς να κατανοήσει τις πράξεις των ανθρώπων σ ένα κοινωνικό περιβάλλον; Οι επιστήμες του ανθρώπου, προπαντός η ιστορία και η κοινωνιολογία, μπορούν να αξιοποιήσουν νόμους με καθολική ισχύ όπως αυτοί των θετικών επιστημών; Σε αυτά τα ερωτήματα, που παραμένουν πάντα επίκαιρα, το έργο του Βέμπερ προσφέρει απαντήσεις που κάθε άλλο παρά παρωχημένες μπορούν να θεωρηθούν. Πάνω απ όλα, ο Βέμπερ μάς προσκαλεί να αναζητήσουμε τους δεσμούς ανάμεσα στον επιστημονικό ορθολογισμό και στις δομές που συγκροτούν τον κόσμο που αποκαλούμε “Δύση”.

WITTGENSTEIN, LUDWIG, 1889- 1951

539) Λαμπρίδη, Έλλη. Φανταστικός διάλογος με τον Wittgenstein. Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών, 2004.

Το χειρόγραφο του Φανταστικού διαλόγου με τον Wittgenstein ανήκει στην συγγραφική περίοδο της δεκαετίας του 1950 και πιθανότατα στην τριετία 1956- 1958. Η ποιότητα του πρωτότυπου φιλοσοφικού λόγου της Έλλης Λαμπρίδη και της κριτικής σκέψης της είναι προφανής και όχι μόνο γιατί ένα δείγμα τους έχει περιληφθεί σε σοβαρή ξένη έκδοση με συμμετοχή σημαντικών ονομάτων της σύγχρονης Ευρωπαϊκής Φιλοσοφίας. Όσα έχουν σχέση με την κύρια θεματική του έργου και την σημασία και ακτινοβολία της φιλοσοφίας του Ludwig Wittgenstein αναλύονται στα μελετήματα των καθηγητριών Μ. Δραγώνα- Μονάχου και Μ. Βενιέρη, που πλαισιώνουν την πλήρη ελληνική έκδοση του έργου της Έλλης Λαμπρίδη. Και οι δυο προσφέρουν διεισδυτικές προσεγγίσεις στην προσωπικότητα και στο έργο των δυο φιλοσόφων.

540) Edmonds & Eidinow. Η οργή του Βιτγκενστάιν. Αθήνα: Πατάκη, 2004.

Η οργή του Βιτγκενστάιν κινείται με άνεση μεταξύ φιλοσοφικού δοκιμίου, ιστορικής μελέτης, βιογραφίας και ρεπορτάζ. Πραγματεύεται ένα ευρύτατο φάσμα ζητημάτων, από το ποια είναι η κοινωνική θέση των “αφομοιωμένων” Εβραίων στη Βιέννη του τέλους του 19ου αιώνα, μέχρι το τι συμβαίνει στην ανθρώπινη μνήμη υπό συνθήκες πίεσης. Μας ξεναγεί επίσης στο Πανεπιστήμιο του Κέιμπριτζ και μας συστήνει την εκκεντρική ομάδα φιλοσόφων του - συμπεριλαμβανομένου του Μπέρτραντ Ρόσσελ. Πρωταγωνιστές της Ιστορίας, υπερήφανοι, ευέξαπτοι, και μνημειώδεις.

5. ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ/ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ

Αγγελής, Δημήτρης	23,53,356
Αλβίνος	28,293
Ανδριανόπουλος-Αραμπατζής, Δημήτριος	43,446
Αργυρόπουλος, Ελευθέριος	249
Αργυροπούλου, Ρωζάνη	55,101,184,471,473
Αριστοτέλης (384-322)	44,48,189,304,305,306,307
Βασιλόπουλος, Περικλής	406
Βενέτη , Μαρία	169,262
Βιρβιδάκης, Στέλιος	378
Βλαχάκης, Γιώργος Ν.	168,170,175
Γαληνός	210,448
Γεωργίου, Θεόδωρος	476
Γιανναράς, Χρήστος	277
Γογγάκη, Κωνσταντίνα	01,02
Γράβαρης, Διονύσης Ν	134
Γράψας, Ευάγγελος	467,488,515,409
Δελλής, Ι.Γ.	339,384,394
Διαμαντίδης, Σπύρος	215
Διογένης Οιοανδέας	160,413
Δούζινας, Κώστας	10,105
Ζιάκας, Θεόδωρος	154
Ζουράρις, Κώστας	200,367

Ιακώβ, Δανιήλ Ι	50,182
Ιεροδιακόνου, Χαράλαμπος.	46,181,502
Ιωαννίδης, Γιώργος	65
Καζαμίας, Ανδρέας Μ.	137,138,139,125
Καιμάκης, Παύλος	265,385
Καϊμης, Ιούλιος	25,354
Κάλφας, Βασίλης	416
Καμπάνης, Νικόλαος Στ.	263
Κανελλόπουλος, Παναγιώτης	259,492
Καραβάς, Βάιος	106,342,343
Καρακάντζα, Ε. Δ.	270
Καρακώστας, Ιωάννης Μ	391
Καράμπελιας, Γιώργος	98,165,324,510
Καραντζόλα, Ελένη	77,82
Καραφύλλης, Γρηγόρης	127
Καστοριάδης, Κορνήλιος	223,309,373,415,489
Κεσσίδης, Θεοχάρης	437
Κοβατσής, Λεωνίδας Χ	38,312
Κονδύλης, Παναγιώτης	201,382
Λαζαράτος, Γιάννης	16
Λαμπρίδη, Έλλη	241,392,485,539
Λάος, Νικόλαος Κ	85,419
Λουκά – Καμπιτζόγλου, Αικατερίνη	90,151,325
Λουκιανός ο Σαμοσατεύς	87,430
Λύτας, Χάρης	162,164,452

Μακρής, Νίκος	368
Μαλαφάντης, Κωνσταντίνος Δ.	130
Μανιάτης, Γιώργος	380
Μάνος, Ανδρέας	316,451
Μανουσάκης, Γιώργος	441
Μανουσάκης, Ιωάννης- Παντελεήμων	204,441
Μαρκής, Δημήτριος	393
Ματιάτος, Ηρακλής	234,498
Μήλιος, Γιάννης	221,251
Μήτσιου ,Αλέξανδρος	214
Μιράσγεζη, Αθηνά Δ.	12,530
Μολυβάς, Γρηγόρης	112
Μουρίκη, Αλεξάνδρα	11,20
Μπαγιονάς, Αύγουστος	45,49,114,144
Μπαρακλής, Χαράλαμπος	35
Μπέγζος, Μάριος Π	206
Μπέλλας, Θρασύβουλος	211,347
Μπενάκης, Λινός	447
Μπιτσάκης, Ευτύχης Ι	96,390,500
Νησιώτης, Νικ	361
Νικηταρά, Χριστίνα	370,410
Νικολαΐδης, Θεοδόσης	520
Νικολάου, Γιώργος	40,135,136,256,314
Ντάλτας, Περικλής Α.	67,161
Ντικμπασάνης, Χρήστος	36,228,240

Ξενοφών ο Αθηναίος	187,261,273
Οκαλίδης, Δημήτρης	286
Ουλής, Παναγιώτης	505
Παναπούλου ,Φωτεινή	272
Πανεθνητάκης, Γιάννης	369,407
Παπαδόπουλος, Νίκος	442
Παπαδογεώργος, Γεώργιος	219,220,310,495
Παπακωνσταντίνου, Αναστάσιος Α.	395,400
Παπαναούμ- Τζίκια, Ζωή	129,142
Παπαρρηγόπουλος, Κωνσταντίνος	61, 147, 153
Παπαχαραλάμπους, Χάρης Ν.	107,109
Παππά, Ελένη	519,524
Παρισάκη, Θεόπη	86,372
Πελεγρίδης, Θεοδόσιος Ν.	271,405,411
Πενολίδης, Θεόδωρος	340,484
Πλάτων(427-347)	287
Πλέυρης, Κωνσταντίνος	345,432
Πλύσης, Κυριάκος	54,155,323
Πλούταρχος	331
Πλωτίνος	412
Ποταμιάνου, Ελένη	363,478
Πρώιμος, Κωνσταντίνος Β.	09,17,352
Πρωτόπαπα- Μαρνέλη, Μαρία	322,334
Ράμφος, Στέλιος	06,260
Σγουρούδη, Δήμητρα	258

Σιάσος, Λάμπρος	433
Σκανάτοβιτς, Τάκης	377
Σκληρός, Γεώργιος	121,296,333
Σκούφαλος, Μάρκος	74,78,230
Σταμάτης, Κώστας Μ.	108
Σταμούλης, Χρυσόστομος Α	13,22,194
Στείρης, Γεώργιος	235,386
Σφενδόνη- Μέντζου, Δήμητρα	172
Σωτήρης, Παναγιώτης	232
Τερζάκης, Φώτης	420
Γλούπα, Σαπφώ	284,320
Τότσκας, Αλέξης	97
Τριαντάρη- Μάρα, Σωτηρία	397, 402
Τσάκαλος, Μιχάλης	362
Τσάλα, Θεότιμος-Κασόμπο	120,205,496
Τσάτσαρης, Ιωάννης Γ.	34,233
Τσέτσος, Μάρκος	535
Τσιαντής, Γιώργος	358
Φαράντου, Μέγα Λ.	202,300,504
Φάτση, Βιργινία	439
Χαριτόπουλος, Γεράσιμος	222,276
Χριστοδουλίδη- Μαζαράκη, Αγγελική	501,521
Χριστόπουλος, Χρήστος Κλεομένης	128
Χρύσης, Αλέξανδρος Α.	401,470,523
Ψυχοπαίδης, Κοσμάς	225,512

Arberry, A.J.	332
Arendt, Hannah (1906-1975)	423
Aurobindo, Sri	191
Auroux, Sylvain	73
Austin, J. I.	69,326
Ayers, Michael	517
Badiou, Alain	301,381
Baldock, Marion	152
Balibar, Etienne	303
Barthes, Ronald	30,89,245,328
Baudrillard, Jean	08,51
Beekes, Robert S.P.	75,81,212,338
Beggini, Julian	253,388
Bergson, Henry	159,481
Berlin, Isaiah	508,522
Blackburn, Simon	383
Blom, Philipp	62,115
Brownie, Neil M.	376
Cacciari, Massimo	19,479
Camps, Victoria	302,468
Casti, John L.	83,174
Chesto, Leon	278
Chomsky, Noam	70,422
Chopra, Deepak	66
Colaico, James A	348

Colliot- Thelene, Catherine	217,538
Cometti, Jean- Pierre	05
Comrie, Bernard	68,71,80
Cotigham, John	279,509,516,537
Cushing, James T.	499
D' alembert, Jean le Rond	99,116,506
Dalai, Lama XIV (1935-)	60,92,197
Deleuze, Gilles	07,166,242,387
Derrida, Jacques	248,335,453,475
Descartes, Rene	84,195,255,264,319
Didderot, Denis	27,454
Diels, Hermann	149,150,317,494
Eco, Umberto	14,355
Edmonds& Edinow	531,540
Egan, Kieran	132,503
Fearn, Nicholas	439
Ferry, Luk	56,190,414
Feverstein, Georg	64
Flusser, Vilem	88
Foucault Michel	525
Friedrich, Schiller	459
Gadamer, Hans- Georg	42,292,445,491,529
Geertz, Glifford	118,236
Geldard, Richard	192
Gillespie,Michael Allen	527

Goodman, Nelson	24
Gray, John	57
Gross, Ronald	344
Hadot, Pierre	435
Han, Fei	469
Hayman, Ronald	465,526
Hegel, Georg Wilhelm Fried rich (1770-1831)	104,243,460
Hoeller, Stephan A	146
Hollis, Martin	226
Honorato, Dalila	474
Horkheimer, Max	311
Hume, David	196
Husserl, Edmund	364
Ihde, Don	359
Irwin, Terence	41,163,270,290,346,444
Jankelevitch, Vladimir	190,341,487
Kant, Immanuel	26,110,122,185,209,238,315,349,418
Kress, Gunther	76,79,231
Krishnamurti, Juddu	457
Kymlicka, Will	297,298
Lakoff, George	29,72,158,257
Lawson- Tancred, Hugh	100,291
Leopardi, Giacomo	18,477
Long, A A.	438
Lowy, Michael	404

Machiavelli, Nicholo	518
Maezumi Roshi, Taizan	59,63
Manent, Pierre	299
Marx, Karl (1818-1883)	458,509
Merleau- Pontu, Maurice	472
Merleau- Ponty, Claire	327,389
Mevlenbeld, Ben	428
Mitcham, Carl	357
Monk, Ray	532
More, Thomas	280
Morin, Edgar	37,227,254
Mumford, Lewis	360
Nesselrath, Heinz- Gunther	148,224
Nietzsche, Friedrich Wilhelm (1844-1900)	32,186,203,461,462,528
Osho	426
Ouspensky, Peter D	371
Panchenko, Dimitri	176,193,443,450,490
Pasintra, Rasi	409,488,515
Pears, David	403
Plessner, Helmuth	33
Popper, Karl Reimund Sir (1902-)	178,375,480,488
Quignard, Pascal	455
Quinton, Anthony	513
Rappe, Sarah	269,295
Rasintra, Rasi	427,467,514

Rawls, John	102,103
Richard, Matthieu	179,208
Ricoeur, Paul (1913-2005)	244
Roberts, John	436
Roger, Marples	126,131,52,140,123
Rosanvallon, Pierre	229,237,274
Rosset, Clement	456
Rougemont, Denis de	183,267
Rubenstein, Richard e .	47,417,449
Salmon, Merille	179
Sandel, Michael J.	94,111,117,281,366
Sartre, Jean Paul	533
Savater, Fernando	124,133
Scheler, Max	431
Schelling, W. J	464
Schonborn, Felizitas Von	58,91,200,199,424
Sellars, Wilfrid	31,156,421,536
Selleri, Franco	497
Shermer, Michael	93,167,180,283,285,330
Singer. P. N.	210
Skinner, Quentin	143,365
Spengler, Oswald	218,313
Steiner, Rudolf	145
Stevenson, Robert Louis	246,337
Strawson, Peter Frederick	329,440

Szlezak, Thomas A.	288
Thompson, Paul	216,318
Tolstoi, Lev Nikolaevic (1828-1910)	15,350,351
Vigarello, Georges	03,275
Vivekananda, Swami	213,466
Walter, Bruno	266
Walzer, Michael	95,113,294,308
Wilamowitz-Moellendorf, Urich von	289,493
Wilber, Ken	374
Wilde, Oscar (1854-1900)	434
Wittgenstein, Ludwig	04,396
Woolhouse, R. S.	157,171,482,483
Yokananda, Paramahansa	207,425,429
Zola, Emile (1840-1902)	21,353

6. ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ

Αγάπη ελευθερία και δράση	457
Αισθητικά	27
Αισθητική Βυζαντινή	23,53,356
Η αισθητική μετά τον Nietzsche	12,530
Αμφικτιονική φιλοσοφία	391
Ανθρωπολογία, πολιτική, φιλοσοφία	373,489
Ο άνθρωπος	399
Άνθρωπος και πολιτισμός	38,312
Ο άνθρωπος σε αρμονία με τη φύση	35
Ο άνθρωπος στην άγνωστη πορεία του	34,233
Οι αντιλήψεις των αρχαίων Ελλήνων για τον αθλητισμό	01,02
Αντόνιο Γκράμσι φιλοσοφία της πράξης και σύγχρονος ηγεμόνας	165,510
Η αξία του εκπαιδεύειν	124,133
Η απαρχή της φιλοσοφίας	42,292,445
Απλά μαθήματα πολιτικής φιλοσοφίας	299
Από την ύπαρξη στη συνύπαρξη	361
Από το παιχνίδι στο αθλητικό θέαμα	03,275
Από τον μύθο στο λόγο	437
Από τον Σωκράτη στον Ιησού	211,347
Αποκάλυψη της φιλοσοφίας	368
Απόλαυση, γραφή , ανάγνωση	30,89,245,328
Αποσπάσματα μιας φιλοσοφίας της φύσης	420

Απρόοπτη πρόζα	377
Αριστοτέλης	43,446
Αριστοτέλους πολιτικά Α΄ τόμος	304
Αριστοτέλους πολιτικά Β΄ τόμος	305
Αριστοτέλους πολιτικά Γ΄ τόμος	306
Αριστοτέλους πολιτικά Δ΄ τόμος	307
Αρχαία ελληνική φιλοσοφία	447
Αρχαίας φιλοσοφίας εγκώμιον	435
Αρχαίοι ελληνικοί μύθοι	268
Η αρχή της ωμότητας	456
Οι βασικές αρχές της μαρξιστικής φιλοσοφίας	250
Βασικές κατευθύνσεις της φιλοσοφίας του δικαίου	104,460
Ο Βενιαμίν ο Λέσβιος και η ευρωπαϊκή σκέψη του δέκατου όγδοου αιώνα	55,101,184
Βετάντα η Αριστοτελική φιλοσοφία του Ινδουισμού	213,466
Βολτέρος	57
Βουδιστικός συμβολισμός στα Θιβετιανά Τανγκά	428
Βούληση και ήχος	535
Για τη σιωπή για την αγάπη	370,410
Για την επανάσταση	423
Για της ψυχής τα πάθη και τα λάθη	210,448
Για τον Νίτσε	491,529
Γιατί οι άνθρωποι πιστεύουν σε παράξενα πράγματα	93,167,180,283,285,330
Οι γλώσσες του κόσμου	68,71,80
Η γλώσσα και η ανάπτυξη του ανθρώπινου ψυχισμού στο σύγχρονο σχολείο 74,78,79,230	
Γλώσσες της τέχνης	24

Γλωσσικές διαδικασίες σε κοινωνιοπολιτισμική πρακτική	76,231
Γλωσσική αλλαγή	77,82
Γνωσιακή επιστήμη, φιλοσοφία και ορθόδοξη θεολογία	85,419
Η γραφή	88
Η γραφή και η διαφορά	248,335
Γύρω στο αίσθημα του ωραίου	25,354
Δαλάι Λάμα συμπόνια και σοφία	58,91,198,199,424
Η δημιουργική εξέλιξη	159,481
Δημόσιες αρετές	302,468
Διαπολιτισμική διδακτική	40,135,136,256,314
Τα διδακτικότερα πορίσματα τόμος Α'	61,147,153
Διδασκαλικός	28,293
Η διένεξη των σχολών	110,209,418
Το δίκαιο των λαών και η ιδέα της δημοσιάς λογικής αναθεωρημένη	102,103
Δικαιώματα και θεωρίες δικαιοσύνης	112
Δοκίμιο για το κοινωνικό είναι	406
Δρόμοι σιωπής στην κοινωνική απαξίωση	202,300,504
Δρόμοι της διαλεκτικής	96,390
Ο δρόμος για μια ζωή γεμάτη νόημα	60,92,197
Ο δρόμος του βουβαλιού	65
Η δυναμική του ελάχιστου	500
Δώστε αξία στη ζωή σας	59,63
Οι εγκυκλοπαιδιστές	62,115
Εγκώμιο της φιλοσοφίας και άλλα δοκίμια	472
Είδωλα του Μακιαβέλλι	520

Εισαγωγή στη συγκριτική ινδοευρωπαϊκή γλωσσολογία	75,81,212,338
Εισαγωγή στη φιλοσοφία	392
Εισαγωγή στη φιλοσοφία Ι	394
Εισαγωγή στη φιλοσοφία της επιστήμης	179
Εισαγωγή στην αρχαιογνωσία, αρχαία Ελλάδα	148,224
Η έκλειψη του λόγου	311
Εκπαίδευση και εκπαιδευτική πολιτική μεταξύ κράτους και αγοράς	134
Ελευθερία	146
Ελευθερία και δουλειά στον Αριστοτέλη	45,49,114,144
Η ελευθερία προτιμότερη από τον φιλελευθερισμό	143,365
Ελληνική τραγωδία	152
Ο εμπειρισμός και η φιλοσοφία του νου	31,156,421,536
Έμπνευση και δημιουργία	247,336
Εν και πολλά	316,451
Εννέας Τρίτη	412
Η ένδεια του ιστορικισμού	178,480
Το επάγγελμα του εκπαιδευτικού	129,141,142
Η επιστήμη συναντά την εσωτερική γνώση	177
Η επιστήμη της θρησκείας	207,208,429
Επιστήμη της λογικής, η μεγάλη λογική Β' τόμος	243
Επιφανείς άνδρες στην αρχαία Ελλάδα	219,220,310,495
Οι επτά πνευματικοί νομοί της γιόγκα	66
Τα εργαλεία του φιλοσόφου	253,388
Η ερμηνεία των πολιτισμών	118,236
Εσωτερική ειρήνη	425

Ευρωπαϊκή φιλοσοφία της θρησκείας από το μεσαιωνικό εκχριστιανισμό στο νεωτερικό αποχριστιανισμό της Ευρώπης	206
Ζητήματα αισθητικής	5
Ζητήματα λογοτεχνικής θεωρίας στη ποιητική του Αριστοτέλη	50,182
Ο Ζήνωνας και η χελώνα	439
Ο ηγεμόνας	518
Ηθικά ευδήμεια	48
Ηθικά Νικομάχεια	44,189
Η ηθική εντός και εκτός των συνόρων	95,113,294,308
Ηθική φιλοσοφία	188,341,487
Ηθοκυβερνητική	36,228,240
ἦθος και πάθος	474
Ηράκλειτος	191
Ηράκλειτος ο σκοτεινός φιλόσοφος	192
Θαλής	176,193,443,450,490
Η θεμελιώδης παρέκκλιση	98,324
Ο θεός που χορεύει	19,479
Θεός φιλοσοφούμενος	204
Θέσεις για τον Φούερμπαχ	458,509
Η θεωρία του Μάρξ για τον καπιταλισμό	221,251
Θεωρητική επιστήμη και μεταφυσική	169,262
Ιουλιανού ιερή σοφία	214
Ιστορία και φιλοσοφία των επιστημών στον ελληνικό χώρο 17 ^{ος} -19 ^{ος} αι.	170,175
Ιστορία της δυτικής φιλοσοφίας	403
Ιστορία της ομορφιάς	14,355

Ιστορίας της φιλοσοφίας β' τόμος	397
Ιστορία της φιλοσοφίας Ι	402
Καλίας η περί του κάλλους	459
Κάλλος το άγιον	13,22,194
Τα κείμενα	469
Κείμενα για την τέχνη	21,353
Κείμενα φιλοσοφικής ανθρωπολογίας	33
Κι αν το πραγματικό δεν είναι αληθές Α' τόμος	433
Κλασσική σκέψη	41,162,164,270,290,346
Η κλασσική σκέψη	444
Κομμουνισμός και φιλοσοφία	232
Κόντρα στο ρεύμα	508,522
Κορνήλιος Καστοριάδης κριτική επισκόπηση της σκέψης του	222,276
Ο κόσμος με τις κρυμμένες σημασίες	369,407
Κρισμαμούρτι δυο πουλιά πάνω σε ένα δέντρο	427,514
Κρισμαμούρτι και τέταρτος δρόμος	409,467,488,515
Κριτική της κριτικής ικανότητας	26,238,349
Κριτική του πρακτικού λόγου	185,315
Ο κώδιξ των Πυθαγορείων	249
Λαγνεία	383
Λάθε βιώσας	162,164,452
Οι λέξεις	533
Λεξικό διαλογισμών και αφορισμών	97
Λεξικό της φιλοσοφίας	405,411
Η λευκή μυθολογία	475

Ο λόγος	455
Λόγος και σύμβολο	244
Μαθήματα εισαγωγής στη φιλοσοφία	393
Μακιαβέλλι η Μαρξ	519,524
Ο Μαρξ της εξέγερσης στον κήπο του επικούρου	470,523
Μαχαραμπάτα α΄ μέρος	239,252
Η μέθοδος	37,227,254
Μέθοδος και συνείδηση	340,484
Η μέθοδος του Σωκράτη	344
Μελετώντας τον νεοπλατωνισμό	269,295
Μεταμορφώσεις της αισθητικής	11,20
Η μεταφορά και η συμβολή της στη γλώσσα	258
Ο μεταφορικός λόγος	29,72,158,257
Μεταφυσική του κάλλους Α΄ τόμος	06,260
Μεταφυσικής προλεγόμενα	259,492
Η μεταφυσική των αριθμών	263
Ο μηδενισμός πριν από το Νίτσε	527
Μια θεωρία για τα πάντα	374
Τα μοναδικά αντικείμενα αρχιτεκτονική και φιλοσοφία	08,51
Οι μύθοι του έρωτα	183,267
Ο μύθος της μηχανής- Β' τόμος	360
Νεοελληνικός ηθικός και πολιτικός στοχασμός	473
Οι νέοι ορίζοντες στη μελέτη της γλώσσας και του νου	70,422
Το νέο κοινωνικό ζήτημα	229,237,274
Το νέο σχολείο και η σημερινή εκπαιδευτική πραγματικότητα	128

Νεοπλατωνισμός	271
Ο Νίτσε και η πολιτική	528
Νόμος και αισθητική	10,105
Νυν...αιωρούμαι	199,366
Ξενοφών	271
Οδηγός κριτικής σκέψης	375
Οικονομικός	186,260,272
Όλοι οι άνθρωποι είναι φιλόσοφοι	374,485
Ομοιοπαθητική φιλοσοφία και ιπποκρατική ιατρική	214
Οντολογία της σχέσης	276
Η οργή του Βιτγκενστάιν	530,539
Όροι αξίες πράξης	224
Η ουσία της γιόγκα	64
Ουτοπία	279
Όψεις της ανθρωπολογικής σκέψης και έρευνας στην Ελλάδα	118
Όψεις του σύγχρονου ανορθολογισμού	39
Παγκόσμια σοφία τα λόγια της ζωής	441
Παιδαγωγική της λογοτεχνίας	129
Παιδεία και πολίτης	124,136,137,138
Ο πεπαιδευμένος νους	131,502
Παλιά και νέα θεότητα	200,381
Παπαδιαμάντης	281
Παράδοξα και πραγματικότητα	496
Η παρακμή της δύσης	217,312
Πάρε το κόκκινο χάπι	378,407

Παροιμίες γνωμικά παροιμιώδεις φράσεις	283,319
Πειθώ η ρητορική	320
Πέρα από το άτομο	153
Περί μουσικής	265
Περί παιδαγωγικής	121
Περί τέχνης και αισθητικής	04,395
Περί τεχνών και γραμμάτων	18,476
Περί της ηθικής του συγγραφικού επαγγέλματος	245,336
Περιστάσεις	300,380
Πλάτων	288,492
Ο πλατωνικός παράδεισος του Αϊνστάϊν	83,173
Η πολιτεία του Πλάτωνα και ο ελληνικός διαφωτισμός	100,290
Πολιτική και αλήθεια	302
Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας	296,297
Πολυσυγκειμενικό δίκαιο: το συνταγματικό δίκαιο της κοινωνίας των πολιτών 106,341,342	
Οι πολύτιμες πέτρες της φιλοσοφίας	159,412
Πραγματεία για την ανθρώπινη φύση	195
Πραγματολογία και επικοινωνία	67,160
Προεισαγωγικός λόγος στην εγκυκλοπαίδεια	99,115,505
Προσεγγίσεις	54,154,322
Προσεγγίσεις της νεοελληνικής φιλοσοφίας	470
Η προσέγγιση του θείου κατά τη φιλοσοφία των Bantu της Αφρικής	119,204,495
Οι προσωκρατικοί	148,149,316,493
Οι προσωκρατικοί φιλόσοφοι	437
Πρωταγόρα αντιλογία	285

Πώς να διαβάζουμε τον Πλάτωνα	288
Πώς να κάνουμε πράγματα με τις λέξεις	69,326
Ράσελ	532
Ρίχαρντ Βάγκνερ	380
Το ρομαντικό απόσπασμα	463,511,534
Σάτιρα φιλοσοφίας και φιλοσοφούντων	87,430
Σημεία	327,389
Σκέψεις 2002- 2003	398
Σκεπτικισμός και φυσιοκρατία :ορισμένες ποικιλίες	329,440
Οι σκεπτικοί	331
Οι σκοποί της εκπαίδευσης	52,123,126,131,140
Σουφισμός	332
Ο σπόρος του Σινάπιου	426
Στα όρια της αισθητικής	09,17,352
Στους αντίποδες του ορθολογισμού	278
Στοχασμοί	434
Στοχασμοί περί της πρώτης φιλοσοφίας	84,195,255,264,319
Στωικοί, η επιστήμη της ρητορικής	322,334
Συνομιλίες για το αύριο	453
Συνομιλίες με τον Αριστοτέλη	441
Σχετικά με τη φιλοσοφία της καθημερινής ζωής	436
Ο σχηματισμός του υποκειμένου στη νεότερη φιλοσοφία	363,478
Σχολιασμός δικαστικής απόφασης	108
Σωκράτης εναντίον Αθηνών	348
Ο Σωκράτης μπροστά στον θάνατο	345,432

Τα τέκνα του Αριστοτέλη	47,417,449
Τέχνη και πολυσημία	16
Η τεχνολογική σκέψη	357
Τζόν Λόκ	517
Τι είναι ο άνθρωπος	56,190,242,414
Τι είναι τέχνη	15,350,351
Τι είναι φιλοσοφία;	07,166,387
Τρία κείμενα για το Νίτσε	525
Υπαρξισμός και συμβουλευτική θεωρία	362
Φαίδων η περί ψυχής	287
Φαινομενολογία	364
Φαντασιώσεις του θηλυκού	90,151,325
Φανταστικός διάλογος με τον Wittgenstein	241,485,539
Ο φιλελευθερισμός και τα όρια της δικαιοσύνης	94,111,117,281,366
Φιλοσοφία και επιστήμη	223,415
Φιλοσοφία και επιστήμη στην αρχαία Ελλάδα	416
Φιλοσοφία και θετικές επιστήμες στον 20 αιώνα	173
Φιλοσοφία και κόσμος	235,386
Φιλοσοφία και μουσική	265,385
Φιλοσοφία και τέχνη	86,372
Φιλοσοφία και τεχνολογία	358
Φιλοσοφία της αποκαλύψεως	464
Η φιλοσοφία της γλώσσας	73
Η φιλοσοφία της ελευθερίας	145
Φιλοσοφία της επιστήμης	172
	274

Φιλοσοφία της επιστήμης α' ορθολογιστές	280,508,517,538
Φιλοσοφία της επιστήμης β' - οι εμπειριστές	158,172,484
Φιλοσοφία της επιστημονικής ψυχοπαθολογίας	506
Φιλοσοφία της ιστορίας	402
Η φιλοσοφία της παιδείας	128
Φιλοσοφία της τεχνολογίας	360
Η φιλοσοφία του πολέμου και της ειρήνης	122,297,334
Φιλοσοφία των κοινωνικών επιστημών	227
Φιλοσοφία φυσική και κοσμολογία	235,499
Η φιλοσοφία ως κριτική κοινωνική θεωρία	477
Φιλοσοφικά ρεύματα. και φίλος του δικαίου στην αρχαιότητα και στον μεσαίωνα 395,400	
Φιλοσοφικές έννοιες στη φυσική	499
Φιλοσοφικές σκέψεις	454
Φιλοσοφική συμβουλευτική	339,384
Φύση και μορφές της συμπάθειας	431
Φυσιοκρατία και κανονιστικό πρόσταγμα	107,109
Φωνές από το παρελθόν	216,318
Χαραυγή	461
Η χαρούμενη επιστήμη	32,186,203,462
Χέγκελ	512
Χιουμ	513
Η χρήση παραδειγμάτων στη φιλοσοφία	378
Ψυχολογικά θέματα στον Αριστοτέλη	46,181,502
Friedrich Nietzsche η τραγική ζωή μιας μεγαλοφυΐας	465,526

Herbert Marcuse	501,521
Ο Max Weber και η ιστορία	217,538
Tertium Organium	371
Walter Benjamin: προμήνυμα κινδύνου μια ανάγνωση των θέσεων	404

7. ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ ΕΚΛΟΤΙΚΩΝ ΟΙΚΩΝ

Άγρα	96,301,381,390,519,524,533
Αιζαία	508,522
Ακαδημία Αθηνών	241,392,485,539
Ακρίτας	13,22,194
Αλεξάνδρεια	03,118,236,275,476
Άλφα Π	74,78,230
Αρμός	06,154,183,200,244,260,269,367,433
Αρχέτυπο	28,65,192,214,293
Αστήρ	54,155,323
Ατραπός - Περιβολάκι	120,132,137,138,139,503,518
Βάνιας	127,471,473
Γαβριηλίδης	25,354
Γεωργιάδης	287,304,305,306,307
Γεωργιάδης- ελληνική αγωγή	48
Γκοβόστης	434,470,523
Γόρδιος	215,437
Γρηγόρη	128,130,206,316,362
Γρηγόρης, Μ.Π.	451
Δαίδαλος Ι. Ζαχαρόπουλος	500
Δίαυλος	85,419
Δρόμων	38,312,368
Δωδώνη	103,234,391,460,498

Εθνικό ίδρυμα ερευνών (Ε.Ι.Ε)	55,101,173,184
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	357
Εκδόσεις πανεπιστημίου Μακεδονίας	29,72,158,257
Εκδόσεις του εικοστού πρώτου	37,227,254
Εκδόσεις των φίλων	23,53,356
Εκκρεμές	24,84,195,255,264,319,329,378,440,472
Έλλην	358,370,410
Ελληνικά γράμματα 01,40,124,133,135,136,204,232,256,271,314,363,369,405,407,411,441,478	
Ελληνική εταιρεία εθνολογίας	119
Ενάλιος	57,152,269,295,344,348,513,517,532
Εναλλακτικές εκδόσεις	98,165,324,510
Εξάντας	435
Έπιστος	34,233
Έρασμος	201,382
Ερατώ	458,509
Ερμείας	61,147,153
Ερωδιός	36,213,228,240,263,466
Έσοπτρον	60,66,92,177,197,202,208,300,504
Εστία	27,31,69,156,185,259,315,326,327,389,421,475,492,520,535,536
Ευρασία	176,178,195,223,415,443,450,480,490
Ευρυδίκη	12,530
Ζανίν	64
Ζήτρος	44,45,49,86,87,114,144,172,189,372,430,454
Ήλεκτρον	345,432
Ηρόδοτος	397,402

Θύραθεν	160,210,288,331,413,448
Ιάμβλιχος	280
Ιδιωτική έκδοση	04,33,249,396,398
Ίκαρος	277
Ίνδικτος	491,529
Ινστ. Νεοελληνικών σπουδών ίδρυμα μ. Τριανταφυλλίδη	75,81,212,338
Ιωλκός	121,296,333,377
Κάκτος	289,493
Καλέντης	07,166,242,387
Καρδαμίτσα	143,235,365,386
Καστανιώτη	14,19,248,253,335,355,388,431,456,479
Κάτοπτρο	359
Κέδρος	35,59,63,97,162,164,332,428,452
Κέντρο Ερεύνης Ελληνικής και Λατινική γραμματείας	412
Κριτική	09,17,56,58,91,190,198,199,226,258,311,352,364,401,414,424
Κυβέλη	146,374,399,409,427,467,488,514,515
Κυριακίδη αφοί	122,395,400
Λιβάνης	47,417,439,449
Μαΐστρος	361
Μελάνι	375,455,486
Μεταίχμιο	52,67,73,123,126,131,140,161,168,170,175,229,237,265,268,274,340,385,453,484
Μπίμπης	442
Νεφέλη	11,20,383,403,465,526
Νησίδες	32,186,203,360,406,423,461,462,528

Νήσος	05,77,82,221,251,303
Οδυσσέας	469
Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης	93,167,179,180,283,285,330
Παπαδήμας	43,148,149,150,169,224,262,317,438,446,494
Παπαζήσης	10,16,104,211,243,347,501,521
Παρατηρητής	90,151,279,325,507,516,537
Παρουσία	447
Πατάκη	42,70,196,217,292,376,431,445,527,531,538,540
Περίπλους	100,291
Πλέθρον	30,89,216,245,318,328,404,525
Ποιότητα	102,103
Πόλις	94,95,99,111,112,113,116,117,159,225,281,294,297,298,299,308,366,416,459,481, 506, 512
Πολύτροπον	41,157,163,171,270,290,346,380,393,444,482,483
Ποταμός	88
Πτερόεσσα	467,488,515,409
Πύρινος Κόσμος	145,191,209,239,252,371,425,429,
Ροές	26,238,349,464
Σαββάλας	68,71,76,79,80,110,134,209,231,272,418,497
Σάκκουλας	107,108,109
Σμίλη	321,322,334
Σταμούλης Α.Ε.	120,205,496
Στιγμή	50,182,282
Σύγχρονη εποχή	250
Σύγχρονοι ορίζοντες	187,261,273

Σχολή Μοραΐτη	39
Σώμα νους	457
Τραυλός	83,174
Τυπωθήτω	01,02,129,141,142,218,313,339,384,394
Τυποφιλία/ Μαστορίδης	46,181,502
Ύψιλον	222,276,309,375,489
Ψυχογιός	188,341,487
Ωκεανίδα	62,115
Bublish	379,408
Fagotto	474
Futura	08,51,420,436,463,511,534
Leader books	499,505
Printa	15,18,21,246,247,266,278,336,337,350,351,353,477
Teubner, G	106,342,343
Toubis	219,220,310,495
University Studio Press	284,302,320,468

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ανώτατο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης. Κεντρική Βιβλιοθήκη. Κατάλογος (OPAC). Virtua ILS. <http://www.lib.teithe.gr/>
- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Κεντρική Βιβλιοθήκη. Κατάλογος (OPAC). Horizon Vers. 5.3. <http://www.lib.auth.gr/>
- Βαφοπούλειο Ίδρυμα Θεσσαλονίκης. Βιβλιοθήκη. Θεσσαλονίκη
- Βιβλιονέτ Α.Ε. Εθνικό Κέντρο Βιβλίου. <http://www.biblionet.gr/>
- Δημοτική Βιβλιοθήκη Θεσσαλονίκης. Κατάλογος. Θεσσαλονίκη: Δημοτική Βιβλιοθήκη Θεσσαλονίκης
- Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος. Κατάλογος (OPAC). Horizon Vers. 5.3. <http://www.nlg.gr/>
- Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης. Ελληνικό πρότυπο ΕΛΟΤ 822: Τεκμηρίωση- βιβλιογραφική περιγραφή και παραπομπές- συντομογραφίες τυπικών ελληνικών λέξεων. Αθήνα: Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης, 1994.
- Μορελέλη- Κακούρη, Μερσίνη. Οδηγός για τη σύνταξη βιβλιογραφίας και για βιβλιογραφικές παραπομπές. Θεσσαλονίκη: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης, Βιβλιοθήκη, 2004.
- Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Βιβλιοθήκη. Κατάλογος (OPAC). Horizon Vers. 5.3. <http://www.lib.uom.gr/>
- Gibaldi, Joseph. MLA handbook for writers of research papers. New York: Modern Language Association, 2003.
- Library of Congress. LC Subject Headings. 27th ed. Washington. D.C. : Cataloguing Distribution Service, Library of Congress, 2004. <http://classweb.loc.gov/>